

Ì Y Í P Ò P A D À
È T Ò Ì Ş Ú N Á R E

Agbára Ti Ìpèsè

P Ò P

GARY KEESEE

A D À

Òrẹ mi ọwọ́n nínú Krístì,

Àdúrà wa ni pé wà rí idánìlẹ̀kọ́ yí bí orísun ibùkún àti ìgbani níyànjú fún ọ. Jòwọ́ má tètì làti pín ohun èlò yí pẹ́lú àwọ́n ọrẹ rẹ, ẹbí àti àwọ́n ọmọ ìjọ rẹ. Aha o le kàn sí FLNfree.com láti gba àgbàsílẹ̀ àwọ́n ẹ̀dá míràn tókù àti fún àwọ́n idánìlẹ̀kọ́ ọfẹ́ ní ẹ̀dè abíníbí rẹ.

Ọlọrun fẹ̀ràn rẹ o sì ní àwọ́n ẹ̀tò tí ó dàra fún ayé rẹ. Ẹ̀kọ́ tí a kọ nípa bí a tí nşẹ nínú ìjọba Ọlọrun yí ayé wa padà sí dídára, a sì gbàgbọ́ pé yóò şẹ ohun yi kanna fún ọ!

Pẹ́lú ìfẹ́ ti Krístì,

Garry ati Drenda Keese

P.S. Jòwọ́ rántí láti lọ gba àgbàsílẹ̀ lófẹ́ẹ́ lórí itàkùn ayélujára wa FLNfree.com láti gba àgbàsílẹ̀ awọ́n tókù àti idánìlẹ̀kọ́ lófẹ́ẹ́ ní ẹ̀dè abíníbí rẹ!

ÌYÍPÒPADÀ ÈTÒ ÌṢÚNÁ RẸ

Agbára Ti Ìpèsè

P Ò P

GARY KEESEE

A D À

Your Financial Revolution,

The Power of Provision. Yoruba. By Gary Keesee

© Gary Keesee, 2023

Originally published in English

ISBN: 978-1-945930-03-4

Faith Life Now

P.O. Box 779

New Albany, OH 43054, USA

You can reach Faith Life Now Ministries on the Internet at

FaithLifeNow.com

ÌYÍPÓPADÀ ÈTÒ ÌSÚNÁ RẸ

Agbára Ti Ìpèsè. Èdè Yòòbá

© Gary Keesee, 2023

Tí a kókó tẹ̀ ní ède Gèésì

ISBN: 978-1-945930-03-4

Faith Life Now

P. O Box 779

New Albany, Oh 43054, USA

Ìwọ̀ le kàn sí Faith Life Now Ministries lórí ikànni tí

FaithLifeNow.com

ÀWỌN ÀKOÓNÚ

ÌFAÀRÀ	7
ORÍ 1: Ìmólẹ̀ n Tàn nínú Òkùnkùn náà	21
ORÍ 2: Ọ̀nà ti Ìrònú Tuntun Kan	37
ORÍ 3: Ọ̀rọ̀ ti Agbègbè Ìṣàkóso.....	55
ORÍ 4: Njẹ̀ Ìwọ̀ Kò Rántí Bì?	83
ORÍ 5: Ríró Ìpèsè Rẹ̀ Lágbara.....	101
ORÍ 6: Ìgbàgbọ̀ ni Kókórọ̀ náà	127
ORÍ 7: Ìkìlọ̀: Dúró Ní Ìwọ̀n Ìgbàgbọ̀ Tí Ìwọ̀ Ní!	143
ORÍ 8: Ìwọ̀ Níilò Àlàkalẹ̀ kan!.....	159
ORÍ 9: Ó tó Àkókò láti Lọ̀!	173

ÌFÁÀRÀ

Àkólé iwé yì í le dà bí i ẹni pé kò mú-ọpọlọ wá, ǹnkan tí ó jẹ àlàyé ohun tí ó sì fi otító hàn ní gbangba. Èyí tí mo túmò sí pé, taa ni yóò jiyàn ànfààní rẹ? Èmí léèrò pé gbogbo wa yóò gbà pé níní ipèsè, ipèsè fún àwọn ohun tí a nílò nínú ìgbé-ayé, jẹ pàtàkì. Síbẹ síbẹ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ kò ní ipèsè tí wọn nílò. Ní tòótọ̀, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀, ǹ jà láti ní ohun tó tọ láti yè. Wọn ǹ gbé ìgbé-ayé isinrú sí àwọn owó àjèsilẹ̀ àti ìgbésẹ̀ tí ó dà bí pé kò ní ọ̀pin. Dípò ti gbígbé ìgbé ayé ti àla wọn, wọn ǹ gbé ní ipò ibànújẹ, ní irẹ̀wẹ̀sì pẹ̀lú ibèrù ti lílọ̀ sí ibi isẹ̀ tí wọn kórííra, àti èyí tó burú jùlọ̀, tí ǹ gbé pẹ̀lú idí tí kò ní itumò.

Ìwàdì í kan tí a ẹ̀ lálipé yì í sọ pé 48% ti àwọn ará ilẹ̀ Àmẹ́ríkà ǹ mú iye owó \$31,561 wá sílẹ̀ nínú ọ̀dún kan, tàbí \$2,630 tàbí ó kéré ní oşù kan,¹ àti 40% iye ti àwọn olùgbé nàà ni kò leè kọ sẹ̀kì fún iye owó \$400 láì ẹ̀ pé wọn kọkọ̀ gbàradì fún-un.²

Ǹjẹ̀ iwọ̀ le fojú inú wo làálàà ti níní láti máa kíyèsíi gbogbo kọ̀bọ̀ tí iwọ̀ bá ǹ ná, ní irẹ̀tí láti gbé ọ̀ dé ọ̀jọ̀ isanwó tí ó kàn, sí ọ̀sẹ̀ isanwó tí ó kàn lẹ̀yìn ọ̀sẹ̀, oşù lẹ̀yìn oşù, láìsì ọ̀pin ní orèré? Dípò kí iwọ̀ ó máa léwájú, iwọ̀ rí i pé o kan ǹ şubú síwájú sí i sínú ìgbésẹ̀ pẹ̀lú àìsì ọ̀nà àbájáde. Èmí leè fojú inú wòye rẹ̀, nítorí báyií ní bí mo ẹ̀ gbé fún ọ̀dún mėsàn-án; àti pé kí i ẹ̀ ẹ̀eròngbà imòye mi síbẹ̀. Ọ̀n jẹ̀ ọ̀jú ayé gidì gidì.

---

1. https://howmuch.net/àwọn_àkọ̀sílẹ̀/èèlọ̀ ní_àwọn_ará_àmẹ́ríkà_ǹ_rí_lówó_ọ̀yà

2. <https://www.cnn.com/2018/05/22/fed-òşùwọn-idá-40-àwọnòdọ̀-ko-leè-san-400-owo-pajawiri.html>

Ìtíjù ti Àìní Kan

Ìyàwó mi, Drenda, àti Èmí ti ẹ̀ ẹ̀gbéyàwó ní pẹ̀lú ìrètí láti bẹ̀rẹ̀ ẹ̀gbé-ayé iyanu, ẹ̀gbẹ̀n a rí ara wa nínú ẹ̀gbésè àti gbígbé nínú ẹ̀gbé-ayé ìṣoro ètò ìṣúná. Ní iwọn ọ̀dún díẹ̀, a rí ara wa pẹ̀lú ẹ̀gbésè lórí káàdì 10 tí a lò tán àti àwọn káàdì kírédiiti tí a ti lò tán; àwọn ẹ̀gbésè láti ilé-ìṣẹ̀ oko òwò mẹ̀ta pẹ̀lú èlẹ̀ ní iwọn 28%; àwọn ẹ̀gbésè owó sísan lórí ọ̀kọ̀ ayókẹ̀lẹ̀ àlòkù méjì, méjèjì pẹ̀lú ó rékojá iwọn 200,000 máìlì lórí wọn; Àwọn ifidogò IRS; àti ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ẹ̀gbésè mǐràn tí a kò rí san. Àwá jẹ̀ àwọn ọ̀bí wa ni ẹ̀gbẹ̀ẹ̀gbẹ̀rún dọ̀là, dé ààyè pé wọn dẹ̀kun yíyá wa lówó àwìn.

Kí í ẹ̀ pé àwá n fẹ́ pa ẹ̀gbé ayé wa run pẹ̀lú ẹ̀gbésè; a n gbiyànjú láti yè. Bí èyí kò ẹ̀ dún bí èyí tó níláárí tó, Èmí wà nílẹ̀ ẹ̀ṣẹ̀ elètò ìṣúná kan tí n ẹ̀ irànlọ̀wọ̀ fún àwọn èniyàn pẹ̀lú ìṣedúró wọn àti àwọn àìní idóko-òwò. A n sanwó lórí ìpílẹ̀ àwọn ẹ̀ṣẹ̀ idá tí 100% lórí àwọn ohun títa tí Èmí bá ẹ̀, ẹ̀gbẹ̀n àwọn owó ọ̀yá nàà kò tó. A túbò n nírètí pé ìṣòwò nàà yóò gbéra, ẹ̀gbẹ̀n àwọn ọ̀sẹ̀ nàà n yípadà sí àwọn ọ̀dún láìsí iyípadà.

Léyìn ọ̀rẹ̀yìn, léyìn bí i ọ̀dún mèsàn-án ti gbígbẹ̀kẹ̀lẹ̀ àwọn gbèsè láti san àwọn owó-àjẹsilẹ̀ wa, a ti jẹ̀ owó àjẹsilẹ̀ ní gbogbo ọ̀nà tí ó ẹ̀ṣẹ̀ ẹ̀ ti yíyá owó tí a le jẹ̀ ronú. A fẹ̀rẹ̀ fi ohun gbogbo tí ó níye lórí tí a leè rí dógò, àti pé làáláà ti gbígbé nínú idààmú owó yèn bẹ̀rẹ̀ sí i nípa nílá lórí mi àti ẹ̀bí mi.

Mo ní àwọn ikọ̀lù ti ìpayá àti pé a fún mi lábẹ̀rẹ̀ apakòkòrò, èyí tí kò ẹ̀ irànlọ̀wọ̀ gan-an pátò àti pé wọn ẹ̀kùnfa ètò tiwọn tí wọn nípa ẹ̀gbòdì tó ẹ̀ pàtàkì lára mi. Àwọn dókítà mí tún sọ fún mi pé Emi yóò ni ààrun àtògbẹ̀ tí ó dá lórí àwọn ọ̀ràn ẹ̀sùgà inú ẹ̀jẹ̀ tí Èmí ní.

Èyí tó burú ju àwọn ọ̀ràn ètò ìṣẹ̀gun mi lọ ní ti ìbẹ̀rù tó borí ẹ̀gbé ayé mi dé ibi pé Èmí pàápàá n bẹ̀rù láti jáde lọ kúrò nínú ilé mi. Ẹ̀gbé ayé mi n súnmọ̀ píparí pẹ̀lú idààmú nílá kan àti ti ijíyà tí ó ya ni lárọ̀! A wà léyìn nínú gbogbo àwọn ẹ̀gbésè wa, àti ní gbogbo ọ̀sù, ó jẹ̀ ìpènijà láti ronú lórí èyí tí a ní láti san padà àti èyí tí a le fojú fò títi di ọ̀sù tó n bọ̀.

Èmí rò pé ọ̀kan nínú àwọn abala tí ó ní inira jùlọ̀ ti ìṣoro ètò ìṣúná tí a n gbé nínú rẹ̀ ni ti itíjù ti Emi léèrò. Ìbẹ̀rù yóò mu mi ni gbogbo ẹ̀gba ti Emí bá n lò káàdì kírédiiti kan nírètí pé yóò ẹ̀ṣẹ̀ ní àkòkò díẹ̀ kan sí i. Èmí

ń rí arà mi ń ẹ̀ ẹ̀ àwọn àwáwí nígbà gbogbo, ẹ̀ke ni òtítító, fún àwọn olówo tí ó ń pé ni ojoojúmọ̀. Ó ẹ̀e ẹ̀e kó jẹ̀ ohun tí ó lágbára jùlọ̀ láti faradà ní wíwo mọ̀lẹ̀bí mi tí ó lẹ̀wà bí i wọn tí n ẹ̀e aláíní àwọn ohun tí wọn nílò, èyí tí ó fa ẹ̀dùn ọ̀kàn fún mi. Láti sọ òótọ̀, Èmí rí arà mi gẹ̀gẹ̀ bí i ikunà kan ní gbogbo ojọ̀ bí Èmí ẹ̀e pẹ̀lú iṣòro kan léyìn òmíràn.

Ìdàrúdàpọ̀ ti ètò iṣuná yì í kíí ẹ̀e èyí tí a le tètè mójú kúrò, iḡbà kan ní àkókò ni. Èyí sì tẹ̀síwájú fún ọ̀dún mèsàn-án!

Bí iwọ̀ bá ní iyàlẹnu, bèẹ̀ ni, a ń lọ sí ilé ijọ̀sìn ní gbogbo ọ̀sẹ̀. Èmí ní ọ̀ye imọ̀ ẹ̀kọ̀ nínú ẹ̀kọ̀-bíbélí àti oko-òwò àti pé Èmí ti lọ sí ọ̀dún kan ti ilé-ìwè Bíbélí. Èmí ti gbà ìbaptisí nínú Èmí Mímọ̀, àti pé Èmí fẹ̀ràn Ọ̀lọ̀run, ẹ̀gbọ̀n ohùn kan jẹ̀ àṣiṣe. Èmí mọ̀ dájú, ẹ̀gbọ̀n kín ni ohun náà? Àwọn itàn tí Èmí kà nínú Bíbélí kò kàn ẹ̀lẹ̀ ní iḡbẹ̀-ayé ní tọ̀tọ̀tọ̀

Àwá ń lọ sí ilé ijọ̀sìn nílá kan tí ó ń kọ̀ wa pé ifẹ̀ Ọ̀lọ̀run ní pé kí àwá ní ilọ̀siwájú, ẹ̀gbọ̀n èmi kò kàn ríí pé ó ẹ̀lẹ̀, àti pé èmi kò ní imọ̀ye èrèdí tí kò fi rí bèẹ̀. Láti sọ òdodo, Èmi kò rí èyíkẹ̀yì í nínú àwọn ọ̀rẹ̀ mi tí ń ẹ̀sẹ̀yọ̀rì sí ipele nílá bakan náà.

Ìpè Itanijí Náà

Ohun gbogbo dé sí orí góngó nígbà ti agbẹ̀jọ̀rò kan, ọ̀kan nínú ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn tí ó ń pé mí fún owó iḡbèsè tí mo jẹ̀, tí ó pé lẹ̀ẹ̀kan sí i. Ní àkókò yì í, ó sọ ní kíkún àti ní pàtó. “Ọ̀gbẹ̀ni Keese, Èmi yóò fún ọ̀ ní ojọ̀ mẹ̀ta láti fi iḡbèsè \$1,600 tí o jẹ̀ oníbarà mi ránṣẹ̀ tàbí Èmi yóò fi agbára mú o láti pé ọ̀ lẹ́jọ̀ fún iye owo yẹn.” Léyìn náà ó pa ẹ̀rọ ìbáńsọ̀rọ̀ náà.

Èmí ti mọ̀ pé ó ti parí. Mo ti rugí oyin. Kò sí ibi kankan láti dojú kò ti Èmi kò tí lo tẹ̀lẹ̀. Kò sí owó, àti pé kò sí oúnjẹ. Ohun èlò refijirẹ̀tọ̀ wá dà bí ẹ̀ni pé ó sọfo gẹ̀gẹ̀ bí i àṣùnwọ̀n owó wa. Èmí ti ń níretí fún ọ̀sẹ̀ àlùyo tó lágbára kan ti oko òwò tí ó le fà wá jáde, ẹ̀gbọ̀n òun kò wá rará.

Ní ibànújẹ̀ nílá, Èmí gun òkè lọ sí iyàrà kékeré mi ni ilé oko àtíjọ̀ tí a yá gbé fún \$300 ní oṣù kan. Èmí mọ̀ pé kí í ẹ̀e ifẹ̀ Ọ̀lọ̀run pé a ń gbé ní irú iḡbẹ̀kùn ètò iṣuná owó báyi í, sibẹ̀ àwá ń ẹ̀e èyíkẹ̀yìí ohun gbogbo yàtọ̀ sí ilọ̀siwájú.

Bí mo ṣe fi arà mi lélé lórí ibùsùn mi, Mo kígbé sí Olorun. Ní yàlènu, bi mo ti ki gbé, Mo gbò tí Òun dàhùn lójijì. Ní jíjádé kúrò nínú ẹmí mi, Ẹmí gbò Íwé Mímọ̀ yì í:

Àti pe Olorun mi yóò pèsè fún gbogbo àìní rẹ̀ ní ibámu gégé bí ọ̀rọ̀ Rẹ̀ nínú ògo nínú Kristì Jèsù.

—Fílípì 4:19 (NASB)

Mo sọ̀rò jáde pèlú ariwo pé, “Ẹmí mò Íwé Mímọ̀ nàà, ṣùgbọn ẹmí kò rí i eyìí nínú ìgbé—ayé mi.” Lẹ̀yìn nàà Ẹmí gbò tí Ẹmí Mímọ̀ sọ̀ pé:

“Ẹmí kò ní nkankan—an ṣe pèlú idààmú tí ó wà nínú rẹ̀. Ìdí tí ó fi wà nínú idààmú yì í jẹ̀ nítorí tí iwọ̀ kò mọ̀ bí Ìjọba mí ṣe n ṣiṣẹ́.” Òun tésíwájú láti sọ̀ fún mi pé ijọ̀ Òun n gbé gégé bí Ísrẹ̀lì tí ṣe n gbé ní àkókò Fáraò, gégé bí ẹrú. Òun sọ̀ pé, “Ẹmí n fẹ́ẹ̀ kí àwọn ẹ̀niyàn mi ní idà̀ndè nípa ètò ìṣuná owó!”

Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé Ẹmí kò mọ̀ ohun tí Òun tùmọ̀ sí nípasẹ̀ Ìjọba, Ẹmí lóye pé gbígbe nínú ìgbèsè kò ṣiṣẹ́, àti pé Òun tùmọ̀ sí pé ọ̀nà tí ó dára jùlọ̀ láti gbé wa tí ó jẹ̀ pe Emi kò tí i kọ̀. Ohun tí ó jẹ̀ tabí bí ó ti n ṣiṣẹ́, Ẹmí kò mọ̀, ṣùgbọn Emí mọ̀ pe Mo ní láti wá jáde.

Ohun àkókọ̀ tí Ẹmí ṣe ni pé mo sọ̀kalẹ̀ sísàlẹ̀ láti gba Dréndà mú. Ẹmí sọ̀ fún un ohun tí Olorun ti sọ̀ fún mi, àti pé Ẹmí leè rántí dúró níbè, dì í lẹ̀wọ̀ mú, àti pé mo ronúpìwàdà fún Olorun àti fún u fún lààsìgbò ti ètò ìṣuná ti Emí ti ko gbogbo wa si nínú. A ṣe ipinnu lóṣun níbè pé bó tilẹ̀ jẹ̀ pé àwa kò lóye ohun ti Olorun tùmọ̀ sí nígbà tí Òun n sọ̀ pé Ìjọba, àwa yóò wá. A tún ṣe àdéhùn láti máa lo gbèsè gégé bí ìgbé ayé èyíkéyíí tó gún ṣùgbọn a ní láti gbà pé àwa kò mọ̀ bí a ti máa ṣeé. Bí a ti n gbàdúrà, alááfíà kán wá sórí mi, àti pé Ẹmí mò pé Olorun yóò ṣáfihàn fún wa bí àwá ṣe le ṣeé ni ọ̀nà Rẹ̀.

Ṣùgbọn ní pípadà lo sórí ọ̀rọ̀ ti Ìjọba yẹn, Ẹmí kò ní ìmọ̀ràn ohun tí Òun n sọ̀rò nípa rẹ̀. Ẹmí mò pé Ẹmí n lo sí ọ̀run, àti pé Ẹmí ní ẹ̀kọ̀ diẹ̀ nínú Bíbélì, ṣùgbọn síbè ẹmí kò mọ̀ ohun ti Òun n tùmọ̀ sí. Ní ọ̀tító, ọ̀rọ̀ Ìjọba

nàà kì í ẹ̀şẹ̀ ọ̀rọ̀ tí Èmí mò púpọ̀ nípa rẹ̀. Àkókò kan ẹ̀şẹ̀ tí Èmí le rántí pé a mẹnubáá nínú Bíbélí wa nínú Àdúrà Olúwa.

Kí ijọba Rẹ̀ dé, kí ifẹ́ tírẹ̀ kí ó ẹ̀şẹ̀, lóri ilẹ̀-ayé bí ó ti wa ní ọ̀run.

—Mátíù 6:10

Èmí rò ní àkókò nàà pé èyí n tọka sí Ijọba ti ojọ iwájú tí Jèsù yòò ẹ̀tò ní ojọ kan lóri ilẹ̀ ayé, ẹ̀şẹ̀bọ̀n èmi kò ní imọ̀ nípa ohun tí ó n tọka sí gan an pátó. Àmọ̀ ẹ̀şẹ̀, lẹyin àyẹ̀wò ọ̀rọ̀ nàà, Èmí rí i pé Mo ẹ̀şẹ̀ aşışẹ̀. Jèsù n sọ fún wa bí àwá ẹ̀şẹ̀ leè gbàdúra níbí, ní báyi í. Àwá ní láti gbàdúra kí ifẹ́ Ọlọrun wá sórí ilẹ̀ ayé. Ẹ̀şẹ̀bọ̀n, kín ni Ijọba Ọlọrun?

Bí iwọ̀ bá tí ka àwọ̀n iwé mi àtẹyinwá tẹ̀lẹ̀ rí, iwọ̀ leè fò èyií síwájú sí orí 1 bí iwọ̀ bá fẹ́, ẹ̀şẹ̀bọ̀n Èmí gbàgbọ̀ pé àtúnnyẹ̀wò igbà gbogbo jẹ̀ ịşẹ̀dúró nígbà tí iwọ̀ bá fẹ́ ẹ̀şẹ̀ idánwò kan. Idánwò rẹ̀, eré idárayá ti igbé ayé, ti bẹ̀rẹ̀ tẹ̀lẹ̀, ẹ̀şẹ̀bọ̀n máá ẹ̀şẹ̀ yọ arà rẹ̀ lẹnu. Àkókò púpọ̀ wá síbẹ̀ síbẹ̀ láti gba àwọ̀n idáhùn tí o tọ àti kojá. Ẹ̀şẹ̀bọ̀n bí iwọ̀ bá n kàá fún igbà àkókó, ohun tí ó tẹ̀lẹ̀ yìi ẹ̀şẹ̀ pàtàkì!

Ọ̀nà ti Igbé Ayé Tuntun

Nígbà tí Ọlọrun sọ fún mi pé Èmi kò ì tí í kọ̀ bí Ijọba Ọ̀n ti n şışẹ̀, Èyi dà mí lójú rú láti sọ èyi tí ó kéré jùlọ. Drenda àti Emi kò ní imọ̀ràn èyíkèyií ohun tí èyií túmọ̀ sí. Àwá gbàdúra àwá sì bẹ̀rẹ̀ lówọ̀ Ọlọrun láti kọ̀ wa ohun tí èyi túmọ̀ sí nígbà tí Ọ̀n sọ pé àwa kò mọ̀ bí Ijọba Rẹ̀ ẹ̀şẹ̀ n şışẹ̀.

Nítórí nàà ohun àkókó tí Èmí ní láti kọ̀ ní ohun tí ijọba kan túmọ̀ si ni ti ẹran ara. Èmí lèèrò pé èèrò yi í jẹ̀ èyi tí ó nira fún àwọ̀n ọkàn ti agbègbè Iwọ̀-òòrùn wa yi í láti di, nítórí pé àwa n gbé pẹ̀lú imoye ti èèrò ọkàn ti Améríkà ti ijọba tiwa n tiwa àti ifeèrò ẹni hàn lófẹ́. Ijọba Ọlọrun kì í ẹ̀şẹ̀ ijọba tiwantiwa; ọ̀n jẹ̀ ijọba pẹ̀lú ọba. Àşẹ̀ ọba n rin irin-àjò lọ dé isalẹ̀ ijọba nàà, pẹ̀lú àşẹ̀ tí a gbé wọ̀ ni, nípasẹ̀ àwọ̀n agbèkalẹ̀ ijọba púpọ̀ àti àwọ̀n èniyàn tí ó n şışẹ̀ lábẹ̀ àşẹ̀ nàà. Níní agbàjọ èniyàn kì í ẹ̀şẹ̀ ijọba. A lé

ní iwòn mílìónù èniyàn nínú àgbájo èniyàn, àti pé tí kì yòò sì jé ijọba. Ijọba jé egbé tí àwọn èniyàn kan tí ó wà pọ̀ nípasè òfin tàbí iṣẹ̀jọba.

Ìtumọ̀ ijọba nínú iwé atúmọ̀ èdè ni: “ijọba: ipínlẹ̀ tàbí ijọba kan tí ó ní ọba tàbí ayaba gégé bí i adarí rẹ.”

Bí ó tilẹ̀ jé pé awá ṣàjọyọ̀ ti iwásáyé Jèsù nígbà Kérésimesì, nígbà gbogbo àwá kùná láti lóye pé Òún mú ijọba kan wá pẹ̀lu Rẹ̀. Bíbélì sọ̀rọ̀ nípa ijọba yì i ni Àisáyà 9:6-7:

Nítórí a bí ọmọ kan fún wa, a fún wa ni ọmọkúnrin kan, àti pé ijọba yóò wà ní èjìkà rẹ. Àti pé a ó ò pè é ní Olùdámọ̀ràn, Ìyanu, Ọlórún Alágbára, Bàbá ayérayé, Ọmọ-aláde Alááfíà. Èni tí títobi ti ijọba rẹ̀ àti alááfíà kì yóò lópín. Oun yóò jọba lóri itẹ̀ Dáfídi àti lóri ijọba rẹ̀, ti n fi idí mulẹ̀ àti ṣàtílẹ̀yìn rẹ̀ pẹ̀lú idajọ̀ àti òdodo láti igbà yì i lọ̀ àti títí láíláí. Ìtara Olúwa Olódùmarè yóò ṣe èyí.

Jèsù ni adarí ijọba yì i, àti pé nígbà tí a bá gba Jèsù gégé bí Olùgbàlà wa, a di ẹ̀ni tí n jé àwọn ànḡfání ti ijọba yẹn; a di ará ilú. Kì í ṣe pé a di ọmọ ilú nikan, ṣùgbón àwá tún di apákan ti idílé ti Ọlórún gégé bí àwọn ọmọkúnrin àti ọmọ̀bínrin.

Síbèsíbè gbogbo àwọn tí ó gbà á, àwọn tí ó gba orúkọ rẹ̀ gbó, ni a fún ni ètọ̀ láti di ọmọ Ọlórún—àwọn ọmọ̀ ti a kò bi nípa ti eran-ara, tàbí ti ipinnu èniyàn tàbí ifẹ̀ ti ọkọ, ṣùgbón ní ti Ọlórún.

—Jòhánù 1:12-13

Nítórí nàà, iwọ̀ kì í ṣe àlejò àti àtípó mọ̀, ṣùgbón àwọn àjùmọ̀jogún pẹ̀lú àwọn èniyàn Ọlórún àti àwọn ọmọ̀ egbé ilé rẹ̀.

—Éfèsù 2:19

Gégé bí i ọmọ̀ egbé ti idílé Ọlórún, àwá di apákan ti ẹ̀bí rẹ̀ àti pé nítórí nàà ní tàbí jé apákan àwọn ohun gbogbo tí Òún ní. Pẹ̀lúpẹ̀lú, àwá di ọmọ ilú ti Ijọba nílá rẹ̀ pẹ̀lú àwọn ètọ̀ àti àṣe lábé àwọn ànḡfání òfin.

Ìjọba Tuntun Kan

Láti ní òye tí ó dára jùlọ ti ohun ti Emí n sòrọ nípa rẹ, jé kí n sòrọ nípa jíjẹ abiníbí ọmọ ilú ti Amérikà. Gégé bí ọmọ ilú Àmèríkà, iwọ ní àwọn ètọ òfin. Àwọn ètọ òfin rẹ ni a kọ sínú iwé òfin wa àti nínú àwọn òfin tí ó ti la àárín ilé aṣòfin ìjọba wa kojá tí a sì buwọ lù. Àwọn òfin àti àwọn ànfààní wònyí ni a gbé kalẹ tí tí dórí gbogbo ọmọ ilú, láibikítà taa ni wòn jé. Àwọn ètọ yẹn kò dá lórí àwọn ìkùnsínú wa tàbí òye wa. Rára, òfin ti fi idí wòn múlẹ̀ àti pe wòn wa ní òfin fún gbogbo ọmọ ilú tí ó pe Amérikà ni ilẹ̀ wòn. Ó ṣeṣe pé ọmọ ilú le máà mọ̀ àwọn ètọ̀ wòn lábẹ̀ òfin pàápàá, ṣùgbón láibikítà, wòn ní wòn ní iròrùn nípa jíjẹ ọmọ ilú Amérikà.

Ní báyi í, èyí ní nńkan tí ó ní láti ronú lé lórí, àti pé Èmí nírètí pé òun a yí gbogbo iwọye rẹ nípa Ọlórún padà àti bí iwọ ṣe n gba láti ọdọ Ọlórún. Níbi ní Amérikà, tí a bá mọ̀ pé ohùn kan tàbí ẹnikan n gbìyànjú láti gba àwọn ètọ̀ òfin wa kúrò lódò wa tàbí pé a ti tẹ ètọ̀ wa lójú mólẹ̀, a ní ànfààní sí idájọ̀ ọdodo (idájọ̀ ọdodo tùmọ̀ sí imúṣẹ̀ tàbí iṣàkóso ti òfin), ilànà kan tí ó fi agbára mú àwọn ètọ̀ wa lábẹ̀ òfin wáyé. Àwa ó lọ sí ilé-ẹjọ̀, àti pé adájọ̀ kò ní ifọjusí sí àwọn irísí wa, tàbí bí áwá ti jẹ ọlórọ̀ tàbí tálàkà sí. Òun yóò wo òfin. Òun ní láti ṣàkóso ní ojú rere sí òfin ní gbogbo igbà. Òfin àti adájọ̀ náà wà níbẹ̀ bí ààbò fún wa.

Áwá ní àwọn ètọ̀ lábẹ̀ òfin, àti pé ìjọba wà ní yóò ṣe iṣedúró àti fifagbára mú àwọn ètọ̀ òfin wa nípasẹ̀ ilànà idájọ̀ nínú ètò òfin ti orílẹ̀ èdè Amérikà. Pẹ̀lú èyí lókàn, wo Àìsáyà 9 bí ó ti n sòrọ̀ nípa ìjọba tuntun yi í ti Jésù mú wá sí orílẹ̀ ayé.

Òun (Jesù) yóò jọba lórí itẹ̀ Dáfídi àti lórí ìjọba rẹ, ní ti iṣètò àti ṣisàtilẹ̀yìn rẹ̀ pẹ̀lú idájọ̀ àti ọdodo....

—Àìsáyà 9:7

Ìwé Mímọ̀ yí í sọ pé Ìjọba Ọlórún ni a tí fidí rẹ̀ múlẹ̀ àti sàtilẹ̀yìn fún nípasẹ̀ idájọ̀, iṣàkóso òfin Ọlórún. Iṣàkóso tùmọ̀ sí ilànà ti imúṣẹ̀ tàbí igbẹ̀ àwọn ètọ̀ òfin rẹ̀ ró. Àwọn ètọ̀ òfin rẹ̀ ni ohun tí Ọlórún pè ní ọdodo tàbí ohun tí Òun sọ pé ó tònà, òfin Rẹ. Láti rí i dájú pé iwọ ní ohun tí Ọlórún n

sọ pé ó tònà nínú Ìjọba Rẹ, ohun tí n ẹ̀ ẹ̀ tìrẹ̀ ní abẹ̀ òfin gégé bí ọmọ̀ ilú ní Ìjọba náà, Ọlórún tí fún ọ̀ ní ànfààní sí idájọ̀ òdodo, ilàna tàbí ìṣèdúró pé iwọ̀ yòò ní ohun tí Ọ̀un tí ẹ̀ ilé́rì rẹ̀ fún ọ̀.

Ọlórún tí jẹ́ kí ifẹ́ Rẹ̀ di mímọ̀ fún wa nípasẹ̀ Ọrọ̀ Rẹ̀, Bíbélì, nítorí náà àwa yòò mọ̀ àwọn ẹ̀tọ̀ òfin wa nínú Ìjọba Rẹ̀. Èyí ní iròyìn tí ó dára jùlọ̀! Ohun gbogbo tí iwọ̀ kà nínú Bíbélì tí ó ní ìbáṣepọ̀ pẹ̀lú ohun tí Ọlórún tí ẹ̀ ilé́rì fún ọ̀ tẹ̀lẹ̀ jẹ́ tìrẹ̀ lábẹ̀ òfin gégé bí i ọmọ̀ Ìjọba Rẹ̀!

Kóríntì Kéjì 1:20 ṣàlàyé gbangba pé gbogbo ilé́rì—GBOGBO ÌLÉ́RÌ—jẹ́ “Bẹ̀ẹ̀ni” àti “Àmín.” Ó tí pinnu tẹ̀lẹ̀; wón tí jẹ́ tìrẹ̀ tẹ̀lẹ̀ lábẹ̀ òfin.

Ní àìbikíta òpòlọ̀pọ̀ àwọn ilé́rì tí Ọlórún tí ẹ̀, wón jẹ́ “Bẹ̀ẹ̀ni” nínú Krístì. Àti nítorí náà nípasẹ̀ rẹ̀ “Àmín” ní a sọ nípasẹ̀ wa sí ọ̀go tí Ọlórún.

—2 Kóríntì 1:20

Ìpilẹ̀ pátó tí Ìjọba Ọlórún jẹ́ idájọ̀ àti òdodo—a kò le è ẹ̀ ẹ̀ sí èyí í. Nítorí náà ronú rẹ̀ ní ọ̀nà yì í: bí èmí bá mọ̀ òfin tí Ìjọba Ọlórún (Ifẹ́ rẹ̀), àti pé tí èmí mọ̀ pé Mo ní iráàye wọ́lé sínú òdodo, ilàna tí imuṣẹ́ tí ó tí ẹ̀ ìṣèdúró mi èyí ní ohun tí òfin sọ, lẹ́yìn náà Èmí ní ìgboya àti pé èmí kò bẹ̀rù.

Èyí í ní ìgbékẹ̀lẹ̀ tí awá ní láti tọ Ọlórún wa: pé tí awá bá béèrè ohunkóhun ní ìbámu pẹ̀lú ifẹ́ rẹ̀, Ọ̀un a gbọ̀ wa. Àti pé bí awá bá mọ̀ pé Ọ̀un n gbọ̀ wa—ohunkóhun tí awá bá béèrè—awá mọ̀ pé awá ní ohun tí awá beèrè lówó rẹ̀.

—1 Jòhánù 5:14-15

Nígba tí ẹ̀ṣẹ̀ yìí n sọ pé Ọ̀un gbọ̀ wa, òun ko sọ̀rọ̀ nípa gbígbo wà ní gbígbo bí i ní gbígbo àwọn ọ̀rọ̀ wa nípasẹ̀ àwọn didun ohun; òun n sọ̀rọ̀ nípa pé Ọ̀un n gba ọ̀ran náà rò.

Ronú nípa tí adájọ̀ kan tí ó n gbọ̀ ẹ̀jọ̀ kan láti rí i dájú pé Ọ̀un ní láti ẹ̀ idájọ̀ òdodo. Ilé-ẹ̀jọ̀ àti adájọ̀ wa níbẹ̀ láti rí i dájú pé idájọ̀ wa fún gbogbo

omọ ilú. Ìpinnu adájó kò dá lórí àwọn imòlára rẹ̀ sùgbón òún da lórí òfin, èyí tí ó n sàkóso láti fi ipá mú fún gbogbo omọ ilú. Adájó wa níbè láti rí i dájú pé idájó (imúṣe ti òfin) wáyé ní ibámu sí òfin tí a kọ sílẹ̀.

Ní iṣẹ̀lẹ̀ ti Ọlórún, itẹ̀ rẹ̀ (ibi aṣẹ̀) àti agbára Rẹ̀ wà níbè láti rí i dájú pé òdodo (imúṣe ifẹ̀ Rẹ̀) wa sí gbogbo àwọn èdà tí ó wa sọ̀dọ̀ Jésù àti Ìjọba Rẹ̀.

Jòwọ̀ ka àlàyé nàà lẹ̀ẹ̀kan sí i láiyára púpọ̀ jù, kí ó jẹ́ kí ó yọ̀ iwòye rẹ̀ nípa Ọlórún kúrò lówọ̀lówọ̀. Ọ̀pọ̀ èniyàn ló lèèrò pe Ọlórún n ṣe àwọn ipinnu Rẹ̀ lórí ipilẹ̀-òràn kan sí òmíràn, sùgbón èyí kí i ṣe tòótó. Ọ̀ún jẹ́ Ọba lórí Ìjọba kan tí o wà pẹ̀lú àwọn òfin tí ki i yípadà. Kò ṣe àti pe ki yòò ṣe àwọn ipinnu láisi òfin Rẹ̀. Àwa leè mọ́ kín ní ó jẹ́ idáhùn Rẹ̀ sáájú kí àwa tó béèrè, àti pé àwá leè ní idanílójú pé àwá ní ohun ti òfin Rẹ̀ sọ̀ sáájú kí àwá tó rí i nítorí pé Ọ̀ún ni agbára láti ṣe imúṣe òfin Rẹ̀.

Kò sí Ìbèbè Mọ́

Ní géré ti Drenda àti Èmi ti ṣe bèrè sí i kọ̀ ẹ̀kọ̀ ti àwọn ẹ̀tọ̀ òfin wa nínú Ìjọba nàà, àyípadà pàtàkì dé bá bí àwá ti ṣe n ronú nípa Ọlórún àti Bíbélì. Ábájáde ti òye tuntun wa yí yí bí a ṣe n gbé padà. Kò sí ìbèbè mọ́. Kò sí iṣagbe mọ́. Àwá kọ̀ ẹ̀kọ̀ nípa àwọn ohun ti a ti fún wa tẹ̀lẹ̀ lábẹ̀ òfin gégé bí àwọn ara ilú Ìjọba Rẹ̀. Àti pé á tẹ̀síwájú láti kọ̀ bí a ṣe leè fi ẹ̀tọ̀ gba àwọn ilé rí wònyen ki àwá sì rí idásílẹ̀ wón ní ilẹ̀-ayé. Ọ̀ún jẹ́ ifihàn nílá tí ó dájú láti kẹ̀kọ̀ pé àwá jẹ́ alábaápín gbogbo ohun ti ọ̀run ni. Gégé bí ará ilú, àwá ní iráàye sí òfin àwọn òfin Ìjọba. Sùgbón gégé bí ẹ̀bí tàbí omọ̀ ilé fún ara rẹ̀, àwá jẹ́ alábaápín àti pé àwa ní ẹ̀tọ̀ lábẹ̀ òfin lórí gbogbo ogún èyí ti ọ̀run ni.

*Ní bá yí i, bi awá bá jẹ́ omọ, nígbà nàà ni awá jẹ́ ajogún—ajogún Ọlórún àti àwọn **ajogún** pẹ̀lú Krìstì.*

— Ròòmù 8:17

Sàkíyèsí pé ọ̀rò nàà sọ̀ pé àwá jẹ́ àwọn ajogún pẹ̀lú Krìstì! Ìyẹn tùmò sí pé ohun gbogbo ti Krìstì ni jẹ́ tiwa!

Nígbà tí Olórún bá mi sòrò ní ilé oko kekere mí ni ojò wònni Òun sọ fún mí pe Emi ko mọ bí Ijọba Òun ti ẹ n ẹ́sẹ́, Òun n tọka si àwọn òfin àti ilàna òfin ti Ijọba Rẹ. Òun tònà. Èmi kò ni imò ohun ti ijọba jẹ tabi bi oun ti ẹ n ẹ́sẹ́. Şùgbọ́n ohun kan ti Èmí yára gbá mú, èyí tí o ẹ irànlówọ́ fún oye mi nípa ti ijọba kan ni pé, àwọn ijọba n ẹ́sẹ́ nípasẹ́ àwọn òfin tí ki í yípadà. Àwọn ofin ki i ẹ oju isaaju eni kankan. Wọ́n ki i yipada lati ẹ se ojurerere fun enikan. Rara, wọ́n jẹ alaídíbàjẹ àti èyí tó dúró nígbà gbogbo.

Jẹ ki n fún ọ ní apeṣere. Lóni í a maá n gbádùn ina èlétiriiki àti imólẹ́ ti oun n pese ní àwọn ilé wa. Iwo yóò gba pé awọn òfin tí o n ẹ akóso iná nígbà gbogbo ti wa níbi láti igbà ti a ti şẹda ayé. Síbẹ́ síbẹ́, fún ẹgbẹ́ẹgbẹ́run ọdún, kò sí imólẹ́! Èrèdì í náà? Kò sí ẹnìkan tí ó şawári awọn òfin tí ó n şákóso iná àti bí a ẹ se le lò wọ́n láti tan iná bọ̀bọ̀ kan. Bí ó tilẹ́ jẹ pé a ẹ akíyèsí iná èlétiriiki àti pé iná èlétiriiki yí bí apákan déédéé tí igbé ayé, èyí nínú gbogbo rẹ́ jẹ íşàkiyèsí. Kò si ẹnìkan ti o n ronú nípa íşèdá-ohun tí wọ́n n rí nítorí wọ́n kò mọ́ pé ohun tí wọ́n rí dá lórí òfin íşèdá tí a le kọ́.

Àiní oye yí í kan náà ni ó bá ilé ijọsìn já lóni í. Àwọn èniyàn n ka nípa àwọn ohun nílá ti Olórún gbé ẹ se nínú Bíbélì şùgbọ́n wọ́n ko ni kojá oye akíyèsí tí ohun tí wọ́n n ká.

Òpòlòpò ti rí Olórún ẹ diẹ nínú àwọn ohun iyanu tí ó lẹwà ní igbé-ayé wọ́n, şùgbọ́n gégé bí wíwo iná imònomónó tí o wuyì ní ojú ọrun ní igbà oorun kan, wọ́n dúró síbẹ́ wọ́n n sọ pé, “Kin la, ẹ se o rí iyẹn bí?” síbẹ́ síbẹ́ wọ́n kò le şèdá-àşetúnşẹ ohun náà nítorí wọ́n kò lóye àwọn òfin tí o n şákoso ohun ti wọ́n n rí. Fún apeṣere, lóni í, àwá le gbé nínú imólẹ́ níbikíbi ní àgbáyé, níbikíbi tí a bá fẹ́, nítorí àwá lóye àwọn òfin tí ó şákoso iná èlétiriiki.

Ní ọ̀nà kan náà, lóni í a n gbádùn agbára láti rin irin-àjò ni ẹgbẹ́ẹgbẹ́rún àwọn máílì lójọ́ kan nípasẹ́ ọkọ́ òfúrufú níbikíbi ni àgbáyé. Ọkọ́ òfúrufú gba agbára rẹ́ láti fò nípasẹ́ oye wa àti lílò òfin ti igbefò. Bí bẹ̀ẹ́ kọ́, òfin yí í ti wà ní ayé láti igbà tí a şèdá ayé, gégé bí ẹrì nípasẹ́ àwọn ẹiyẹ́ ti n şamúlò òfin yẹn ni gbogbo ojò. Şùgbọ́n kò sí ẹnìkan tí ó fò pẹ̀lú ọkọ́ òfúrufú fún ẹgbẹ́ẹgbẹ́rún ọdún ti igbé aye èniyàn nítorí kò sí ẹnìkan tí ó ẹ şawári òfin ti igbéfò àti kọ́ ẹkọ́ bí a ẹ se le lò.

Lẹ̀ẹkan sí i, òún jẹ ọkan náà pèlú Ìjọba Ọlórún. Ọpò èniyàn n bẹ̀bẹ̀, kígbẹ, àti tẹ̀sìwájú láti gbìyànjú láti pàrọ̀wà sí Ọlórún láti ẹ̀ nńkan kan lórí ihùwásí wọn. Şùgbọ̀n ohun tí wọn kò mò ni pé nígbà tí wọn di onígbàgbọ̀, gbogbo àwọn òfin àti ànfàní tí Ìjọba di tíwọn láti lò àti gbádùn, kò sí ẹ̀bẹ̀ tí a nílò.

Kí a sọ pé èmi n bọ sí ilé ìjọ̀sìn rẹ̀. Njẹ̀ iwọ̀ yóò ní kí ẹ̀gbẹ̀ aládura ó máa gbádúrà àti yàrá pé iná ẹ̀lẹ̀tiriiki o tan ni asalẹ̀ tí Mo dé síbẹ̀? Dájúdájú kí í ẹ̀ bẹ̀! Tí ó bá ẹ̀ pé, lónà kan mo dé ibẹ̀, Mo dé ilé ìjọ̀sìn rẹ̀ àti pé àwọn iná kò wà ní títàn, njẹ̀ gbogbo èniyàn yóò bẹ̀rẹ̀ sí i kígbẹ sí Ọlórún bí, pariwo àti kígbẹ̀ sókè ni ìgbìyànjú láti pàrọ̀wà sí Ọlórún láti tán àwọn iná náà? Rárá, wọn yóò wa tàn lára ògiri, níròrùn, àti pé àwọn ina náà yóò tán. Kò sí ibẹ̀rù, kò sí ipòrúuru ọkan, kan tan wọn nikan!

Şùgbọ̀n fún idí kan, àwọn kristẹ̀ni kò tọ̀ Ìjọba àti Ọ̀rọ̀ Ọlórún wa pèlú imọ̀ye yì í. Lẹ̀ẹkan sí i, wọn n lo ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àkókó wọn láti şagbe, ní irẹ̀tí pé ohun kan yóò şẹ̀lẹ̀. Nígbà tí kò bá şẹ̀lẹ̀, wọn á da Ọlórún lẹ̀bí lẹ̀şẹ̀kẹ̀şẹ̀, ni ìgbàgbọ̀ pé Ọlórún tí yan láti máa fi ibẹ̀rẹ̀ wọn fún wọn. Àiní òye yì í ni èrèdì í tí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn kristẹ̀ni lóni í fi gbàgbọ̀ pé Ọlórún gba àwọn ohun búburú láàye láti şẹ̀lẹ̀, tàbí pé Ọ̀ún mò dára dára jùlọ̀ nígbà tí àjálù kan bá wáyé. Ọ̀rẹ̀, èyi KÌ Í ẹ̀ bí Ìjọba Ọlórún ẹ̀ n şíşẹ̀!!!! Lẹ̀ẹkan sí i, jẹ̀ kí a wo Ìwé Mímọ̀ wa ní Jòhánù 1.

Èyi í ni ìgbékẹ̀lẹ̀ tí awá ní láti tọ̀ Ọlórún wa: pé tí awá bá béèrè ohunkóhun ní ibámu pèlú ifẹ̀ rẹ̀, Ọ̀un a gbọ̀ wa. Àti pé bí awá bá mò pé Ọ̀ún n gbọ̀ wa—ohunkóhun tí awá bá béèrè—awá mò pé awá ni ohun tí awá beèrè lówọ̀ rẹ̀.

—1 Jòhánù 5:14-15

Níwọn ìgbà tí awá bá mò pé awá n béèrè ni ibámu pèlú ẹ̀tọ̀ òfin wa, àti pé Ọ̀ún gba ọ̀ràn náà rò, awá ní igboyà pé a ní ohun tí a béèrè lówọ̀ Rẹ̀! Sí ibànújẹ̀, ọ̀títọ̀ tí ó fara hàn nínú ọ̀rọ̀ yì í kò jẹ̀ òye fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn onígbàgbọ̀. Nínú irírí mi, Èmi yóò ní láti sọ pé ní púpọ̀ jùlọ̀. Şùgbọ̀n òye yì í ní itumọ̀ ọ̀rọ̀ gan-an gàn-án ni ó yì ìgbé-ayé mi padà!

Ìran àti Ìwàláàyè

Èmí bèrè sí ní í ka àwọn ìtàn nínú Bíbélí pèlú iwúrí isòdòtun. Mo mò pé nínú ìtàn kòòkan àwọn òfin èmí wà láti şawárí. Mo di onímò-ìjìnlè nípa tí èmí. Nínú gbogbo ìtàn náà, Èmí yóò bèèrè àwọn ibèèrè. “Kín ni idí tí èyí fi şelè?” “Òfin wo ni a şàfihàn nínú ìtàn yì í?” Láiyára, Èmí bèrè sí ní kọ àwọn ìpilè àti àwọn òfin tí ó jẹ tèmi nínú Ìjọba Ọlórùn, àti pé ó n yí ìgbé-ayé mi padà gan-an gan-an.

Bí a şe bèrè sí ní í lo àwọn òfin wònyí í, àwá bọ nínú ìgbèsè pátá pátá ní ọdún méjì àti ààbò. A bèrè sí ní í san owó fún àwọn ọkọ ayókélè wa, kọ ilé alá wa lóri àwọn éékà 55 ilẹ, àti púpò diẹ sí í. Apákan tí ó dára jùlò ni pe ní báyi kò sí idààmú ètò işúná. A n san owó ilé wa fún, àti pé àwá leè ní ifojúsùn ní báyi í lori işè ayanşe wa, èrèdii wa, dípò ìwàláàyè.

Àwá ní inú dídùn púpò nípa ohun tí á n kọ àmọ síbè síbè àwa kò rí ọpọlọpọ àwọn ọrè àti àwọn ibátan wa tí ó n gbádùn àwọn ohùn kan náà tí àwá rí pé ó n şelè. Láti inú ifẹ wa láti şe ìrànłowó fún àwọn èniyàn láti kọ ohun tí àwá kọ, a şe ifilólè Ilé-ìjọsin Faith Life ní ọdún 1995. A dojúko işalabapín àwọn òfin àti àwọn ilànà tí Ọlórùn ti kọ wa, işalabapín pèlú àwọn èniyàn bí wón şe le è ni òmìnira àti gbé ìgbé-ayé rere tí Ìjọba náà.

Léyìn náà ní ọdún 2005, a şe ifilólè Faith Life Now, èyí tí ó jẹ ikànni işè-iránşe wa. Faith Life Now n şe ikéde àwọn ifihàn telifisíonù olójoojúmọ wa méjì—*Yiyanjú ọrè Ètò Işúná Owó* ati *Drenda*—sí gbogbo agbègbè àgbáyé pèlú Àwọn iròyìn tó dára tí Ìjọba náà.

Lóni í, a ò wá àwọn ohun àti àwọn owó tí a rò pé a fi pamọ nínú àwọn ìjókó ọkọ ayókélè wa nírètí láti wá owó kékeré tí ó tọ láti ra Oúnjẹ Ààyò láti pín láàárín àwọn ọmọ wẹwẹé wa méta. Àwa n şàmúlò àwọn mílìonù láti şe ohun tí a şe ní báyi, àti pé a ní ifẹ láti ran èniyàn lówó láti kọ bíi a şe n şe bèè.

Lójijì, àwá gbé láti inú ìwàláàyè èròngbà ti ìrònú àti jẹ àtimu sí ìrònú orísun ìran àti bèrè alá ti ohun ti àwá leè şedá àti şe pèlú àwọn ìgbé-ayé wa. A lo kúrò láti inú rúdurúdu ètò işúná àti isinrú lo sínú òmìnira ètò işúná.

Ní àwọn ọjọ ifòdòro àti ẹrù wa, gbogbo ọràn owó kékeké tí a nílò jẹ

pàjáwìrì pàtàkì. Lábé wàhàlà òlá, àwa yóò gbìyànjú láti wá ẹnìkan láti yá wa lówó nàá láti lò, tàbí àwa yóò ṣàbẹ̀wò sí ilé itajà agbẹ̀gbẹ̀ wa lẹ̀kkan sí i! Ṣùgbọ̀n lónì í, a n gbádùn Agbára ti Ìpèsè.

Ìwọ̀ le béèrè pé, “Gary, kín ni Agbára ti Ìpèsè?” Agbára ìpèsè ní agbára láti ṣàwárí èrèdii ìṣẹ̀dá rẹ̀ kí o sá fún ìgbésí ayé iwàláàyè. Nígbà gbogbo rántí pé ìpèsè jẹ̀ sáájú-iran. Kàá padà lẹ̀kkan sí i láiyára; óún jẹ̀ irú ọ̀nà èdè ìfíro sínròòjẹ̀ ọ̀rò, ṣùgbọ̀n ìtumò nàa farà hàn.

Àìní ìpèsè a máa fi ni sínú ìgbé-ayé ìsìnú, àti pé àwọn ẹ̀rú kí í nírèti àwọn àlá òlá! Àti nígbà gbogbo rántí pé, ìwọ̀ kí í ṣe ẹ̀rú! Ìwọ̀ jẹ̀ ọ̀mọ̀ inú ìdílẹ̀ Ọ̀lórún pati, àjùmọ̀jogún pẹ̀lú Jésù tí gbogbo ohun-ìní nàá. Nítorí nàá gbé ojú rẹ̀ sókè kí ó wo ojú iwájú tuntun. Emi n fẹ́ kí o ní òmìnira láti nírèti, Lófẹ́ẹ̀ láti ní ìgbádùn ṣìṣẹ̀dá iran rẹ̀, àti gbígbé ìgbé-ayé tó dára. Èmí ní ìgbẹ̀kẹ̀lé pé bí a ti n lọ nínú iwé yì í ìwọ̀ yóò ní imísí, ṣùgbọ̀n kí í ṣe imísí nìkan, pé ìwọ̀ yóò ní igboya. Àwọn ọ̀fin kan nàá tí Ìjọba tí ó yí ìgbé-ayé mí padà jẹ̀ tirẹ̀ bakan nàá.

— Gary Keese

Èyì í jẹ̀ iwé kẹ̀rin pàtó nínú àwọn iwé-onísòrí mārùn-ún, “Ìyípòpadà Ètò Ìṣúná rẹ̀.” Èmí yóò gbà ọ̀ níyànjú láti ka àwọn iwé mēta ti àtẹ̀lẹ̀ láti ní ọ̀ye tí ó dára ti àwọn ọ̀fin ti Mo n tọ̀ka sí àti diẹ̀ sí i nípa bí Ìjọba Ọ̀lórún ṣe n ṣìṣẹ̀. Àwọn ni: *Ìyípòpadà Ètò Ìṣúná rẹ̀: Agbára ti Ìjólótùtùtù, Ìyípòpadà Ètò Ìṣúná rẹ̀: Agbára ti Ìsìnmi*, àti *Ìyípòpadà Ètò Ìṣúná rẹ̀: Agbára ti Ète*. Ìwọ̀ le wá wọn ní GaryKeese.com tàbí ní Amazon.com.

ORÍ 1

ÌMÒLÈ N TÀN NÍNÚ ÒKÙNKÙN NÁÀ

Èmí sọ fún yín nínú ifààrà nípa ipè ti agbejòrò èyí tí ó jẹ kí n wá sínú idojú-kojú pèlú òtítító ti ipò wa àti láti kígbé sí Ọlórún níkeyìn. Èmí tún sọ fún ọ ohun tí Olúwa bá mi sọ bí èmí ẹ̀ ẹ̀ dúbúlẹ̀ lórí ibùsùn mi tí mo n sọkún, pé Èmí wà nínú idààmú tí Mo wà nítorí tí Èmi kò kọ bí Ìjọba Rẹ̀ ti ẹ̀ n ń sọ. Sùgbón báwo ni òun ti ẹ̀ n ń sọ? Kín ni Ọ̀un n gbiyànjú láti fi hàn mí? Èmi kò ní èróngbà, sùgbón, Èmí ti fẹ́ẹ̀ bẹ̀rẹ̀ sí ní kẹ̀kọ̀.

Bí o bá rántí, Èmí ní láti rí \$1,600 dọ̀lára san fún agbejòrò ní ojọ mọ̀ta láti bọ̀ nínú ẹ̀jọ̀ kan. Ní àkókò yẹn, àwa kò ní owó àti pé kò sí irẹ̀tí ti níní iye owó náà láti inú oko òwò wà ní àkókò náà láti san \$1,600. Èmí wà ní ipò kò ẹ̀ẹ̀, tàbí nítorí pé Èmí n rò bẹ̀. Dípò èyí í, Èmí ti fẹ́ẹ̀ kọ̀ ẹ̀kọ̀ àkókò mi pèlú Ìjọba náà.

Ní àkókò yí í, Èmi n wa ọ̀kọ̀ Dodge Caravan àtíjọ̀ kan èyí tí ó n ẹ̀ ẹ̀fín bí ilé tí a n sun níná nígbà tí ó bá n gùnkẹ̀ tàbí sọkalẹ̀ ní òpópónà. Ní àsálẹ̀ yẹn, Èmí ní ipinnu láti ní ipàdẹ̀ pèlú ẹ̀bí kan láti jíròrò àwọn àìní idójútòfọ̀ wọn, àwá ti ẹ̀ ipinnu láti pàdẹ̀ ní ilé wọn, èyí tí ó tó ẹ̀sẹ̀jú 15 láti ọ̀fíìsì mi.

Ní àwọn ojọ̀ wọn nì, Èmi a máa gbé ọ̀kọ̀ mi sí àyíká igun ilé oníbàrà mi nígbà gbogbo, èmi kí gbéé sí iwájú ilé rẹ̀. Ọ̀kọ̀ kékeré tí mò n wà ní ẹ̀sẹ̀ro díẹ̀. Nígbà tí òun bẹ̀rẹ̀, a máa kún ojú òpópónà tàbí ita pèlú ẹ̀fín funfun, àti pé Èmi kò sọ pé bóyá díẹ̀. Nígbà gbogbo, èmi máa n léèrò pé kí yóò ẹ̀ iránlọ̀wọ̀ fún okòòwò tí Èmi bá gbé dé ojú òpópónà oníbàrà mi àti pé, nígbà tí mò bá n lọ, tó bá kún ojú òpópónà náà pèlú ẹ̀fín. Èmí rò pé àgbékẹ̀lé mi ní irú agbègbè tí ètò ẹ̀súná le ní ipalára díẹ̀ tí iyẹn bá ẹ̀lẹ̀ níwọn bí ó ti jẹ̀ pé Èmi n béèrè lọ̀wọ̀ wọn láti ẹ̀ ifowó dógò àti láti ra ifowódógò.

Ó dára, ní àşálé yìi bakan náà, gégé bí i igbà gbogbo, Mo paàki ọkọ mi ní àyíká igun ilé oníbaàrà mi. Àwá ní àbèwò ñlá kan, àti pé Mo sọ pé ó dàbò lẹyìn náà, şùgbón ó gbé mi lókàn sókè nígbà tí ọkùnrin ẹnì jéjé yì i tẹsìwájú láti rìn pẹlú mi bí mo şe ñ lọ síbí ọkọ ayókélẹ mi. Bí ó tilẹ jé pé èmi kò şàìbikítà diẹ, ó dára pẹlú iyẹn níwọ̀n igbà tí òun kò bá ti dúró ní àyíká láti wo ọkọ náà nígbà tí ó bá bèrẹ, àmọ şá èyí tí ó jẹ ibanújé ni pé, òun şe bèẹ. Bí ó tilẹ jé pé Èmí lo àkókò mi ní şişetò àpò kékeré mi àti àwọ̀n ohun miiran nínú ọkọ ayókélẹ pẹlú igbiyànjú láti fun ní àkókò láti lọ kúrò, síbẹ òun fi suùrù dúró síbẹ títi èmi fi rí i dájú pé Èmí ní láti tẹsìwájú kí èmi ó sì şíná fún ọkọ náà. Ó dára, bí ó ti yẹ, òpópónà náà kún fún èfín funfun.

Bí mo şe şíná fún ọkọ ayókélẹ náà, òun pé àkiyèsí mi láti pa iná, ó sì wá sí ibi fèrèsè ọkọ. Òun wa şàlàyé fún mi pé òun ti şişẹ ní ibi atún-ọkọ şe bí i isẹ àbòşe, àti pé òun ñ fẹẹ láti şàyèwò nńkan kan níwájú ọkọ mi. Èmí ní ó dára, mo şì iwájú ọkọ náà fún un, èmi mò pé kò ní i fi şe ohun tí òun le rí, èmi kò ní owó láti ná lórí ọkọ tó ti dogbo náà.

Lẹyìn işejú kan, òun padà wá, òun sì sọ fún mi pé, “Gégé bí mo ti fura sí; orí jákéřti ọkọ rẹ ni ó fọ. Wa ọkọ ayókélẹ náà lọ sí ilé kí o sì tún-un şe lẹşẹkẹşe, máa şe wáa báyi síwájú rára, Gbogbo iye owó tí yòò tún un şe kò leè ná ọ ju \$700 dólà lo.”

Èmí dúpẹ lówó rẹ fún imọ̀ràn rẹ mo sì fi sílẹ láti padà sí ọfíńsì mi. Gbogbo ohun tí Èmi ñ gbọ tí ñ dún lórí mi ni, “Gbogbo iye owó tí yòò tún un şe kò ju \$700 dólà lo!” Sí èmi ní àkókò yẹn, \$700 dà bí i mílìyò̀nù dólà kan, àti pé Èmí tún nílò láti wá \$1,600 láti firánşẹ sí agbejórò. Yàtò sí iyẹn, Èmí ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọ̀n igbèsè-owó miiran tí mo nílò láti san.

Èmi kò ní idáhùn, şùgbón Èmí rántí àdúrà tí Drendà àti Èmi ti gbà tẹlẹ, “Olórun, kọ wa bí ljoba rẹ şe ñ şişẹ, àti şàfihàn fún wa bí a şe le bó kúrò nínú igbèsè.”

Bí mo ti ñ wakọ padà sí ọfíńsì, Èmí bèrẹ sì ní bá Olúwa sòrò nípa ipò ètò işúná mi. “Olúwa, iwó mò ohun gbogbo nípa owó tí Èmí ní ilò. Iwó mò pé Èmí ti jẹ gbèsè owó lórí ọkọ ayókélẹ yì i, àti ní báyi i \$700 tí mo nílò. Olúwa, ní òtítọ̀ àti ní gbangba, rironu lórí igbèsè owó tí mo jẹ bánki lórí ọkọ ayókélẹ àti idiyelé ti işàtúnşe, ibá kúkú dára jùlò tí ó bá gbiná àti pé kí àwọ̀n ilé işẹ adójútòfó ó san gbogbo owó rẹ kúrò!” Èmí sọ bèẹ pẹlú

ariwo ní ònà ibànújé, àikàsí, kì í ẹ̀şe nínú àdúrà pátó.

Ní ìşéjú tí Èmí sọ ẹ̀bẹ̀, ohun kan gba àkíyèsí mi. Èmi kò mò dájú tí ó bá ti wà níbẹ̀ nígbà gbogbo, şùgbón òún dà bí i pé ẹ́éfin kékeré kan tú jáde lórí òkè iwájú ọ̀kọ nàà. Bí mo ẹ̀şe n wò ó, ó dà bí ẹ̀ni pé ó n pọ̀ sí i lályara. Àti pé bí mo ẹ̀şe tẹ̀síwájú láti wò ó, ó dà bí i atégùn, Èmí ní idánilójú pé òún ti n pọ̀ sí i ní iwọn. Èmí ní ìyàlẹ̀nu láti sọ ẹ̀yí tó kéré jù. Èmi kò rí ẹ́éfin miíràn ju ẹ́éfin tí ó dà bí ẹ̀ni pé ó n ru tọ ọ̀kọ ayókẹ̀lẹ̀ nàà lẹ̀yin, nítorí nàà Èmí tẹ̀síwájú lọ sí ọ̀fíisì.

Bí Èmí ẹ̀şe wọ̀lé sínú ààyè ìgbókòsì inú ọ̀fíisì wa, lójijì, iwájú ọ̀kọ ayókẹ̀lẹ̀ ẹ̀rẹ̀ sí ru iná ní irísí bọ̀lù sókè! Iná nàà n jáde kúrò nínú ìyẹ̀wù ẹ̀njíni ọ̀kọ nàà ní iwọn ẹ̀şẹ̀ bàtà mẹ̀fà sínú afeḻẹ̀. Lẹ̀yin nàà Èmí sọ àwọn ọ̀rọ̀ wònyì í jáde láì pariwo, “Olúwa, à ẹ̀şé iwọ̀ gbọ̀ ohun tí ẹ̀mí sọ?”

Ní ọ̀jọ̀ kejì, ilé-işẹ̀ adójútòfo nàà san owó orí ọ̀kọ nàà, àti pé Èmí ní owó tó tó láti san gbèsè \$1,600 tí mo fẹ́ẹ̀ san tí ẹ̀mí jẹ̀ agbejórò nàà bakan nàà ẹ̀mí san ìgbèsè owó orí ọ̀kọ ayókẹ̀lẹ̀ nàà àti pé ẹ̀mí tún ní owó tí ó tó láti fi sílẹ̀ láti ra diẹ̀ nínú àwọn ohun èlò fún jíjẹ̀ ní ilé itajà. Àwá ní idùnnú àti ibèrù lápapọ̀ ní àkókò kan nàà şùgbón láìsí ọ̀kọ ayókẹ̀lẹ̀, ẹ̀yí tí àwa nílò púpọ̀ fún gbogbo àwa mẹ̀fà láti máa lọ káàkiri.

Èmi kò leè şàlàyé ohun tí ó şẹ̀lẹ̀ ní àkókò yẹn pátó, şùgbón òtítọ̀ ni pé Èmí ti sọ̀rọ̀ pé kí ọ̀kọ ayókẹ̀lẹ̀ nàà ó jóná mú àkíyèsí mi. Èmí sì ní láti gbà pé Èmi kò ní ọ̀kọ kankan tí ó jóná mò mi lówọ̀ nígbà kankan şáájú kí ẹ̀yí tó jóná. Ní apá kejì, Èmi kò sọ rárà rárà pé ẹ̀mí n fẹ́ ọ̀kan miíràn yálà.

Njẹ̀ ẹ̀yí so mò ljoba? Njẹ̀ ẹ̀mí ẹ̀şe nńkankan láti mú kí ẹ̀yí ó şẹ̀lẹ̀ ẹ̀bẹ̀, tàbí òún jẹ̀ ẹ̀yí tó tásé? Àwa kò mò dájú. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé àwá ẹ̀şe àjọ̀yọ̀ ìşẹ̀gun ti sísanwó orí ọ̀kọ ayókẹ̀lẹ̀ àti onígbèsè wa nàà, àwá tún nílò ọ̀kọ ayókẹ̀lẹ̀ kan, şùgbón báwo?

**LÉYÌN NÁÀ ÈMÍ
SỌ ÀWỌN Ọ̀RỌ̀
WỌNYÌ Í JÁDE PÈLÚ
ARIWO, “OLÚWA,
ÌWỌ GBỌ TÍ ÈMÍ
SỌ ÈYÍ?”**

Síṣàwárí Ọkò Tuntun kan

Bàbá mi pé láti wo bí àwá ti ẹ̀ ń ẹ̀ àti láti pèsè irànlówó diẹ̀ nínú rírópò ọkò ayókélé wa tí ó gbiná. Bàbá mi ní owó, àti pé Èmí nírètí ní ikòkò pé òun yóò ra ọkan fún wa. Òun dá àbá pé kí á lọ wo àwọn ibi itajà diẹ̀ ní agbègbè fún ọkò tí ó dára. Nítorí bẹ̀, Èmí fi ọ̀kàntọ̀kàn gba ìpèsè nàà.

Àwá tọ̀ ọ̀kọ̀taya kan tí wọn ń ta ọ̀kò, àti pé Èmí ríi Dodge Caravan tí ó dúró ire. Ó ti tó ọ̀dún kan àti pé òun ẹ̀ wà ní ipò tó sunwọn. Èmí sọ fún bàbá mi pé Èmí léèrò pé ọkan yì í yóò jẹ̀ ohun tí Dréndà ń fẹ̀, òun lẹ̀wà ó sì ẹ̀ bọ̀gìnnì, ní irètí pé òun yóò sọ nńkan bí i, “Ó dára! Bó bá rí bẹ̀, jẹ̀ kí á lọ rà á.” Sùgbón èyí kí í ẹ̀ ohun tí òun sọ. Dípò èyí, òun sọ pé, “Èmi yóò fún ọ̀ \$5,000 fún ríra nàà.” Bẹ̀ ni, èyí jẹ̀ ififúnni onínúure púpọ̀, sùgbón òun ń fúnni ni tòótọ̀ láti sanwó kọ̀ọ̀kan tí ò wá ní ilẹ̀, tí òun sì ń fi mí sílẹ̀ láti ẹ̀nàwó iyókù.

Lójìjì, èmí ní ìyàlẹ̀nu òtítọ̀. Èmi kò ní idíyelé láti dúró fún igbèsè owó tí èmi yóò jẹ̀ bánkì èyíkéyí tí yóò bá yá mi lówó nàà. Àti pé tí tí di àkókò yì í, èmí ti lánfàanì láti tójú ipò işúná wa pamọ̀ kúrò lódò bàbá mi. Ní idàkẹ̀jì, èmí ròò pé Èmi kò le gba gbèsè diẹ̀ kún gbèsè sí i.

Síbẹ̀ síbẹ̀, láimọ̀ àşàyàn èèrò miiran tí èmí ti rò tí, èmí ẹ̀ ipinnu iyára láti kọ̀kọ̀ fowó sí iwé èyáwó nàà. Síbẹ̀ síbẹ̀, èmí mò wí pé láti ẹ̀ èyí í, Èmi yóò ní láti jẹ̀wọ̀ ipò ètò işúná mi fún bàbá mi àti pé yóò ní láti ẹ̀ itẹ̀wọ̀gbà. Èmí fi àiyára sọ gbogbo itàn nàà fún bàbá mi, òun sì fara daá láti bá mi fowó sí iwé èyáwó nàà, àti pé a fi iwé nàà kalẹ̀. Olùtajà ọ̀kò nàà sọ fún mi pé wọn yóò jẹ̀ kí n mò ní òwúrò ọ̀jọ̀ nàà.

Ní tòótọ̀, èmí mò pé bánkì nàà yóò fowó sí èyáwó nàà nítorí bàbá mí ní owó tó pò tó fi ẹ̀ idúró. Pé kí a fowó sí èyáwó nàà kíí ẹ̀ ohun tí ń yọ̀ mí lẹ̀nu bí mo ẹ̀ ń wa ọ̀kò lọ sí ilẹ̀. Èmí mò pé èmí kò leè yá owó yẹ̀n, sùgbón Mo ní inílò gidì torí kò sí owó. Kín ni Èmí leè ẹ̀? Èmí ní idàrúdapọ̀ àti ibànújẹ̀ diẹ̀ kan.

Nígbà tí mo délé mo sọ fún Drenda ipò nàà, òun nàà mò pé àwa kò le fowó sí iwé gbèsè miiran, sùgbón àşàyàn miiran ni a ní? Àwa méjèjè ní àkókò lile kí a tó sùn ní àşàlẹ̀ ọ̀jọ̀ yẹ̀n, sùgbón ní òwúrò, a ní idánílọ̀jú pé yíyá owó nàà kíí ẹ̀ ohun tí ó yẹ̀ kí a ẹ̀.

Nítórí nàà èmí pé bàbá mi mo dúpẹ̀ lówọ̀ rẹ̀ fún ìpèsè nàà, mo sọ fun ún pé àwa kò le gba igbèsè diẹ̀ sí látí ẹ̀ ináwọ̀ ọ̀kọ̀ ayọ̀kẹ̀lẹ̀ nàà. Lẹ̀yìn nàà èmí pé òntajà ọ̀kọ̀ nàà kí o jẹ̀ kí wọn ó mò pé a kò nílò rẹ̀ mọ̀. Wọn sọ fún mi, nítórí nàà pé, a ti fowó sí gbígba àwìn ọ̀kọ̀ ayọ̀kẹ̀lẹ̀ nàà àti pé ọ̀kọ̀ ayọ̀kẹ̀lẹ̀ nàà wà ní mímọ̀ àti pé síṣetán fún fifi ránsẹ̀. Èmí dúpẹ̀ lówọ̀ wọn ṣùgbọ̀n mo tẹ̀numọ̀ pé Èmí kò le gba ọ̀kọ̀ ayọ̀kẹ̀lẹ̀ nàà.

Bí mo ẹ̀ parí ìpè nàà, èmí ní àlááfíà, ṣùgbọ̀n ní àkókò kan nàà, Èmí kò ní ìmòrán bí a ẹ̀ leè ní ànḡàání látí ra ọ̀kọ̀ nílá tí ó tó fún gbogbo ẹ̀bí wa tí ó jẹ̀ mẹ̀fà ní ibáramu. Èmí ní ọ̀kọ̀ oníjòkó ẹ̀ni márùn-ún tí èmí n lo fún ìṣòwò tí àwa yóò ní látí ẹ̀ pẹ̀lú tí tí a fi ronú ohùn kan. Òun fẹ̀rẹ̀ tó ọ̀ṣẹ̀ mẹ̀jì tí ó kojá lọ, àti pé àwa n síṣẹ̀ pẹ̀lú ọ̀kọ̀ oníjòkó márùn-ún wa, a fi n ẹ̀ ohun ìrinsẹ̀ ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ igbà nígbà tí á bá nílò látí lọ síbì kan.

Lẹ̀yìn nàà ní ọ̀jọ̀ kan, èmí gba ìpè fòdònu látòdò ọ̀kùnrin kan ẹ̀ni tí Drenda ti pàdẹ̀ lóṣù mẹ̀jì ẹ̀sáájú àsikò nàà. Òun ti n wá àwọn ohun diẹ̀ látí tà nínú àwọn ohun àtijọ̀ níbí itajà àwọn ọ̀bí rẹ̀ tí wọn maá n wáyé ní gbogbo oṣù ní Atlanta, níbí tí wọn n gbé. Wọn yóò wá sí Ohio lẹ̀kẹ̀kan lóṣù kan látí rà tàbí tajà wọn, àti pé Drenda yóò ẹ̀ ọ̀jú rẹ̀ sílẹ̀ fún ohunkóhun tí ó rò pé yóò jẹ̀ ànḡàání sí àwọn ọ̀bí rẹ̀. Òun máa n rí owó kékeré ní oṣù kọ̀kọ̀kan bí wọn tí n fún ní nḡkan kan lórí ohunkóhun tí ó rí.

Bí ó ti wá rí bẹ̀ ẹ̀ tán, Drenda ti bá ọ̀kùnrin yi í pàdẹ̀ níbì kan, àti pé wọn ti wónú bíbára ẹ̀ni sòrò kan nípa ohun tí òun n ẹ̀ àti ohun tí ọ̀kùnrin òun n ẹ̀. Òun mẹnù bàà fún òun pé tí òun bá ní ohunkóhun látí ta, òun le nífẹ̀. Ní tòótó, ó n síṣẹ̀ ní ilẹ̀ itọ̀jú nílá kan, àti lẹ̀kẹ̀kọ̀kan nígbà diẹ̀, aláìsàn kan yóò nílò látí ta àwọn ohun-íní wọn di owó nígbà tí wọn bá n lọ n gbé nínú ilẹ̀ miiṣà. Nígbà tí kò sí idílẹ̀ látí tọ̀jú àwọn ohun ti ilẹ̀ tí wọn yóò nílò látí tà, òun yóò fi diẹ̀ nínú wọn pamọ̀ sí ààyè kan tí ó ti ṣètò àti níkeyìn òun yóò tà wọn.

Èmí kò mò ọ̀, nítórí nàà nígbà tí ó pè mí, Mo ẹ̀ àkọ̀sílẹ̀ ìpè rẹ̀, mo sì sọ fún Drenda pé ó pé. Látí gé itàn gígùn sí kúkúru, nígbà tí ó pè ẹ̀ padà, òun sọ fún un pé òun ní àwọn ẹ̀rù ti ohun-òṣọ̀ àti àwọn ohun ilẹ̀ tí òun nílò látí kó o jade kí òun sì béèrè bóyá òun yóò nífẹ̀ sí í. Ó jẹ̀ kí ó mò pé ó le kó gbogbo rẹ̀ fún idíyelé owó tí ó kéré púpọ̀.

Drenda àti Èmí lọ látí wo àwọn ẹ̀rù inú iyàrá nàà, àti pé bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé àwa kò le wọ̀ inú àwọn yàrá nàà látí wo ohun gbogbo, bí àwọn ẹ̀rù yàrá

nàà ti wà ní títò nílẹ̀ dókè àjà, a rí àwọn ohun diẹ tí a rò pé, tí a bá tà, ó yẹ kí ó ka iye tí òun nì béèrè fún. A pe àwọn òbí rẹ, wọn sì fi owó nàà ránşẹ sí wa, wọn mú ọkọ ayókélé wá, wọn sì kó ohun gbogbo padà sí Atlanta fún ìtajà olósoosù wọn.

Ìtajà nàà jẹ àşeyorí nílá kan, àti pé nítorí nàà àti fún owó işẹ wa, wọn gbà láti fún wá ní ọkọ akẹrù Pijó kan tí ó jẹ ọdún diẹ àti tó sì wà ní ipò tí ó tayọ. Ní báyi í èmí mò pé sí ọpọlọpọ èniyàn, gbígba ọkọ ayókélé tí a ti lò rí le máa jẹ èrèdì í fún ayeyẹ nílá kan. Şùgbón fún wa, ní àkókò yẹn, èyi ni igbà àkókò tí àwa yóò ní ọkọ ayókélé láì sì sanwó lórí rẹ. Ọkọ ayókélé nàà wà ní títúnkú àti pé ó dà bí tuntun. Inú wa dùn.

Lójiji lẹkkan nàà, Èmí wá bèrẹ̀ sì ní rii. Èmí le gbékẹlẹ̀ Ọlórun láti şe iranlọwọ̀ fún mi pèlú ohun tí èmí níilò láisi jẹ gbèsè.

Ìyípadà Nílá Kan

Ìşẹlẹ̀ miiran tí èmí ní pèlú Olúwa ní èyi tí jẹ ọdún kan sẹyin, lákòókò tí a nì gbé ní Oklahoma, ní báyi í ó di mímò fún mi. Ní wíwo èyin, Èmí le rí i pé Olúwa nì gbìyànjú láti gba àkíyèsí mi, şùgbón àwá ti jinnà sínú gbèsè àti idààmú fún idí kan, dé bí pé àwa kò kan rí ohun tí Ọlórun nì gbìyànjú láti kọ wa.

Èmí nífẹ̀ẹ̀ láti şoḍe, àti ní pàtàkì Mo nífẹ̀ẹ̀ láti şoḍe àgbònrín. Şùgbón èmí tún fẹràn láti jẹ ẹran igbẹ̀ àti pé kí èmi ó ní ǹnkankan láti şàfihàn fún àwọn igbìyànjú isoḍe mi. Gẹgẹ̀ bí ó tí rí, èmi nì şoḍe şùgbón kò ni ǹnkankan láti şàfihàn fún gbogbo ipá fún ọdún diẹ sẹyin. Èmi yóò jade, jòkó nínú òtútù, èmí nì lọ lójọojumọ̀ láisi rí àgbònrín paápáa. Èyi dá irẹwẹ̀sì kékeré sí èmí lókàn torí èmí ní àwọn ọmọ-ọwọ̀ láti bó àti ní idánílójú le fún wọn lẹran igbẹ̀. Bí ó tilẹ̀ jẹ pé èmi ní àşeyorí diẹ̀ ní igbà isáájú, ó ti tó ọdún diẹ̀ láti igbà tí èmí ti ní àşeyorí ní àkókò isoḍe àgbònrín àti tí mó ti mú ẹran wá sí ilé.

Ní ọjọ kan, bí Mo şe nì ronú nípa àkókò àgbònrín tí nì bó, èmí gbó ohun Olúwa. Òun sọ pé, “Kí ló dé tí iwọ̀ kò jẹ kí n fi hàn ọ̀ bí iwọ̀ şe le gba àgbònrín tìrẹ̀ ní ọdún yi í?” èyi mú mi lókàn. “Fi hàn mi bí mo şe le gba àgbònrín mi?” Kín ni èyi í tùmọ̀ sí?

Bí èmí ti n gbàdùrà nípa àwọn ọ̀rẹ̀ wònyẹn, Èmí rò pé Èmí Mímọ̀ mi si mi fún irúgbìn owó tabí ẹ̀bùn nítorí èrèdìí gan-an ti ikòrè àgbònrín yẹn. Èmí kò fún irúgbìn owó ní irètí láti kòrè àgbònrín ẹ̀ájú kí àkókò yẹn ó tó dé, àti pé èmí ro èrò àjẹ̀jì ní àkókò nàà. Şùgbòn èmí nímòlára gbangba pé Olúwa ló n darí mi láti fún irúgbìn yẹn pèlú àwọn itónisónà tó ní àlàyé diẹ̀ nínú púpọ̀ lakòókò tí mo n ẹ̀ bẹ̀. Èmí ní láti kọ̀ iwé sòwédowó fún iye tí èmí léèrò pé ó tọ̀ sí irúgbìn nàà. Èmí yóò ní kí Drenda àti Èmí méjì gbé ọ̀wọ̀ wa lé orí rẹ̀ kí a sì kéde pé a ti gba àgbònrín mi tọ̀dún 1987 léyìn nàà àti níbẹ̀, nígbà tí àwá bá gbàdùrà, kí í ẹ̀ nígbà miiran nígbà tí Èmí yóò bá kòrè rẹ̀, şùgbòn nígbà tí àwá bá n gbàdùrà.

Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé gégé bí i Kristièni, èmí a máa fún irúgbìn nígbà gbogbo àti pé mo n şàtilẹ̀yìn nílẹ̀ ijọ̀sin mi, àmọ̀ ifúrúgbìn bí eléyí pèlú ipinnu àitàsè àti igbàgbọ̀ pé èmí gba nígbà tí èmí n gbàdùrà jẹ̀ tuntun sí mi.

Nítorí nàà èmí mú iwé sòwédowó kan àti pé èmí kòwé ni apá kan gégé àkòsilẹ̀, “Fún àgbònrín mi ti 1987.” Èmí fi ọ̀wọ̀ mi le iwé sòwé dọ̀wọ̀ nàà pèlú Drenda, mo fi ránşé sí ilé-işẹ̀-iranşé kan ti èmí ni igbékèlẹ̀ nínú rẹ̀, àti pé èmí kéde pé Mo ti şẹ̀şẹ̀ gba àgbònrín mi bí mo ẹ̀ ní fi ránşé. Èmí mú iwé kékeré kan àti pé mo kọ̀ lórí rẹ̀ ojọ̀ àti àkókò tí emí gbàgbọ̀ pe Mo ti gba àgbònrín nàà bẹ̀ẹ̀ sì ní pé mo fi sínú àpò aşọ̀ ọ̀dẹ̀ mi.

Mo n gbé ní Tulsa, Oklahoma, àwọn àárín ilú ní àkókò yẹn, Èmí kò ní ànfààní ààyè láti şoḁe, şùgbòn ọ̀rẹ̀ mi kan láti ilé ijọ̀sin pè mí láti sòkalẹ̀ lọ sí ilé iyá rẹ̀ àgbà ní orílẹ̀-èdè nàà fún Ìdúpẹ̀; ó si sọ̀ pé àwọn àgbònrín diẹ̀ wà ní àyíkà oko nàà.

Nítorí nàà ẹ̀bí mi şẹ́rí wá sí isàlẹ̀ agbègbè nàà fún òwúrò Ìdúpẹ̀ nàà láti gbadùn ojọ̀ nílá ti óunjẹ̀ àti idàpọ̀ àti ní báyi láti gba àgbònrín mi. Ọ̀rẹ̀ mi kò mọ̀ ibi tí óun leè sọ̀ fún mi láti lọ, şùgbòn pápá oko kan wa tí ó wà ní agbègbè nàà lẹ̀bàà ẹ̀şẹ̀ àwọn igi lórí ibùdó nàà, óun sì dábàà pé kí n jade lọ sí aginjù kí èmí ó sì jòkò lẹ̀gbẹ̀ẹ̀ igi nílá kan tí ó wà níbẹ̀.

Ní báyi í, èmí n fẹ́ẹ̀ kí ó lóye àwòrán yi í. Bí oòrùn ti n tanná yi agbègbè mi láiyára, Èmí rí i pé Mo jòkó ní àárín ààyè ibi papa oko tí ó ní igi nílá kan ní àárín rẹ̀. Èmí rò pé èmí wà ní ààyè tí kò tọ̀nà pátápátá ní bí mo ti ẹ̀ mọ̀ pé kò sí àgbònrín tí ó ní ọ̀wọ̀ fún èmí ara rẹ̀ tí yóò fi ara rẹ̀ hàn pèlú bí èmí ti jòkó ní gbangba ní ààyè ibi pápá oko yẹn.

Èmí ti fẹ́rẹ̀ dide kí n lọ sínú igbó, èyi tí ó fẹ́ẹ̀ tó iwọn ẹ̀şẹ̀ bàtà 130 ní

iwájú mi, nígbà tí mo gbò ìgbèsè nínú igbó lèbàà ònà odi sí apá òsì mi. Èmí leè gbò bí àwọn ewé ti n rún ní ìjinnà réré, àti pé èmí mò pé àgbònrín ni.

Lójìjì, akò àgbònrín mètá wá sí agbègbè mi nínú igbó lèbàà odi. Èmí ní iwòye iyàrá wón bí wón ẹ gba ònà wón nípasè ibi félé kan lọ. Àgbònrín nàà jinnà púpò, sùgbón òun jé kí ó dúró de ìşéjú diè şáájú kí èmí tó gbé ìgbèsè tèmi lọ sínú igbó níbi tí èmí rò pé àgbònrín nàà gbé wà. Lẹyìn nàà láisi pé èmí mò ó, ó hàn gbangba pé abo àgbònrín kan n şişẹ kojá laàyè agbègbè ti ó wá lẹyìn mi tààrà tó n bọ nídíí igi mi.

Mo wà ní apá idàkejì igi nàà bí abo àgbònrín nàà ẹ mú ònà rẹ kojá sí ààyè agbègbè àwọn igbó ní iwájú mi, òun kò sì rí mi. Abo àgbònrín nàà sàré lọ sídíí igi mi, bí ó ti gbóòrùn mi, òun dúró pèlú kíkún ti n pariwo, èyí tí ó ba èmí lẹrù. Bí èmí ẹ wo òtún mi ní ohun lójìjì, Òun jò mí lójú láti rí abo àgbònrín oniho mэфà kan tí ó kojú sí mi láti iwòn ẹsè bàtà márùn-ún jinnà sí mi. Ní lógán, abo àgbònrín nàà, ní báyi í tó ti mò ohun tí n şelẹ, sàré kúrò pèlú iyára kíkún sínú igbó lónà fifò gíga gíga.

Ní báyií, gbígbiyànjú láti tó láini pèlú iyára àti láti yinbon mò abo àgbònrín tí n gbé ìgbèsè ní iyára ní kíkún pèlú ibon tí ó ní àkùdè kí í ẹ ilàkàkà tí ó rorùn, àti pé Èmí mò pé Èmí yòò kan yin ibon lẹẹkan şáájú kí òun ó tó şerí sínú àwọn igbó. Kò sí ònà tí Èmí yòò fi ni ànřààní láti ẹ àkíyèsí pèlèpèlè bí àgbònrín yì í tí n fò pèlú àwọn ipa nílá. Pèlú iwòn ẹsè bàtà 20 nikan láti lọ şáájú kí àgbònrín yì í tó wonú igbó, Mo yin ibon nàà. Bí ibon nàà ti dún, abo àgbònrín nàà şubú àti pé kò mira. Èyí jò mí lójú! Njẹ èyí şelẹ gan-an bí? Gbogbo rẹ şelẹ bèẹ ní iyára! Èmí dide láiyára àti pé mo rìn lọ sí ibi tí abo àgbònrín nàà dùbúlẹ. Mo yára mú àkòsílẹ nàà jade nínú àpò mi mò sì bèrẹ sí i dúpẹ lówó Qlòrun fún àgbònrín nàà.

Ní gbígbó ohun ibon nàà, òrẹ mi jade òun sì bá mi yò lórí abo àgbònrín mi bí òun ti rí i pé ó dùbúlẹ níbẹ. Èmí kò sọ fún òrẹ mi nípa ohun tí Olúwa ti sọ fún mi, sùgbón Èmí wò ó mò sì sọ pé, “Èmí kò rò pé àgbònrín yì í jé nítorí agbára ìşode nílá mi.” Lẹyìn nàà èmí fi iwé tí Mo ti kọ lójó nàà ti Drenda àti Èmí gbádúrà fún àgbònrín yẹn hàn-án. Ó kà pé, “Mo gbàgbó pé Mo gba àgbònrín mi ti 1987 ní ojú yì í àti ní àkókò kan nàà tí Èmí gbádúrà ní orúkò Jesú.” Èmí fi iwé nàà fún òrẹ mi láti rí i lẹyìn nàà, mò bèrẹ sí i sọ fún u nípa ohun tí Olúwa sọ fún mi láti ẹ.

Ìṣẹ̀lẹ̀ yì í gba àkíyèsí mi. Èmí mò láísí iyèméjì pé èyí jẹ Ọlórún. Şùgbọ̀n fún idí kan, Èmi kò sọ èrèdíí ìṣẹ̀lẹ̀ yì í pò síbẹ̀. Èróngbà ti òfin

**ÌṢẸ̀LẸ̀ YÌ Í GBA
ÀKÍYÈSÍ MI.
ÈMÍ MỌ LÁÌŞE
IYÈMÉJÌ PÉ ÈYÍ
JẸ TI ỌLÓRUN.**

Ìjọba àti ohun tí ó ṣẹ̀lẹ̀ pẹ̀lú àgbònrín tí ó ní ipa lórí àwọn ináwó mi kò ṣẹ̀lẹ̀ sí mi síbẹ̀. Gbígba àgbònrín yẹn jẹ iyanu, şùgbọ̀n nìjẹ yóò ṣẹ̀lẹ̀ lẹ̀ẹ̀kan sí í? Láísí ìmòrán ti òfin ti Ìjọba, Èmi kí yóò mò bí tàbí irú àwọn òfin tí ó fàá kí àgbònrín yì í farahàn. Şùgbọ̀n Èmí nírètí láti ṣe idánwò rẹ̀ lẹ̀ẹ̀kan sí í lákòókò

àgbònrín tí n bọ̀ lónà.

Ìgbàgbọ̀ Ní Şiṣẹ̀ Nígbà Gbogbo

Àkókò àgbònrín tí ó tẹ̀le mú iyípadà ibùgbé wa gégé bí a ti gbéra lọ sí Ohio láti Tulsa. Gbígbe ìgbésè yì í jẹ èyí tó bẹ̀rẹ̀ lẹ̀jọ kan lákòókò tí a n şeré jáde. Èmí Mímọ̀ nàà bá mi sọ̀rò ó sì sọ̀ pé ó tó àkókò láti gbéra lọ sí Ohio, àti pé nìbẹ̀ ni Èmí yóò ti ṣe ìṣẹ̀ òpin ojú mi.

Èmí ti gbé ní Tulsa ní àkókò yẹn fún ọdún mēwàá, àti pé Èmí fẹran Tulsa, şùgbón èmi kò le ní idùnnú diẹ sí i ní irètí ti lílọ. Ìpadàséyìn nípa ètò epo tí ó kọlu Tùlsà ní ọdún kan séyìn şokùnfà ifàséyìn líle fún ọrọ ajé rẹ tí ipilẹ̀ rẹ̀ jẹ̀ epo. Àwọn ètò işuná wa ti di imèjẹ́rì, àti pé awa rí ara wa pé a kò leè bá àìní wa padé. Ìbèrè tuntun jẹ̀ nńkan tí èmí le ní ayò nípa rẹ̀. Èmi kò mò pé ọdún mēsán-ún tí ń bọ̀ wá yóò mú wàhálà àifòkànbalẹ̀ wáyé pàápàá ti yóò kojá ohun tí àwá ti rí ní Tulsa.

Àwá gbéra lọ sí Ohio ní ibèrè àkókò ooru, àti pé èmí nírètí gíga fún ohun ti Ohio ni fún wa. Àwá şàkíyèsí pé bíbèrè oko òwò wa lẹ̀kkan sí i àti gbígbé gbogbo gbèsè wa pèlú wa lọ sí Ohio jẹ̀ wàhálà púpò fún wa.

Nítórí nàá, àkókò àgbònrín ń bọ̀ àti bákkan nàá ti ibímọ ọmọ wa kẹta, Tom. A bí Tom ní ọjọ kejì tí àkókò àgbònrín Ohio, nítórí nàá ó farahàn gedegbe pé, Èmi kò ní àkókò láti wá ibi işode pèlú ọmọ tuntun nàá àti bíbèrè işòwò nàá lẹ̀kkan sí i. Èmí mò ààyè ibi kan şoşo tí a lee gbé şode.

Ní ojú ọ̀nà láti ilé tí èmí gbé dàgbà, èmí ti şe itọpa kan lákòkòkò tí mo wà ní ilé-ìwé girama. Àwọn òbí mí ni ohun-íní kan tí odò eja kan şàn kojá lórí rẹ̀, èyí tí ó ń kún nípasè odò şíşàn kékeré kan ti ó kojá lórí oko aládugbò wa àti léyìn nàá sórí odò eja wa. Èmi yóò ní láti gbà pé bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé èmi ń rìn ibi işàn nàá kojá fún àwọn ọdún tí mo ń dàgbà, Èmi kò rí àgbònrín tabí rí ipasè àgbònrín kan pàápàá lórí ilẹ̀ yẹn. Şùgbón èmí rántí lákòkòkò kan tí mo wà ní kólẹ̀jì, èmí gba ipè kan látòdò arákunrin mi tí ó sọ fún mi pé ó jọ òun lójú láti rí àgbònrín kan ni ọjọ kan àti bí òun şe ń gbèrò láti şode níbè yẹn ní àkókò èrùn. Ó yà wá lẹnu. Èmí şàkòşilẹ̀ púpò tí ibára ẹnì sòrò nàá, èyí tí ó jẹ̀ pé ní àkókò yẹn ó jẹ̀ ọdún mēsán-an tabí mēwàá séyìn.

Èmí rántí ibudò gan-an pátò tí òun sọ pé òun ti rí àgbònrín, nàá bí èmí ti faramọ pèlú sí ibi işàn odò nàá. Òun wí pé òun ti ri àgbònrín níbi ti işàn odò nàá ti pínýà àti ibi igi Mápùù nílá kan tí o tóbi púpò dúrò. Léyìn nàá òun sọ fún mi pé igi Mápùù kékeré kan wa lẹ̀gbèjẹ̀ èyí tí ó tóbi jùlọ̀ yì í, àti pé òun rí í pé òun le lo igi kékeré yì í láti gun òkè sí orí igi nílá, èyí tí òun léèrò pé yóò jẹ̀ ààyè nílá láti şode àgbònrín.

Ó dára, arákunrin mi kò yinbọ́n fún àgbònrín kan rí níbi odò şíşàn yẹn, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé òun sọ pé òun pàdánù láti yinbọ́n pa ọkan rí lẹ̀kkan. Şùgbón òun kò tí i padà wá síbè fún ọ̀pò ọdún bákkan nàá, nítórí nàá Èmi

kò ní òye bí igi náà bá sì wà níbẹ̀ tàbí tí èmí bá le rí òun paápàá nínú òkùnkùn ní àfẹ̀mọ́jú ojò iṣode tí èmí ti n gbèèrò.

Láti ménuba èyí tó burú jùlọ, Ohio ní òfin ifààyègbà yinyin ibon kékeré kan. Ó lójú àwọn ibon kan tí a fààyè gbà ní àkókò iṣode àgbònrín, àwọn àgbònrín ni a leè yinbon kékeré kan fún. Èmí ní ibon olójú méjì tí kò le rin ju iwọn èsè bàtà 20 lọ ní àkókò yẹn àti pé èmi kò ní igboya bí èmí ba le yì in lu àgbònrín pèlú rẹ̀ àyàfi láàárín àwọn èsè bàtà 20. Sùgbón èyí í ni gbogbo ohun tí èmí ní àkókò yì í, nítorí náà èyí ní èróngbà mi.

Drenda àti Èmí fún irúgbìn wa, a gbé ọwọ̀ wà lórí sòwédowó náà ní ọ̀nà kan náà tí a gbé şeé ní ọ̀dún tí àtẹ̀lé, mo sọ pé èmí gba àgbònrín mi ní ibámu sí Máàkù 11:24. Láti şe itàn gígùn ní kùkúru, ní ojò kẹrin ti àkókò iṣode ti Ohio, ojò àkókò mi tí mo jáde, Èmí şe ikórè akọ kan àti abo àgbònrín kan ní iṣẹ́jú 40, àwọn méjèjì ni mo yin níwọn ibon kékeré 75-èsè bàtà tí ó jẹ ọ̀nà tí ó kojá agbára mi pèlú ibon kékeré kan tí kò sunwọn. Ohio ní òdiwọn ọ̀de àgbònrín-méjì ní àkókò yẹn, èyí tí ó jẹ èrèdì í tí èmí fi kórè àgbònrín méjì ní ọ̀dún yẹn. Ìyẹn tọ̀nà, èmí ní àgbònrín mi méjì ní 40 iṣẹ́jú.

Lẹ̀kàn sí í, èmí mò pé mo n şe nnkankan. Sùgbón ní àkókò ikórè àgbònrín yì í, àwọn ètò iṣúná wa wà ní àpẹ̀rẹ̀ tí kò dára púpọ̀, àti pé idààmú náà n pin wá lẹ̀mí. Ohun kò kàn ṣẹ̀lẹ̀ sí mi láti lo ọ̀nà yì í kan náà sí àwọn ètò iṣúná owó wa.

Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ “Àwọn Iṣèlè Títàsé”

Ìgbà òtútù àkókò yẹn àti àwọn oṣù 12 tó tẹ̀lé ní Ohio jẹ̀ ibànújẹ̀ bí èmí şe n bọ̀ nínú àwọn iṣòrò wàhálà èyí tí ó ga jù lọ, àwọn ikọ̀lù ijayà, àti ibànújẹ̀, bí mo şe ṣalábàápín nínú ifààrà iwé yìí.

Óun jẹ̀ Oṣù bẹ̀lú tí ó tẹ̀lé, ṣáájú àkókò àgbònrín, ní ọ̀kọ̀ ayókẹ̀lẹ̀ náà gbiná. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé èmí ti rí ikórè àgbònrín iyanu fún àwọn àkókò àgbònrín méjì tó tẹ̀lé, Èmi kò tí ì tún ní ifihàn ti Ìjọba náà. Pèlú ọ̀kọ̀ ayókẹ̀lẹ̀ náà tí ó jóná àti bí Ọ̀lọ̀run ti n bá mi sọ̀rọ̀ nipa Ìjọba, Èmí rí í pé diẹ̀ sí wà sí

**NÍ TÒÓTỌ̀, Ọ̀LÓRUN
YÓO LO OHUNKÓHUN
LÁTI NÍ ÀKÍYÈSÍ RẸ̀.**

àwọn itàn mēta wònyí í ju ti èmi ti ronú rẹ̀ lákòókò. Mo ní iwúrí púpò, sùgbón pàápàá ní igbà yẹn, Èmi kò ní ìmò nípa òfin Ìjòba.

Bí àkókò àgbònrín tí ó tẹ́lẹ̀ ti de, àti pé èmi ní àgbònrín mi ní bí í iṣẹ́jú 40 lẹ́ẹkan si, gégé bí iṣẹ́ aago. Àwá bẹ̀rẹ̀ sí í rí bí Ìjòba tí ń ṣiṣẹ́ nínú àwọn ètò iṣúná owó wa pàápàá, èyí tí Èmi yòò mẹnuba ní orí 2. Sùgbón jákẹ́jádò àwọn oḍún ibẹ̀rẹ̀ wònyẹn, Èmi túbò ń rí diẹ̀ nínú àwọn ohun ìyanu.

Nítorí bẹ̀ẹ̀, Ọlòrun dà bí ẹnì pé ó ń kọ̀ mi ní nṁkan tuntun nígbà tí ó bá níiṣe pẹ̀lú iṣoḍe àgbònrín mi. Èmi léèrò pé èrèdì í tí ó jẹ́ ní titorí àkókò àgbònrín jẹ́ nípa ìkórè, àti pé ó wáyé ní àkókò iṣàkóso àti ìyè tó lópin púpò. Nígbà gbogbo àkókò iṣoḍe ní Ohio a máa ṣí silẹ̀ fún ọ̀sẹ̀ méjì nikan. Pẹ̀lú irú àkókò ìkórè tí ó ní idojúko, iwọ̀ kò ní í fẹ́ láti pàdànú àkókò. Dípò, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn oḍe a máa ní afojúsùn púpò àti èrò ipinnu ní irú àkókò náà. Púpò yòò lo àwọn wákàtí láti ṣe iṣirò àti múra sílẹ̀ fún ànfààní ọ̀sẹ̀ méjì yẹn. Nítorí náà èyí jẹ́ iyàrà ikekọ̀ọ̀ ńlá nípa Ìjòba.

Nítorí náà fààye gba gbogbo àwọn itàn iṣoḍe àgbònrín, torí wọn ṣe pàtáki púpò sí mi. Wọn ṣàfihàn àwọn òfin tí ó farapamọ̀ ti Èmi kí yòò ti rí bí bẹ̀ẹ̀ kọ̀. Ọ̀nún farahàn ní tòótọ̀ pé, Ọlòrun yòò lo ohunkóhun láti ní àkíyèsí rẹ̀. Ọ̀nún lo ipeja láti gba àkíyèsí Pétèrù, Jákòbù, àti àkíyèsí Jòhànú nínú Lúukù orí kárùn-ún nígbà tí wọn kò ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ eja ti àwọn ọkọ̀ ojú omi wọn si rì. Ọ̀nún kan ṣelẹ̀ bẹ̀ẹ̀ pé nínú ọ̀ràn mi Ọ̀nún ṣàmúlò iṣoḍe àgbònrín.

Léyìn tí Ọlòrun bá mi sòrò nípa Ìjòba ní yàrà mi ní ojò náà lóhùn-ún, àti léyìn tí èmi rí ọkọ̀ ayókélẹ̀ náà tó jóna tí mo rántí àwọn iṣoḍe àgbònrín, àti léyìn náà bí Ọlòrun ṣe ṣí ilẹ̀kùn fún wa láti jogún ọkọ̀ akèrò-ńlá tí a ń lò láisi jẹ́ gbèsè, lójiji, àwá gbàá. Drenda àti Èmi wà nínú rẹ̀ pátápátá.

Èmi bẹ̀rẹ̀ sí ní í kẹ̀kọ̀ Bíbélì ní ọ̀nà tuntun. Mo pe arà mi ní onímò-ìjìnlẹ̀ nípa tí èmi. Èmi bẹ̀rẹ̀ sí ní í láti béèrè àwọn ibèèrè. “Kín ni ìdí tí èyí í fi ṣelẹ̀? Kín ni ìdí tí èyí í kò fi ṣelẹ̀?” Èmi ń wò ni pẹ̀kípékí àwọn ìmò ti àwọn òfin èmi tó wà léyìn àwọn itàn tí èmi ń kà nínú Bíbélì.

Ọlòrun ń ṣàfihàn àwọn nṁkan kan fún mi; àti lẹ́ẹkan sí í, Ọ̀nún lo iṣoḍe àgbònrín láti fi diẹ̀ sí í ti Ìjòba hàn mí. Itan àtẹ̀lẹ̀ yi i mú àkíyèsí mi gan-an. Ọ̀nún jẹ́ ọkan mifiran ti àwọn àsikò ti “Njẹ́ iwọ̀ ríi iyẹn bí?”

Ó jẹ́ iròlẹ̀ Ojò àìsùn oḍún, àti pé èmi ní tó iṣẹ́jú 45 tí tí idilé wa yòò fi

lọ sí ilé ijòsìn láti lọ sí ibi ayeye ti aláààni èyí tí n ẹ̀ ayeye ẹ̀mi tí ó ní àtilẹ̀yìn ibílẹ̀.

Drenda àti Ẹ̀mi ti fún irúgbìn wa fún abo àgbònrín kan, gbé ọ̀wọ̀ wa lórí iwé sòwédowó, fi ránṣẹ̀ sí ilé-iṣẹ̀-íránṣẹ̀ kan tí a gbàgbó pé Ọ̀lọ̀run fi han wa, àti pé a ẹ̀ ní ibámu sí Máàkù 11:24 ní ọ̀sẹ̀ méjì seyin. Èyí yòò jẹ̀ igbà àkọ̀kọ̀ mi láti jáde nígbà tí kí í ẹ̀ àkókò iṣode nàà, àti pé Ẹ̀mi dorikọ̀ ọ̀nà ilẹ̀ tí a yá ló láti ṣode ọ̀rún.

Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ní pàápàá mo ní ifòrò fún àkókò, nítorí Ọ̀lọ̀run sọ̀ fún mi bí mo ẹ̀ le ṣode nípasẹ̀ igbàgbó, Ẹ̀mi yòò gba àgbònrín mi nígbà gbogbo láàárín iṣẹ̀jú 40, nítorí nàà ẹ̀mí rò pé yòò súnmo sùgbón ẹ̀mí ní àkókò láti gba àgbònrín mi. Ní ọ̀jọ̀ yì í pátó, Ẹ̀mi lọ̀ sí ibi iduró igi mi ni èyin àwọn igi ọ̀pẹ̀ tó wà lẹyin ilé oko àtijọ̀ wa tí mo sì gun òkè. Ẹ̀mi kò tí ì wá níbẹ̀ fún iṣẹ̀jú diẹ̀ sí ju 10 nígbà tí mo rí abo àgbònrín nàà nípa iwọn ẹ̀sẹ̀ bàtà 200 kúrò lódò mi tí n lọ̀ sínú pápá oko alá múlẹ̀ti mi. Ẹ̀mi mọ̀ pé ọ̀n jẹ̀ abo àgbònrín mi, sùgbón ọ̀n n lọ̀ ní ọ̀nà tí kò tọ̀!

Èyí ni ọ̀dún keji nìkan tí Mo n ẹ̀ ṣode pẹ̀lú ọ̀rún, àti pé ẹ̀mi kò mọ̀ púpọ̀ nípa rẹ̀. Ẹ̀mi kò wọ̀ aṣọ̀ àkànṣe iṣode, ẹ̀mi kò ní fẹ̀rẹ̀ fún ipè, àti pé ẹ̀mí pàápàá kò ṣàmúlò àwọn ohun èlò láti fa àgbònrín. Iduró igi mi jẹ̀ igbimọ̀ kan tí ẹ̀mí kan pọ̀ láàárín àwọn ọ̀wọ̀ méjì nìkan nípa iwọn gíga ẹ̀sẹ̀ bàtà 12 sí ilẹ̀, èyí tí ó jẹ̀ pé bí ó bá mọ̀ ohunkóhun nípa iṣode ọ̀rún láti iduró igi kan, lóòótọ̀ kò ga tó. Sùgbón ọ̀dún sáájú àkókò iṣode ọ̀rún mí lódún àkókò, ẹ̀mí mú àgbònrín méjì ní igbà méjì tí ẹ̀mí ti jáde nípa lílo igbàgbó mi, àti pé Ẹ̀mi kò nírẹ̀ti ohunkóhun tí ó yàtò ní ọ̀dún yì í.

Bí ẹ̀mí ẹ̀ n wo abo àgbònrín nàà tí n lọ̀ lónà tí kò tọ̀, Ẹ̀mi kò mọ̀ kín ni ohun láti ẹ̀, nítorí nàà ẹ̀mí bèrẹ̀ sí ní í gbàdúra. Ní gbogbo igbà nàà lójìjì, Ẹ̀mi gbọ̀ tí Ẹ̀mí Mímọ̀ sọ̀ fún mi. Ọ̀n sọ̀ pé, “Sọ̀ fún abo àgbònrín nàà láti wá sí ọ̀dò rẹ̀.” Ẹ̀mí ní ibèrù diẹ̀. Sọ̀ fún àgbònrín láti wá sí ọ̀dò mi? Mo mọ̀ pé Ẹ̀mi kò le pariwo rárá, nítorí nàà ẹ̀mí sọ̀ nínú ohun ibára ẹ̀ni sọ̀rọ̀ kẹ̀lẹ̀ kẹ̀lẹ̀ kan, “Àgbònrín, dúró! Yípadà, kí ó wá dúró lábẹ̀ igi mi.” Ọ̀n rí bí iṣokúso bí? Kò sí ipè ohùn àgbònrín, kò sí nnkan kan. Sùgbón ní iṣẹ̀jú tí ẹ̀mí sọ̀ pé, àgbònrín nàà dúró, ọ̀n wo àwọn itónisónà méjèèjì, lẹyin nàà ó yípadà ó bèrẹ̀ sí rín àwọn ẹ̀sẹ̀ bàtà méta bọ̀ lódò mi. Pàápàá bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ibi igi tí ẹ̀mí wá ní ó fẹ̀rẹ̀ tó iwọn ẹ̀sẹ̀ bàtà 400, àgbònrín yẹn n rìn bọ̀ tààrà sídì igi mi, kété tó de ìdì abẹ̀ rẹ̀, ó dúró, ó sì yípadà.

Nítórí bẹ̀ẹ̀, Emi kò le pàdánù yínyin ìbọ̀n yẹn. Ìró iyàlènu! Njẹ̀ èmí rí iyẹn bí? Àgbònrín nàà ṣubú ní isàlẹ̀ ọ̀dọ̀ mi pèlú ìbọ̀n tí mo yìn mọ̀. Mo wo aago mi mo sì rí i pé èmi a ní láti lọ sí ibi ayẹyẹ nàà, Mo ní láti fi àgbònrín sílẹ̀ síbẹ̀ tí tí èmi ó fi padà kí èmi ó gbée lọ sí ilẹ̀. Èmi yóò ní láti gbà pé emí ronú nípa ohun tí èmí rí fún àwọn ọ̀sẹ̀ diẹ̀ lẹ́yìn èyí. Sùgbọ̀n Olórùn kò tí i parí gbígba àkíyèsí mi.

Oko tí a yá ní àwọn omi irà èyí tí n ń sà̀n nípasẹ̀ rẹ̀ pèlú ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ iràwé pèlú rẹ̀. Nígba gbogbo diẹ̀ nínú rẹ̀ dára fún isọ̀dẹ̀ ehoro tí ó dára. Ní ojọ̀ yì í pátò, ó ti n ní yinyin lákòòkò àṣálẹ̀, àti pé àwọn iràwé pò níbi gbogbo tí ó jẹ̀ kí ó rọ̀rùn láti wo àwọn ehoro. Èmi kò le mójú kúrò, nítórí nàà ọ̀mọ̀ mi Tim àti Emi n rìn sẹ̀ lónà sí isàlẹ̀ ibi irà ilẹ̀ nàà, à n gbá àwọn iràwé bí a ti n lọ, nígba tí àparò inú ẹ̀gàn kan fò jáde nínú iràwé lójìjì.

Ohio ní àkòkò àparò inú ẹ̀gàn kan, sùgbọ̀n òun nira fún mi láti rí àparò ẹ̀gàn kan nínú oko, bóyá ẹyọ̀ kan ni ọ̀dún kan. Ó dára, bí èyí ẹ̀ sárá kúrò, inú mi dùn pé mo ní ìbọ̀n lówó. Bí mo ẹ̀ ta ìbọ̀n nàà, ẹyẹ̀ nàà ṣubú sùgbọ̀n bó ẹ̀ lulẹ̀ ló tún n sárá. Èmí mọ̀ ohun tí Mo ti ẹ̀ lésẹ̀kẹ̀sẹ̀. Mo ti yinbọ̀n sí apá kan rẹ̀. Ẹyẹ̀ nàà n sárá pèlú agbára ní kíkún láti gòkè nàà, bẹ̀ẹ̀ sì ni pe àparò kan le sárá tó iwọn máìlì 35 ni wákàtí kan. Nítórí bẹ̀ẹ̀, pèlú àwọn yinyin ilẹ̀ nàà, òun kò lọ ní iyára púpọ̀, sùgbọ̀n ó n yára sárá.

Níwọn igbà tí omi-ńlá wà ní isàlẹ̀ àfonífojì gígùn, èmí ní iwò kíkún ti gbogbo iwọn gígùn ti òkè nàà. A ti lọ òkè nàà láti gbín okà ní ọ̀dún tí ó kojálo, nítórí nàà òun jẹ̀ ààlà tó tẹ́jú púpọ̀ pèlú koriko kọ̀ọ̀kan tí ó nàró.

Bí ẹyẹ̀ nàà ti n lọ ní òkè ní eré kíkún, èmí mọ̀ pé kò sí ọ̀nà tí Mo le fi mú u, àti pé kò sí bí ìbọ̀n kékeré nàà ẹ̀ le kàn-án lára. Sùgbọ̀n lẹ̀ẹ̀kan nàà àti lójìjì, èmí rántí àgbònrín nàà, bí òun ẹ̀ wà si mi nígba tí èmí ba sọ̀rọ̀. Nítórí nàà mo pariwo rara, “Àparò, DÚRÓ!” Ní ojú kan nàà tí èmí sọ̀ bẹ̀ẹ̀, àparò nàà paré. Èmí ní iwò tí ó hàn gbangba, sí gbogbo òkè nàà, èyí tí a bò pèlú yinyin pèlú koriko diẹ̀ nikan ní igbà miiran àwọn koriko tí ó tẹ̀ jáde lókè yinyin nàà, síbẹ̀ òun ti lọ. Tim pariwo, “Níbo ni ó lọ, Bàbá?” “Èmi kò mọ̀,” Mo dá lóhùn.

Nítórí nàà àwá bẹ̀rẹ̀ sí ní i tẹ̀lẹ̀ àwọn igbe rẹ̀ lọ sókè nàà, àti pé òun kàn jòkò síbẹ̀ pèlú orí kékeré rẹ̀ tí ó tẹ̀ sísalẹ̀ lábẹ̀ yín yín. Èmí ronú pé, “ó dára nàà, ẹ̀ pe pe mo yinbo lù ú ó sì sárá tí tí ó fi kú?” Èmí dé isàlẹ̀ àti pé mo mú ẹyẹ̀ nàà, òun sì n bú sí igbe kan, òun n gbọ̀n iyẹ̀, àparò ẹ̀gàn ni. Òun wà

láàyè púpò! Ní àṣálé ojò náà nígbà tí èmí kun ẹyẹ náà, Èmí wò ó ní pèkí pèkí. Kò sí àwọn àmì ojú ẹta ibon èyíkéyí lára ẹyẹ náà, sùgbón èmí rí ibi tí ibon mi ti bà á lápá kan ọtún. Nítorí náà ẹyẹ náà wà láàyè púpò sùgbón oun ti dúró ní ìṣéjú kan náà tí Èmí pariwo kí ó, “Dúró!”

Bẹ̀ni, Olúwa, Ìwọ ní àkíyèsí mi ní kíkún.

ORÍ 2

Ọ̀NÀ TI ÌRÒNÚ TUNTUN KAN

Ní gégé Tí Drenda àti Èmí ti bèrẹ̀ sí ní í rí Ìjọba tó n ń ṣiṣẹ́ nínú ìgbé ayé wa, àwa kò kan leè dákẹ́ síṣọ̀ fún àwọn èniyàn nípa rẹ̀. Àwá mò pé a wà ní ojú òpópónà kóríyá fún ti ṣiṣàwá rí àti sí idándè. Èmí sì tún n ta ètò idójútòfọ̀ àti àwọn ààbò, ṣùgbọ̀n èmí léèrò pé àwọn ohun kan n yípadà. Emi ko mọ kin ni ohun naa pato, ṣùgbọ̀n Èmí mò pé àwọn idáhùn gbọ̀dọ̀ wà fún àwọn ètò ìṣúná owó mí gégé bí èmí ti rí i nínú ìṣọḍe àgbọ̀nrín mi àti bí èmí ti rí i nínú gbígba ọ̀kọ̀ akéro-ńlá eyí tí à n ló. Èmí mò pé èmí ní ilò diẹ̀ sí i ju níni ọ̀kọ̀ akéro-ńlá eyí tó jẹ̀ àlòkù ọ̀kọ̀, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé emí ní inú didun ni dájúdájú láti ní i.

Èmí sì tún jẹ̀ gbèsè púpọ̀ ní àkókò yì i nínú itàn wa. Èmí n fẹ́ láti gba òmìnira kúrò nínú ìgbésẹ̀ ṣùgbọ̀n èmí kò lóye bí àyípadà ti leè wáyé. Pàápàá bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé Emi kò mọ ọ̀nà láti yípadà, èmí ní idánilójú pé Emi yóò ṣàwá rí. Èmí mò pé mo ti ṣàwá rí idáhùn mi, ṣùgbọ̀n lẹ̀kàn sí i, èmí nílò láti ní imò síwájú sí i nípa bí mo ṣe le gba àwọn àwòrán tí èmí rí nínú Bíbélì láti farahàn pátò nínú ìgbé ayé mi. Bí ó ti wa ni àkókò nàà, ináwó àwọn jíjẹ̀ mímu wa ni oko òwò mi n ká. Ṣùgbọ̀n èyí í dára ju bí ó ti wà lọ ju ìgbà tí àwá n túbọ̀ ṣubú síwájú sí i sínú ìgbésè ní oṣù kọ̀ọ̀kan.

Drenda àti Èmí dojú kọ kíkẹ̀kọ̀ Bíbélì àti wíwá àwọn ọ̀ye diẹ̀ síi nípa ìṣẹ̀ Ìjọba. A n fún irúgbìn owó wa fún àwọn ètò ináwó tí àwá nílò sí i.

Léyìn nàà ní àṣalẹ̀ ọ̀jọ̀ kan, Èmí lá àlá kan. Nínú àlá nàà, èmí rí kòkòrò kan bí ọ̀kùn ti n fi àiyára gun igi kékeré kan. Léyìn nàà bí ó ti dé orí igi nàà, ó hun ilé bí agbọ̀n kan sí ara. Lójjì, láti inú agbọ̀n tí ó ṣu ara rẹ̀ sí nàà ni labalábá ẹ̀lẹ̀wà kan ti jáde, èyí tí ó fò lọ léyìn nàà. Ohùn kan léyìn nàà sọ̀ pé, “Ní bá yí nàà ni ìṣòwò rẹ̀ yóò ti jẹ̀.”

Èmí jí àti pé òye ohun tí àlá nàà tùmò sí sùyo. Kòkòrò bí òkùn yì í kan le rákò nílè nìkan ni àti pé òun ní òdiwòn púpò ní bí òun ẹ̀ẹ́ n gbé ìgbé ayé, nígbà gbogbo òun a máa gbé lóri ohun ògbìn kan nàà ní gbogbo ìgbé ayé rẹ. Sùgbón àyípadà kan wáyé èyí tí ó yí agbára àti gbogbo ìgbésí ayé kòkòrò bí òkùn yẹn padà. Òun yí ara rẹ padà sí labalábá, èyí tí ó fún-un láàyè láti fò níbíkíbi tí òun n fẹ́ẹ́ lẹ. Díẹ nínú irú wọn, bí Olú, leè fo iwòn ẹgbẹgbèrún ibùsò máìlì lójúnà láti leè yàgò fún àwọn ìgbà òtútù lẹ sí ihà àrìwá. Bí ó tilẹ́ jẹ pé ní àkókò tí àlá mi Èmí kò mọ́ bí ìyípadà yì í yóò ẹ́ wáyé, Èmí mọ́ pé Ọlórún n fihàn mí òun pé yóò ẹ́lẹ́. Èmí sì gba iwúrí.

Àwárí Ìyàlẹnu Kan

Géḡé bí iṣe mi láti ìgbà tí mo ti padà sí Ohìò, Èmí yóò pe àwọn ipè òwúrò tí ó tó bí i 90 ní òwúrò ojọ kan. Ìbá ẹ́ pé Èmí leè sọ fún ọ pé èmí ní ètò nílá láti ẹ́ eyí, sùgbón ní òtítọ́ gbangba, Èmí kàn n lẹ nípa àkòsílẹ́ àwọn nóm̀bà foònù ní ojọ kòkòkan (èyí wa ẹ́ájú àkókò tí Ìlànà Máṣe Pé).

Níwòn ìgbà tí Èmí jẹ ìgbákejì adarí agbègbè fún ilé-iṣe tí Mo n ẹ́ṣe fún, iṣe mi àkókò ní láti gbà ẹ́ṣe àti ẹ́ idánilẹ̀kọ́ àwọn òntàjà tuntun tí a ẹ́ṣe gbà. Èmí yóò pé àti sọ pé ilé-iṣe wa n gbilẹ́ sí í ní Ohìò, àti pé èmí n ẹ́ ipè sí àwọn ẹ̀ni díẹ ní agbègbè nàà láti ríi bóyá wọn mọ́ ẹ̀nikẹ̀ni tí ó le nífẹ́ẹ́ sí i. Ní ọ̀pọ́ ìgbà jùlọ, Èmí yóò lo ẹ̀rọ idahùn àti pé wọn yóò ránṣẹ́ sílẹ́. Tí wọn bá ní ifẹ́ sí i, wọn yóò pé padà. Nípa pípe àwọn ipè bí i 90 ní ojọ kan, èmí le níretí láti ẹ̀tò àwọn ibèèrè, ẹ́ ifọ̀rọ̀jomi tooro ọ̀rọ́ méjì sí m̀eta àti pé ó ẹ́eṣe láti tajà.

Òun jẹ pé nípasẹ́ ìlànà yì í ni èmí gbà padé Dave. Ní bí báa sòrò lóri i foònù, òun ẹ́fihàn ifẹ́ rẹ láti wá ààyè fún ẹ́ṣe iṣe tuntun àti pé òun nífẹ́ẹ́ láti wo ohun tí èmí ní láti pèsè. Èmí yònda láti wá sí ilé rẹ ní àṣalẹ́ ojọ yẹn, òun sì sọ pe yóò dára. Bí èmí ẹ́ jòkòó pẹ̀lú rẹ àti ìyàwò rẹ, èmí bẹ̀rẹ́ sí ní í beèrè gbogbo àwọn ibèèrè déédé nípa ibi tí òun ti n ẹ́ṣe ní báyi í, kín ni idí ti òun fi fẹ́ yí iṣe padà, àti ibi ti wọn wá nípa ètò ìṣúná owó. Ní gbogbo ìgbà èmí máa n beèrè lówọ́ àwọn oníbaàrà mi ibi tí agbára wọn mọ́ nípa ètò ìṣúná owó ti ara wọn nítorí pé, ní tòótọ́, ìgbà tí wọn bá pinnu pé àwọn

ní ifẹ sí ilé-iṣẹ nàà, Lẹyìn nàà ni èmí wá le dojúko ipè nàà gégé bí idúnáádúrà tí ó yẹ. Nítorí nàà akójopò dátà owó gbà mí láàyè láti ní imòrán ti iṣedúró tí ó yẹ ki wọn gbèèrò àti láti wo kín ni àwọn ojà iṣedúró miiran tí wọn le ní tẹlẹ.

Sí iyàlenu mi, lákòòkò tí a n jíròrò ipò ètò ináwó wọn lówó, iyáwó rẹ bẹrẹ síí kígbé ní ibànújé. Àwọn ináwó wọn wa lókè, àti pé wọn kò ní èèrò bí wọn yóò se ẹẹ tabí bí wọn yóò se yì í padà. Èmí rí i pé iṣòro wọn kì í ẹ iṣedúró adójútòfo won. Wọn kàn nílò láti mú kí ọ̀nà tí owó n gbà wólé pò sí àti pé wọn a jade kúrò nínú gbèsè, nítorí nàà èmí tún mẹnuba bí Ijọba Qlórun àti bíi Drenda àti Emí ẹẹ n kò bí òún ẹẹ n ẹ́ṣẹ. Èmí fi dá wọn lójú pé Emi yóò ẹẹ gbogbo ohun ti èmí le ẹẹ láti ẹẹ iranlówó fún wọn àti pé àwa yóò tún padé pẹlú wọn leṣkan sí i ni ọ̀ṣẹ kan sígbà nàà láti jíròrò èyíkẹyì àwọn àyípadà ti wọn le nílò láti ẹẹ.

Ní ọ̀nà mi padà sí ọ̀fíṣi lẹyìn tí ibápadé yẹ, Èmí ní ipòrúuru ọ̀kàn. Nnkankan wa ti emí lee ẹ!

Bí èmí ẹẹ padà sí ọ̀fíṣi, Èmí jókòó nídíí tabìlì mi àti lójíjì èmí gbimòrán. Èmí yóò ẹẹ iwádi í fún èyíkẹyì àwọn àṣàyàn ti ojà tabí iṣẹ tí wọn nílò láti ní irètí láti dábaa fún ojà tabí iṣẹ kán nàà ni idíyelé kékeré fún wọn. Ibi-àfójúsùn mi ni láti rí iye owó tí èmí le ní ànfààní láti yẹ àwọn ináwó kòòkan sílẹ kí wọn le lò ó fún idínkù gbèsè wọn. Èyí jẹ ẹ́ṣájú àwọn ojú-ẹ̀rò ayára bí àṣà, nítorí nàà gbogbo iṣawári mi jẹ láti wá nípasẹ àwọn ojú-òpó iṣebéèrò àti àwọn ipè orí fòònù.

Lẹyìn ọ̀ṣẹ kan, èmí ṣàyẹwò idíyelé gbogbo ojà tabí iṣẹ ti wọn n ṣàmúlò àti pé ó jẹ iyàlenu gan-an ni ohun ti èmí ti rí. Nípa iṣatúnko tabí irópò àwọn olùtaja wọn lówólówó pẹlú àwọn olùtaja tabí àwọn ilé-iṣẹ miiran tí kò gbówólórí, Emí sàyoṣilẹ iye owó tó tó \$600 ní oṣù kan ní iye owó ẹ́ṣan. Lẹyìn nàà Èmí mú ẹ̀rọ aṣirò owó mi àti pé emí lo àyoṣilẹ owó yẹn sí ètò igbèsè wọn lówólówó, èmí tẹ bótìni iṣirò nàà.

Bí nọmbà nàà ti farahàn lójú ẹ̀rọ, Èmí jókòó níbẹ ni iyànilẹnu. Dájúdájú, emí ti ẹ́ṣiṣe ní ibikan. Iṣirò mi fi hàn pé tokoṣaya yì í le bó pátápátá kúrò nínú gbèsè ní ó kéré ju ọ̀dún méje, pẹlú igbèsè ifidógò ti ilé wọn, láisi iyípadà owó ọ̀yà wọn. Kò ẹ́ẹ ẹ́ẹ, Èmí ronú. Nítorí nàà èmí ẹ́ṣẹ lórí àwọn nọmbà nàà leṣkan sí i pẹlú àwọn àbájade kan nàà.

Léyìn nàà èmí lọ síbí àpótí tí èmí n fáìlì mí sí àti pé mo fa diẹ nínú àwọn fáìlì oníbààrà mi miiran jáde àti pé mo şişe nípasè àwọn ti òşè yẹn. Gégé bí i ti oníbàrà mi lówólówó, gbogbo wọn le bọ pátápátá kúrò nínú gbèsè ní ọdún márùn-ún si meje, pèlú ifidogo wọn, láìsí iyípadà nínú owó òyà wọn lówólówó. Ti èyí bá şeé şe, àti pé èmí ti mọ báyi í pé òun şeese, kí ló de ti ẹnìkan kò fi ké ibòsí nípa eléyi í látórí òrùlè? Èmí tẹ iwé dáta kan fún àwọn oníbààrà mi ti èmi n fihàn wọn bí wọn şe le bọ pátápátá kúrò nínú gbèsè ni o kéré jù ọdún méje. Inú mi dun lati pade wọn kí emí si fi ohun ti emi ti şe àwárí han wọn, àti pe emí ni iretí òun iyànilénu bí wọn şe le gba àlàyè yẹn.

Bí èmí şe jókòò pèlú Dave àti iyawo rẹ, èmi n fi àwọn nóm̀bà kan ni àkókò kan lésese han bi emi ti n şàlàyé bí owó wọn şe le kórajọ. Èmí fi awọn abájade pamọ́ tí tí di ikẹyìn ti emi fi fi gbogbo ohun tí wọn le şe nípa ikórajọ owó wọn. Jákejádò àgbékalè mi, àwọn oníbarà mi jókòò síbẹ̀ pèlú iyalénu. Láti inú irísí wọn, kò si owó àti pé kò sí ọ̀nà láti jáde kúrò nínú igbèsè—láíláí! Bí emi şe n si ojú-iwé tó kẹyìn kojá, èmí safihàn fún wọn pe wọn le ni òm̀nira nínú igbèsè ni o kéré ju ọdún méje, pèlú igbèsè ifidógò ilé wọn, lójijì, ọkò nàà fò dide pèlú omijé ní ojú rẹ. Inú rẹ̀ dùn. Àwọn méjéjì bú si omije àti pe wọn dúpẹ̀ lówó mi leraléra fun wiwa. Léyìn nàà èmí lo àkókò diẹ̀ pèlú wọn gbogbo ohun ti Ọlórùn ti n şàfihàn fún mi àti ohun ti èmí ti kọ́ tí tí di àkókò nàà nípa Ịjọba Ọlórùn. Gbogbo wọn tẹ́tí!

Èmi kò rí owó kankan látòdò oníbààrà yẹn, şùgbón emi ni idunnu julọ́ ti emi ti i ni ri pèlú oníbarà kan kan; àti nisisiyi í ọkàn mi n saré ni máìlì kan ni wákàtí kan. Èmi n fẹ́ẹ̀ láti şe ohun tí emí şeşşe şe fún gbogbo àwọn oníbarà ti èmí rí, àti pé èmí beèrè lówó Olúwa fún ọgbón lóri bí èmí şe leè şe ri owó nípa ilàna nàà. Èmí mọ̀ pé èyí yòò jẹ̀ àwòşe oko òwò tuntun tẹ̀mi tí Èmí bá leè ronú bí èmí şe leè rí owó èyíkẹyí nínú rẹ̀. Léyìn igbiyànjú àti àşişe kan, àwá şàwárí ọ̀nà láti pèsè àwọn èèrò wa lófẹ́ẹ̀ fún ẹnìkẹni tí ó bá beèrè àti síbẹ̀síbẹ̀ tún rí owó gbà nípa oko òwò wa nípasè ètò itókasi tí a şe. Èyí dára púpò láti gbàgbò, àti pé Drenda àti Èmí ní orí yíyá.

Èmí mọ̀ pe èyí ni iyípòpadà ti èmí ti ri nínú alá mi. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé èmí

mọ pé àwá wà ní ipele kòkòrò bí ọkùn, èmí ti şetán láti fò! Ọpòlọpò şì wa ti èmí ní láti kọ síbẹsíbẹ láti fò ní tòótó, şùgbọn èmí mọ pé èmí wà lóri ipa ọnà tí ó tọ.

Àwá şe ifilólẹ ti ilé-işẹ wa tuntun àti pe a pe é ní Faith-Full Family Finance nítorí àwá mọ pé pẹlú igbàgbọ, àwọn ètò işúná rẹ yóò wà ní kíkún; àti pé işẹ iranşẹ ti àwa n fẹẹ láti sọ ní tòótó niyí í, pàápàá diẹ sí í ju àwọn idáhùn owó tí àwá n şe. A lo orúkọ yẹn fún ọdún 20 şùgbọn lẹyin nàà àwá rí í pé orúkọ nàà fara han gbangba gégé bí í orúkọ Kristińeni, àti pé àwa n fẹẹ láti kan sọdò àwọn aláìgbàgbọ diẹ sí í, nítorí nàà a pinnu láti yí orúkọ wa pada sí Egbé Forward Financial, èyí tí òun n jẹ lóni í. (Ní ọnà kan nàà, àwá şì n şe àwọn àlàkalẹ bíbọ nínú igbésè lófẹẹ yẹn àti iranlówó fún àwọn èniyàn láti yàgò fún ewu ojà fún àwọn ifidógò ti àkókò ifẹyinti wọn. Ìwọ le kàn sọdò Egbé Forward Financial ni 1- (800) -815-0818 tabí orí ayélujára ní Forwardfinancialgroup.com.)

Bí ó tilẹ jẹ pé àwá şì ti wà nínú gbèsè nílá ní àkókò ifilólẹ ilé-işẹ wa, síbẹ àwá mọ pé àwa n lọ nípa ọnà tí ó tọ. Ilé-işẹ nàà jẹ àşeyọrí nílá kan, àti pé Drenda àti Èmí bọ nínú gbèsè ní ọfẹ ní ọdún méjì àti idajì. Èmi ko leè sọ fún ọ bí ó ti jẹ ayọ tó! Gbogbo èyí jẹ lójijì, igbé-ayé wa kò jẹ pẹlú itiraka walààyè ti ọwọ senu mọ, àti pé iran bẹrẹ sí ní í sùn jáde bí í orisun omi látinú wá.

Sísan owó fún ọkọ ayókẹlẹ tuntun jẹ èyí tó niyí. Ìfẹ sí àti san owó fún àwọn éékà 55 àti diẹ ní agbègbè ilẹ tí ó lẹwà jùlọ ní Ohio kojá àwọn ọrọ àfẹnusọ. Ilé wa ní iwọn eşè ààlà ilẹ 7,700 àti pé a sanwó fún-un, èyí tó kojá iyálenu! Èmi kò ní í gbàgbé dídúró níbẹ pẹlú Drenda àti wíwo şíşẹ ipilẹ ilé tuntun wa. Ìpilẹ ilé nàà tóbi ju gbogbo ilé-oko kékeré tí àwa n yá gbé. Àwa méjèjì dúró síbẹ pẹlú omijé tí n bọ lójú wà ní wíwòó. Wíwo ọdún mėsàn-án ti idaàmú lóri ilẹ-ayé tí ó di àfisẹyin báyií. Èmí mọ pé àwọn nńkan kí yóò wa bakan nàà mọ. Àwá şe àwá rí Ijọba Ọlórún, àti pé àwá mọ báyi í èrèdì í tí a fi pèè ni iròyìn rere nípasẹ wólí Àisáyà.

Èmí Olúwa Ọlórún n bẹ lara mi, nítorí Oluwa ti fi òróró yan mi láti kéde awọn iroyin rere fun awọn otòşì.

—Àisáyà 61:1

Láti sọ tòótó, Drenda àti Èmí ní láti yin ara wa lẹ̀ẹ̀kan náà léraléra nítorí irú àwọn ohun iyálẹ̀nu bèẹ̀ n ẹ̀lẹ̀. Bibọ̀ pátápátá kúrò nínú gbèsè jẹ̀ àlá tí kò ẹ̀eṣe nígbà kan, ẹ̀gbọ̀n nísisiyí òún jẹ̀ òtítító!

Tẹ́tí sí, Èmi kì í ẹ̀ dára dára tẹ̀lẹ̀! Ìwọ̀ rí àlàkalẹ̀ ilàkàkà mi. Èmí gbìyànjú ní ọ̀nà mi fún ọ̀pọ̀ ọ̀dún àti ẹ̀ṣe takuntakun lài ní nnkànkàn bíkòṣe ọ̀gbé ọ̀kan àti aápon. Èmí n kọ̀ bí mo ẹ̀ le ẹ̀ ẹ̀gbé ayé lónà Ọ̀lọ̀run, àti pé òun n ẹ̀ṣe. Àti pé èrèdì í niyì í tí o fi n ka iwè yì í, láti ẹ̀wáwá ohun tí èmí rí, kí o rí pé iwọ̀ náà yóò. Ẹ̀gbọ̀n ní àkókó iwọ̀ gbódò mò pé èmí ti tẹ̀ sínú ètò tuntun, Ìjọba tuntun, àti ọ̀nà tuntun pátápátá ti n ẹ̀ṣe ẹ̀gbé ayé. Èyí ni idáhùn rẹ̀ bákan náà. Èyí ní idáhùn tí iwọ̀ nílò. Èyí ni àwọn iròyìn rere tí iwọ̀ ti n dúró dè. Èmí mò, èmí mò, ijọ rẹ̀ kò kọ̀ nnkan wònyì í. Ó dára, tẹ̀mi kò ẹ̀ bákan náà, ẹ̀gbọ̀n gbogbo rẹ̀ wà lákòtun níbẹ̀ ní inú Bíbélì.

Ọ̀lọ̀run Jẹ̀ Dídára—Nígbà gbogbo

Nítorí náà jẹ̀ kí n fún ọ̀ ní kọ̀kọ̀rọ̀ pàtàkì kan láti ní òye ohun tí Èmi n sọ—yọ̀ ẹ̀sìn kúrò! Èyí kì í ẹ̀ ẹ̀rọ̀ ẹ̀sìn. Òún jẹ̀ nípa Ọ̀lọ̀run, ohun tí Òun n fẹ̀ kí iwọ̀ ni, àti bí Òun ẹ̀ san idíyelé nípasẹ̀ Jésù láti fún ọ̀ ní Ìjọba. Nítorí náà, jẹ̀ kí a wà sínú Ìjọba kí a ẹ̀wáwá bí òun ẹ̀ n ẹ̀ṣe.

Bí Drenda àti Èmí ẹ̀ bẹ̀rẹ̀ sí rí Ìjọba Ọ̀lọ̀run tí n ẹ̀ṣe nínú àwọn ẹ̀gbé ayé wa, ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ẹ̀gbà, òun jọ̀ wà lójú ohun tí awá rí. A rí i pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn onígbàgbọ̀ kọ̀ ní òye bí òun tí ẹ̀ n ẹ̀ṣe.

Fún àpẹ̀rẹ̀, èmi ka àkólé kan tí ọ̀mọ̀ ọ̀dún méje kan tí ó kú lórí tábilì lákòókò ẹ̀ṣe-àbẹ̀ kan. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ohun tí ó wọ̀pọ̀ púpọ̀ àti nígbà gbogbo aláilẹ̀wu, ọ̀kàn rẹ̀ dúró lákòókò ẹ̀ṣe abẹ̀ náà, àbájáde tí ó ní ibanújẹ̀ púpọ̀. Èmí léèrò pé nípa gbígbọ̀ pé òun ẹ̀lẹ̀, àwọn ọ̀kàn wà ní láti bàjẹ̀. Bí bèẹ̀ kọ̀, bí ẹ̀ṣẹ̀lẹ̀ tó ẹ̀lẹ̀ náà tí ba ni nínú jẹ̀ tó, síbẹ̀ èyí ni apá kan miiran tí ó búrújù tí itàn tí ó le ni ipá lórí idílé yì í fún iyókù ẹ̀gbé ayé wọn. Jẹ̀ kí n sọ ohun tí bàbá náà sọ fún oníróyìn kan, àti pé Èmi n sọ níhín yì í.

“Ìwọ̀ kò lóye èrèdì í tí nnkan wònyì í fi ẹ̀lẹ̀, ẹ̀gbọ̀n àwá mò pé

òún jẹ̀ ìpinnu Ọlórún. Àti pé ohùn kan soṣo tí ó lé gbà wá nínú èyí rée, nítorí àwá mò pé Ọlórún ní.”³

Jẹ́ kí n tún sọ ọ̀rọ̀ Aaron Rodgers nínú àtẹ̀jádé iwé Green Bay Packers, tí itàn rẹ̀ jáde ní Oṣù Kín ní Ojọ̀ 22, Ọdún 2020, nínú iwé iròyìn *People*.⁴

Rodgers ṣàlàyé pé ó béèrè ibéèrè nípa ohun tí èsin jẹ́ gégé bí ọ̀mọ́ kékeré àti pé ọ̀n ti ní ibáṣepọ̀ sí “oríṣíí ti èmí èsin tó yàtò” bí ọ̀n ti n dàgbà. “Ọ̀pọ̀ ènìyàn tí èmí mò, ilé ijòsìn jẹ́ ọ̀kan ... ọ̀kan tí a ni láti lọ.” Ọ̀n tún sọ pé, “Èmi kò mò bí iwọ́ ẹ̀ le gbàgbọ́ nínú Ọlórún kan tí Ó n fẹ́ láti dá ayé tó dára jùlọ̀ lẹ́bi sínú iná ọ̀run apáàdì. Irú Èdá onífẹ́, onímọ̀lára, tí ó wà níbi gbogbo, alágbára wo ni ó n fẹ́ láti dá ẹ̀dá rẹ̀ lẹ́bi sínú iná ọ̀run apáàdì lòpin gbogbo èyí?”

Àwọn àlàyé alailóye! Ṣùgbón tí èyí bá jẹ́ ohun ti wọn gbàgbọ́ nípa Ọlórún, iwọ́ yòò ni láti gbàá, taa ni ó le gbékẹ̀lé tàbí nífẹ́ láti sin Ọlórún kan ti ó n fẹ́ láti mú ọ̀mọ̀binrin wọn ọ̀mọ́ ọ̀dún méje lọ? Kò sí ọ̀kan! Àti pe taa ní ó n fẹ́ láti sin Ọlórún kan tí o n “fẹ́” láti dá èyí tó tóbi jùlọ̀ nínú ayé lẹ́bi sínú ọ̀run apáàdì? Kò sí ọ̀kan! Ṣùgbón èyí í ni ohun ti ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn Krístièni gbàgbọ́. Iwọ́ ti gbọ́ ní gbogbo igbé ayé rẹ̀ pé: “Ọlórún gba èyí láàyè,” “Ọlórún ẹ̀ èyí,” “Oun jẹ́ eèrò Ọlórún,” “Oún jẹ́ àkókò wọn láti lọ,” atí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn alayé díẹ̀ sii bí iyẹn. Ní tòótọ̀, èmí níilò láti tètè sọ pé o ẹ̀ẹ́sẹ́ kí iwọ́ ronú ni ọ̀nà kan naà. Nítórí naà èmi yòò sọ oju abẹ́ níko. Bi iwọ́ ba gbàgbọ́ ni tootọ̀ pe Ọlórún da bi iyẹn, pe Oun yòò fi tinutínú pa ọ̀mọ́ kan tàbí fi aarùn jẹ́jẹ́ fún ẹnìkan, lẹ́yin naà àwá niilò láti sọ ọ̀rọ̀ to ẹ̀ pàtàkì. Jẹ́ kí n sọ ni ọ̀nà yi i:

3 <https://nypost.com/2020/02/26/ọ̀mọ̀binrin-ọ̀dún-7-south-carolina-kú-lákòókò-iṣẹ́-abẹ́>

4 <https://people.com/erédarayá/aaron-rodgers-sọ̀rọ̀-nípa-ẹ̀sin-fún-danica-patrick-èmi-ko-mò-bí-iwọ́-ẹ̀ le-ègbàgbọ́-nínú-ọ̀lórún-kan>

ÌWỌ KÒ NÍLE GBAḂENITÍ ÌWỌ KÒ FỌKÀN TÁN GBỌ!

Ti ó ba ti kọ ọ láti ẹ igbékèlè Ọlórún, pe Oun n pa eniyan alaiṣe, ati pe ti o ba gba pe Oun ni Èlédàa àti alágbara lóri gbogbo agbáyé, àti pé tori náà o dára jùlọ ki gbogbo wa ọ gbogbo agbára wa láti dúro si ihà rẹ ti o dara.

Èyí ni ohun ti èniyàn ẹ ni iṣaájú ni ọpọlọpọ àwọn àṣà igbà àkókó. Wọn yóò ẹ gbogbo irúḅọ àwọn ọrẹ lati tú ibínú Ọlórún loju. Wọn yóò fi ara wọn si abẹ gbogbo irú àwọn ihámọ, pàápàa ifisilẹ si ọpọlọpọ irú irora, lati fi han pe wọn fi ara wọn silẹ fún Oun nítóótọ àti, nírètí, iyàgò kúrò nínú ibínú Rẹ. Ṣùgbón òjé eyi ni iwà Ọlórún ti Bíbélí bí? Njé àwa ni láti máa gbé ní ipayà Ọlórún bi? Rará, dájúdájú ki í ẹ bẹẹ. Èròngbà ti pe Ọlórún lòdì sí wa tàbí kò ẹẹ gbékèlẹ jé gbogbo àbájade ti ẹkọ òdì ti ó bẹrẹ nínú Ọgbà pèlú Ádámù àti Efà.

Ní báyi í ejò jẹ alárèékérékè ju èyikéyi í nínú àwọn eranko igbè ti Olúwa Ọlórún ti ẹdà. Oun si sọ fun obinrin naa pe, “Njé Ọlórún so nítóoto pe, ‘Èyin kò gbọdọ jé láti inú igi èyikéyi í nínú ọgbà bí’?”

Obinrin náà sọ fún ejò náà pe, “Àwá leè jẹ èèsò látinú àwọn igi nínú ọgbà, ṣùgbón Ọlórún sọ pe, ‘Àwa kò gbọdọ jẹ èèsò láti ara igi ti o wa láàárín ọgbà, àti pé àwa kò gbọdọ fowọ kan-an, bí bẹẹ awa yóò kú.’”

“Ìwọ kì yóò kú dájú dájú,” ejò náà sọ fún obinrin náà. “Nítorí, Ọlórún mọ pe nígbà ti iwọ ba jẹẹ ni ojú rẹ yoo la, ati pe iwọ yóò dà bí Ọlórún, tí ó mọ ire àti búburú.”

Nígbà ti obinrin náà si rí i pe èèsò igi náà dára fun jijẹ ati pe, o si dára fún ojú, àti igi ifẹ láti mu ni gbon, òún mú diẹ nínú rẹ ó sì jẹ.

—Génésìsì 3:1-6

Sátàni ti ñ ṣiyeméjì lóri iwà Ọlórún láti igbà ti ìbèrèpèpè. Ó ẹ ni laanu pe, Efà ti ni ọgbón èyíkéyí ti oun ti le ro pe oun kò ni nípa ìbàṣepọ

pèlú Ọ̀lórún, fun ara rẹ. Síbẹ̀ síbẹ̀, Sàtání ni ànfàání láti pàrọ̀wà fún-un pe nńkan kan wa ti òún n padanu tó sọ pe Ọ̀lórún n yàgò fun-un. Adamù àti Éfà gba irọ́ nípa Ọ̀lórún gbọ́ ati pe wọn fi tinú tinú fi àwọn ipò wọn ni Ijọba Rẹ̀ sílẹ̀ láti lépa ijọba tí ó yatọ́. Wọn gbàgbọ́ pé Sàtání ní ojọ iwajú tó dára ju fun wọn. Nítorí bẹ̀, ipinnu wọn mu irora, ibànújẹ, àti ikú wa.

Àwọn ilanà Sàtání kò yipada rara, àti pé kí í ẹ̀ ẹ̀ iyàlẹnu pe àwọn àfojusùn rẹ̀ tí o tóbi jùlọ̀ ni ijọ́ fún ara rẹ. Nítorí ijọ́ ní àşẹ̀ tẹ̀lẹ̀ láti fi Sàtání sí abẹ̀ ẹ̀şẹ̀ rẹ̀ kí òún sì şẹ̀gun rẹ̀ ni gbogbo ọ̀nà, àwọn ohun ijà rẹ̀ ní igbà gbogbo bí àtẹ̀yìn wá jẹ́, ẹ̀tàn àti irọ́.

Àwọn Ìhùwàsí tí Ọ̀lórún

Fún ànfàání ti ojọ iwajú rẹ̀ ati ilorò rẹ, eyi i ni kóKó pàtàkì julọ́ ti a nílò lati kojú lákókó na, èyí ni ihuwasi ti Ọ̀lórún. Bí àwá kò bá gba ọ̀ràn yi i ro, lẹ̀yin náa iwọ́ naa kan le fi iwe yi í sílẹ̀ bi ọ̀kan miíràn àwọn iwé irànlọ́wọ́ láti di ọ̀lọ̀rọ́ kía kia ti o ti ka. Írétí mi ni pé iwọ́ yoo fun mi ni akoko lati mu ọ́ rin nípa eyi. Èmí níretí pé iwọ́ gan-an n fẹ̀ láti ni òminira ti ètò ìşúná àti fẹ́ ọ̀gbọ̀n àti imọ́. Ní àkókò yi í, ẹ̀kọ́ náà kí í ẹ̀şẹ̀ látódò ọ̀púrọ́ náà, Sàtání, ẹ̀ni ti o tan Ádamù àti Éfà jẹ́, şùgbọ̀n láti ọ̀dọ́ Ọ̀lórún, fún ara rẹ.

Ní àkókó, Èmí le lóye èrèdìí ti o fi leèrò pé Ọ̀lórún gba àwọn ohun búburú láàyè láti şẹ̀lẹ̀. Emi n sọ pe bi Oun bá jẹ Ọ̀lórún, nítorí náà Òún ni agbára láti şẹ̀ ohunkohun, bẹ̀ẹ̀ kó? Nítorí náà ti ọ̀mọ̀bínrin ọ̀mọ́ ọ̀dún méje bá kú àti pe Ọ̀lórún ni agbára láti da èyí dúró, lẹ̀yin náà Òun gbọ́dò tí gbàá láàyè. Ó dára náà, alaye yẹn jẹ́ tòótọ́ lapa kan. Bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé Ọ̀lórún ni agbara láti dá a dúró, Òun kò ní àşẹ̀ ọ̀fin láti dáa dúró. Èmí yòò sọ̀rọ́ nípa ọ̀rọ́ aşẹ̀ ọ̀fin yi i ni orí ti o kan, şùgbọ̀n èmí nílò láti kojú ọ̀rọ́ ti ihùwàsí yi í náà àti lẹ̀yin náà ri idájú pé ó mọ́, láísí èyíkẹ́yí àyídáyídà tàbí iyèmẹ̀jì, pé Ọ̀lórún dára àti pé Ọ̀rọ́ Rẹ̀ jẹ́ tòótọ́.

Òún le yà ọ́ lẹnu èrèdì í ti èyí fi şẹ̀ pàtàkì púpọ́. Bí awa şe n lọ siwaju ninu iwe yi i, Emi yoo jiroro awọn ofin ti Ijọba, işẹ̀ wọn, ati bi awọn ofin wònyí í şe şètò mi láti gbòminira kúrò nínú ifòròrò ti ètò ìşúná ti èmí n gbe. Bí o ko bá gbẹ̀kẹ̀lẹ́ Ọ̀ba, fún ara rẹ, lẹ̀yin naa awọn ofin Rẹ̀ yòò túmọ́ si aláìjásí nńkan kan fún ọ.

Rántí, ìṣàwárí akọkọ mi lori irin-àjò yì í ni pe Ìjọba Ọlórún jẹ ìjọba. Ìjọba yì í ni Ọba kan tí ó ń ṣètò àwọn òfin Ìjọba. Àwọn òfin wònyì í ṣe àwọn ànfààní tí ó wa àti àwọn ojúṣe tí àwọn ará ilú tí ń gbe nínú Ìjọba naa. Wọn ṣe ààbò àti ìṣedúró fún gbogbo awọn ọmọ ilu ní Ìjọba ní ifẹ Ọba fún ìgbé ayé wọn. Látí lóye iwa tí Ọba jẹ pàtàkì ṣáájú látí lóye àwọn òfin fún ara wọn.

Gégé bí èmí ti sọ tẹlẹ̀, ní kété ti emi loye pe Ìjọba Ọlórún jẹ ìjọba pẹ̀lú àwọn ofin àti àwọn anfaani tí o jẹ ti gbogbo ọmọ ilú lábé Ìjọba náà, Èmí di onímò-ijinlẹ̀ nípa ti emi. Léyin náà emi mọ pe léyin gbogbo iṣe ti Ìjọba, òfin èmí kan wa ti o ṣafihan rẹ̀. Léyin náà èmí ní irètí. Èmí le kọ àwọn òfin wònyì í! Ènikeni le! Èyí ni ohun ti Keith àti Kathy rí.

Ọdún Mèrin Yì Ìgbé ayé Wọn Padà

Keith àti Kathy ń ṣiṣe sisanwó déédé, òun ń gbé ìgbé ayé déédé. Wọn ti ṣeṣe ra ilé tuntun kan nígbà ti Keith pàdánù iṣe rẹ̀. Síbẹ̀, Keith ba àkànṣe ètò wa *Fixing The Money Thing* lórí èrọ TV ní ọdun diẹ kan séyin àti pé oun ti lo akoko ka àti ṣàṣàrò lórí diẹ nínú awọn ohun èlò mi, kíkọ èkọ nípa Ìjọba àti àwọn ètò ofin rẹ̀ gégé bí ọmọ ilu.

Nígbà ti òun pàdánù iṣe rẹ̀, òun gbàdurà nípa rẹ̀ òun pinnu pé dipò kí oun wa iṣe miiran, òun yòò bèrẹ̀ ilé-iṣe ọkọ akerò tirẹ̀. Òun gba eléyì i pe oun kò mọ púpọ̀ nípa oko òwò naa, ṣugbón oun ro pe oun le kẹkọ̀. Ó bèrẹ̀ oko òwò ọkọ akérò rẹ̀ pẹ̀lú ọkọ akérò kan kan àti pe yòò ya àwọn ọkọ ayókèlẹ̀ àti ohunkóhun miiran ti òun le ríi látí gbé. Gégé bí Keith àti Kathy ṣe n kẹkọ̀, ànfààní tuntun ṣi silẹ̀ látí bèrẹ̀ èrù kíkọ̀ fún ilé-iṣe ti orílẹ̀-èdè kan tí o nílò irànlówó. Èyí jẹ ìgbésè nílá kan fún Keith, àti pé òun nílò kí òun ó ní ọkọ akérò tirẹ̀ àti látí kọ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ awọn òfin diẹ sí i nípa ìṣòwo gbígbé ọkọ ayókèlẹ̀—ṣugbón òun gbàà àti pé oun gbékèlẹ̀ Ọlórún pé oun ni ó ń dari òun.

Látí ìgbà náà, ilé-iṣe náà ti tẹ̀sìwájú. Ní báyi í, ó ní ọkọ akóyọyọ méjọ ti n siṣe àkókó kíkún ní gbogbo ọjọ. Keith sọ fun mi pe ni iṣe rẹ̀ ní ilé-iṣe tẹlẹ̀, oun ń pa tó iye owo \$1,500 ni oṣe kan. Ní ọdún àkókó rẹ̀ ti níni ilé-iṣe ikólèdànù tirẹ̀, Keith sọ pe oun n ri ó fẹrẹ́ tó \$4,000 ní oṣe kan. Ní

**OHÙN KAN TÀBÍ
ENÌKÈNÌ TÍ Ó BÀ
SỌ FÚN Ọ PÉ
ỌLÓRUN KÒ DÁRA
TI PA IRÓ FÚN Ọ!**

odún kejì, owó ti Keith n ri fò sí ó ju \$15,000 ní ọ̀sẹ̀ kan. Ní ọ̀dún tó tẹ̀lẹ́e, ó fò sí \$25,000 ní ọ̀sẹ̀ kan, àti ọ̀dún ti n tẹ̀lẹ́e ó ju \$38,000 ní ọ̀sẹ̀ kan. Keith lọ láti máa sịsẹ̀ \$78,000 ní ọ̀dún kan si mílìọ̀nù méjì ní ọ̀dún méréin!

Èmí gba àtẹ̀jìsẹ̀ látòdò Keith bí mo ẹ̀ n kọ ori yì í. Ọ̀n sọ pe oun kan ni láti gba àwọn awakò méréin miiran sí i, àti pé owó rẹ̀ ti o n ri ti wa ní \$70,000 ní ọ̀sẹ̀ kan ni báyi í. Láti \$78,000 ní ọ̀dún kan si \$70,000 ní ọ̀sẹ̀ kan ni iwọn àkókò ọ̀dún méréin! Iyẹn mú àkíyèsí mi! Keith àti Kathy n reti pe pàápàá àwọn ohun tí o tobí jùlọ wa níwájú bí wọn ti n gbèrò báyi í lóri bíbèrẹ̀ àwọn ilé-ìsẹ̀ méjì miiran sí i.

Bí iwọ̀ bá béèrè lẹ̀wọ̀ Keith àti Kathy báwo ni wọn ẹ̀ ẹ̀yí, wọn yóò fi imọ̀riri wọn si kíkọ̀ ẹ̀kọ̀ bí lẹ̀jọba ẹ̀ n sịsẹ̀.

Ohun akókọ̀ ti Keith àti Kathy yóò sọ fún ọ̀ ni pé wọn ní láti tú ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ijekúje ẹ̀sìn ti wọn tí kọ̀ ni gbogbo igbe ayé wọn nípa Ọ̀lọrun àti bi Ọ̀n ẹ̀ n sịsẹ̀. Ọ̀kan nínú àwọn kọ̀kọ̀rọ̀ ti wọn ni láti dojúko ni pé Ọ̀lọrun dára, Ó DÁRA NÍGBÀ GBOGBO, àti pé KÒ NÍ ẹ̀ké. Ohun kan tàbí enìkèni ti o bá sọ fún ọ̀ pé Ọ̀lọrun kò dára ti pa irọ̀ fún ọ̀!

*E máa ẹ̀ jẹ́ kí a tàn yín jẹ́, arákúnrin àti arábìnrin mi ọ̀wọ̀n.
Gbogbo ẹ̀bùn láti ọ̀kè tí ó dára àti pípé, sọkalẹ̀ látòdò Bàbá
àwọn imọ̀lẹ̀ ọ̀run, tí kò ní àyídáyidà ti àwọn ọ̀jìjì ọ̀dì.*

—Jákòbù 1:16-17

Ní ẹ̀ẹ̀kejì, wọn yóò sọ pé àwọn ni láti kọ̀ ẹ̀kọ̀ láti jẹ́ àwọn olùfifúni ni ọ̀nà tuntun. Sàtileyìn àwọn isẹ̀ ti Ọ̀lọrun pẹ̀lú owó tí wọn rí jẹ́ kọ̀kọ̀rọ̀ pàtàkì sí àṣeyọ̀ri wọn.

Bíbẹ̀lì jẹ́ ká mọ̀. Láti dá Ọ̀lọrun lẹ̀bí fún àwọn ohun búburú tí o ẹ̀lẹ̀ si awọn èniyàn ko pe. Bíbẹ̀lì sọ pe Satani ni ẹ̀ni ti ó wa láti pa, jí, parun.

*Olè kì í wa bíkòsẹ̀ láti jì àti pa àti láti parun; Èmí wa pé kí wọn le
ní iyè, àti ní ó ní kíkún.*

—Jòhánù 10:10

Àti pé şàkíyèsí ohun ti Jésù sọ léyìn alaye akọkọ yẹn, “Èmí ti wá pe kí wón le ní iye àti ní i ni kíkún,” tàbí diẹ nínú àwọn èdà sọ pe iye “diẹ sí i lópòlópò.” Ọlórún kì í şe ọtá rẹ. Şùgbón tí o bá ro pe Ọún jẹ bẹẹ, léyìn náà ní ibámu sí Jákóbù 1:16, ẹnìkan ti tan ọ jẹ. Ìwọ yóò ni láti béèrè lówọ ara rẹ ẹnì ti o sọ fún ọ pe Ọlórún jẹ bẹẹ. Taa ni o sọ fun ọ pe Ọlórún pa ọmọ ọdún méje yẹn? Taa ni o sọ fún ọ pe Ọlórún nígbà miíràn a máa wo ni san àti nígbà miíràn òun kò ni i yan? Èmí le ronú kàn-an—diẹ nínú oníwààsù tí kò mọkàn to dára jùlọ. Şùgbón èyí ni alaye ti iwọ nílò láti mu dúró ti o bá gba látòdò Ọlórún. Ọlórún kò paró! Ní tòótó, Bibeli sọ pé ko şee şe fun Ọún láti paró (Héberù 6:18).

Lẹẹkan sí i, idí tí èniyàn fi gbàgbọ pé Ọlórún kò dára nígbà miíràn ni torí wón kò lóye ètò òfin ti Ìjọba ní ilẹ-ayé níbi. Gégé bí èmí ti sọ tẹlẹ, àwa yóò maà mẹnuba iyẹn ni orí ti o n kan, àti pe òun yóò dáhùn púpọ nínú àwọn ibeere náà. Şùgbón tí iwọ ba fẹẹ lóye bí Ìjọba ọrun şe ní şişẹ, o gbòdò mò pé Ọlórún dára àti pé Ọun kì í puró.

Àwọn òfin jẹ bẹẹ ti ìjọba Ọlórún

Padà sí àkókò ilé-ìwé giga, èmí kọ ẹkọ kan ti èmí rò pé ó farajọ nńkan níbi. Wón kọ wa pe nígbà tí ó bá n ba àwọn ofin nńkan ti ara şişẹ, àwọn àbùdá kan wa ti kì í yípadà àti pe òun jẹ nígbà gbogbo. Ìwọ gbójú le wón o! Àwọn òfin wònyí í ni a pé ní àwọn òfin jẹ bẹẹ nínú fisiksi. Fún apeşere, iwón otútú tí ó n fa omi láti di jẹ iwón 32. Ìyẹn jẹ òfin jẹ bẹẹ nígbà gbogbo; wón kì í yí pada. Ní ọnà kan náà, òtító pé Ọlórún dára jẹ igbà gbogbo. Nítorí náà nipa ti omi, iwọ yóò lo igbà ofin jẹ bẹẹ igbà gbogbo ti òtutu ti omi ni gbogbo àwọn ilàná ibáşepò rẹ pèlù omi.

Bákan náà ni nńkan nípa iwà Ọlórún. Bí iwọ ba mọ pé Ọlórún dára àti pé Ọun kò yípadà, iwọ yóò ni ànfààní láti tumò ibi kika ti Ìwé Mímọ nípasẹ lẹnsì ti jẹ bẹẹ igbà gbogbo yẹn. Gégé bí apeşere, jẹ ki a wo Èksodu 4:11-12 ní èdà King James.

Olúwa sí wi fún-un pé, Taa ni ó ti dá ẹnu èniyàn? tàbí taa ni o ya odi, tàbí adití, tàbí atiro, tàbí afójú? Ñjẹ ẹmi Olúwa kó bí?

—Èksódù 4:11-12 (KJV)

Ní iwò àkókọ, oun da bi i pe Ọlórún ló n jẹ kí èniyàn fójú àti lágbára láti gbọ oun ya odi. Şùgbón àwá ní láti rántí jẹ bẹẹ igbà gbogbo wa—pe Ọlórún dára nígbà gbogbo. Jẹ ki a wo Ìwé Mimọ kan náà ni èdà tí o yàtò.

Nígbà náà ni Olúwa béèrè lówó Mósè, “Taa ni ó dá ẹnu fún èniyàn? Taa ni o pinnu bóyá àwọn èniyàn a sọrọ tàbí kò sọrọ, gbọ tàbí kò gbọ, ríran tàbí kò ri? Ñjẹ kí í ẹ ẹmi, Olúwa bí?”

—Èksódù 4:11 (NLT)

Okunfà ọrọ ti ààyè yì i ni pé Ọlórún ti pe Mósè lati lọ ba àwọn èniyàn tírẹ, àwọn Héberù, kí ó sọ fún wọn pe Ọlórún ti pé é láti lọ sọdọ Fáraò láti béèrè pé kí ó béèrè fún ominira àwọn Héberù. Şùgbón Mósè dá idáhùn padà sọdọ Ọlórún pé, “Báwo ni bí àwọn Héberù kò bá gbà mí gbọ pé Ìwò ti farahàn mí?” Ọlórún sọ fún-un àwọn ọnà diẹ láti fi múlẹ fún wọn. Şùgbón nígbà náà ni Mósè bẹbẹ pẹlú Olúwa,

“Olúwa, Ẹmi kò dára púpò pẹlú àwọn ọrọ. Ẹmi ko ti wa bẹẹ, àti pé ẹmi kò wa bẹẹ báyii, bí o tilẹ jẹ pé iwò ti bá mi sọrọ. Ahon mi kò la, ati pe àwọn ọrọ mi kò ja gaara.”

Nígbà náà ni Olúwa béèrè lówó Mósè, “Taa ni ó dá ẹnu fún èniyàn? Taa ni o pinnu bóyá àwọn èniyàn a sọrọ tàbí kò sọrọ, gbọ tàbí kò gbọ, ríran tàbí kò ri? Ñjẹ kí í ẹ ẹmi, Olúwa bí?” Ní bayìí lọ! Ẹmi yóò wa pẹlu rẹ bi o ti n sọrọ, emi o si kọ ọ ni ohun tí iwọ sọ.”

—Èksódù 4:10-12 (NLT)

Jẹ kí n şalayé ohun ti Ọlórún n sọ fun Mósè. Ñjẹ emi ẹ ẹnu èniyàn láti sọrọ tàbí kí í ẹ láti sọrọ? Ñjẹ ẹmi dá ojú èniyàn láti ri tàbí kí í ẹ láti

ri? Ìdahùn sí fara hàn. A ṣẹdà ẹnu láti sọrò, àti pé a ṣẹdà ojú láti ríi. Ìyẹn ní gbogbo Ọlórún n gbìyànjú láti mú Mósè láti sọ. Ní ìpilẹ̀, Ọlórún n sọ pe, “Bí ó bá jẹ̀ ẹ̀mi ló dá ẹ̀nu, nígbà nàá dájúdájú Ẹ̀mi le ràn ọ̀ lówọ̀ láti lòó!” Ọlórún n gbìyànjú láti gba Mósè láti ni ọ̀ye pe òún le gbékèlẹ̀ Ọ̀un láti ẹ̀ iranlówọ̀ fun òún láti sọrò nígbà ti òún lọ sódò àwọn Héberù.

Ṣùgbón lání iwoye ti Ọlórún tó tọ̀, àwá le sètumọ̀ èèrò nàá ní bí i. Ẹ̀mi rò pe gbogbo wa ti gbọ̀ pe Mósè kálòlò. Púpọ̀ èniyàn yóò ṣàlàyẹ̀ pe gégé bí i tòótọ̀, ṣùgbón ẹ̀ ẹ̀ bẹ̀ẹ̀ ni? Ní ìdahùn, iwọ̀ yóò sọ̀ pé, “Dájú dájú. Mósè, tikárárẹ̀ sọ̀ pé òun kò sọ̀rò dárádára.” Ẹ̀mi gba, òun sọ̀ bẹ̀ẹ̀, ṣùgbón ní ìtọ̀ka si kín ni? Bí Mósè kò bá le sọ̀rò dárádára, Nítórí nàá àwá niilò láti ṣàlàyẹ̀, Ìṣẹ̀ àwọn Àpóstélì 7:22.

A kọ̀ Mósè ni gbogbo ogbón àwọn ará Íjibítì, ó sì lágbara nínú ọ̀rọ̀ àti ìṣẹ̀.

—Ìṣẹ̀ àwọn Àpóstélì 7:22 (NLT)

Lóòótọ̀, a rí i pé Mósè kì í ẹ̀ ẹ̀nikan tí ó ní àkòkò lílẹ̀ pẹ̀lú àwọn ọ̀rọ̀ síso. Ọ̀un lágbara nínú ọ̀rọ̀. Nítórí nàá kín ni Mósè tùmọ̀ sí nígbà tí òun n sọ̀ pé, “Olúwa, Ẹ̀mi kò dára púpọ̀ pẹ̀lú àwọn ọ̀rọ̀. Ẹ̀mi kò ti i ri bẹ̀ẹ̀, àti pe emi kò wá bẹ̀ẹ̀ báyi í, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé iwọ̀ ti ba mi sọ̀rò. *Ahọ̀n mi kò là, àti pé àwọn ọ̀rọ̀ mi kò já gaara*”?

Nígbà tí Ẹ̀ksódù 4 n sọ̀rò nípa Mósè tí ó ní ilọ̀ra ọ̀rọ̀ síso, oun n tọ̀ka sí otítọ̀ pé Mósè kò le è sọ̀ èdè Héberù dárádára. Kò dàgbà pẹ̀lú àwọn ará Héberù. Ọ̀un dàgbà gégé bí ọ̀mọ̀ ilú Íjibítì àti pé ó n sọ̀ èdè Íjibítì. Ọlórún n fi dá Mósè lójú pé níwọn ìgbà ti òun ti dá ẹ̀nu èniyàn, Ọun yóò ràn-án lówọ̀ láti bá àwọn ará Héberù sọ̀rò. Ṣùgbón síbẹ̀síbẹ̀ lẹ̀kẹ̀kan sí i, Mósè takú.

Ṣùgbón Mósè sọ̀ pé, “Dá rí jì iránsẹ̀ rẹ̀, Olúwa. Jọ̀wọ̀ rán ẹ̀lòmíràn.”

Léyìn nàá ibínú Olúwa sì ru sí Mósè òún si wí pé, “Kiyèsí arákunrin rẹ̀, Áárónì ọ̀mọ̀ Léfi? Ẹ̀mi mọ̀ pé òun leè sọ̀rò

dáradára. Oun ti n bọ wá teḷe ni ọ̀nà rẹ̀ láti padé rẹ̀, àti pé inú rẹ̀ yóò dùn láti rí ọ̀. Ìwọ̀ ọ̀ sí bá a sọ̀rọ̀, kí ọ̀ fi ọ̀rọ̀ sí ẹ̀nu rẹ̀; Ẹ̀mi o ran ẹ̀yin mejeeji lówọ̀ láti sọ̀rọ̀ àti pé Ẹ̀mi yóò kọ̀ ọ̀ ni ohun láti ẹ̀. Oun yóò bá àwọn ẹ̀niyàn sọ̀rọ̀ fún ọ̀, àti pé yóò dà bí pé ọ̀ jẹ̀ ẹ̀nu rẹ̀ àti pe bí ẹ̀ni pé ìwọ̀ ní Ọ̀lọ̀run fún ọ̀n.

—Èksódù 4:13-16

Ohun ti ẹ̀yí tumò sí ni pe Áárónì mọ̀ èdè Héberù dáradára, torí a tọ̀p dàgbà bí i ọ̀mọ̀ Héberù, ọ̀n le ba àwọn Héberù sọ̀rọ̀ fún Mósè, kí i ẹ̀ pe Mósè kò le sọ̀rọ̀.

Nítorí náà ní báyi í ìwọ̀ ri i bi oun ẹ̀ ẹ̀ pataki láti ni ìwòye tí ọ̀ tọ̀ ati jẹ̀ bẹ̀ẹ̀ nígbà gbogbo ti ìwà Ọ̀lọ̀run. Mímọ̀ pé Ọ̀n dára nígbà gbogbo gba wa láàyè láti ẹ̀ ibeèrè itumọ̀ ti ọ̀rọ̀ náà àti láti ma walẹ̀ jin fún itumọ̀ tí o tọ̀. Nítorí náà, ipilẹ̀ rẹ̀ nínú Ìjọba ni láti mọ̀ ìwà ti Ọ̀ba fún ara rẹ̀. Tí ìwọ̀ kò bá mọ̀ iye, lẹ̀yin náà Sàtání le tan ọ̀ jẹ̀, bí ọ̀ ti ẹ̀ fun Efa, ni mi múú gba gbọ̀ pé Ọ̀lọ̀run kò sọ̀ gbogbo òtítọ̀ tàbí, sibẹ̀ sibẹ̀, Ọ̀ ti parọ̀ fún ọ̀.

**ÀWỌN ÌLÉRÍ TÓ JU
7,000 LỌ WÀ NÍNÚ
BÍBÉLÌ TÍ Ó ŞÀLÀYÉ
ÀWỌN Ẹ̀TỌ̀ Ọ̀FIN
RẸ̀ GẸ̀GẸ̀ BÍ
Ọ̀MỌ Ọ̀LỌ̀RUN.**

Lóye Àwọn ilé́rí Ọ̀lọ̀run

Àwọn ilé́rí tó ju 7,000 lọ wà nínú Bíbélì tí ọ̀ şàlàyé àwọn ẹ̀tọ̀ ọ̀fin rẹ̀ gẹ̀gẹ̀ bí ọ̀mọ̀ Ọ̀lọ̀run. Ilé́rí kọ̀ọkan ni a fún ọ̀ nípasẹ̀ Ọ̀ba, fún ara rẹ̀ àti pe ìwọ̀ le gbẹ̀kẹ̀le e. Tàbí o le? Tí iyèmèjì bá le didè nípa dídára Ọ̀lọ̀run, torí náà, iyemeji le didè nípa àwọn ilé́rí Rẹ̀ bakan náà.

Jẹ́ ki n fún ọ̀ ní apeṣe. Jẹ́ kí a sọ̀ pé emí fún ọ̀ ni sọ̀wédowó \$1,000. Ìwọ̀ yóò dúpẹ̀ lówọ̀ mi, àti nínú ọ̀kan rẹ̀, ìwọ̀ yóò ní \$1,000. Ìwọ̀ yóò ẹ̀ bi ìwọ̀ ti ní \$1,000, sọ̀rọ̀ bí ọ̀ tí ni \$1,000, àti lẹ̀ẹ̀kan sí i dúpẹ̀ lówọ̀ mi fún \$1,000. Şùgbón òtítọ̀ ti ọ̀rọ̀ náà ni pé ìwọ̀ ki yóò ní \$1,000; ìwọ̀ yóò ní àkọsilẹ̀ àdéhun. Sọ̀wédowó náà jẹ̀ àdéhun ti emí fun ọ̀ ní siso pe o ní ẹ̀tọ̀ ọ̀fin láti gba \$1,000 láti banki mi. Ìwọ̀ tún ní láti ẹ̀ fi sọ̀wédowó kalẹ̀ ni b́anki láti le ní owó gangan! Şùgbón níwọn ìgbà tí èrò mi sí ọ̀ di mímọ̀,

bí mo ṣe fi tinútinú fún ọ ní sòwédowó àti pé Mo fowó sí i, àti nítorí pé ìwọ gbékèlè pé Mo ní \$1,000, ìwọ yòò sọ pé o ni \$1,000 nígbà tí gbogbo ohun tí ó ní jẹ iléírí gan-an.

Dájúdájú, Ọlórún tóbi jù mí lọ. Ọrò rẹ kò paró. Ọún fún wa ni àwọn iléírí nílá àti iyebíye rẹ. Tí Ọlórún bá fún ọ ní iléírí Rẹ, ó dára bí Ọún ti ṣe! Ohùn kan ti Sàtànì le ṣe láti da iléírí nàà dúró láti máa le kojá ní láti jẹ kí ó ní ifura lòdì sí Ọrò Ọlórún. Èyí ní ìdí tí ó fi ṣe pàtàkì pé kí ó mọ pé Ọlórún dára àti pé òun kò le paró.

Jẹ kí n fún ọ ní àpẹrẹ miiran. Èmí mọ pé ọpọlọpọ ti gbọ pé àwọn iṣẹ-iyanu ti kojá lọ àti pé Ọlórún kò ṣe àwọn ohun kan nàà ti Jésù ṣe bi Ọún ti n rìn lórí ilẹ ayé mọ. Èmí dàgbà ni ijo ìbílẹ kan, àti láti sọ òótó, Emi kò ríi ifarahàn ti agbára Ọlórún, ó kéré ju ti èmí le rántí. Nítorí nàà nítorí Èmí kò rí i pé àwọn èniyàn gba ìmúlaradá, òjẹ ìyẹn tùmọ sí pé Ọlórún kò ṣe ìwòsàn èyíkẹyí mọ? Láti dàhùn, àwa kò le lọ nípasẹ ìrírí wa. Àwá ní ilò láti wo ohun ti Bíbeli sọ, ohun ti òfin Ọbá sọ nípa ìwòsàn.

*Gégé bí Ọlórún ṣe fi **òróró** yan Jésù ti Násàrèti pèlú Èmí Mímọ àti agbára, àti bí oun ti ṣe n lọ yíká to n ṣiṣẹ rere àti ìmúlaradá gbogbo àwọn tí o wà lábẹ agbára èsù, **nítorí Ọlórún wà pèlú rẹ.***

—Ìṣe Àwọn Àpóstélì 10:38

Gégé bí a ti le rí i, ìmúlaradá jẹ kókó ami nínú iṣẹ-iránṣe Jésù.

Ọrò nàà sọ pé Jésù ṣe ìmúlaradá gbogbo nítorí ti Ọlórún wa pèlú Rẹ. Ní bayí í gbólóhùn yẹn, “Ọlórún wa pèlú Rẹ” jẹ àlàyé tí o nílò láti ní òye. Nítorí kí í se bèẹ pé, Ọlórún wà pèlú Jésù ní gbogbo ìgbé-ayé rẹ lórí ilẹ. Ṣùgbón gbólóhùn yì í n tọka si àkoko ti a baptisi Jésù pèlú omi àti ti Èmí Mímọ sọkalẹ sóri Rẹ bí àdàbà. Títí di akokò yẹn, Jésù kò ṣe àwọn iṣẹ-iyanu èyíkẹyí í. A kò ní àkòsilẹ ti Jésù ti ṣe ìṣòdipupọ ounjẹ aárọ rẹ tabí ṣe ìwòsàn èniyàn kan bi ọmọdé. Lẹyìn ìgbà tí Èmí Mímọ ti fi òróró yan oun ni iṣẹ-iránṣe Rẹ tó bèrè. Ọlórún wa pèlú Rẹ òun ṣe iṣẹ nàà.

Ó dára, ìwọ le sọ pé, “Bẹẹ ni, Jésù mú u láradá, ṣùgbón Ọún kò wa níbí mọ.” Dáradára èmí gbà bèẹ, ìwọ tònà, ṣùgbón Ọún darí iṣẹ iránṣe nàà sí ijo. Ṣé o ríi, agbára kan nàà tí ó wa lórí Jésù ni a tún fi fún ijo. Bí

Jésù ti fẹ́ẹ̀ lọ kúrò ní ilẹ̀-ayé, Òún sọ fun àwọn ọmọ-lẹ́yìn Rẹ̀ ní iwònyì í.

Ṣugbón èyin yóò gba agbára nígbà tí Èmí Mímọ̀ bá bà lée yín; èyin yóò sì máa jẹ̀ ẹ̀lẹ̀rì í mi ní Jerúsálẹ̀mù, àti ní gbogbo Jùdià àti ní Samàrià, àti de ọ̀pin ilẹ̀ ayé.

—Ìṣẹ̀ àwọn Àpóstélì 1:8

Agbára kan náà, Èmí Mímọ̀, wá sórí ijọ láti ẹ̀ àwọn ịṣẹ̀ iyanu kan náà tí Jésù ẹ̀.

Ìwọ̀ kò le sọ ohunkohun tí ó yàtò fún mi. Ọmọ̀bínrìn mi Amy ní eéwo-ìwò̀n 13 kan nínú ikùn rẹ̀. Gbogbo wa gbàdúrà fún iwò̀sàn rẹ̀ tí ó dá lóri Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run, òún sì sùn lẹ́yìn náà òun jí ní òwúrò òún sì ti gba ìmúláradá pátápátá. Eéwo-ìwò̀n 13 náà ti lọ̀, àti èyin rẹ̀ (èyí tí ó lọ̀ papọ̀ àti yí papọ̀) ti tun ẹ̀ pátápátá. Ó le ri ati ka itàn rẹ̀ nínú iwé rẹ̀ *Healed Overnight*.

Ọmọ̀bínrìn iyàwó ọmọ̀ mi ní eéwo kan iwò̀n ti ọ̀sàn ní ègbé rẹ̀, èyí tí àwọn dókítà sọ pé wọn yóò ní láti yọ̀ kúrò pẹ̀lú ịṣẹ̀-abẹ̀. Wọn sọ pé òun ní irúfẹ̀ ààrùn jejeje àti pé ó ní oṣù kan si méjì láti wa láàyè. Òún tún gba àwọn ilé́rí Ọ̀lọ̀run gbọ̀ àti pé òun jí ní òwúrò a sì ti múu láradá pátápátá. Eéwo náà ti lọ̀.

Ìyàwó mi, Drenda, tún ní eéwo nílá ti iwò̀n ti nńkan tó tó 50-ṣẹ̀ntì kan ní èyin rẹ̀. Òún bèrẹ̀ sí i pàṣẹ̀ fún-un láti fi ara òun sílẹ̀, àti láàárín ọ̀sẹ̀ méjì, òun ti lọ̀ pátápátá.

Ñjẹ̀ Ọ̀lọ̀run yàn láti ẹ̀ iwò̀sàn àwọn arábinrìn wònyì í? Ñjẹ̀ nńkan ti Ọ̀lọ̀run ní láti ẹ̀ ni yíyàn láti ẹ̀ ni bí? Ñjẹ̀ Òún fẹ́ràn àwọn arábinrìn mẹ́ta wònyì í púpọ̀ ju iwọ̀ lọ̀? Rará! Wọn lóye àwọn òfin àti àwọn ànfaàní tí Ìjọba àti pé wọn di wọn mú. “Ó dára nígbà náà, kín nìdì í,” iwọ̀ lé bèèrè, “tó fi jẹ̀ pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn n sàisàn? Kín nìdì í tí a kò rí i pé a n mú àwọn èniyàn diẹ̀ sí i láradá nígbà gbogbo nínú àwọn ijọ wa?”

Inú mi dùn pé iwọ̀ béèrè. Jẹ́ kí a wà sínú iye nì orí tí ó kàn.

ORÍ 3

ÒRÒ TI AGBÈGBÈ ÌŞÀKÓŞO

Gégé bí èmí ti sọ tẹlẹ, Èmi n gbé ní orílẹ̀-èdè pẹ̀lú àwọn iwọn èkà 60 tí diẹ̀ nínú àwọn agbègbè ilẹ̀ kan tí ó wuyi jùlọ̀ ni Òhíò. Lákò̀òkò, èmí ní àwọn iwọn èkà 55, sùgbón aláduúgbò mi ta ǹnkan iní rẹ̀ kan ti ilẹ̀ tí ó wà ní agbègbè ilẹ̀ mi, èyí tí ó mú àpapọ̀ ilẹ̀ mi tó iwọn éékà 60. Dájúdájú àwà ti n gbádùn ilẹ̀ yì í fún ọ̀dún 22 sẹ́yìn. Níní àwọn igi láti sọdẹ̀ agbònrín, oko igbó kékèké láti sọdẹ̀ àwọn pépẹ́yẹ̀, àti àwọn pápá láti sọdẹ̀ àwọn ehoro àti àwọn àpapò nínú, àti bákan nàà láti şeré káàkiri ní àyíká lórí àwọn kẹ̀kẹ̀ ẹ̀lẹ̀sẹ̀ m̀erin wá jẹ̀ ìbùkún. Sùgbón tí iwọ̀ bá wọ̀ ibi ilẹ̀ mi nàà ni pàtó, iwọ̀ yòò rí agbègbè ohun-iní mi kan tí a gbé pátákó àmì MÁÀ ŞE RÉKOJÁ sí. Àwọn àmì yì í wà níbẹ̀ nítorí nàà àwọn èniyàn yòò mò ibi tí agbègbè ohun-iní mi ti bẹ̀rẹ̀.

Òfin ti Ohio sọ pé èniyàn tí ó bá fẹ́ẹ̀ láti wá lórí ilẹ̀ mi gbódò ní fòòmù ifohùnsí kíkọ̀ lórí wọn ní gbogbo ìgbà nígbà tí wọn wá lórí ohun-iní nàà. Bí wọn kò bá şe bẹ̀ẹ̀, a maa pèe ní irekojá, àti pé wọn le şewọn lábẹ̀ òfin àti pé ó le fa àwọn ìjìyà àti àwọn sísanwó ìtánràn nípa ilàna nàà. Òrò nàà ni pé ẹnìkẹ̀ni tí ó bá yàn láti rìn ilẹ̀ mi láísí imọ̀ mi mò pé ọ̀n kò ní àşẹ̀ òfin láti şe ìpinnu yẹ̀n, nítorí kíí şe ilẹ̀ wọn. Bí èmí bá sọ fún wọn pé kí wọn kúrò ní ilẹ̀ mi, èyí kí í şe yíyàn wọn!

Nítorí nàà ní sọkí, iwọ̀ kò le gba ǹnkan tí o kò ní àşẹ̀ lábẹ̀ òfin.

Àpẹ̀júwe déédéé ti ìrekojá yì í yòò dáhùn ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ibéèrè ti èniyàn ni nípa èrèdii tí àwọn ǹnkan fi n şẹ̀lẹ̀ tàbí kò şẹ̀lẹ̀ nínú Ìjọba Ọ̀lórún. Lílóye ọ̀ràn ẹ̀jọ̀ ní Ìjọba jẹ̀ ohun pàtàkì láti şisẹ̀ pẹ̀lú şisẹ̀ ní Ìjọba.

Kín ni ìdí tí Wọn kò fi ní Ìmúláradá?

Ó dá mi lójú pé ó ṣeé ṣe kí ó gbọ̀ ìtàn kan bí eléyí í. Ẹnikan n ṣàìsàn tí ó mò dárádára, àti pé a gba àdúrà fún wọn. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ mílìfònù ènìyàn lo darapọ̀ mò àdúrà ni dídúró fún iwòsàn ẹnì nàá, àti pé síbèsíbẹ̀ ẹnì nàá kú. Kín ni ìdí? Tàbí kí ẹnìkan sọ̀ fún ọ̀ pé iyá-àgbà wọn kú bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé wọn n gbàdúrà fún-un, wọn n fẹ̀ láti mò kín ni ìdí. Tàbí ẹnìkan sọ̀ fún ọ̀ pé wọn ti fún irúgbìn owó fún àìní owó, àti síbèsíbẹ̀ tí wọn tẹ̀síwájú láti ṣaláíní. Njẹ̀ àwọn idáhùn wa fún àwọn irúfẹ̀ àwọn ibéèrè wònyí í bí?

Ṣáájú kí Èmi tó dáhùn èyí, jẹ́ kí a gbà pé àwa kò mò ohun gbogbo tí n ṣeṣe ní ipele agbègbè ti Èmi, àti pé èmi kò díbón pé èmi mò ọ̀. Síbẹ̀, gégé bí í àgbékalẹ̀ lórí Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run, àwá mò pé tí ẹnìkan bá n ṣàìsàn, Jésù san idíyelé fún iwòsàn wọn. Àwá mò pé tí a bá jẹ̀ onínúure àti tí a n fifún ni, Bíbélí sọ̀ pé àwa yóò rí gbà. Síbẹ̀ síbẹ̀ ní ipilẹ̀ ojoojúmọ̀, àwá rí ohun tí ó dà bí ikùna ti Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run láti ṣiṣe bí àwá ti kọ̀ ọ̀ ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ènìyàn. Njẹ̀ Ọ̀lọ̀run ni ẹnì tí ó jẹ̀bí bí?

Bí a ṣe n wo ohun tí a kọ̀ ní ipín tí ó kẹ́yìn, àti bí àwá ṣe jírórò lórí àkólé yì í ní orí yì í, iwọ̀ yóò rí idáhùn láti jẹ̀ ohun tí ó jẹ̀ rárá ní pípé. Tí ó bá jẹ̀ rárá, nítorí nàá kín ni ìṣoro nàá? Èyí jẹ̀ ọ̀rọ̀ pàtàkì. Nítorí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ènìyàn tí kò ní òye ipilẹ̀ pàápàá ti ipilẹ̀ jùlọ̀ pé Ọ̀lọ̀run dára nígbà gbogbo, nígbà tí a bá bi wọn léèrè bóyá Ọ̀lọ̀run ni ó jẹ̀bí àjàlù kan, wọn á rò pé Òun ní. Leṣẹkan sí i, nítorí pé wọn mò pé Òun ní agbára láti dá àwọn ohun búburú dúró láti ṣeṣe, àti pé ó hàn gédéngbé, Òun kò, wọn rò pé Oún gbòdò ti gbàá láàyè. Sùgbón tí iwọ̀ bá ní òye pé Ọ̀lọ̀run dára àti pé kò le parọ̀, iwọ̀ yóò mò pé ìṣoro nàá gbòdò ti wa láti ibòmìfàran, àti pé iwọ̀ yóò bèrè ipòhùngbẹ̀ láti máa wá idáhùn nàá.

Àwọn ọ̀mọ̀lẹ́yìn ṣàfihàn èrò-ọkàn yì í nígbà tí wọn kò le le èmí èṣù jáde kúrò nínú ọ̀mọ̀kúnrin tí ó ní èmí èṣù. Dípò kí wọn béèrè, “Kín ni ìdí tí Ọ̀lọ̀run fi yàn láti fi èmí èṣù yẹn sílẹ̀ níbẹ̀?” wọn béèrè Jésù, “Kí ni ìdí tí àwa kò fi le leè jáde?”

Eyi lo ye ki o je ibeere wa leṣeṣe nìgbà ti awon ise ba da bi i pe o n tako Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run. Nitori naa, o se pataki pe awa gbòdò, ni akòkọ na, nimọ̀ pe Ọ̀lọ̀run dara ati, leṣejeji, pe Oun ko parọ̀. Eyi tun jẹ̀ eredi i ti Emi fi lo

akoko pupọ lati fi ohun ti o da bi pe ko ni-
itumọ si mi, şugbọn to jẹ iyalenu ati ohun
ijinle, si pupọ julọ ti awọn ijọ inu aye lonii.
Bibeere awọn ibeere ni bi iwọ şe gbọdọ ka
Bibeli ti o ba feẹ keko bi Ijọba şe n şişe.

Ranti, awọn itan Bibeli nla wọnni wa
nibẹ fun idi kan. Jesu n gbiyanju lati fi
nnkan kan han ọ. Nitori naa, jẹ ki a teşiwaju si idi ti ẹnikan ko fi gba ohun
ti Oro Ọlọrun sọ. O dara, ọpọlọpọ awọn ọran lee wa ti o jẹ ige kuru si aşe-
ti ijọba ọrun. Diẹ ninu awọn ọran wọnyii ko fara han leşekese, ati diẹ
ninu wọn jẹ ti ara ẹni ati eyi ti o farapamó.

Ijọba Ọlọrun jẹ ijọba àti èyí ti n şişe pèlú àwọn òfin àti àwọn ipilẹ tí
kò yípadà. Àwọn ipilẹ yẹn, bí emí ti sọ, ni a le kọ àti lo gégé bí àgbè kan
lóye àwọn òfin ti àkókò-ìfúrúgbìn àti ikóre ní ilẹ-ayé àti pé a máa lọ àwọn
òfin wọnyẹn láti ní ilọrò. Nítorí Ijọba náà n şişe nípasẹ àwọn òfin, èyí tí a
fún gbogbo ọmọ ilú láti lóye àti lilo, ẹnìkẹni le kọ wọn. Nígba mírán, mi
mọ bí àwọn òfin wọnyí í şe n şişe le jẹ ikú àti iyè.

**ÌJỌBA ỌLÓRUN
JÉ ÌJỌBA ÀTI ÈYÍ
TÍ N ŞİŞÈ PÈLÚ
ÀWỌN ÒFIN ÀTI
ÀWỌN IPILÈ TÍ
KÒ YÍPADÀ.**

Ìpinnu ti Ikú àti Iyè Kan

Mark àti Hannah wá sí ijọ wa àti pe wọn n fẹ láti bímọ. Títí di àkókò
yì í, àwọn dókítà sọ fun Hannah pé nítorí ọpọlọpọ àwọn ọràn ní àgọ ara
rè, ó fẹrẹ jẹ kò şeşe fún-un láti lóyún tàbí láti gbe ọmọ kan. Şugbọn
lákókò tí oun gbọ ti oore Ọlọrun àti kíkọ òfin ijọba ni Ijọ ti Igbé ayé
Igbàgbọ, òun rii pé oun lóyún. Inú rẹ dùn ju ọrọ ẹnu lọ. Şugbọn şájú kí ó
tó pé, òun bèrẹ si í ní irora nlá nínú ikùn rẹ. Ní igbà méjì, òun ní inira púpọ
débi pé òun dákú lọ.

Léyìn ọkan nínú àwọn işèlẹ wọnyí í, oun n fẹẹ láti şàyewò àwọn
nnkan wo nítorí náà òun lọ sí ọfiisì dókítà rẹ. Dókítà rẹ kò sí níbè, şugbọn
dokítà tí ó wa lẹnu işe n fẹẹ láti şe àyewò láti wo ohun ti n şèlẹ sí i. Ohun ti
dókítà náà rí jẹ işù èjè nlá kan, òun sọ fún u pe oyún rẹ ti bàjẹ, kò sí lílú
ọkàn. Dókítà náà sọ fún-un lati jẹ kò wá ní ojọ kejí láti yọ ọmọ rẹ tí ó kú
kúrò nínú inú rẹ, şugbọn Hannah kọ. Dípò, ọkọ rẹ, Mark, gba Hannah

níyànjú pèlú Ọ̀rò Ọ̀lọ̀run àti àwọn ilé Ọ̀lọ̀run àti mú ọ̀kàn rẹ̀ dúró fún-un pé kí o máà ẹ̀ sọ ẹ̀gbẹ̀kẹ̀lẹ̀ rẹ̀ nù nípa ọ̀mọ nàà. Ní ipari ọ̀sẹ̀ yẹn, òun gba àdúrà nínú ilé ijọsin àti pé oun ní idánilójú pé òun yòò bí ọ̀mọ tí ó ní ilera ni pípé lòdì sí ohun tí dókítà ti sọ fun.

Ní ojọ Ajé yẹn, òun wọlé lẹ́ láti wo dókítà rẹ̀, nítorí dókítà rẹ̀ kò wà ní ojọ tí òun ti kọ́kọ́ ti dúró nípasẹ̀ ọ̀físi. Dókítà rẹ̀ dábaá pé ó ni ọ̀lútirasàndi míràn. Hannah sọ pé dókítà nàà fi ojú iyàlẹnu wo òun, bí ó ti wo ọ̀lútirasàndi àti lẹ̀sẹ̀kẹ̀sẹ̀ wo awọn àbájáde èsì idánwò tí a ẹ̀ ní ojọ diẹ̀ sẹ́yìn. Lẹ́yìn nàà ó sọ àwọn ọ̀rò wọnyí sí Hannah: “Èmí ti ń ẹ̀sẹ̀ yí fún ọ̀dún 30, àti pé Èmi kò rí i pé èyí ẹ̀lẹ̀ ẹ̀sáájú rí. Èmí le ríi ẹ̀sẹ̀ ẹ̀jẹ̀ nílá lójú ìwoye mi ló sẹ̀ tó kojá àti àisì lílù ọ̀kàn kan. Bí Èmí sì ẹ̀ ń wòó lóni í, gbogbo ẹ̀sẹ̀ ẹ̀jẹ̀ yí i ti lọ, àti pé ọ̀mọ pípé lo wa níbẹ̀, ó sì wa láàyè, pèlú ọ̀kàn pípé.” Ní oşù diẹ̀ lẹ́yìn nàà, Hannah bí ọ̀mọ̀birin tí ó ní ilera, ẹ̀ni ti oun pé orúkọ rẹ̀ ní Evelyn. Sí iyanilẹnu ni lójọ kan bí òun ti ń wa itumọ̀ orúkọ Evelyn, òun wó ò si yà oún ri pé orúkọ nàà gan-an tùmọ̀ sí iyè!

Ìtàn iyanu yíi fi işẹ̀ Ọ̀lọ̀run hàn gbangba, şùgbọ̀n gégé bí onímọ̀-ìjìnlẹ̀ nípa ẹ̀mí, ó yẹ kí ó ronú àwọn ibèèrè diẹ̀ bí iwọnyí ní báyií. Kín ni idí tí ó fi ẹ̀lẹ̀? Njẹ̀ Hannah jẹ̀ ọ̀kan nínú àwọn àyánfẹ̀ Ọ̀lọ̀run bí? Njẹ̀ Ọ̀lọ̀run yan láilẹ̀tọ̀ láti ẹ̀ iwòsàn ọ̀mọ rẹ̀? Iwọnyí ni àwọn ibèèrè tí o gbọ̀dọ̀ dáhùn. Lẹ̀ẹ̀kan sí i, sí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn Krìstíeni, işẹ̀ iyanu kan ti wáyé. Şùgbọ̀n Èmí ń gbà ẹ̀niyàn níyànjú láti tún wo iyanu ọ̀rò nàà bí o ti tùmọ̀ sí nńkan tí ó kojá lásán. Nínú Ijọba nàà, èyí jẹ̀ işẹ̀ lásán ti ofin Ijọba.

Bí ẹ̀mí bá ju apáta kan silẹ̀ tí ó şubú lulẹ̀, iwọ yòò rò pé ẹ̀mí jẹ̀ ọ̀pè bí ẹ̀mí bá pariwo, “Író iyàlẹnu, njẹ̀ iwọ rí iyẹn? Apáta nàà şubú sílẹ̀; iyẹn jẹ̀ iyanu!” Iwọ kí yòò jẹ̀ gbà pé ó jéyanu nítorí ti iwọ mọ̀ pé işẹ̀ nàà jẹ̀ işẹ̀ ti òfin lálá tó ròkè, àti pe eyi ń ẹ̀sẹ̀ ní ọ̀nà kan nàà gégé bí i gbogbo ẹ̀gbà fún ẹ̀nikẹ̀ni. Apáta yòò ma şubú sí ilẹ̀ nígbà gbogbo. Nítorí nàà gégé bí onímọ̀-ìjìnlẹ̀ ti ẹ̀mí, iwọ gbọ̀dọ̀ sàwá rí àwọn imọ̀ye sí ohun tí ó ẹ̀lẹ̀, àwọn imọ̀ye tí ẹ̀mí tí yòò şàfihàn òfin tàbí àwọn òfin Ijọba ti ó wà nínú itàn nàà.

Àfihàn Kọ́kọ̀rọ̀ Kan

Jẹ̀ kí a lọ sínú itàn míràn níbi ti a ti le ní imọ̀ síwájú síi nípa işẹ̀ Ijọba

ní ibámu sí àwọn ibèèrè wònyí í. Ọkan nínú àwọn ìtàn nílá jùlọ nínú Bíbélí tí yòò ràn wá lówọ láti wa diẹ nínú àwọn ìdáhùn ni a ri nínú Lúùkù orí kẹjọ.

Bí Jèsù ti wa ní ojú ọ̀nà rẹ̀, àwọn èniyàn fẹ́rẹ́ kún bò ó. Àti pé obinrin kán wa nibẹ̀ tí ó ní ààrùn isun èjẹ̀ fún ọ̀dún méjìlálá sùgbón kò sí ẹnìkan tí ó le ẹ̀ iwòsàn rẹ̀. Ó wá sẹ̀yìn rẹ̀ ọ̀un sì fi ọ̀wọ̀ kan iṣẹ́tí agbádá rẹ̀, lésèkẹ̀sẹ̀ isun èjẹ̀ rẹ̀ dá.

“Taa ni o fi ọ̀wọ̀ kàn mi?” Jèsù béèrè.

Nígbà tí gbogbo wón ẹ̀, Pétèrù sọ pé, “Olùkòni, àwọn èniyàn n kún bò ó àti tẹ̀ sí ọ̀.”

Sùgbón Jèsù sọ pé, “Ènìkan fi ọ̀wọ̀ kan mi; Èmí mò pé agbára ti jáde kúrò lára mi.

Léyìn náà obinrin náà, tí ó ríi pe kò le lo láikíyèsí, ọ̀un wà ní iwáriri ọ̀un sì sùbú ni ẹ̀sẹ̀ rẹ̀. Níwájú gbogbo èniyàn, ọ̀un sọ fún-un èrèdì í ti oun fí fi ọ̀wọ̀ kan oun àti bí ọ̀un ti ẹ̀ gba imúláradá lésèkẹ̀sẹ̀. Léyìn náà ọ̀un wí fún u pe, “Omobinrin, igbàgbó re mú o laradá. Maa lo ni àlàáfíà.”

—Lúùkù 8:42-48

Nínú ìtàn yìí, a ri omobinrin kan ti o n̄ ń saisan pupọ̀ fún ọ̀pọ̀lopo ọ̀dun ati pe ko ni ilera. Wiwa leyin Jesu, oun fi ọ̀wọ̀ kan aṣọ rẹ oun si gba imularada lésèkẹ̀sẹ̀. Ní báyi í, àwọn àmọ̀ran ti o jinlẹ̀ pupọ̀ wa ti iṣẹ̀ Ìjọba nínú itan yi i ti a le kọ lati ati pe yòò mu diẹ nínú àwọn ìdahun ti a n wa wáyé.

Ní àkókó, ogunlógò ti o wa ni ayíká Jèsù ni wón fọ̀wọ̀kàn-án. Gégé bí ìtàn ti sọ, Wón fẹ́rẹ́ tẹ́ pa nitorí ògòdoro awon eniyan ti o tẹ́léé Oun leyin. Nígbà tí Jèsù béèrè pé, “Taa ni o fọ̀wọ̀ kàn mi?” O ya Pétèrù lẹnu, nitorí oun si beere ibeere naa, lẹkan sí i, gbogbo eniyan n fọ̀wọ̀ kan O.

Şùgbón Jesu sọ pé ẹni yì í pàtò tí fi ọwọ kan Oun ni ònà tí o yatò bí Oun tí nímòlára pé agbára Èmí Mímọ şan jáde ninu ago ara Òun.

Léyìn kíkà ìtàn yìí, gbogbo irú awọn agogo ati àwọn fèrè yẹ ki o dun ninu ẹmi rẹ tí yóò rọ ó láti dáwọ dúró kí o sí ronú ohun tí o şẹşẹ şẹleşẹ. Ọpọlọ rẹ yẹ kí o şe ifilọlẹ lésẹkẹsẹ sinu ipo iwadii pèlú ọpọ àwọn ibéèrè. Gégé bí àwọn onímọ-ìjìnlẹ tí ẹmi, àwá nílò láti mọ ẹrẹdì í tí a fí mú obinrin yìí laradá kò sí sí ẹlomiran. Ẹmi léèrò pé ọpọlọpọ awọn miiran wa nibẹ tí o fowọ kan ara Rẹ tí wọn şì n şàisàn síbẹ síbẹ tí wọn kò sí tí í gba imularada. Nítorí náà àwá nílò lati béèrè, “Kín ni idi tí ifororoyàn şan fun obinrin yì í nikan tí kii şe sí gbogbo èniyàn miiran tí o fí ọwọ kan Oun ní akoko yẹn?”

Ídáhùn tí ajeṣẹ ẹsìn ibile ní pé a muu laráda nítorí Jèsù múu larada. Şugbón nje Oun şe beş? Njé Jèsù tí fí imọmọşe şe işé íránşẹ fun-un nigba tí òún múu laráda? Nje Oun fí ọwọ Rẹ lé e lóri? Njé Òun páşẹ fun àisàn láti fí ago ara rẹ sílẹ? Ídáhùn jẹ rara. Ní tòótó, Jèsù kò mọ páápáa pé oun wa nibẹ. O ní láti béèrè taa ní o fí ọwọ kan Oun. Nítorí naa Jèsù yan gan-an lati şe iwòsàn rẹ ní akoko yẹn? Lẹẹkan sí í, Kò mọ páápáa pé o wa nibẹ. Nítorí naa, bawo ní o şe gba imúlárádá? Kín ni idi tí a fí mú u larádá?

Gégé bí onímọ-jìnlẹ tí ẹmi, awa le şe akoso èèrò pé o jẹ ọkan ninu awọn ọmọ pataki tí Ọlórún tabí pé ó ní isopò pàtàkì sí Jèsù, nítorí Işe àwọn Àpósteli 10:34 (KJV) sọ pé Ọlórún kíí şe ojú išaaju èniyàn. A tun le ro pé níwọn igba tí Jèsù páápáa kò mọ pé oun wa nibẹ, Kò ní apa kan ninu ipinnu rẹ láti múu larádá ní ojo yẹn. Àwá gba pé Oun ní ibùdó isàn fun ororo naa, şùgbón Òun kíí şe apa kan tí ipinnu tí o şe imúláráda ọmọbinrin naa ní àkókò yẹn.

Jèsù sọ fun wa ní déédé bí oun tí şe tẹ sínú àşẹ ati agbára Íjọba náà. Òun sọ pé, “Ọmọbinrin, ìgbàgbọ rẹ tí mu ọ larádá. Maa lọ ní àlàáfíà.” Òrò yìí sọ fun wa ohun gbogbo tí àwá niilò lati mọ ati dáhùn ibèèrè wa sí idi ati bí oun şe gbàá ní ojo yẹn. Gégé bí onímọ-ìjìnlẹ tí ẹmi, jẹ kí a bèrẹ sí í wo itan yìí kí a ríi bóyá àwá le mu àwọn kókó èyíkéyí í gégé bí èrèdì í tí oun fí rí gbà.

Ní àkókó, Jèsù pèè ní ọmọbinrin oun, itumọ pé o jẹ apá kan tí orílẹ-

èdè Ísrèlì, irú-omọ Abrahamù. Gégé bí omọ Abrahámù, oun ni lára ibùkún tí a fi fun Abrahamu àti àwọn ànfààní májèmú tí Ọlórún ẹ̀ pẹ̀lú Abrahámù.

Òun sọ pé, “Bí iwọ bá tẹ́tí silẹ̀ sí Olúwa Ọlórún rẹ̀ tí iwọ sí ẹ̀ ohun tí ó tọ̀nà ní ojù rẹ̀, tí iwọ bá fíyèsí àwọn àşẹ̀ rẹ̀ tí ó sí pa gbogbo àwọn òfin rẹ̀ mọ̀, Èmi kò ní í fí èyikéyì í àwọn aàrùn tí emi mú wa sára àwọn Íjibítì, nítorí emi ni Olúwa, ẹ̀ni tí ó wò yín sà̀n.”

—Èksódù 15:26

Nítorí náà nígbà tí Jèsù pé é ni omọ̀bìnrin rẹ̀, iyeṅ tùmò sí pé òun ni ètò lábẹ̀ òfin sí gbogbo èyí tí o wa nínú májèmú Abrahamù tí o ẹ̀ pẹ̀lú Ọlórún. Bí bẹ̀ẹ̀ kọ̀, òtítọ̀ yì í nìkan kò le jẹ̀ idi rẹ̀ nìkan tí o gba bí gbogbo èniyàn níbẹ̀ ni o jọ yẹ̀n tí o di Jèsù mú ni ofin kan náà. Ohun kan miíràn ni lati wa tí o tí şokunfà agbára Ijọba Ọlórún lati şàn. Lẹ́yìn náà Jèsù sọ fun wa èrèdì í kan tí òun fi gbàá. Ní tòótọ̀, Jèsù sọ pé èyí ní ìdí náà gan-an tí òun tikálára rẹ̀ fi gbà á. Òun sọ pé i gbàgbọ̀ rẹ̀ tí mú o lárada.

Nítorí náà, ní báyi í àwá mọ̀ àwọn èrèdì í tí ó ní ànfààní láti gbà. Òun jẹ̀ ètò rẹ̀ láti gbà torí òun jẹ̀ omọ̀bìnrin Abrahámù, àti lónà keji, i gbàgbọ̀ rẹ̀ ni ohun tí ó gba agbára yẹ̀n láàyè láti şan yíkà lára Jèsù sínú àgọ̀ ara rẹ̀ ní àkókò yẹ̀n gan-an. Òtítọ̀ pé òun jẹ̀ omọ̀bìnrin Abúrahámù ní a le şafiwé sí ilé-işẹ̀ amúnáwá tí ó ní agbára àti mú àwọn okùn onírin wọ̀ ilé rẹ̀. Iná wà nílé náà, şùgbọ̀n iyeṅ kò tùmò sí pé àwọn imọ̀lẹ̀ rẹ̀ yóò wà ní títàn. Òun tún gbọ̀dọ̀ tan àwọn ara iná ilé síwájú sí i şáájú kí àwọn iná tó wólé wá.

Nítorí náà gégé bí irú-omọ̀ ojúlówó tí Abrahámù, obìnrin yì í ní ètò òfin tí agbegbè işàkóso. Bí bẹ̀ẹ̀ kọ̀, nítorí náà òun ní agbára lóri ilẹ̀ àti lóri i gbé ayé tirẹ̀, òun ní láti tikálárarẹ̀ tẹ̀ sí títú agbára yẹ̀n silẹ̀. Şùgbọ̀n kín ni títẹ̀ silẹ̀ yì í? Báwo ni a ẹ̀ ní tòn-án silẹ̀? Láti şawá rẹ̀, àwá nílò láti şàlàyè àwọn ipèdè wá.

Kín ni Ìgbàgbó?

Ìgbàgbó jẹ ipèdè ọrọ kan ti àwọn kristẹni n ló nílòkulò. Àti pé Èmí ni idánílójú pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀, tí kii ba ẹ̀ púpọ̀ jùlọ̀, kò mò kín ni ohun ti ìgbàgbó gan-an jẹ, kílódé tí iwọ̀ nílò rẹ̀, báwo ni ó ẹ̀ ni láti mọ̀ bóyá iwọ̀ wà nínú ìgbàgbó, àti bí ó ẹ̀ le gba ìgbàgbó. Ti ìgbàgbó bá jẹ̀ itànná tí ó gba ọ̀róró láàyè láti Ẹ̀n sí àti ẹ̀ iwòsàn obinrin yí, lẹ̀yìn nàà a nílò láti wo ìgbàgbó ní isúnmọ̀ pẹ́kí pẹ́kí! A rí itumọ̀ wa ti ìgbàgbó nínú Ròòmù 4:18–21.

ÌGBÀGBÓ JẸ̀ ÌPÈDÈ ỌRỌ̀ KAN TÍ ÀWỌN KRISTẸNÌ N LÒ NÍLÒKÚLÒ.

Lòdì sí gbogbo irẹ̀tí, Abrahámù nípa irẹ̀tí gbàgbó àti nípa bè̀è dì bàbá ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn orílẹ̀-èdè, gégé bí a ti sọ fún-un pé, “Bè̀è ni omọ̀ rẹ̀ yóò jẹ̀.” Láìsì irẹ̀wẹ̀sì nínú ìgbàgbó rẹ̀, òun dojùkọ̀ òtítọ̀ pé ara rẹ̀ ti ó ti dòkú—níwọ̀n ìgbà tí òun ti fẹ̀rẹ̀ tó eni ọ̀górùn-ún ọ̀dún—àti pé inú Sára tún ti kú. Sibẹ̀sibẹ̀ òun kò gbọ̀jẹ̀gẹ̀ ní àìgbàgbó nípa ilé́rì Ọ̀lọ̀run, sùgbọ̀n òun ní okun nínú ìgbàgbó rẹ̀ òun sì fi ògo fún Ọ̀lọ̀run, ní idánílójú ní kíkún pé Ọ̀lọ̀run ní agbára láti ẹ̀ ohun tí ó ti ẹ̀ ilé́rì.

—Ròòmù 4:18-21

Jẹ́ kí a lóye ètò itàn yí í. Abrahámù àti Sára kò leè bímọ̀. Èmí kò tùmọ̀ sí pé wọ̀n ní isòro láti lóyún omọ̀ kan àti pé ó yẹ́ kí wọ̀n o túbò tẹ̀síwájú láti máa gbiyànjú. Emí tùmọ̀ sí pé wọ̀n fẹ̀rẹ̀ tó ẹ̀ni ọ̀dún 100, àti pé o ti parí. Ara wọ̀n kò le bímọ̀; kò ẹ̀eṣe! Sibẹ̀sibẹ̀ Ọ̀lọ̀run ẹ̀ ilé́rì omọ̀ kan fun Aburhamu bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pe ni ti imòyè èdá, kò ẹ̀eṣe rára. Bíbẹ̀lì sọ pe Abrahámù ní idánílójú ní kíkún pé Ọ̀lọ̀run ní agbára láti ẹ̀ ohun tí Ọ̀un sọ bí ó ti jẹ̀ pé ní òtítọ̀ ẹ̀ran ara n sọ itàn tí ó yàtò.

Nítórí nàà èyí ni itumọ̀ ìgbàgbó wa: “nínú idánílójú ní kíkún pe Ọ̀lọ̀run ní agbára láti ẹ̀ ohun tí oun ti ẹ̀ ilé́rì.” Èmí Ẹ̀làyé ní ọ̀nà yí: **“ọ̀kàn rẹ̀ wà ní àdéhùn pẹ̀lú ọ̀run.”** Èyí kí í ẹ̀ ní gbígbà ní ti ọ̀pọ̀lọ̀ ọ̀gbọ̀n orí pẹ̀lú ohun tí Ọ̀lọ̀run sọ sùgbọ̀n ní idánílójú ní kíkún.

Ìtúmò wa ti ìgbàgbò ni:

Jé kí n tún-un sọ ní àkókò diẹ síi láti rii dájú pé àwá gba èyí. Ìgbàgbò ní gbígbà ní kíkún ohun tí Ọlórún sọ! Ọún jé ọkan àti èmí wa tí ó wà ní àdéhùn pèlú ọrun, nínú ìdánílójú ní kíkún.

Kín ni ìdí tí a fi nílò Ìgbàgbò?

Kín ni ìdí tí Ọlórún kò fi le ẹ̀ ẹ̀ wosàn gbogbo èniyàn ní ile-ìwosan bi Oun ti n fẹ̀ láti ẹ̀? Kín ni ìdí tí kò fi le dá àwọn ogun duro? Kín ni idi ti ko fi le ran awọn angẹ̀li rẹ̀ nişẹ̀ lati waasu iyinrere fun wa? Ó dá mi lójú pé o ti gbọ̀ gbogbo awọn ibeere wọnyi i şaaju. Idahun si ni pe Oun ko le e. Ki i ẹ̀ pe Ọlórún ko ni agbara lati ẹ̀ bẹ̀, şùgbón Oun ko ni agbara lati ẹ̀ bẹ̀. Láti lóyè ohun ti Emi n sọ, awa niilo lati wo Héberù 2:6-8.

Şùgbón ni ibi kan wa nibi ti ẹnìkan ti jẹ̀rì í pé:

“Taa ni ọmọ èniyàn ti Ìwọ̀ fiyè sí wọn, ọmọ eniyan ti ìwọ̀ n tójú rẹ̀? Ìwọ̀ da wọn kekere diẹ̀ ju awọn angẹ̀li lọ; Ìwọ̀ fi ogo ati olá fun wọn Ìwọ̀ si fi ohun gbogbo sí abẹ̀ ẹ̀şẹ̀ wọn.”

Ní fífi ohun gbogbo sabẹ̀ wọn, Ọlórún ko fi nnkankan silẹ̀ ti ko si lábẹ̀ wọn. Sibẹ̀ sibẹ̀ ni lówólọ̀wọ̀ a kò ri ohun gbogbo ti o wa lábẹ̀ wọn.

— Héberù 2:6-8

Ọlórún fún èniyàn ní aşẹ̀ ofin ni pipe lori gbogbo ilẹ̀-aye nigba ti oun daa si ibẹ̀. Ko si nnkankan ti ko si lábẹ̀ aşẹ̀ rẹ̀. Oun n je gaba lori ijọba yii pẹ̀lu aşẹ̀ ati aşẹ̀ pipe. Agbara rẹ̀ lati şakoso pẹ̀lu aşẹ̀ ni ijọba şatileyin fun nipasẹ̀ ijọba ti o şeto rẹ̀ nibẹ̀. Ni agbara, oun n ẹ̀ ijọba pẹ̀lú aşẹ̀ ti ijọba Ọlórún ti o ni aşojú. Oun wọ̀ ade ti ijọba yẹ̀n, èyi ti o şaşojú ògo Ọlórún, ifóróroyàn, ati ipo olá tabi aşẹ̀ ti oun ni.

Nítórí naa ní bayí í, òun ko wọ̀ ni gidì gidì, adé irin, şugbón sibẹ̀ oun ni ade ni ori nipa ti ade kan n sọ̀. Lati gba aworan ti o dara ti ohun ti eyi da bi, ronun ọba ti ara kan. Bi o tilẹ̀ jẹ̀ pe oun jẹ̀ eniyan ti ara ati pe oun ko ni

agbara gidi ninu ẹda ara ẹ, oun wọ ade kan, eyi ti o ẹafihan pe oun duro bi aṣojú ti ki i ẹ fun ara ẹ nikan ẹgbọ́n tí ijọba ati ijọba gbogbo. Àwọ́n ọ̀rọ̀ ẹ ni aṣẹ nitori wọ́n ni atilẹyin nípasẹ̀ gbogbo agbara ati awọ́n orisun ohun amusoro ti ijọba nikan ati ti ijọba ti oun n ẹojú fun.

Bí iwọ́ bá ronu nípa ojúṣe itọ́na ti ọlọpaá kan, oun yoo da ọkọ́ nílá akóyọyọ—kan pẹ́lú alaye kan ẹso, “Dúró ni orukọ́ ofin.” Bẹ̀ni, ọkọ́ akóyọyọ naà tóbi pupọ́ ju ọkunrin naa—ati pé ọkúnrin naa, nínú ara ẹ, ko ni iwọ́n kankan fun ọkọ́ ayọkẹlẹ́—ẹgbọ́n ọkọ́ ayọkẹlẹ́ naa duro, ki i ẹ nitori ọkunrin naà ẹgbọ́n nítorí àmì tí ọkúnrin naà wọ, èyí tí o mú u ẹ aṣojú ijọba kan. Ní iṣẹ̀lẹ́ yí, ijọba tóbi púpọ́ ju ọkunrin ti o wọ́ baaji àmi naà. Fún awakọ́ ọkọ́ ayọkẹlẹ́, kò si ìbèrù ọkunrin naà, ẹgbọ́n ìbèrù ijọba ti ọkunrin naà dúró fun, ti ó fà á ti awakọ́ ọkọ́ ayọkẹlẹ́ naà fi dúro.

Ohun kan naà jẹ́ tọ́tọ́ nibi. Adamu n ẹ ijọba lori ohun gbogbo ti a ẹdà ní ilẹ̀-aye. Agbára àti aṣẹ Ọlọrun, tí ó jẹ́ aṣojú nípasẹ̀ adé ọgo ati ọlá, n fún èniyàn ni ìdániloju pe àwọ́n ọ̀rọ̀ ẹ ẹ ìdájọ́ gégé bíi aṣojú Ìjọba Ọlọrun.

Ó ẹ pàtàkì púpọ́ láti ẹ̀kíyèsí pé nígbà ti Àdámù pàdànu agbára ẹ láti ẹ̀kóso lori ilẹ̀ nipa ẹ́ṣe ẹ́ṣe si Ìjọba Ọlọrun, ọ́n pàdànu adé ẹ, ipo aṣẹ ẹ ni Ìjọba Ọlọrun, ẹgbọ́n oun ko pàdànu ẹ̀tọ́ aṣẹ ẹ lori ilẹ̀-aye fun ara ẹ. Èniyàn tun si lábẹ̀ ofin láti saṣojú ilẹ̀-ayé. Ọlọrun ti fi fun-un láti ẹ̀kóso. Bí a bá padà sórí ọ̀rọ̀ wa ni Héberù, a le rí eyi.

Ẹgbọ́n ní ibi kan wa nibi ti ẹ̀nikan ti jẹ̀rì í pé:

“Taa ni ọmọ èniyàn ti Ìwọ́ fìyè sí wọ́n, ọmọ eniyan ti iwọ́ n tójú ẹ? Ìwọ́ da wọ́n kekere diẹ́ ju awọ́n angeli lọ; Ìwọ́ fi ogo ati ọlá fun wọ́n Ìwọ́ si fi ohun gbogbo sí abẹ̀ ẹ̀sẹ̀ wọ́n.”

Ní fífí ohun gbogbo sabẹ̀ wọ́n, Ọlọrun ko fi nnkankan silẹ̀ ti ko si lábẹ̀ wọ́n. Síbẹ̀ síbẹ̀ ni lówólọ́wọ́ a kò ri ohun gbogbo ti o wa lábẹ̀ wọ́n.

—Héberù 2:6-8

Pàápàá bí o tilẹ́ jẹ́ pé ọ̀rọ̀ yí í n sọ̀rọ́ nípa àkóko tí a ẹ̀dà Adámù àti

Efa, ọrọ náà sọ pé, “Ọlọrun kò fi nnkànkán sílẹ̀ tí kò sai si lábẹ̀ wọn.”

Àwọn ọrun tí ó ga jùlọ wa jẹ ti Olúwa, şùgbón ilẹ̀ ayé ni Oún ti fi fún omọ èniyàn.

—Orin Dafidì 115:16

Èniyàn Gbá Ọlọrun jáde

Pàápàá bi oun tilẹ̀ ti jẹ pe eniyan ni agbára ofin lori ilẹ̀, oun ti pàdànu aşẹ rẹ lati şakoso ẹmi. Ni pato, Adamu gba Ọlọrun jade kúrò nínú èto awọn eniyan jade kuro nínú Ọgbà; ati ni Işubu, ilẹ̀ ayé di alábàwọn ati eyi ti a yípadà. Ikú wọ inú aye, àti pé Sàtáni ní báyi í ni ètò labẹ̀ òfin ti ipa nínú ọran awọn èdá. Şùgbón bí ó tilẹ̀ jẹ pé gbogbo èyi şelẹ̀, ó jẹ dandan pe ki o loye pe eniyan tun jẹ olugbe ati alakoso labẹ̀ ofin. Pàápàá ni ipò ti işubú rẹ, oun si tun wa lójú işẹ̀.

**EYÌ Í NI IDÍ TI
 ỌLỌRUN FI NÍLÒ A
 WỌN ÈNÌYÀN TÍ Ó
 KÚN FÚN ẸMÍ LÁTI
 MÚ IẸ̀ RẸ WÁ SÍ
 ÌMUŞE NÍNÚ
 IGBÉ-AYÉ ÀWỌN
 ÈNÌYÀN.**

Beęni, oun ko ni ade ti ijoba Ọlọrun láti şàtilẹ̀yìn fún òun. Òun kò ni aşẹ láti şakóso pẹ̀lú agbára àti ògo Ọlọrun, àti pe oun ti pàdànu ipo ọlá rẹ. Şùgbón òun si ti jẹ alaaye kan şoşo ti o ni ètò lábẹ̀ òfin láti şe akoso lorí ilẹ̀-aye.

Èyi í ni idí ti Ọlọrun fi nílò àwọn èniyàn tí ó kun fún Ẹmí láti mu iẸ̀ Rẹ wa si ìmuşẹ nínú igbé-aye àwọn èniyàn. Ní ọnà kan náà, Sàtáni n lo àwọn eniyan ti o ni ẹmi eşu lati ni ipa lori ilẹ̀-aye láti mu èèrò rẹ fun eniyan şẹ. Ofin yi i ti aşẹ èniyàn lorí ilẹ̀-aye jẹ pataki si òye rẹ ti òfin Ijoba ati, ni pataki, kin ni idi ti a fi nílò ìgbàgbọ̀ fún Ọlọrun lati ni agbára labẹ̀ òfin lorí işẹ̀lẹ̀ kan.

Iwọ le sọ pe, “Şùgbón Ẹmí rò pe ti Ọlọrun ni ilẹ̀ àti ẹkún rẹ?” Ni tootọ, Oun lo ni i. Ẹmí níreti pe àpẹrẹ̀ yì í yòd ran ọ lẹ̀wọ̀ láti loye ohun ti Emi n sọ. Tí Emi ba yá ile kan ti Emi ni fun ọ, bi o tilẹ̀ jẹ pe Emi ni mo ni ile ni abẹ̀ òfin, emi fi ẹtọ mi lati ja wọnú ile nígbàkùúgba ti Emi ba í fẹ.

Gbolohun kan wa nínú àwọn iyàsótò tí ó şàlàyé igba ti awọn onile le wólé sínú awọn agbegbe ti a yálò—fún àpẹẹrẹ, lati wòle pẹlu pajawiri tàbí ẹ awọn atunṣe—àti iye akiyesi ti a ni ilò. Tí Emí bá gbìyànjú lati wò ile ni aisi adehun yii, a o o gba pe emi fọ ati wòle nipa temi ni, pàápàá tí Èmí bá ní ohun-ìní nàà. Tí Mo bá rú òfin bí a ti sọ nínú iwé àdéhùn nàà, lẹyin nàà a le fi agbára mu mi lábé òfin láti fi àwọn agbègbè ilé sílẹ́ bí ó tilẹ́ jẹ́ pé Èmi ni mo ni ilé.

Èyí şàfihàn idí tí Sátáni fi ní láti lọ nípasẹ́ Ádámù láti ní ànfààní sí ilẹ̀-ayé. Ádámù nikan ni ó ní kòkòrò! Sátáni ní láti lọ nípasẹ́ ẹnu-ònà àti pé òun ní láti gba kòkòrò láti òdò ẹni ti ó ní í lábé òfin tàbí àìjẹ́ bẹ̀ẹ́ a yóò fi agbára mú jáde lábé òfin.

Ní ọ̀nà kan nàà, ní kété ti Ádámù gba ijoba Ọlórùn kúrò ní ilẹ̀-ayé, Ọlórùn ni láti wá ọ̀nà láti mú ijoba Rẹ́ padà sí ilẹ̀-ayé. Lẹ̀ẹ́kan sí i, òun ní láti lọ nípasẹ́ ẹ̀niyàn. Ní àkókò yí, òun jẹ́ ọ̀kúnrin kan ti orúkọ rẹ́ ń jẹ́ Abramù ni o şí ilẹ̀kùn.

Ohiwa wí fún Abramù pé, “Jáde lọ kúrò ní orilẹ̀-èdè rẹ, láààrín àwọn ẹ̀niyàn rẹ́ ati ní ilé bàbá rẹ́ si ilẹ́ ti ẹ̀mi o fi han ó. Èmi ó sọ ó di orilẹ̀-èdè ñlá kan, ẹ̀mi ó sì bùkún fún ọ; Èmi ó sọ orúkọ rẹ́ di ñlá, iwọ́ yóò sì jẹ́ alábúkún fún. Èmi o bùkún fún àwọn ti ó bùkún fún ọ, àti ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá fi ọ́ bú, ni ẹ̀mi ó fi bú; àti pé gbogbo àwọn ẹ̀niyàn orí ilẹ̀-ayé ní yóò di alábúkún fún nípasẹ́ rẹ́.”

—Gẹ̀nẹ̀sìsì 12:1-3

A pe Ábúráhámù ní bàbá igbàgbọ́ wa nítorí pé òun jẹ́ ọ̀kúnrin tí ó şí ilẹ̀kùn ilẹ̀-ayé sílẹ́ fún Ọlórùn eyi tí gbogbo orilẹ̀-èdè lóri ilẹ̀ ayé yóò fi di alábúkún fún. Nítorí bẹ̀ẹ́, èyí ń sọ̀rọ́ nipa Jèsù Krìstì àti èèrò igbalà Ọlórùn fún ọ̀mọ ẹ̀niyàn. Igbàgbọ́ Ábúráhámù şí ilẹ̀kùn òfin kan èyí ti Ọlórùn ti ti pa ni gbangba pátápátá sílẹ́ nípasẹ́ şíṣe a[déhùn òfin láààrín Ábúráhámù àti Ọ̀un fún ara rẹ́. Àdéhùn yí í tún wà fun gbogbo irú-ọ̀mọ́ Ábúráhámù, àti pé èyí ni itumò nínú Gẹ̀nẹ̀sìsì 12 nígbà tí Bíbẹ̀lì sọ́ pé, “gbogbo àwọn ẹ̀niyàn orí ilẹ̀ ayé ní yóò di alábúkún fún nípasẹ́ rẹ́.” “Di alábúkún fún nípasẹ́ rẹ́” ń tọ́ka sí Jèsù ti o wa nípasẹ́ iran Abrahámù àti mímú-padà sípò ohun tí Ádámù padánù.

Nítorí náà jẹ ki n şàlàyé ohun tí Èmí n sọ. Ọkùnrin tàbí obìnrin tí ó ni agbára òfin ni ilẹ̀-ayé gbọdò dúrò ni àdéhùn pẹ̀lú ọrun fún ọrun láti ní ànfààní lábẹ̀ òfin sí ilẹ̀-ayé. Àdéhùn yì í pẹ̀lú ọrun ni a n pè ní igbàgbọ̀. Èyí ni ipilẹ̀ kan náà èyí tí Sàtání fi ni ànfààní lábẹ̀ òfin sí ilẹ̀-ayé nípasẹ̀ ọkùnrin kan tí ó ní kòkòrò náà, iyẹn Ádámù.

Èşù mú u (Jésù) dé ibi òkè gíga kan òún sì fi hàn-án ni kété tí gbogbo àwọn ijọba ayé. Òún sì wí fún-un pé, “Èmi ó fún ọ ní gbogbo àşẹ àti ọlá wọn; òún ti fi fún mi, àti pé Èmi le fún ẹnìkẹni tí Èmi n fẹ. Tí ó bá tẹriba fún mi, gbogbo rẹ yóò jẹ tírẹ.”

—Lúùkù 4:5-7

O lè ríi nínú ẹşẹ̀ yì í pé Sàtání sọ pé àşẹ̀ àti ọlá (ọrọ̀) ti àwọn ijọba àwọn ẹnìyàn ni a ti fi fún Òun. Òún ní àşẹ̀ pípé lórí ilẹ̀-ayé bi ó ti jemọ̀ ti ọmọ ẹnìyàn. Nítorí náà taa ni o fún-un ní àşẹ̀ yì í? Ẽni tí o ni i, èyí tí í şe Ádámù! Nítorí náà Ọlọrun kò kàn le bẹ̀ sí àwọn ètò ti àwọn ẹnìyàn láìsí ànfààní iráàye wọlé lábẹ̀ òfin, bí bẹ̀ kọ̀ ọ̀n yóò jẹ arúfin. Sàtání yóò kẹ́ẹ́fin àrẹ́kẹ́kẹ̀. Rára, Ọlọrun ní láti lọ nípasẹ̀ ànfààní ẹnu-ọ̀nà kan náà tí Sàtání şàmùlò, nípasẹ̀ ọkùnrin tàbí obìnrin lórí ilẹ̀ ayé.

Jésù Kò le Wò Wọn Sà—Àgbéyèwò Ẹkọ̀ tó Lágbara Kan

*Jésù wí fún wọn pé, “Wòlìt kìi şe láìsí ọlá àya fi ni ilú tírẹ̀, láàárín àwọn ibátan rẹ̀ àti ni ilé tírẹ̀.” **Òun kò le şe àwọn isẹ̀ iyanu èyíkẹyì í nìbẹ̀,** àyàfi gbígbé ọwọ̀ rẹ̀ lé àwọn aláìsàn diẹ̀ tí òún mú wọn larádà. Àìní igbàgbọ̀ wọn ya òun lẹnu.*

—Mààkù 6:4-6

Bí Èmí bá béèrè lówọ̀ àwọn ẹnìyàn ní ọ̀pópónà pé bóyá Jésù le şe ohunkóhun, wọn yóò fẹ̀sì wí pé Òun leè. Bí Èmí bá béèrè bóyá ibi èyíkẹyì í wa nínú Bíbélì níbi tí Jésù ti gbìyànjú şùgbọ̀n kò le şe àwọn isẹ̀ iyanu, kín ni wọn yóò sọ? Èmí ní idánìlójú pé wọn yóò sọ fún mi pé kò sí irú ibi bẹ̀ nínú Bíbélì. Şùgbọ̀n síbẹ̀ síbẹ̀, ó şẹşẹ̀ ka ọkàn. Jésù kò le wò wọn sà. Gégé bí onímò-ìjìnlẹ̀ nípa ti ẹ̀mí, Èmi n fẹ́ẹ̀ láti mọ̀ èrèdì í.

Ìdáhùn nìkan sì jẹ pé Òun kò leè, àti báyii ìwọ mọ ìdí. Èyí jẹ nítorí wọn kò ní ìgbàgbọ, èyí tí ó tùmọ sí pé kò sí àdéhùn pẹ̀lú ọrun, àti nítorí nàà ọrun kò ní àşẹ lábẹ̀ òfin ní ipò yẹn. Rii dájú pé ìwọ ní ọye tí ó yẹ nípa ohun tí a ti şe àwárí.

Ọrun kò ní agbára lórí ilẹ̀ ayé àyàfi ti ọkùnrin kan tàbí obìnrin kan ba ni idanilóju ni kíkún nípa ohun ti ọrun şọ, èyí tí a n pè ní ÌGBÀGBỌ.

Tí a bá padà sí àwọn ibèèrè ti Èmí ti beere ni apa kan àkókó ti orí yii nípa àdúrà tí ko ni ìdáhùn, àwá le gba àwọn idahùn wa ni báyi í. Rántí, Emí mẹnuba ipò tí ó şeşe níbi tí mílìònù èniyàn le máa gbàdúrà fún ẹnìkan àti pe wọn yóò si tún kú. Kín ni ìdí? Ìdí àkókó ni, lẹ̀kẹkan sí i, kò sí ìgbàgbọ. Púpọ̀ èniyàn n şe àşişe ariwo púpọ̀ fún ìgbàgbọ.

Àti pe nígbà ti ìwọ ba n gbàdúrà, màà şe túbọ̀ máa şatún wí asán bí àwọn kẹfẹ̀rì, nítorí wọn rò pé a ó ò gbọ̀ wọn nítorí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ọ̀rọ̀ wọn. Màà şe dà bí i wọn, nítorí Bàbá rẹ̀ mọ ohun ti ó nílò şàájú kí o to béèrè lówọ̀ rẹ̀.

—Mátíù 6:7-8

Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn gbàgbọ̀ pe àwọn èniyàn diẹ̀ si i ti n gbàdúrà, jẹ̀ ànfààní nílá fun Ọlórùn láti gbọ̀ àti gbígbe ìgbésẹ̀ láti şe iránlówọ̀. Èmí níretí pé a ti wo èyí tó pọ̀ tó ni báyii fun o lati mọ̀ pe èyí jẹ̀ èké pátápátá. Àti pe nígbà ti a ba n şọ pe ko si ìgbàgbọ̀, ní àkókó, àwá n sọ̀rọ̀ nípa ẹnì ti o nílò láti gbà látòdò Ọlórùn nínú ìgbàgbọ̀.

Nínú itàn wa ni Máàkù ori 6, ìwọ̀ yóò ni láti gbà pe Jèsù ni ìgbàgbọ̀ púpọ̀, síbẹ̀ Òun kò le şe ìwòsàn wọn. Nítorí nàà ti ìwọ̀ ati Èmí bá n sọ̀rọ̀ nípa ọ̀rẹ̀ kan ti ó n şàìşàn pẹ̀lú àwọn mílìònù mìíràn ti n gbàdúrà, Èmí yóò béèrè lówọ̀ rẹ̀, “Kín ni ọkùnrin aláìsàn nàà n şọ?” Şé o ríí, kò sí iye èniyàn tí ó ní àşẹ̀ ti èmí lórí èniyàn mìíràn. A le ni èniyàn bílìònù 20 ti n gbàdúrà fún ẹnìkan, şùgbọ̀n ti èniyàn kan yẹn kò bá ní ìgbàgbọ̀ àti pe tí wọn si n şọ̀ pé àwọn yóò kú, wọn yóò kú.

Lẹ̀kẹkan sí í, jẹ̀ kí a gbèèrò àpẹ̀rẹ̀ wa tí a wo ni Máàku ori 6. Àwá mọ̀ pé Jèsù ní ìgbàgbọ̀ láti mu ni lárada, şùgbọ̀n Òun kò le şe ohunkohun fún

àwọn èniyàn nàà láláísí ìgbàgbò wọn lówó.

Èmí ti ni ọpọlọpọ èniyàn tí ó wà sódò mi ti n sọ pé iyá-wọn àgbà tàbí bàbá-wọn àgbà tàbí ìbátan wọn kàn jẹ alaisàn àti pé wọn ti gbádúrà fún wọn, şugbón sibẹ kò si ohun kan tí ó şelẹ. Nígbà gbogbo Èmi a bèèrè, “Kín ni iyá-wọn àgbà nàà n sọ? Kín ni bàba-wọn àgbà nàà n sọ? Njẹ ìgbàgbò wà níbẹ bí?” Şé o ríí, iwọ kò ní àşẹ ti emí lórí èniyàn miíràn. O le şe iranşé fún wọn, şugbón wọn ní láti kópa ninú èyí í. Nítórí nàà ohun ti Èmí n sọ fún èniyàn pé wọn gbódò şe ti wọn bá n fẹẹ ri àbájáde işẹ-iranşé tó múnádóko ni láti yi àwòrán nàà padà ní àkókó. Èmi n sọrò nípa àwòrán ti eni aláísàn ri nípa ipò wọn. Maa şe fún wọn ní ọpọlọpọ àwọn àròşo ọrò èşin; fún wọn ní àwòrán kan. Jẹ kí n fi hàn ó ohun ti Èmi n sọrò nípa rẹ.

Àwọn ọmọ-léyìn Jòhánù sọ fun-ún nípa gbogbo nńkan wònyí. Oun pé méjì ninú wọn, òún sì rán wọn nişé sí Olúwa láti bèèrè, “Njẹ iwọ ni eni tí yóò wá, tàbí kí àwa máa retí ẹlòmíràn?”

Nígbà tí àwọn ọmọkúnrin nàà wá sódò Jészù, wọn sọ pé, “Jòhánù Baptisti rán wa nişé láti bèèrè, ‘Şe iwọ ni eni ti yóò wá, tàbí kí àwá máa retí ẹlòmíràn?’”

Ní àkókò yẹn Jészù n şe iwòşàn ọpọlọpọ àwọn ti o ni ààrùn, àwọn àìşàn àti àwọn emí búburú, òún si n fi ìrìran fún ọpọlọpọ àwọn ti ó fojú. Nítórí nàà òún sì dá àwọn iranşé nàà lóhùn, “E padà lo kí ẹ jábò fún Jòhánù ohun ti eyín ti ri, ti eyín ti gbó: Àwọn afójú gba ìrìran wọn, àwọn arọ n rin, àwọn tí ó dètẹ ni a wènu mọ, adití n gbó, àwọn òkú n jì dide, àti pé a n kéde àwọn iròyìn rere fún àwọn tálákà.”

—Lúùkù 7:18-22

Şàkíyèsí pé Jészù kò tóka sí Ìwé-mímó kan. Òún le ti sọ pe, “E padà lo ọ sọ fún Jòhánù Ìwé Mímó yíí tàbí Ìwé Mímó tòhún.” Şugbón rára, Òún sọ fún wọn nípa gbogbo àwọn ohun rere ti Ìjọba Ọlórùn ti n şelẹ. Ìwọ yóò

**“NÍTORÍ NÁÀ,
ÌGBÀGBỌ N WÁ
NÍPA GBỌ ỌRỌ
NÁÀ, ÀTI NÍPA
GBÍGBỌ ỌRỌ
NÁÀ ỌRỌ TI
KRÍSTÌ.”**

— RÓOMÙ 10:17

şe ohun kan náà. Sọ fún ọrẹ rẹ tí ó ní şàìsàn itàn kan tí bí Jészù şe mú ẹlòmíràn lárada. Tí o bá şeşe, sọ itàn kan fún wọn nípa ẹnikan tí a mú lárada látinú àìsàn kan náà gan-an tí o n şe àwọn fún ara wọn. Àwòrán yì í yóò fún wọn ni iyànjú àti mú ìrètí wa. Ìrètí nígbà gbogbo ní gbé àwòrán pèlú rẹ, àti pé èyí ni àwòrán tí o fẹ kí ọrẹ rẹ rí, pé iwòsàn wa fún àarùn yẹn.

Ní kété ti ọrẹ rẹ bá rí i pé ó şeşe şe láti gba imúlaradá, wọn yóò béèrè lówó rẹ bí ó şe şeşe. Èyí ní àkókó ti iwọ ti ní dúró dè. Dípò wíwáàsù fún wọn, àwọn ni báyii şi si gbígba itonà nípa Ọrọ Ọlórùn àti àwọn ìpilẹ ti ijọba náà. Ní àkókó, iwọ yóò fẹ láti mú wọn wá si Ijọba tí wọn kò bá tí ì di àtúnbí leẹkan sí i; àti ẹlẹkeje, iwọ yóò nílò láti lo àkókò díẹ pèlú wọn ni şişáláyé Iwé Mímọ nípa iwòsàn. Tí o bá şeşe, fi ohun èlò kíkà tabí gbígbo díẹ sílẹ fún wọn láti fi agbára si ohun tí ó ti sọ fún wọn.

Ní báyii àwá mọ kín ni ohun ti ìgbàgbọ jẹ (àdéhùn pèlú ọrun) àti ìdí tí a fi nílò ìgbàgbọ lábẹ ọfin, şùgbón àwá tún nílò láti mọ bí a şe le ni ìgbàgbọ àti bí a şe le mọ bóyá a wa nínú ìgbàgbọ.

Báwo ni A şe Ní Gba Ìgbàgbọ?

Nítorí náà, ìgbàgbọ n wa nípa gbígbo ọrọ náà, àti nípa gbígbo ọrọ náà ọrọ ti Krístì.

—Róòmù 10:17

Báwo ni ìgbàgbọ şe n wá nípa gbígbo Ọrọ Ọlórùn? Kín ni ìlànà náà? Njẹ iwọ yóò kan gbọ Ọrọ náà ni gbogbo ohun tí ó gbà fun ìgbàgbọ láti dàgbàsókè nínú ẹmí ẹnìyàn? Láti loye bí ìgbàgbọ şe wa ati ohun ti Roomù 10:17 ní sọrọ nípa re, a le wo Máàkù orí 4. Nígbà gbogbo Èmi a máa sọ pé tí ó ba ju Bíbélì rẹ sókè sínú afẹfẹ, ó yẹ ki o şi si Maaku ori 4; ó jẹ pàtàkì! Jészù sọ nínú Máàkù 4:13 pé tí o kò bá lóye ohun ti Ọun ní kọ ní orí yẹn, iwọ ki yóò ni ànfààni láti lóye òwe mìíràn nínú Bíbélì. Èmi yóò sọ pe ó şe pàtàkì púpọ!

Kín ni ìdí ti ìpìn yì í fi ẹ̀ ẹ̀ pàtàkì tó bẹ̀ẹ̀? Nítorí òún sọ fún wa bí àwọn ọ̀run ti ẹ̀ n ni ìdàpọ̀ pẹ̀lú ilẹ̀-ayé, bí òún ti ẹ̀ ni agbára, àti ibi ti iyeṅ ti wáyé. Kò sí ohun ti ó ẹ̀ ẹ̀ pàtàkì sí igbẹ̀ ayé ẹ̀ ju mímọ̀ kin nii gbogbo ipin yìí ní sọ̀rọ̀ nípa ẹ̀.

Nínú orí yìí, Jèsù sọ fún wa àwọn òwe mẹ̀ta nípa bí àwá ẹ̀ n gba igbàgbọ̀ nínú ẹ̀mí ẹ̀niyàn, ẹ̀yí tí ó jẹ̀, bí ó ti mọ̀ ni báyi í, bíbèèrè fún ọ̀run láti tẹ̀ sínú ilẹ̀-ayé. Àwọn itàn mẹ̀ta ti o wa nínú orí yìí jẹ̀ òwe ti irúgbìn, òwe ti afúnrúgbìn, àti itàn wóró irúgbìn mústaadi. Ẹ̀ jẹ̀ kí a bẹ̀rẹ̀ nípa wíwo itàn kejì ti Jèsù sọ nínú Máàkù orí 4, itàn ti afúnrúgbìn.

Òún tún sọ pé, “Èyí ni iṣẹ̀ba Ọ̀lórún dà bí. Ọ̀kúnrin kan tí ó fún irúgbìn lórí ilẹ̀. Ní àṣálẹ̀ àti ojó, bóyá òún n sùn tàbí dide, ní ti ara ẹ̀, irúgbìn náà hù, ó sì dàgbà, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé òún kò mọ̀ bí ó ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀. Lẹ̀ẹ̀kan náà fún ara ẹ̀ ní ilẹ̀ náà mú ọ̀kà jáde—akọ̀kọ̀ igi, lẹ̀yìn náà orí, lẹ̀yìn náà ẹ̀kùró kíkún ní orí. Ní kété tí ọ̀kà náà sì pọ̀n, òún fi dọ̀jẹ̀ sí i, nítorí ìkórè ti dé.”

—Máàkù 4:26-29

Ohun àkọ̀kọ̀ tí àwá nílò láti ẹ̀ ni láti ṣàlàyé àwọn ipèdè wa. Kín ni irúgbìn ti Jèsù n sọ̀rọ̀ nípa ẹ̀ àti pé kín ni ilẹ̀ náà? Jèsù gan-an ṣàlàyé àwọn òfin méjì wònyẹ̀n ní òwe ìṣáájú ti afúnrúgbìn ní ori kan náà. Irúgbìn ni Ọ̀rọ̀ Ọ̀lórún, ilẹ̀ sí ni ọ̀kàn ẹ̀niyàn tàbí ẹ̀mí ẹ̀niyàn.

Nítorí náà nínú òwe yìí, Jèsù sọ pé ọ̀kúnrin kan tí ó bá gbin Ọ̀rọ̀ Ọ̀lórún sínú ọ̀kàn ẹ̀. Lẹ̀yìn náà gbogbo ẹ̀ tikalarà ẹ̀, ilẹ̀, tàbí ọ̀kàn ẹ̀niyàn, a bẹ̀rẹ̀ sí ní í ru igbàgbọ̀ sókè, tàbí ní àdéhùn, pẹ̀lú ọ̀run. Báyií, ẹ̀yí ni ilànà ti ara àti iṣẹ̀ ti ẹ̀mí ẹ̀. O nílò láti ṣàbà lórí nṅkan tí ó fi sínú nífẹ̀. Ṣáájú kí Ẹ̀mí tó tẹ̀síwájú, ó ẹ̀ ẹ̀ pàtàkì pé kí iwọ̀ ó rántí ohun tí itumọ̀ igbàgbọ̀ wa jẹ̀: ọ̀kàn ọ̀kúnrin tàbí obinrin tí o ní igbẹ̀kẹ̀lẹ̀ kíkún nípa ohun tí ọ̀run sọ. Ní báyi í, ohun pàtàkì láti rántí níbí ní àdéhùn pẹ̀lú ọ̀run kí í ẹ̀ ohùn kan náà pẹ̀lú fífi òye orí gba ọ̀rọ̀ Ọ̀lórún gbọ̀. Bíbélì sọ pé Ábráhámù ní ìdánílójú ní kíkún.

Níní Ìdánílójú Ní kíkún

Láti ẹ̀ iránlọ̀wọ̀ fún ọ̀ láti ní àwòrán tí ó fara hàn gbangba ti ohun ti níní ìdánílójú ní kíkún tùmọ̀ sí àti nímọ̀lára bí, jẹ́ kí a sọ pe Èmí sọ fún ọ̀ láti fò sílẹ̀ látòkè ti ilé-ìṣẹ̀ Ìpínlẹ̀ Empire ní Ilu New York. Láti pàrọ̀wà fún ọ̀ láti gbìyànjú rẹ̀ wò, Èmí sì sọ fún ọ̀ pe tí o bá na àwọn ọ̀wọ̀ rẹ̀ ìwọ̀ yóò rí pé ó le fò láiléwu sí ilẹ̀. Ìwọ̀ yóò rẹ́rín ni ojú mi nítorí ìwọ̀ MỌ̀ ohun tí yóò ẹ̀lẹ̀ sí ọ̀. Ìwọ̀ gba ìdánílójú ní kíkún nípa àbájáde. Ìyẹn ni ohun ti ó tùmọ̀ sí níní ìdánílójú ní kíkún. O mò pé a rò ọ̀ àti tù ọ̀ lójú; kò sí ọ̀nà miiran tó seéṣe. Ìwọ̀ yóò kú tí o bá fò.

Nítorí náà jẹ́ kí a gba ipò miiran kí a wò bí ó ẹ̀ níṣe pẹ̀lú rẹ̀. Jẹ́ kí a rò pe o eéwo nílá kan to hàn púpọ̀, lára rẹ̀, àti pé dókítà sọ pé o ni to oṣù kàn láti fi wa laayè: o ni ààrun jejerẹ̀. Ní tòótọ̀, dókítà sọ pé irúfẹ̀ ààrun jejerẹ̀ rẹ̀ jẹ́ èyí tó sọ̀wón pé kò si ènikan tí o ti gbé irúfẹ̀ àyèwò tí ó wà pẹ̀lú rẹ̀ yè rí. Ní báyi í, jẹ́ kí a rò pé ó mò ohun ti 1 Pétèrù 2:24 sọ.

Ọun tíkárarẹ̀ ti ru àwọn ẹ̀ṣẹ̀ wa nínú àgọ̀ ara rẹ̀ lóri igi àgbélẹ̀bú, kí a le kú si àwọn ẹ̀ṣẹ̀ kí a gbé igbé ayé òdodo; nípasẹ̀ inà rẹ̀ ni a mú wa lárada.

—1 Pétèrù 2:24

Ìwé Mímọ̀ ti sọ̀rọ̀ nípa idáhùn èyí fún wa, sùgbón ìwọ̀ àti Èmí ní ìṣoro nílá. Àwá dàgbà nínú ìjọba òkùnkùn, àti ìbèrù ti ìparun àti ikú wa nínú gbogbo wa. Àwá dàgbà nínú ìjọba ìbèrù, ni irọrun ni kikun ohun ti ìbèrù sọ. Nítorí náà nínú àwòrán tí ó wa lókè yì í, a ti kọ̀ wa pé ààrun jejerẹ̀ le pa ni. A ní ẹ̀rì nínú gbogbo ilé-ìṣẹ̀ ìgbóhùnsáfẹ́fẹ́ pé èyí jẹ́ òtítọ̀. Nítorí náà báwo ní àwá ẹ̀ le yí àdéhùn wá padà; báwo ni a ẹ̀ le ẹ̀ ní ìdánílójú ní kíkún sí ohun tí Ọ̀lọrun sọ? Ó dára náà, ní tòótọ̀, àwa kò le ẹ̀ fún ara wa. Sùgbón Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọrun wa láàyè òún sì kún fún agbára, àti nípa dídá a sínú èmí rẹ̀, gbogbo rẹ̀ fún ara rẹ̀, èmí rẹ̀ àti Ọ̀rọ̀ náà yóò bèrẹ̀ sí ní í so èèsò àdéhùn pẹ̀lú ohun tí ọ̀run sọ.

Àdéhùn pèlú Ọrun

Òun tún sọ pé, “Èyí ni ijoba Ọlórún dà bí. Ọkúnrin kan tí ó fún irúgbìn lóri ilẹ̀. Ní àṣalẹ̀ àti ojó, bóyá òun n sùn tàbí dìde, ní ti ara rẹ̀, irúgbìn nàà hù, ó sì dàgbà, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé òun kò mọ̀ bí ó ẹ̀ se ẹ̀lẹ̀. Lẹ̀kan nàà fún ara rẹ̀ ní ilẹ̀ nàà mú okà jáde—akọko igi, lẹ̀yìn nàà orí, lẹ̀yìn nàà èkùró kíkún ní orí. Ní kété tí ọkà nàà sì pọ̀n, òun fi dọ̀jẹ̀ sí i, nítorí ikòrè ti dé.”

—Mààkù 4:26-29

Lẹ̀kan nàà fúnrararẹ̀, ilẹ̀ (ọkàn rẹ̀) ẹ̀ àdéhùn. Àkíyèsí pé o kò le gbàdúra fún ìgbàgbọ̀; ó jẹ̀ iṣẹ̀ ti ọkàn rẹ̀ àti Ọrọ̀ nàà. Bí a ẹ̀ n wo ọrọ̀ yì í, a le ríi pé àdéhùn ti ọkàn wa pèlú ọrun jẹ̀ ilàna; kì í ẹ̀lẹ̀ lẹ̀sẹ̀kẹ̀sẹ̀.

Àpẹ̀júwe yì í sọ fún wa pe ni àkókó nígbà tí ọkàn wa bá gbà Ọrọ̀ nàà, ìgbàgbọ̀ bèrẹ̀ sì ní í dàgbà, gégé bí irúgbìn fẹ̀lẹ̀ fẹ̀lẹ̀ tàbí èeso irúgbìn tí a ẹ̀sẹ̀ gbìn á dàgbà. Lẹ̀yìn nàà á tẹ̀síwájú àti tẹ̀síwájú láti dàgbà bí igi-igi, àti lẹ̀yìn nàà òun a di orí. Orí ní ibi tí irúgbìn tàbí èeso ti bèrẹ̀ sí ní í dàgbà. Ní ipele yì í ti ìgbé ayé ohun ọ̀gbìn, iwọ̀ kò ni nńkan kan láti jẹ̀. Ohun ọ̀gbìn nàà kò tí í ẹ̀sàbájáde ti èeso rẹ̀ tí ó gbó, tó sì pọ̀n síbẹ̀síbẹ̀, ẹ̀gbọ̀n òun ti n dàgbà.

Nítorí nàà òun wà bẹ̀ẹ̀ pèlú Ọrọ̀ Ọlórún. Kò sí iyípadà tí ó hàn síbẹ̀síbẹ̀ ní ibi ti ara nígbà tí ìgbàgbọ̀ bá n dàgbà. Kò sí àdéhùn síbẹ̀ síbẹ̀, ẹ̀gbọ̀n ní idánílójú pé ọ̀gbìn nàà n dàgbà, ìgbàgbọ̀ ti wà ní iṣedòpò, àti pé àdéhùn n ẹ̀lẹ̀. Jésù tẹ̀síwájú láti ẹ̀lẹ̀yẹ̀ pé nígbà tí irúgbìn tí ó wa ní orí bá dàgbà ní kíkún tàbí tí ó pọ̀n, ikòrè ti dé, àdéhùn wà níbẹ̀, àti pé ìgbàgbọ̀ bá yìi wà níbẹ̀.

Nítorí nàà òye nàà wà. Nígbà tí o bá gbìn irúgbìn ní ilẹ̀, nípasẹ̀ ilàna ti idàgbà ohun ọ̀gbìn, ọ̀gbìn bèrẹ̀ sì ní í dàgbà, ẹ̀gbọ̀n kò sí èeso síbẹ̀ síbẹ̀. Ohun ọ̀gbìn nàà a tẹ̀síwájú a máa dàgbà pàápàá ní ìgbà tí ó bá wà ní agbègbẹ̀ tí ó tónà; àti bí òun ti n dàgbà, òun a ta èeso rẹ̀ jáde. Jẹ̀ kí a sọ pé o gbìn ọkà. Ohun ọ̀gbìn ọkà ti ta ọkà, ẹ̀gbọ̀n ní àkókó, ó jẹ̀ etí ọkà kékeré tí kò sì tí í pọ̀n fún èyí tí ó le jẹ̀. Ẹ̀gbọ̀n lẹ̀yìn àkókò kan, ọkà tí ó wà ní etí di ọ̀gbó àti pín pọ̀n. Bá yìi ní àkókò nàà! Ní àkókò tí irúgbìn ti ọkà lóri bá wà

ní ibámu pèlú èèsò tí ọkà tí a gbìn sínú ilẹ̀, àdéhùn wáyé.

Nígba tí irúgbìn tí ó wà ní orí ọgbìn bá dàgbà, òun yóò wà ní déédéé—NÍ DÉÉDÉÉ—bí irugbìn tí a gbìn.

Fún irúgbìn ọgbìn àgbàdo kan, àti bí irúgbìn ti ní dàgbà ní èèsò àgbàdo yóò ní ibámu pèlú irúgbìn tí ó gbìn. Wọn jẹ ọkan náà. Wọn ní ìrísí kan náà àti itòwò kan náà; iwọ kò le sọ iyàtò sí wọn.

Nítorí náà jẹ kí n ṣaláyé ohun tí Jésù n sọ. Nígba tí a bá gbọ Ọrọ Ọlórùn (Róòmù 10:17), a n fọn Ọrọ Ọlórùn gan-an sínú àwọn ẹdà tí ẹmí wa, àwọn ọkàn wa. Tí a bá tọjú Ọrọ yẹn nínú ọkàn wa, yóò dàgbà àti gbó; àti pé nígba tí ó bá dàgbà, ọkàn wa yóò ní idánilójú ní kíkún ohun ti ọrun n sọ. Ọrun àti ayé, àti ọrún ti ní agbára àṣẹ lábẹ ọfin ní ilẹ-ayé nípasẹ èniyàn tí ó ní idánilójú ní kíkún. Àwọn èrò wa àti ìgbàgbọ wa déédéé ohun tí ọrún sọ pèlú ìgboyà kíkún. Èyí kí í ṣe nńkan ti oṣọlọ. Èyí ti di báyi í ohun tí a gbàgbọ ní òtítọ bí idanilóju bí àwá ṣe gbàgbọ pé àpáta kan yóò ṣubú tí òun bá jábọ sílẹ̀. Ọrun sọ ọrọ náà sínú ilẹ-ayé níbí tí òun yóò ti mú àdéhùn àti ifẹ Ọlórùn wa. Tí ọrún bá sọ pé a mú ọ larádà, léyìn náà nígba tí Ọrọ yẹn bá dàgbà nínú ọkàn rẹ, gbogbo ohun tí iwọ yóò rí ní ohun tí ọrun n sọ. Kò sí ibèrù diẹ síí. Nígba tí o bá pa ojú rẹ dé, iwọ yóò rí ara rẹ ní ẹni imúlárádá! Èyí ni idí tí Héberù 11:1 (KJV) sọ pé:

Ní báyii ìgbàgbọ ni o jẹ ohùn kan tí a nírèti fún, èrì idánilójú ti àwọn nńkan tí a kò rí.

O le ma rí síbèsíbè ní ẹdà, ṣùgbón ó ti rí nínú ẹmí rẹ, àti pe ó jẹ gidí bí ẹni pe ó di ọwọ rẹ. A pe àdéhùn yẹn ní ìgbàgbọ, àti pé ìgbàgbọ yẹn yóò mú àwòrán yẹn láti kojá níbí ní ilẹ-ayé, nínú ìgbé ayé rẹ!

Títan Ìtánná Náà

Lẹ̀ẹkan náà fún ara rẹ ní ilẹ̀ náà mú ọkà jáde—àkókó igi, léyìn náà orí, léyìn náà èkúrò kíkún ní orí. Ní kété tí ọkà náà sì pọ̀n, òún fi dọ̀jé sí i, nítorí ikòrè ti dé.”

—Máàku 4:29

Ṣàkíyèsí pé bí ó tilẹ̀ jẹ́ pe ọkan wa ni àdéhùn pèlú ọrun ati igbàgbọ̀ wa, kò si ohun kan ti o ṣeṣe síbẹ̀ síbẹ̀. Kín ni idí? Gege bí a ti n sọ ni gbogbo igba, o ní eto àṣe ọfin lábẹ̀ níbí ní ilẹ̀-ayé. Ṣé o rántí ijíròrò wa lóri Lúùkù 8 nípa obìnrin onísun èjẹ̀ nàà? Rántí Jésu sọ pe, “Ọmọ̀bìnrin, igbàgbọ̀ rẹ̀ mú ọ lárada?” Emí sọ fun ọ léyìn nàà pé ọmọ̀bìnrin nàà ní idúró lábẹ̀ ọfin kan níwájú ọrun, pé nítorí ọun jẹ́ ọmọ̀bìnrin Abrahamù, o ni àwọn ètọ ọfin.

Èmí ṣàfiwé rẹ̀ si níní àwọn okun iná onírìn èyí tí ilẹ̀ işẹ̀ àwọn àjọ amúnáwá ti sopọ̀ si ile rẹ̀. Agbára wà nibẹ̀ ati pe o wa, ṣùgbọ̀n o tun ni láti tan àwọn iná tikalara rẹ̀. Èyí ni ohun kan nàà. Ní kéte ti igbàgbọ̀ ti fi idi mulẹ̀, agbára wa, ṣùgbọ̀n ohunkóhun kò ṣeṣe síbẹ̀ síbẹ̀ nítorí o ni lajti tan itànná nàà. O ní láti tú agbára Ijọba Ọlọrun sílẹ̀ níbí ní ilẹ̀-ayé nítorí iwọ̀ nìkan, ọkùnrin tàbí obìnrin kan lóri ilẹ̀, le ṣeé lábẹ̀ ọfin. Ilàna yìi jẹ́ déédéé bí o ṣe di ẹnì igbàlà, bí a ti mẹnuba nínú Róòmù 10:10.

**O NÍ LÁTI TÚ
AGBÁRA IJỌBA
ỌLỌRUN SÍLẸ̀ NÍBÍ
NÍ ILẸ̀-AYE NÍTORÍ
IWỌ̀ NÌKAN,
ỌKÙNRIN TÀBÍ
OBÌNRIN KAN
LÓRÍ ILẸ̀, LE
ṢEẸ̀ LÁBẸ̀ ỌFIN.**

Nítorí pèlú ọkàn ni a fi ñ gbàgbọ̀ àti pé a ní idáláre, àti pé ní pèlú ẹnu ni a jéwọ̀ igbàgbọ̀ tí a sì di ẹnì igbàlà.

—Róòmù 10:10

Pèlú ọkàn ni a gba Ọrọ̀ gbọ̀ nàà ó sì ni idáláre. Idáláre jẹ́ ọrọ̀ ọfin tí ó tùmọ̀ sí ìṣàkóso ọfin. Nítorí nàà nígbà ti ọkùnrin kan tàbí obìnrin ba ni adehun pẹlu ọrun, nigba ti wọn ba gba ohun ti ọrun sọ gbọ̀, wọn ní idáláre níwájú ọrun àti ilẹ̀-ayé. O jẹ́ ọfin báylí fún ọrun láti ṣan sínú igbé-ayé wọn àti nípasẹ̀ igbé-ayé wọn àti láti ni ipa lóri ilẹ̀-ayé bi aṣojú ijọba Ọlọrun. Ṣùgbọ̀n ó ṣàjẹ̀jẹ̀, bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé ó jẹ́ ọfin báylí í ati pe wọn wa ni igbàgbọ̀, síbẹ̀ kò si ohun kan ti o ṣeṣe. “Ṣùgbọ̀n, Gary, Èmí rò pe ó sọ pe tí Èmí bá wà nínú igbàgbọ̀, iwọ̀ fún ní àṣe ọfin ní ọrun níbí.” Atúnṣe, ṣùgbọ̀n ẹnìkan ní láti tú àṣe ọrun sílẹ̀ níbí ní keté tí igbàgbọ̀ bá wà. Jẹ́ kí a wo Ìwé Mímọ̀ wa ní àkókò dìẹ̀ síi.

*Nítorí pèlú ọkàn ni a fi ñ gbàgbò àti pé a ní idáláre, **àti pé ní pèlú enu ni a jéwó ìgbàgbò tí a sì di ẹni ìgbàlà.***

—Róòmù 10:10

Ní kété tí ó bá wà nínú ìgbàgbò, tàbí idáláre, ó jẹ òfin fún ọrun báyi í láti wólé sórílẹ aye, şugbõn şákíyèsí pé lẹyìn nàà o sọ pé pèlú enu rẹ ni o jéwó àti pé ó di ẹni ìgbàlà. Şé o rí àwõn ẹyà méjì nàà? Apá kan ọrun ní mímú Ọrò nàà wá sí ọkàn rẹ níbi ti o ti şàdéhùn a níbi ní ilẹ-ayé. Lẹyìn nàà ní kété tí àdéhùn tàbí ìgbàgbò bá wa níbẹ, ó gbòdò şişẹ lóri adéhùn yẹn kí ó tú aşẹ ọrun sílẹ sí ipò rẹ láti gba ohun tí ọrun sọ gan-an. Nínú Iwé-mímó wa ni Máàkù 4:29, ó sọ pe nígbà ti ikóre bá de, ọkùnrin nàà (lóri ilẹ) a fi àwõn dọjé sí i. Óun ní ohun ọkan tí ó ní láti şe lóri Ọrò Ọlọrun ní kété tí ìgbàgbò bá wa níbẹ àti gba ikóre yẹn gan-an.

Gbígba ní Ìjõba Ọlọrun

Jé kí n padà lọ kí n sòrò nípa dọjé tí ó wà níbi ní Maakù ori kẹrin fún işejú kan. Èmí gbàgbò pé ọpọlọpọ ijọ àgbáyé ni kò ti kọ bi wõn şe le lo dọjé nàà, ẹyí tó tùmò si pe wõn ko kọ wõn bi wõn şe le şe ikore ohun ti wõn nílò. Èmi ko mọ ẹyí bakan nàa títi Olúwa fi bẹrẹ si ní í kọ mi bí Ìjõba şe ñ şişẹ. Ẹyí ni itan ti bi ifihàn àkókó mi ti ilànà patàkì yì í nínú Ìjõba ti şelẹ.

A pé mí láti sòrò ní ilẹ ijõsin kan ni Atlanta. Ìşin aşálẹ ní ojọ Ọjọru kan; àti pe ijọ nàà kíi şe ẹyí tó tóbi, şugbõn iyẹn dara pèlú mi. Èmí kan fẹràn kíkó awõn ẹniyàn ti nípa Ìjõba. Bí mo şe dé ilẹ ijõsin nàà, Mo ríi pé ó şàjèjì pé àwõn ilẹkùn wà ní títipa ko si si ẹnikan tí ó wa níbẹ. Óun jẹ işejú méwáá şáajú ìşin nàà láti bẹrẹ. Èmí gbó tí ọkò nílá kan pariwo ni ẹyin mi, ati bí mo ti wò ó, Mo rí ọkò ayókélẹ akóyoyó àtijó kan ti n fa bo ni ẹyin mi níbi ilẹ ijõsin. Èmi ko rò nnkankan nínú rẹ; lẹyìn gbogbo rẹ, Èmí wa ni àárín gbùngbùn ilú Atlanta.

Bí mo şe dúro, ọkùnrin kan wa láti ẹyin ilẹ nàà òun sì şàfihàn ara rẹ gégé bí oluşó àguntàn. Óun sọ pe kí n máà şe bínú pé òun pé, àti pé ọkò

ayókélẹ́ atijọ rẹ ní o kò tí kò ṣiṣẹ́. Oún sọ fún mi pe oun ni láti ńnà fún-un nípa títi si isàlẹ́ látokè kan nítorí títan ọkọ náà kò ṣiṣẹ́ mọ́. Ọ́un tẹ̀sìwájú láti sọ pé nígbà mi i kì yóò bẹ̀rẹ́ rára, àti pe yóò fi agbára mú ọ̀un láti rin àwọn máìlì márùn-ún sí ilé ijọ̀sìn. Emi yóò ni láti gba pe itakùrọ̀sọ̀ yì í bà mí nínú jẹ́.

Ọ́un tẹ̀sìwájú láti ṣàlàyé pé ilé ijọ̀sìn yì í jẹ́ àkókó iṣẹ́ iránsẹ́ ni agbègbè náà àti pé egbẹ̀gbẹ̀rún èniyan ni nígbà gbogbo ni oun n bọ̀ pẹ̀lú àwọn oúnjẹ́ 10,000 ní oṣù kan ní gbogbo oṣù, nínú ipò yẹn. Bí olùṣò-àgùntàn yì í tí n sọ̀rọ̀, inú mi bàjẹ́. Èyí ni èniyàn Ọ̀lọ̀run tí ó n fún èniyàn 10,000 ní oṣù kan, àti pé ọ̀un pàápàá ko ní ọ̀kọ̀ ayókélẹ́ tó bójúmu? Èmí le ṣe àbojútó iyẹn. Èmí ni ọ̀kọ̀ ayókélẹ́ kan tí o ni iṣẹ̀tò pẹ̀lú 20,000 máìlì lórí rẹ́ ní ilé tí Emi yóò fún-un. Èmí sọ fún-un èrò mi àti pé Èmi yóò fi ọ̀kan nínú òṣiṣẹ́ mi ránsẹ́ sí Atlanta pẹ̀lú ọ̀kọ̀ ayókélẹ́. Nítorí náà, Ọ́un ní inú-dídùn.

Èmí lo àṣálẹ́ yẹn ni kíkọ̀ ọ̀un àti ijọ̀ kékeré rẹ́ nípa Ijọ̀ba Ọ̀lọ̀run àti bíi o ṣe n ṣiṣẹ́ ní íbásepò sí ètò iṣuná. Èmí mọ́ pé ó ṣe pàtàkì pé wọn bẹ̀rẹ́ sí ní ṣàfihàn ohun tí Ijọ̀ba náà dà bí sí àwọn tí o nílò rẹ́ ní pàtàkì.

Nígbà tí mo lọ sí ilé, Èmí ṣètò fún ọ̀kọ̀ ayókélẹ́ náà kí a gbée lọ sí Atlanta. Nígbà tí òṣiṣẹ́ mi wa láti gbé ọ̀kọ̀ ayókélẹ́ náà lọ, Èmí ròó pé Mo n ṣe iṣòwò tí èmí pẹ̀lú ọ̀run. Èmí mọ́ pé bí mo ṣe n tú ọ̀kọ̀ ayókélẹ́ yẹn sínú Ijọ̀ba Ọ̀lọ̀run, Èmí le gba Ọ̀lọ̀run gbọ́ fún ọ̀kọ̀ tí Èmí yóò nílò dádára. Èmi kì í ṣe èniyàn tí ó fẹ́ràn ọ̀kọ̀ ayókélẹ́, èmí tùmọ́ sí pé èmi kò jẹ́ olólùfẹ́ àwọn ọ̀kọ̀ ayókélẹ́ gan-an. Diẹ́ nínú àwọn èniyàn jẹ́ bẹ̀ẹ́, ṣùgbọ̀n èmi kìi ṣe bẹ̀ẹ́. Nítorí náà Èmí gbé ọ̀wọ́ mi sórí ọ̀kọ̀ ayókélẹ́ yẹn gégé bí ọ̀mọ́ egbẹ́ òṣiṣẹ́ mi ṣe gbé e, àti pé Èmí kàn sọ pé, “Bàbá, Èmí yònda ọ̀kọ̀ ayókélẹ́ yìí sínú iṣẹ́ àkànṣe ni Atlanta. Bí èmí ṣe yònda sílẹ́, Èmí fún-un bí irúgbìn àti gbàgbọ́ pé Mo gba _____.” Èmí kò le ronú ọ̀kọ̀ ayókélẹ́ kan tí Emi n fẹ́. Nítorí náà mo sọ pé, “Èmi yóò padà sí ọ̀dò rẹ́ léyìn iyẹn!”

Ó dára náà, ní àwọn oṣù méjì tó tẹ̀lẹ́, Èmí kò ronú púpọ̀ nípa ọ̀kọ̀ ayókélẹ́ kan, ṣùgbọ̀n ní ọ̀wúrò ọ̀jọ́ kan, Èmí béèrè lówọ́ Drenda irú ọ̀kọ̀ ayókélẹ́ tí yóò fẹ́ láti ní. Léyìn tí ọ̀un ti ronú fún igbà diẹ́, ọ̀un sọ pe ọ̀kọ̀ aláiyìpadà kan yóò dára. Ó dára, Èmí béèrè lówọ́ rẹ́ irú ọ̀kọ̀ aláiyìpadà

wo ni òun n fẹ, àti pé àwa kò le ronú èyíkeyì í àwọn àwòşe tí ó wà níbè. Níwòn ìgbà tí Èmí n fẹé ra ọkò ayókélẹ nàà fún Drenda, Mo fẹé láti ní idánílójú pé ó ní ọkò ayókélẹ tí òun fẹràn. Mo sọ fún u pé kí o şàyewò lóri ayélujára tabì wò yíká kí ó jẹ kí n mò bóyá òun rí ọkò aláyiipadà ti yóò fẹ. A kò sọ fún ẹnìkẹni nípa ifẹ wa fún ọkò ayókélẹ tuntun, şùgbón lákòòkò yìí, a pa ojú wa mò bí a ti n wàá kiri, n wá ọkò ayókélẹ kan tí ó le gba àkíyèsí wa.

Ní ojò kan, a n wólé sínú ilé oúnjẹ agbègbè fún oúnjẹ ọsan, àti lójijì, Drenda pariwo, “Níbè ni ó wà!” “Kín ni kìn ni?” Èmí béèrè. “Ọkò ayókélẹ tí Emi n fẹ.” Òun tọka sí ààyè ìgbòkòsì, nítorí nàà Èmí wa ọkò ní àyíká nàà àti pé mo dúró lẹyin BMW 6 Ci aláyiipadà, ọkò ayókélẹ yi í lẹwà nítòótó. Àti pé Èmí le şàfikún pé ọkò ayókélẹ tó gbówólóri ní pàápàá. Èmí dúpé lówò rẹ lóri ohun tó yan mo sì sọ fún pé ọkò ayókélẹ elẹwà ni.

Ní báyií, o níilò láti mò pé Drenda àti Èmí kò jade lọ san àwọn owó nílá fún àwọn ọkò ayókélẹ. Gégé bí mo ti sọ, Èmí kíí şe ẹnì tó fẹràn ọkò ayókélẹ rará. Jíjẹ onímò nínú ètò işúná, Mo tún mò bí wòn şe yára n di òkùtá àti pé ó dára jùlò nígbà gbogbo láti ra ọkò ayókélẹ kan tí ó jẹ àlòkù ọlódún méjì sí ọdún kan. Nítorí nàà èèrò mi ni yìí; Èmí yóò wa ọkan tí a kò tí ì lo púpò.

Ó dára, ní ọşẹ kan lẹyin nàà, ẹnìkan láti ijọ wá pé mi òun sì sọ àwọn ọrò wònyìí, “Èmí ti ri ọkò ayókélẹ Drenda!” Ó yà mí lẹnu bí àwa kò ti sọ fún ẹnìkẹni nípa BMW tí a rí ní ojò yẹn ní ilé oúnjẹ ọsan. Nítorí nàà Èmí béèrè lówò rẹ irú ọkò ayókélẹ tí ó jẹ, òun sì sọ pé òun jẹ ọkò aláyiipadà BMW 6 Ci. Oún sọ pé bí òun tí n wakò ní àyíká, òun ríi, Olúwa sí sọ fún-un pé ọkò ayókélẹ Drenda ni. “Ó dára, báyií o ní àkíyèsí mi,” Èmí sọ fún. Ọkò ayókélẹ nàà jẹ ọlódún kan àti èyí tó wà ní ipò dídára. Èmí padà san owó rẹ fún, àti pé Drenda ní ọkò ayókélẹ rẹ.

Ìró iyálẹnu, báwo ni iyẹn şe şelẹ?

Jẹ kí a şàfiwé itàn nàà sí ohun tí a kò nípa kíkópa nínú ìgbàgbó àti fifi àwọn dòjé wa sí i. Nígbà tí èmí fún irúgbìn ọkò ayókélẹ mi, Èmí wà nínú ìgbàgbó. Şùgbón nígbà tí Drenda sọ jade tí ó pariwo, “Iyẹn ni!” òun n fi dòjé sí i, lẹyin nàà ní ojò diẹ lẹyin nàà, ọkò ayókélẹ nàà fara hàn. Bí ó tilẹ

jé pé Èmí gbọ pe òún sọ jáde ti n pariwo, “Ìyẹn ni!” Èmi kò sọ ikéde rẹ mo Máàkù orí kẹrin àti dọjé. Şùgbọn itàn isàlẹ yí jé kí ó yè.

Agbára Àwọn ọrò Rẹ

Gégé bí Èmí ti sọ, Èmí ní àwọn éèkà 60 pèlú àwọn éékà 10 ti ó jé alá mi. Èmí nífẹẹ láti şode ní àkókò oye, àti bó tilẹ jé pé Èmí ti şode àwọn àparò àti pèpèyẹ sẹyin ní ilé-ìwé gíga, Èmi kò tí ì şe èyíkéyí ọde pèpèyẹ níbí ní Ohio. Şùgbọn ní ọdún yẹn, ilé mi kún fún omi, àti àwọn agbo nlá ti àwọn pèpèyẹ àti àparò kan n fò sínú rẹ. Ọgogorùn-ún ọjọ kan yòò wólé láti wá şeré ní alẹ. Nítorí nàà èmí gbé ọfà mi ní alẹ kan mo sì jáde lọ, èmí sì ní àkókò nlá láti ta àwọn àparò diẹ ní alẹ nàà.

Ní àkókò oye yẹn, àti pé àwọn ọmọkúnrin mi àti Èmí gbádùn diẹ nínú işode pèpèyẹ tí ó dára. Ohùn kan tí Emí şàkíyèsí, síbẹ síbẹ, pé ní ọpọlọpọ àkókò nàà, àwọn pèpèyẹ wà ní ibi tí ọfa títa mi kò le rìn dé. Nígbà tí mo bá n şe ọde àwọn pèpèyẹ, wọn gbà wà láàyè lábẹ òfin láti lo ọfà onírin bí o ti lòdì sí ọfà tí ibílẹ. Èyí tí títa rẹ jé wíwúwo àti èyí tó agbára ní isaré síwájú sí ju onírin lọ, nítorí nàà işoro wa pèlú títa ọfà yiyàn gígùn-gígùn lákòkò ti işode pèpèyẹ nàà.

Şùgbọn lákòkò oye yẹn bí Mo şe n bá àwọn ọde eḷegbẹ mi sòrò, wọn sọ fún mi nípa àwọn ibon tuntun wònyí tí a şe fún işode pèpèyẹ. Wọn ní ànfààní láti tú àwọn ètù ibon tí ó wúwo jùlọ àti pé wọn jé èyí tó dára. Èmí nífẹẹ rẹ púpọ láti ra ọkan, şùgbọn ó jé Oşù kejiláá, àkókò işode pèpèyẹ ti n súnmo, àti pé Èmi kò rò púpọ diẹ sí i nípa rẹ.

Ní ibèrẹ Oşù Kín ní, Òún wáyé pé mo dúró ní agbègbè Cabela (ilé itajà àwọn ohun işeré idarayá agbègbè wa) fún nnkan kan, ati pé Èmí rántí àwọn ibon pèpèyẹ yẹn. Èmi n fẹẹ ra ọkan. Nítorí nàà Mo rìn kojá níbi ọnà ibon nàà, àti pé Èmí rí apákan pípé ti àwọn ibon tuntun tí a şe fún işode àwọn pèpèyẹ omi. Emí rántí, láísí ronú nípa rẹ, mo tọka mi sí ọkan tí Mo rò pé ó dára jùlọ àti síşọ jáde pèlú ariwo. “Olúwa, Èmi yòò fẹ iyẹn.” Èmi kò ronú nípa rẹ bí mo ti sọ ọ; ó kàn jáde láti ènù mi. Àkókò pèpèyẹ kò tí ì şí lẹkan sí tí tí o fi igbà oye, nítorí nàà Èmi kò gbèrò lóri ríra ibon

nàà tí tí di àkókò tí ó bá sún mọ́ diẹ.

Ní òṣẹ̀ méjì lẹ́yìn nàà, a pè mí láti sọ̀rò ní ipéjọ̀pọ̀ ìṣòwò kan. Bí mo ti parí, Olórí Ilé Iṣẹ̀ nàà jáde láti dúpẹ̀ lówọ́ mi òún sì sọ pé wọn ti ra èbùn fún mi. Àti ní iyàlẹ̀nu, òún mú ìbọ̀n nàà gan-an jáde, àwòṣe gan-an kan nàà, tí Èmí tọ́ka ní lóṣẹ̀ méjì séyìn ní Cabela. Mo wà, nítorí nàà, ní iyàlẹ̀nu pátápátá nípasẹ̀ irú èbùn onínú rere kan, ṣùgbọ̀n Èmí mò pe èyí kíi ṣe lásán. Èmí rántí lẹ́yìn nàà ohun tí Mo ti sọ lákòókò tí mo wà ní ilé itajà Cabela àti rí ohun tí Èmí ti ṣe. Èmí ti fi dọ́jé sí i!

Òún tún sọ pé, “Èyí ni ijọba Olórún dà bí. Okùnrin kan tí ó fún irúgbìn lóri ilẹ̀. Ní àṣálẹ̀ àti ojó, bóyá òun n sùn tabì dide, ní ti ara rẹ̀, irúgbìn nàà hù, ó sì dàgbà, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé òun kò mọ́ bí ó ṣe ṣelẹ̀. Lẹ̀ẹkan nàà fún ara rẹ̀ ní ilẹ̀ nàà mú ọ̀kà jáde—akọkọ igi, lẹ́yìn nàà orí, lẹ́yìn nàà èkùró kíkún ní orí. Ní kété tí ọ̀kà nàà sì pọ̀n, òún fi dọ́jé sí i, nítorí ikórè ti dé.”

—Máàkù 4:26-29

Fífi àwọn dọ́jé sí i ṣàpẹ̀júwe ilàna kan nàà nípa ìgbàgbọ́ tí a sọ̀rò tẹ̀lẹ̀ ní Róòmù 10:10.

Nítorí pẹ̀lú ọ̀kàn ni a fi n gbàgbọ́ àti pé a ní idáláre, àti pé ní pẹ̀lú ẹ̀nu ni a jéwọ́ ìgbàgbọ́ tí a sì di ẹ̀ni ìgbàlà.

—Róòmù 10:10

Pẹ̀lú ọ̀kàn mi Èmí gbàgbọ́, àti pé pẹ̀lú ẹ̀nu mi pé Mo ti tú Ìjọba sílẹ̀ ní ilẹ̀-ayé. Èmí ti fún irúgbìn ju àwọn ìbọ̀n 30 lọ, ṣùgbọ̀n èyí ni ìgbà àkọkọ́ tí Èmí rántí gan-an ní síṣọ́ jáde ti láriwo pé, “Èmí yòò gba iyẹn.” Ṣùgbọ̀n bí Mo ti n ronú nípa rẹ̀ fún ìṣẹ̀jú kan, àkókò kan ṣòṣò ní Èmí ti ṣe ohùn kan nàà—ṣùgbọ̀n ní àkókò yẹn, Èmí kò ní olobó bí Ìjọba ṣe n ṣiṣẹ̀.

Nígbà tí Drenda àti Èmí padà sí Ohio, a wa láti Oklahoma níbi tí a ti n ṣe ọ̀ጅ àgbònrín pẹ̀lú ìbọ̀n kan. Ṣùgbọ̀n ní Ohio, àwọn ìbọ̀n kò jẹ́ òfin; àwọn ìbọ̀n kékeré nìkan ni a n lo àwọn sílòጅgì ni a gbà láàyè. Gbogbo ohun tí Mo ni ní àkókò yẹn ní ìbọ̀n nílá méjì pẹ̀lú èyí tí Èmí n ṣàkóso láti ta

àgbònrín méjì ní ọdún àkókó tí a gbé ibẹ. Sùgbón Èmi n fẹ ìbọn kékeré tí ó dára tí a ẹ fún pàtàkì láti ọdẹ àgbònrín pẹlú. Èmi rántí pé léyìn àkókò àgbònrín àkókó yẹn ní Ohio, Èmi ti ọàlàyé fún Drenda pé Èmi n fẹ àwòşe Remington kan 11-87 12-wọn pẹlú ojà ișúra sìnțetìkì dúdú fún ișọdẹ àgbònrín. Kérésimesi jẹ ọsẹ diẹ nígbà náà, àti pé ọún yà mí lẹnu nígbà tí bàbá mi fún mi ní ìbọn kékeré náà gan-an fún Kérésimesi. Èmi pàápàá kò mẹnubà á fún àíní mi fún ìbọn kékeré kan. Èmi rántí ìrònú mi pé, “Ọmọkùnrin, èyí jẹ èèmọ.” Èmi ti fi àwọn dòjé sí i láì mọ.

ORÍ 4

̀ǸJ̀È ÌẀÒ K̀Ò R̀ÀǸT̀Í̀ B̀Í̀?

Ní àwọn ojò ibèrè nígbà tí èmí kókó n kékò bí Ijoba se n sise, Àwọn ohun tí emí rí yà mí lenu. Òun jẹ pé ní pàtàkì nítorí Èmi kò tí ì kò nípa èyíkéyì àwọn ohun tí emí n rí. Sùgbón gégé bí emí ti so ní apá kan àkókó ti iwé yì í, Olórùn dà bí eni pé ó lo isode agbònrín mi fún òpòlopò àwọn èkó tí Òun n kò mi. Ní ipilè, Èmi jẹ èniyàn tí ó rorùn, àti pé emí gbójú iyen jẹ onà nlá láti yẹ àkíyèsí mi wò. Léyin tí emí kò bí mo se le fún irúgbìn fún agbònrín mi mo bèrè sí ní i kórè wòn—nìgbà gbogbo láàárín àwọn iséjú 40 léyin náà ti òun jáde, Olórùn bèrè sí ní í sàtúnse-àwọn èkó mi bí àwọn oyè tí ó tóbi sí isé Ijoba.

Èmi wà ní Tulsa, Oklahoma, nígbà tí Olórùn fi hàn mí bí emí se le soḍe nípa igbàgbò fún agbònrín oního-méfà yèn. Àti pé bí mo ti so fún o, àwá sí padà sí Ohio ni oḍún tí ó tẹlée. Ohio ni agbo agbònrín nlá kan ó sì gbà o láàyè láti mú agbònrín méjì èyí tí eyọ kan le jẹ akọ kan. Nítorí náà nígbà tí emí dé Ohio, Èmi bèrè sí í fún irúgbìn fún agbònrín méjì, akọ kan àti abo kan ní oḍún kòòkan. Àti bí isé aago, iyen ni ohun ti emí n gbà.

Sùgbón ní oḍún kan, Èmi sàkíyèsí nṅkan kan tí ó yà mí lenu. Èmi rò pé, “Rára o, èyí kò le seḗe bée” Bí emí ti parí àkókò isode agbònrín yì í, Èmi sàkíyèsí pé agbònrín wa ní isise tí Mo ti kọ wòn sí isalè lóri sòwédowó mi nígbà tí emí fún irúgbìn mi. Fún aṣeṣe, tí Mo bá kọ “fún akọ àti abo kan,” akọ náà wa ní àkókó àti lèḗkejì. Bí Mo se sàfihán lóri àwọn àkókò diẹ sèyin ní Ohio, Èmi rò pé èyí n seḗe ní gbogbo oḍún. Èmi kò dájú bí Èmi kò se àkíyèsí púpọ sí òun, sùgbón fún idí kan, Mo ronú

bóyá èyí jẹ òtító.

Nítorí nàà ní ọdún tó kan, Èmí mò pé èmí ní láti wá. Mo gbà pé ó jẹ èèrò àiníláárí, şùgbón Èmí rò pé òún dà bí i pé ó n sísẹ ní ọ̀nà yí, àti pé Èmí kì yòò mò àyàfi tí èmí bá ẹ àwọn idánwò diẹ. Nítorí nàà Mo tún ilànà nàà padà nígbà tí mo n fún irúgbìn mi ní ọdún yẹn. Ní àkókò yì í, Mo fi abo şàkókó sórí ilànà àtòkọ nàà. Títí di igbà nàà Èmí n kọ àkọsilẹ ní àkókò nígbà tí mo bá n fún irúgbìn mi. Dájú dájú, iyẹn ni bí ó ẹ wá gan-an. Nítorí nàà ni ọdún tó tẹlẹ, Èmí tún ẹ bẹẹ, wọn sì wà ní ọ̀nà tí mo kọ wọn sí ilẹ. Èmí pàápàá kò ronú ǹnkankan pé èyí le şeşẹ. Èmí n ròò pé, ñjẹ, Ìjọba nàà jẹ pàtó?

Láti wá bóyá èyí n şeşẹ gan-an pàtó tàbí òun kan n şeşẹ lásán, Èmí pinnu láti wà ní idánilójú àti láti ẹ iwádì í kan tí ó jẹ diẹ tó sì jinlẹ sí i. Ní ọdún yẹn, Èmí fún irúgbìn mi fún àgbònrín-oního-méje. Èmí mò pé, àgbònrín oní àmì méje yòò ní àwọn àmì kan nàà pàápàá ní ègbẹ kòòkan, nítorí nàà Èmí mú nòm̀bà tí kò bára mu àti nòm̀bà pàtó. Nítorí nàà iyẹn ni ohun tí Drenda àti Èmí fún irúgbìn fún, bí èyí ti şajèjì tó. Àwa gbàdùrà àti fi irúgbìn wa sílẹ fún àgbònrín- alámì-méje.

Báwo ní Ìgbàgbọ ẹ ẹ pàtó?

Oşù Kẹwáa padà dé, àti pé àkókò ọrún sí sílẹ. Nígbà gbogbo, Èmí kì í lè dúró láti wà nínú igbó pèlú ọrún mi, şùgbón Èmí ẹ àkíyèsí pé èmí lèèrò àjèjì bí àkókò nàà tí sí. Èmí kò ní ifẹ láti jáde. Imòlára nàà lágbára àti pé, jẹ èèmò, Èmí mò pé èmí kò le jáde síbẹ síbẹ. Ní àkókò yẹn, Èmí rò pé àiní itara ifẹ láti lọ şoḍe yì í yòò ru sókè bi i ti àkókò ti n lọ àti àwọn ewé ti bẹrè sí wò. Şùgbón rárá, Èmí kò lè şàlàyé rẹ; Èmí kò ní ifẹ láti jáde, rárá. Èmí rántí pé mo ronú, “Njẹ èyí ni ohun ti ó n şeşẹ nígbà tí ó bá dàgbà, iwọ yòò kàn dáwọ şíşẹ àwọn ǹnkan?” Èmí túmò sí pé Èmí kò le şàlàyé imòlára àjèjì yì í tí Mo ní. Òún dà bí i pe Èmí kò le ẹ itara diẹ sí i tí Èmí bá lọ fún işoḍe àgbònrín lẹkkan sí i. Ó dara, ní báyi í ó jẹ oşù kòkànlá, àti pé Èmí ní ànìyàn diẹ. Èmí ti pàdànu àkókò tí ó lẹwà jùlọ nínú igbó àti ní işàfikún èyí tó gbóná jùlọ. Óún jẹ pé lẹyin nàà làààrín oşù kòkànlá, àti pé èmí kò sí tún ní itara ifẹ láti jáde şoḍe àgbònrín. Èmí ní iyàlẹnu bí Èmí

pàápàá yòò bá jáde lọ rárá; ìyẹn ni bí ó ẹ̀ rilàra mi.

Awọn òbí Drenda ti wa ọkọ wá láti Alabámà láti dúró pèlú wa fún ojọ díẹ̀. Bí àwá ẹ̀ jòkòó ní àyíká ń sọrò nínú yàrá nílá, ní ọ̀jìjì, Èmí mò pé Mo nílò láti jáde lọ sínú igbò ní ojọ kejì. Òun dà bí i pé a tún mi tàn padà. Èmí sọ fún gbogbo wọn pé èmí ní láti jáde ní òwúrò ojọ kejì láti gba àgbònrín mi. Ní ọ̀jìjì, Èmí ní ìyára àti ìrètí bí èmí ẹ̀ múra ara mi fún òwúrò ojọ kejì.

Èmí mò pé àgbònrín-alámi-méje mi yòò wá nìbẹ̀. Àti lẹ̀yìn nàà èmí ní òye. Alámi-méjè nàà kò gbòdò ti wá nìbẹ̀ ni Oṣu Kẹ̀wàá, àti pé kò wá nìbẹ̀ ní ojọ ịṣáájú. Ìyẹn gbòdò ti jẹ̀ èrèdìí tí èmí fi nímòlára ànítara bẹ̀ẹ̀ nípa ịṣoḍe àgbònrín. Èmí le fọ́jú inú wo bí mo ẹ̀ le ti ni idádúró olòṣù kan àti idajì tí èmí ba kan ń wò láti fẹ̀rèsé mi ti mò ń rò pé èmí ń fẹ́ẹ̀ wà ní ita ni gbogbo ojọ fún oṣù kan àti idajì oṣù kan. Ìyẹn yòò ti ní ìbànújẹ̀ tó. Ní àkókò yì í, gbogbo nńkan nàà jẹ̀ ẹ̀kọ̀ nikan lásán, sùgbọ̀n emí wá fẹ̀rẹ́ ẹ̀ ẹ̀ idánwò rẹ̀ ní òwúrò ojọ kejì.

Ojú ojọ dúdú bí mo ti dide ní òwúrò ojọ yẹn, àti pé emí ti gbádúrà lákòókò àṣálẹ̀ nípa idí igi èyí tí ó yẹ̀ kí èmí lọ dúró sí. Èmí ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn idúró lóri ohun-iní mi, àti bí mo ti gbádúrà nípa rẹ̀, Èmí rò pé ó dájú pé Emi yòò lọ síbi idúró pápá. À ń pèè ní idúró pápá nítorí pé òun wà ní àyíká àwọn ẹ̀ka mẹ̀wàá ti pápá ni ẹ̀gbẹ̀ kan ti idúró pèlú odò tẹ̀rẹ̀ ní apa kejì idúró nàà. Èmí mò pé àgbònrín yòò bá ọ̀nà nàà wá nígbà kọ̀ọ̀kan ni àyíká pápá nípa lílọ̀ sí etí odò. Idúró nàà ti pe mi ní igbà àtìjọ, àti pé èmí ní rẹ̀tí ní kíkún láti rí àgbònrín mi ní idúró ibi pápá nàà ní ojọ yẹn.

Bí mo ẹ̀ dé síbi idúró mi, Èmí ẹ̀ sàtúnnyẹ̀wò ohun ti Ọlórún ti fihàn mí ní ẹ̀sáájú nípa Ịjọba Rẹ̀ nípasẹ̀ ịṣoḍe àgbònrín, àti pé Mo rò pé Òun ń kọ̀ mi ni díẹ̀ sí i. Inú mi dùn láti rí àbájáde ti idánwò mi.

Ìmọ̀lẹ̀ òwúrò bẹ̀rẹ̀ sí ní í wá láiyára, àti àwọn ohun déédéé àti àwọn oòrùn ti òwúrò ojọ nàà ń mú ìyípadà ìtẹ̀wọ̀gbà ti iyára fún mi. Èmí ti pàdánù rẹ̀ gan-an ni. Òun fẹ̀rẹ́ tó wákàtí kan ní òwúrò nàà, àti pé kò sí àmì àgbònrín ti ń wá. Sibẹ̀ sibẹ̀ èmí mò nípa iwòye mi ti àpẹ̀rẹ̀ àgbònrín lóri ohun-iní mi pé àgbònrín a màá wá sí agbègbè yì í nígbà míràn ní òwúrò bí ó ti jẹ̀ agbègbè ibùsùn pápá àkókò. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé èmí tí wá ní idúró fún wákàtí kan, ọ̀fin iná ibọ̀n yinyin ti wa fún àwọn ịṣẹ̀jú 40.

Bí mo ẹ̀ jòkòó síbẹ̀, Èmí gbọ̀ ilẹ̀kùn ọkọ̀ ayọkẹlẹ̀ kan ti o pàdẹ̀ ní ilẹ̀ mi. Lẹ̀yìn nàà èmí rántí pé àwọn òbí Drenda ń lọ ní òwúrò ojọ yẹn láti wọ

ọkò padà sí Alabama, àti pé Èmi n fẹ́ẹ́ láti sọ ó-dábò sí wọn. Nítorí nàà, nínú ìtara mi, Èmi sòkalẹ́ kúrò níbi idúró mi, ní èrò pé Èmi yóò kàn ní láti jáde ní ọjọ miiran fún oníwo méje mi.

Bí èmi ẹ́ de ilẹ̀, gbogbo ènìyàn ti ji àti pé wọn ti ẹ́tán fún oúnjẹ àárò. Nígbà gbogbo, èmi ló máa n dána oúnjẹ àárò nínú ẹbí mí, oúnjẹ àárò ti fẹ́rẹ́ tó ní gbogbo ọjọ fún Drenda àti èmi àti ẹnikẹni miiran tó wà níbẹ̀. Nítorí nàà èmi lọ síbi oúnjẹ àárò sí sè bí àwọn òbí Drenda ti n kẹ̀rù sínú ọkò ayókẹ́lẹ́ wọn. Nítorí bẹ̀, wọn béèrè nípa àgbònrín mi, àti pé èmi ní láti sọ fún wọn pé èmi pinnu láti fi ètò mi sílẹ́ kí emi leè lo òwúrò ọjọ nàà pẹ̀lú wọn. Bẹ̀ ni, Èmi ní ibànújẹ̀ diẹ̀. Èmi ti níretí pé wọn yóò lọ kúrò ní igbà diẹ̀ sí i ni òwúrò ọjọ nàà, kí èmi lè lo àkókò mi láti pa àgbònrín mi.

Şùgbón bí mo ẹ́ dúró níbi àrò idáná tí mo n dín àwọn ẹ̀yin tí ó wa fún jíjẹ̀, Èmi bojú wo fẹ̀rẹ̀sè níbi idáná ẹ̀yí tí ó dojúkọ àwọn igi léyìn àti àwọn agbègbè wa. Èmi rí akọ àgbònrín kan tí ó n lépa abo kojá léyìn pápá nàà, n lọ tààrà síbi agbègbè pápá níbití idúró mí wà. Èmi kàn mò pé ó ní láti jẹ̀ àgbònrín mi. Lójijì èmi pariwo fún ẹ̀nikan láti gba àşẹ nàà lówó mi pé Èmi kàn ti rí àgbònrín mi, àti pé èmi yóò lọ gba á. Èmi mò pé Èmi kò ní àkókò púpò.

Èmi yóò ní láti şaré yí ohun-ìní mi ká láti idàkejì ọ̀nà láti yàgò fún àgbònrín nàà. Èmi şàyẹ̀wò pé ó kan le jẹ̀ pé ọ̀n n kọ̀rì sí isàlẹ̀ ibi pápá agbègbè idúró mí. Èmi şaré bí mo ti n lọ ní àyíká pápá nàà àti pé mo dé idúró láisì rí àgbònrín ẹ̀yíkẹ́yí í, ẹ̀yí tí ó dára. Èmi mò léyìn nàà pé èmi ti sáájú wọn níbẹ̀ tí ó bá jẹ̀ bẹ̀, ní tòótó, wọn yóò yan láti sòkalẹ́ wá síbi ibùdó mi. Èmi yára gun òkè sínú idúró pẹ̀lú eré-ije ọ̀kàn mí lù kì kì àti pẹ̀lú ilàágùn ti n tú lójú mi sílẹ̀.

Lójijì, gẹ́ẹ́ bí mo ti jòkò, wọn wá. Abo wa ọ̀n n rìn tààrà léyìn ní isàlẹ̀ idúró mi, àti pé Èmi ka arà mi bí mo ẹ́ mò pé akọ nàà kò jìnnà sẹ̀yin. Ó dájú tó, níbẹ̀ ló wà. Èmi kò ní àkókó láti rí i dájú bóyá ó jẹ̀ nítòótó-méje tàbí rará. Èmi kò ní àkókò láti mú ọ̀rún mi láti ta ọ̀fà nàà. Nípa ọ̀fà nàà, Èmi mò pé Mo ta akọ nàà şùgbón títa nàà kéré diẹ̀, ẹ̀yí tí ó dun mí. Akọ nàà fò sínú àwọn koriko nípa ọ̀fà nàà. Èmi dúró ní idúró fún bí i işẹ́jú 20 àti níkeyìn mọ̀nà mi lọ sí isàlẹ̀ igi, ní ìtara láti şàyẹ̀wò ọ̀fà nàà. Láisì àní, àní, ẹ̀jẹ̀ kékeré wà lóri ọ̀fà àti ní ilẹ̀ nàà.

Inú mi dùn pẹ̀lú ọ̀fà mi, şùgbón Èmi mò pé akọ nàà yóò dùbúlẹ̀ nínú

àwọn pápá mi, àti pe èmi kò fẹ látì tari rẹ jáde síbẹ síbẹ. Mo ti ta àwọn àgbònrín ǵájú pẹ̀lú èjẹ kékeré púpọ̀ àti pé èmí mọ ohun tí ó dára jùlọ ní látì jẹ kí wón jòkòó jẹ́ fún ìgbà diẹ. Nítorí nàà èmí padà lọ sí ilé àti lọ dáná oúnjẹ àárọ̀ látì parí rẹ, mo sọ itàn nàà fún gbogbo èniyàn, àti lẹyin nàà sọ fún àwọn ọmọkùnrin mi bí mo ẹ nílò wọn látì ẹ irànlọwọ̀ fún mi látì rin pápá látì rí i bóyá àwá le rí àgbònrín nàà. Ìrètí mi ni pé àwá yòò ríi pé a ti ta àgbònrín nàà dára jùlọ jù itọ́ka tí ó tọ́ka sí àti pé o le ti kú tẹ̀lẹ̀. Ẹ̀gbọ̀n Èmí mọ̀ pé ànfààní nígbà gbogbo wa pé Èmí ti ta á kékeré àti pé àgbònrín nàà kan gbogbẹ̀ diẹ.

Lẹyin tí a ti dúró de àwọn wákàtí méjì, a jáde lọ, àti àwọn mẹ̀ta wa tán káàkiri ààyè nàà. Mo ti fi ọ̀rún mi sókè àti ẹ̀tán tí Mo bá nílò rẹ. Lójìjì, ní apá ibi pápá jìjìn nàà, Tim fò kojá lórí àgbònrín nàà. Kò rí mi òún ẹ̀ ní ń sáré ní itọ̀sọ̀nà mi. Bí òún ti ń sáré, òún rí Tom lójìjì, àti pé òún wá síbi ìdúró látì ní ipa lórí ọ̀nà wò ní látì lọ.

Akọ nàà fẹ̀rẹ̀ tó àwọn ẹ̀sẹ̀ bàtà mẹ̀ta sí 70, òún sì jìnnà púpọ̀ sí títa ọ̀fà kékeré tí ó dára pẹ̀lú àwọn agbára kékeré ti ọ̀jọ̀ yẹn, ẹ̀gbọ̀n Èmí mọ̀

**BÈÈ NI, ÌJỌBA
NÀÀ NI PÁTÓ YẸN!
KÒ SÍ ÈNÍKAN TÍ Ó
SỌ FUN MI PÉ IJỌBA
NÀÀ Ẹ̀SÉ BÍ I ÈYÌ,
PÉ ÌJỌBA NÀÀ NÍ
PÁTÓ YẸN, ÀTI PÉ
A NÍ IRÚ ÀṢẸ YẸN
GAN-AN-GAN.**

pé ànfààní mi nìkan ni. Èmí yára fa ọ̀rún nàà dide mo sì nàà sí orí àgbònrín nàà mo jẹ́ kí ọ̀fà nàà lọ. Sí iyàlẹnu, ọ̀fà nàà wá sọdọ̀ àgbònrín nàà òún sì baa ní igun ní àárín ọ̀rún rẹ. Ó ẹ̀bú lulẹ̀ látì orí òkè nàà ó sì kúrò lójú iwò wa. Ó yà mí lẹnu. Ìró iyàlẹnu. Ní àiyara, a mú ọ̀nà pọ̀n látì tọ̀ ọ̀nà àgbònrín nàà lọ, àti pé Èmí rí i pé òún dùbúlẹ̀ ní àwọn iwọn ẹ̀sẹ̀ bàtà mẹ̀ta 100 níwájú wa. Òún gbórí rẹ̀ sókè ẹ̀gbọ̀n kò

rí wa, nítorí nàà a ẹ̀ fẹ̀yin padà sẹyin àti pé àwá pinnu látì padà wá nígbà miiran.

Ó dára, nígbà miiran, èyí jẹ́ ìgbà púpọ̀ nígbà miiran bí Mo ti ní ọ̀jọ̀ kíkún níwájú mi ní ilé ìjọ̀sìn àti pe emi kò ní ànfààní látì padà sí ilé tífí di ààjìn dúdú. Tim àti Èmí di iná tọ̀ṣì mú àwá sì padà sí ibi tí a ti rí i àgbònrín tí ó dùbúlẹ̀. Níbẹ̀ a rí i pé ó jẹ́ àwọn iwọn ẹ̀sẹ̀ diẹ̀ látì ibi tí o tí wá. Èmí yára wo àwọn, àti níbẹ̀ ní iwájú mi ni àgbònrín-alámi-méje. Èmí ti wo àgbònrín nàà. Tim àti Èmí dúpẹ̀ lówọ̀ Ọ̀lọrun fún àgbònrín nàà, àti bí

a ʂe n fà á lọ sí ilé, a sòrò nípa Ìjọba Qlọrun àti ohun tí a ʂèşè rí.

Bẹ̀ẹ̀ ní, Ìjọba náà ní pátò yẹn! Kò sí ẹnìkan tí ó sọ fún mí pé Ìjọba náà ʂíşẹ̀ bí í ẹ̀yí, pé Ìjọba náà ní pátò yẹn, àti pé a ní irú àşẹ̀ yẹn gan-an-gan.

Àwárí Mìrán

Èmí lé rántí àgbònrín mìrán níbi tí èmí tí fún irúgbìn mí fún abọ oní àmì kan. Abo àgbònrín alamì nílá kan kan jẹ àgbònrín tí n tọmọ lówọ, ẹ̀yí tí ó ní àwọn iwó kékeré púpọ̀. Nítorí wọn kéré púpọ̀, ní ọ̀nà jín jín, Abo àgbònrín alamì le dà bí ẹnì pé ó jẹ abo àgbònrín. Nítorí ẹ̀yí, àwọn abo àgbònrín ní a kà sí abo àgbònrín ní ipínlẹ̀ Ohio. Jòwọ̀ şàkíyèsí pé, wọn kí í şe omọ àgbònrín. Wọn kò tóbi bí àgbònrín tí ó dàgbà ní kíkún, şùgbón ó fẹ̀rẹ̀ tó bẹ̀.

Nítorí náà ní ojọ̀ yí í pátò, Èmí wà ní idúró igi mí, àti pé láì mò ibi tó tí wá egbé àwọn àgbònrín kan wá, ó tó mèsàn-án tàbí mewaá. Wọn tí wá ní irékojá diẹ̀ kúrò níbi tí ọ̀rún mí şùgbón wọn n lọ láiyára sòdò mí. Lòjìjì, aláduùgbò mí kan sí alùpùpù-kẹ̀kẹ̀ ẹ̀lẹ̀şẹ̀ mérin wọn. Loḡán, gbogbo agbo náà tú ká kúrò ní iyára lẹ̀şẹ̀kẹ̀şẹ̀ látòdò mí. Èmí sáré fohùn pẹ̀lú ariwo, “Abópa abo àgbònrín, Èmí paşẹ̀ fún ọ̀ láti padà wá kí o dúró lábẹ̀ igi mí.” Nítorí náà gba àwòrán yí í. Oún jẹ̀ àkókò tí ikórè ọ̀kà, àti pé gbogbo àgbònrín mèsàn-án n kòwọ̀ọ̀rín rìn tààrà kúrò lódò mí. Nípa ọ̀rò mí, àgbònrín kan fi agbo náà sílẹ̀, tẹ̀şiwájú sí şíşẹ̀ amì kan yí mí ká, wá tààrà sáábé idúró igi mí, àti pé ó dúró! Èmí mú àgbònrín náà wá sí ilé, àti pé bẹ̀ẹ̀ ní, óún jẹ̀ àbópa abo àgbònrín kan.

Èyí ní irú ohun tí Èmí tẹ̀şiwájú láti máa rí àti síwájú sí í. Èmí yóò jíròrò diẹ̀ sí í nípa bí àlàyè iyàlẹ̀nu àti pátò Ìjọba náà nígbà mìrán nínú iwé yí í, şùgbón ní bá yí í, jẹ̀ kí a mò pé ohun iyàlẹ̀nu kan n şẹ̀lẹ̀ níbí.

Ìjọba náà yí àwọn igbé ayé wá padà, àti pé a kò le dáwọ̀ síşọ̀ fún ẹ̀niyàn nípa rẹ̀ dúró. Áwá ní ọ̀pòlọ̀pọ̀ awọn itàn, àti pé a tí rí púpọ̀. A tí rí í pé àwọn okú padà wá sí ààyè, àwọn èèwo parẹ̀ lẹ̀şẹ̀kẹ̀şẹ̀, àwọn itàn owó iyanu, àti àwọn itàn iyanu tí igbàlà àti itòşónà. Pẹ̀lú ipebi láti sọ̀ fún àwọn ẹ̀niyàn nípa oore tí Ìjọba Qlọrun, Drenda àti Èmí rò pé ó sunwọn láti bẹ̀rẹ̀ Ìjọ̀ Ìgbé ayé Ìgbàgbọ̀ ní ọ̀dún 1995 láti şe iránlówọ̀ fún àwọn ẹ̀niyàn láti ní oye Ìjọba. Lẹ̀yìn náà, Qlọrun dari wá láti şe ifilólẹ̀ Ìgbé ayé Ìgbàgbọ̀

Báyíí, iṣẹ́-íránṣẹ́ mídià wa, ní ọdún 2006, èyí tí ó ṣe ikéde iṣẹ́-íránṣẹ́ TV wa sínú gbogbo agbègbè lórí ayé ní ipilẹ̀ ojoojúmọ́. A ríí pé àwọn èniyàn nibi gbogbo fẹ́ láti mọ́ bí a ṣe le gbé igbé ayé Ìjọba ti òminira àti iṣẹ́gunyí í.

Ìjọba Ọlórún n ṣiṣẹ́ fún Gbogbo èniyàn

Bí mo ṣe jòkòó láti kọ ipín yì í ni òwúrò yì í, Èmí ṣàyèwò àwọn apamọ́ àtẹ̀jìṣẹ́ mí. Àwa a máa gba àwọn apamọ́ àtẹ̀jìṣẹ́ ni gbogbo oṣo láti ọdọ́ àwọn èniyàn ti n sọ fún wa bí Ìjọba Ọlórún ṣe n yí igbé ayé wọn padà dárádára. Èmí rò pé Èmi yóò jẹ́ kí ó jẹ́ apákan ti oṣo mi bí àtẹ̀jìṣẹ́ yìí ti wa ní iṣẹ́jú diẹ̀ sẹ́yìn.

Taa ni Èmí ti Ọ́un fi fọkàn sí mi? Ní ọdún diẹ̀ sẹ́yìn, Èmí bèrè sí ní i tẹ̀tísí àwọn èkọ́ rẹ̀, àti pe Èmí ti rí àwọn iṣẹ́ iyanu láti igbà yì í wá. Èmí ti rí àwọn iwòsàn àti àwọn iṣẹ́ iyanu owó. Ní báyí í, ọkan mi ti fẹ́ gan-an bí èmí ṣe n wò yíká àti wo oore Rẹ̀. Èmí rí i pé àwọn èniyàn tí ó ni ilò àti àwọn ilẹ̀kùn ṣíí sí ihinrere àti ọ̀títọ́. Èmí rí àwọn ilẹ̀kùn ṣí ní tòótọ́! Àti pé ohun tí ó gbà mí lọkàn kúrò ní pé Èmí rí àwọn àṣùnwọ̀n mi ni kíkùn. Ó ti sọ mí di ọlórò kí n le fún ni, kí àwọn miíran le ri Oun! Èmí jẹ́ ọ̀ṣiṣẹ́ olùbèwò lábẹ́ ilé. Èmí ṣe àbojútó àwọn alábojútó ọ̀dọ́ nígbà gbogbo, àti pé Mo bèrẹ́ egbé iṣòwò kristẹ̀ni níbi ti awá ti sọ̀rò nípa ipe láti jẹ́ onínúrere àti láti gbé iran tí n bọ sókè... pé ọ̀nà Ìjọba kí í ṣe ti idíje ṣùgbọ̀n ọ̀pọ̀. Ní púpọ́ púpọ́, èkọ́ rẹ̀ ti yi igbé ayé mi padà, àti pe ni báyí í ó ti rékojá sí iwọ̀n miíran; àti bí Ọ́un ti fi idí mi múlẹ̀, àwọn miíran n tẹ̀tísí ni báyí í àti wo ọ̀go Rẹ̀. Ó jẹ́ ohun irẹ̀lẹ̀ láti wo ohun ti Ó ṣe lẹ̀ àti bi Ọ́un ṣe tẹ̀síwájú láti máa pèsè. O ṣeun fún iṣẹ́-íránṣẹ́ rẹ̀!

Pèlú irẹ̀lẹ̀,

B.F.

Knoxville, TN

Èyí ní irú àtẹ̀jísẹ́ tí a n gbà ní gbogbo ìgbà. Ṣùgbón àwá tún n gbà òpòlòpò àwọn ibéèrè nípa یشه́ tí Ìjọba. Àwọn èniyàn béèrè bí wón ẹ le یشه́ ní Ìjọba àti bíi o ẹ le ríi àwọn ohun tí Drenda àti Èmí tí ríi. Ìyẹn ni ìdí tí iwé yí, kẹ́rin nínú “Ìyípòpadà ètò Ìṣúná rẹ” lẹ́sẹ́sẹ́. Tí iwó bá ní àwọn iwé mi m̀ìràn, lẹ́yìn nàá iwó ò mò pé Èmí lo àkókò diẹ́ ní ipele yí látí ẹ atúnnyẹ̀wò diẹ́ nínú àwọn ìmòrán pàtàkì tí ẹnìkẹ̀nì n fẹ́ látí یشه́ nínú Ìjọba nílò látí mò.

Ṣùgbón ní báyii Èmí n fẹ́ látí máa wà diẹ́ jinlẹ́ si یشه́ tí Ìjọba àti, ní irétí, ràn ó lówó látí ní òye diẹ́ síi nípa bí iwó ẹ le gbé nínú Ìjọba pèlú àwọn abájáde. Èmí n fẹ́ látí bèrè nípa gbígbé ohun tí Mo pè ní àwọn ìgbésẹ́ ìpilẹ́ m̀arun-ún látí gbà ìpèsè tí iwó nílò nínú Ìjọba Olórun, gégé bí Olórun tí kọ mi.

Àwọn Ìgbésẹ́ Ìpilẹ́ 5 látí Gba Ìpèsè tí Ìwó Nílo

Ẹ jẹ kí a bèrè pèlú itàn kan ní Máàkù 8: 14-21.

Àwọn omọ-èyìn tí gbàgbé látí mú àkàrà lówó, àyàfi tí búrédi kan tí wón ní pèlú wón nínú okò ojú omi. “Ṣọra,” Jèsù kilò fún wón. “Kíyèsára fún iwúkàrà tí àwọn Farisí àti tí Héròdu.”

Wón jíròrò èyi pèlú ara wón, wón sì sọ pé, “Ó jẹ pé nítorí àwọn kò ní àkàrà.”

*Mímọ nípa ìjíròrò wón, Jèsù béèrè lówó wón: “**Kín ni ìdí tí èyìn fi n sọrò nípa níní àkàrà kankan?** Njẹ ẹ kò ríi tàbí lóye? Njẹ àwọn okàn yín le bí? Njẹ èyìn ní ojú sùgbón ẹ kùnà látí rí bí, àti àwọn etí sùgbón kùnà látí gbó? Àti **pé èyìn kò rántí?** Nígbà tí emi n bú àwọn àkàrà m̀arun-ún fún àwọn egbèrún m̀arun-ún, àwọn agbòn mélòò tí àwọn ègè àjẹkù ni èyìn gbé?”*

“Méjiláá,” wón dàhùn.

“Àti pé nígbà tí èmí bu àwọn àkàrà méje fún egbèrún mérin, mélòó ní àwọn agbọn ti àwọn ègè àjẹkù ni èyín gbé?”

Wón dàhùn, “Méje.”

Òun wí fún wọn pé, “Ñjẹ e kò lóye bí?”

—Máàkù 8:14-21

Ní ipilẹ̀, Jèsù n sọ pé, “Èyin, èniyàn, èyin kò rántí? A ti ẹ eyí tẹlẹ̀, àti pé ó ti ri i tẹlẹ̀ bi awa ẹ ẹ itójú àitò àkàrà ní isáájú.” Şùgbón àwọn omo-léyìn kò le fi orí wọn ro orí yíi. Nítorí náà Jèsù sọ fún wọn pé kí wọn ronú padà lóri ohun tí ó ẹlẹ̀ ní isáájú. Òun n fún wọn ní olobó tó ẹ pàtàkì. “Ronú padà sí igbà ikeyin ti a ẹ pẹlú ipò kan náà, àti pé iwọ yóò rí idáhùn náà.” Èmi yóò dábaá pé èyí ni idáhùn wà dára dára. Bẹ̀ni, a rí i pé búrẹ̀di àti eja pò sí i, ẹnikẹni le rí iyen, şùgbón bí àwọn onimo-ijinlẹ̀ ti emí, a fẹ́ẹ̀ láti wò ó jinlẹ̀. Báwo ni èyí ẹ ẹlẹ̀? Nítorí náà jẹ́ kí a padà sórí àwọn itàn ti Jèsù n tọka sí àti kí àwa ó sì wá gba àwọn imọ̀ràn.

Ni àkókò yì i ó ti pé ní ojọ náà, nítorí náà àwọn omo-léyìn rẹ̀ tọ̀ ó wá. “Èyí jẹ́ ibi ọ̀nà jìn jìn,” wọn sọ pé, “àti pé ó ti pé púpọ̀. Ran àwọn èniyàn wònyì kúrò kí wọn le lọ sí igbèríko àti àwọn abúlẹ̀ tí ó wà nítòsì kí wọn ra ohun kóhun láti jẹ́.”

Şùgbón òun dàhùn, “Òun wí fún wọn pe e fún wọn ní nńkan kan láti jẹ́.” Wọn sọ fún-un pé, “Iyen yóò nà wa diẹ̀ sí i ju idajì owó-òyà ọ̀dún kan! Ñjẹ̀ àwa yóò lọ́ kí a lo púpọ̀ lóri àkàrà kí a fún wọn láti jẹ́ bí?”

“Àkàrà mélòó ni èyín ní?” Òun béèrè. “Lọ́ wòó.” Nígbà tí wọn rí i, wọn sọ pé, “Márùn-ún—àti eja méjì.”

Léyìn náà Jèsù darí wọn láti jẹ́ kí gbogbo èniyàn jòkòó ní àwọn egbẹ̀ egbẹ̀ lóri koriko aláwọ̀ ewé. Nítorí náà wọn jòkòó ní àwọn egbẹ̀ egbẹ̀ ti àwọn ogoogórùn-un àti áádọ̀ta. Ó mú àwọn àkàrà

márùn -ún àti eja méjì nàà àti wíwo òrun, òún dúpẹ̀ àti pé òún bu àwọn àkàrà nàà. Lẹ́yìn nàà òún fi wọn fún àwọn ọmọ-lẹ́yìn rẹ̀ láti pín káàkiri fún àwọn èniyàn. Wọn tún pín eja méjì láàárín gbogbo wọn. Gbogbo wọn jeun àti ní itẹ̀lórùn, àti àwọn ọmọ-lẹ́yìn kó agbọn méjìláà méjìláà ti àkàrà àti eja jọ. Iye àwọn ọkunrin ti ó jẹ́ jẹ́ egbèrùn márùn-ún.

—Máàkù 6:35-44

Èmí ní idánilójú pé àwọn ọmọ-lẹ́yìn yóò wa nínú iyálẹnu nígbà tí wọn béèrè lówọ̀ Jèsù nípa ríran àwọn èniyàn nàà kúrò láti wá ounjẹ̀ rà, Òún yí padà sí wọn Òún sì sọ pé, “È wá ounjẹ̀ fún wọn.” “Wọn” nínú òrán yì í jẹ́ diẹ̀ síi ju àwọn èniyàn 5,000 lọ. Bíbẹ̀lì sọ pé àwọn ọkunrin 5,000 wa níbẹ̀, nítorí nàà Èmí léèrò pé àwọn obinrin ati àwọn ọmọdẹ̀ wa

**JÉSÙ N FÉÉ LÁTI
NÍ IDÁNILÓJÚ PÉ
WỌN YÓO MỌ BÍ
WỌN Ẹ LEÈ Ẹ
ÌGBÉ-AYÉ LÁTI
OJÚ-ÌWÓYE TÍ Ó
YÀTÒ, OJÚ
ÌWÓYE TI ÌJỌBA.**

níbẹ̀ bakan nàà, mú iye gan-an wá sí 15,000 sí 20,000 èniyàn. Èmí rò pé ẹnìkẹ̀ni yóò gbà pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn ni ó wà láti bó, ní pàtàkì láìsí èyíkẹ̀yìi ikilò ìṣáájú tó jẹ́ òdodo tàbí igbàradì tí a ẹ̀ tejẹ̀.

Nítorí bẹ̀ẹ̀, Èmí gbàgbọ̀ pé Jèsù nífẹ́ẹ̀ sí bíbọ̀ àwọn èniyàn nàà, sùgbón Èmí léèrò pé ó ẹ̀ẹ̀ ẹ̀ kó ní idojúkọ̀ diẹ̀ síi láti kọ̀ àwọn ọmọ-lẹ́yìn Rẹ̀ lẹ̀kọ̀ọ̀ ní ipò yì í ju ohunkóhun mífíràn lọ. Èmí gbàgbọ̀ pé èyí ní idí tí Òún fi sọ fún wọn pé, “Èyin ẹ̀ bó wọn.” Wọn ti wó bí Jèsù ti ẹ̀ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ịṣẹ̀ iyanu, sùgbón nísisiyí ó jẹ́ àkókò wọn. Lẹ́yìn gbogbo ẹ̀, Òún yóò lọ kúrò ni ojọ̀ iwájú nítòsì, àti pé Jèsù n fẹ́ẹ̀ láti ní idánilójú pé wọn yóò mọ̀ bí wọn ẹ̀ leè ẹ̀ ẹ̀ igbé ayé láti ojú-ìwòye tí ó yàtò, ojú iwòye ti Ìjọba.

Ìgbésẹ̀ #1: Kín ni Ìwọ̀ Ní?

“Àwọn àkàrà mélòò ni èyín ní?” òún béèrè. “È Lọ̀ wòò.”

Nígbàtí wọn ríi, wọn sọ pé, “Márùn-ún—àti eja méjì.”

Èyí í ní kòkórò pàtàkì kan. Jèsù kò sọ pé, “Jẹ́ kí a yí àwọn òkúta padà sí àkàrà.” Iyẹn yòò jẹ́ irúfin tí ẹ̀mí. Dípò èyí, Òun béèrè lẹ́wọ́ wọn ohun tí wọn tí ní tẹ̀lẹ̀. Ní pátàkì, Òun n béèrè iye tí ohun tí wọn nílò tí wọn tí ní tẹ̀lẹ̀. Òun mò pé kò sí àkàrà àti eja tó tó, tí ó wà nìbẹ̀ láti fún àwọn èniyàn nàà, àti pé kí í ẹ̀ ẹ̀róngbà ìpinnu ibèèrè Rẹ̀. Ní báyii, sí ẹ̀ni tí ẹ̀ran ara, gbogbo irètí tí ipèsè fún àwọn èniyàn wònyẹn dún bí kò ẹ̀ẹ̀. Àwọn ọ̀mọ̀-lẹ́yìn mọ̀, láìsí àní àní, pé kò sí ọ̀nǵẹ̀ tí ó tó láti fún àwọn èniyàn 20,000 ní ibikíbi tí wọn mò. Ẹ́ o le fojú inú wo ohun tí wọn n rọ̀ nínú nígbà tí Jèsù sọ fún wọn pé kí wọn lọ wo iye àkàrà àti eja tí ó wà nìbẹ̀ gan-an? Àti lẹ́yìn nàà tí wọn padà wá pẹ̀lú ìjabò wọn pé gbogbo ohun tí wọn le rí jẹ́ àkàrà wéwéwé m̀arun-ún àti eja méjì? Kò nítumò bí, bẹ̀ ẹ̀ ni?

Jẹ́ kí n fi itàkùròsọ̀ yì í sínú irísí yì í. Gẹ́gẹ̀ bí olùṣọ̀ àgùntàn, Èmí tí ẹ̀ iràn lẹ́wọ́ fún awọn idile ní àwọn ipò àní nàwó ní igbà ìṣáájú, bóyá nípa rírán wọn lẹ́wọ́ láti san owó-ọ̀ṣù kan tàbí isanwó ilé yíyá, san owó-orí diẹ̀ tó lágbara, tàbí ra diẹ̀ nínú àwọn ohun èlò ní ilé itajà. Ẹ̀gbọn jẹ́ kí a gbà pe Èmí mò pe idáhùn gidì kì í ẹ̀ fi fún wọn ní iwé àfowókọ̀ kan, ẹ̀gbọn dípò, Èmí mò pé idáhùn nàà jẹ́ Ìjọba.

Itàkùròsọ̀ nàà yòò tí lọ ǹk̀aǹkan bí eléyì í. “Iwo, Olùṣọ̀ Àgùntàn Gary, a ṣaláiní ní ọ̀ṣù yì í, àti pe àwa n sún mọ̀ lílẹ̀ jade kúrò ní ilé wa. ̀Ǹj̀è ilé ìjòsìn le ẹ̀ iràn lẹ́wọ́ fún wa bí?” “Dájúdájú, Èmí le ran ọ̀ lẹ́wọ̀. Èyí ní imòrán mi. Kan san owó ilé nàà kúrò, àti pé iwọ̀ kí yòò ní àwọn ìṣòro tí sísanwó èyíkéyì tàbí láti ẹ̀ àniyàn nípa rẹ̀.” Wọn yòò wò mi kí wọn sí sọ pé, “Olùṣọ̀-àgùntàn, Èmí kò rọ̀ pé ó lóye. Àwa kò ní owó láti san owó ilé tí n bọ̀, kí a máa tí i sòrò sísanwó nàà lẹ̀kan ṣòṣò.” “Èmí mò,” Èmí dáhùn, “iyẹn ní idí tí Èmí fi sọ fún ọ̀ láti san owó ilé nàà kí ó má baa ní àwọn sísanwó ilé èyíkéyì í mọ̀.”

Àti pé tí Mo bá béèrè lẹ́wọ́ wọn láti lọ wo iye owó tí wọn ní gan-an tí ó le ẹ̀é̀ ló fún sísan owó ilé nàà kúrò, wọn yòò ronú pé Èmí jẹ́ ọ̀pẹ̀. Ẹ̀gbọn tí ó ba jẹ́ pe lati gbọran si mi, wọn lọ wo ó gan-an wọn sí padà wa ó sì sọ pé, “A tí ṣàyèwò ní igbà-méjì, Olùṣọ̀ àgùntàn. Gbogbo ohun tí awá le rí ní \$20, ẹ̀gbọn igbèsè orí ifidógò wa jẹ́ \$360,000.” Èmí rọ̀ pé ẹ̀yìn lóye àwòrán nàà. Wọn yòò rọ̀ pé Mo ti pàdànù imòye mi, lóòdótó bí?

Èyí ní bí àwọn ọ̀mọ̀-lẹ́yìn tí ẹ̀ gbòdò tí nímọ̀lára ní ọ̀jọ̀ yẹn, ní idarúdàpọ̀ pátápátá. Àwọn ìṣù àkàrà m̀arun-ún àti eja wéwéwé méjì láti

pín fún àwọn ènìyàn 20,000?

ÌWỌ YÓÒ KÓRÈ OHUN TÍ O GBÌN

Ó dára náà, şáájú kí a tó jinlẹ nínú ìtàn yi i, Èmí nílò láti şe ayaba fún àkókò kan láti şáfihàn òfin ti Ìjọba miíràn tí ó fẹrẹ şe. Àkàrà pèsè àkàrà sí i, àti àwọn eja pèsè eja. Nítorí náà ko èyí sílẹ.

ÌWỌ GBỌDỌ YỌNDA DIẸ NÍNÚ ÀWỌN OHUN TÍ Ó NÍLÒ SÍNÚ ÌJỌBA NÁÀ KÍ ÒUN Ó BÁALE DI PÚPỌ!

Ẹ jẹ kí n fò sí apeře miíràn nínú Bibeli, léyìn náà Èmi yòò padà wa sórí ìtàn wa ni Máàkù 6. Ẹ jẹ kí a lọ sí 2 Àwọn Ọba 4:1-7.

Ìyáwó ọkùnrin kan nínú àwọn ọmọ wólí ì kígbé sí Èlìşà, “Ìrànşẹ rẹ ọkọ mí ti kú, àti pé ìwọ mò pé òún bẹrù Olúwa. Şugbón nìsìşìyí onígbèsè rẹ ñ bọ láti mú àwọn ọmọkùnrin mí méjèjè bí ẹrú rẹ.”

*Èlìşà dáhùn sí i, “**Báwo ni Èmí şe le ràn ó lówó? Sọ fún mi, kín ni ìwọ ní nínú ilé rẹ?**”*

“Ìrànşẹ rẹ kò ní nnkankan níbè rará,” òún dáhùn, ó sì sọ pé, “àyàfi àpò iyefun kékeré ti kólòbó òróró ólìfì.”

Èlìşà dáhùn ó sì sọ pé, “Lọ sí àyíká kí o sì bèèrè lówó gbogbo àwọn aláduúgbò rẹ fún àwọn ikòkò tí ó sófo. Maa şe bèèrè fún diẹ. Léyìn náà lọ sí inú ilé kí o pa ilẹkùn dé léyìn rẹ àti àwọn ọmọ rẹ. Tú òróró náà sínú gbogbo àwọn ikòkò, àti pé bí ọkọkan bá ti ñ kún, gbée sí ẹgbé kan.”

Òún sì fi sílẹ òún ti ilẹkùn léyìn rẹ àti àwọn ọmọ rẹ. Wọn mú àwọn ikòkò wá fún òún sì ñ túu dà síbè. Nígbà tí gbogbo wọn ikòkò ti kún, óún sọ fún àwọn ọmọ rẹ pé, “Mú òmíràn wá fún mi.”

Şugbón wọn dáhùn pé, “Kò sí ikòkò tí ó kù mó.” Léyìn náà òróró náà dáwó şìşàn dúró.

Òun lọ ọ sọ fún iránṣẹ Ọlórun, òun sí sọ pé, “Lọ, ta epo náà kí o sì san àwọn gbèsè rẹ. Ìwọ àti àwọn ọmọ rẹ lè gbé nípa ohun tí o kù.”

—2 Àwọn Ọba 4:1-7

Şàkíyèsí pé wòlfi náà kò sọ, “Ó dára, jẹ kí a kojá sí iṣúra kí a wo ohun tí a ní.” Rárá, ó mọ ọ̀nà tí ó dára jùlọ láti yanjú èyí. Òun sọ pé, “Báwo ni Èmí ẹ le ràn ọ́ lówó?” Obinrin náà le ti ni rúdurúdu diẹ bí òun ti dáhùn, “Báwo ni mo ẹ le ràn ọ́ lówó? Èmí nílò owó!” Şùgbọ̀n kò gbìyànjú láti gàn-an oun. Òun n béèrè ibéèrè pàtàkì kan ti ó mọ pé yòò yorísí idáhùn rẹ. Ibéèrè kan náà ni yòò já sí idáhùn rẹ dáràdára.

“Báwo ni Èmí ẹ le ràn ọ́ lówó? Sọ fún mi, kí ní ìwọ ní nínú ilé rẹ?”

Kín ni Ìwọ Ní?

Kín ni ìwọ ní nínú ilé rẹ? Èmí ní idánilójú pé ó yà mí lẹnu tí ibéèrè nítorí ó ti şàlàyé idi tí òun fi wà nìbẹ̀.

“Íránṣẹ̀ rẹ̀ kò ní nkankan nìbẹ̀ rára,” òun dáhùn, ó sì sọ pé, “àyàfi ikòkò iyẹ̀fun àti òróró ólìfi kékeré.”

Şàkíyèsí àtẹ̀numọ̀ rẹ̀, “ohunkóhun kò sí rára.” Şùgbọ̀n ẹ̀ kò ní nkankan rára bi?

Rára, àlàyé rẹ̀ kò tọ́ nípa ètò imọ̀-ẹ̀rọ̀. Òun sọ pé òun ní ikòkò iyẹ̀fun kékeré tí ìgò òróró kan. Bẹ̀ẹ̀ ni! Ìyẹn ni gbogbo ohun tí wòlfi náà n dúrò dé láti gbọ̀.

**NÍGBÀ TÍ Ó BÁ
FI FÚN IJOBA
ỌLÓRUN, ÒUN
YÍPADÀ NÍNÚ
AGBÁRA, FÍFÍ
SÍ ABÉ ÌJOBA
ÒFIN ỌLÓRUN
KÍ Ó LE PỌ SI.**

Àti pé gbogbo n̄kan tí ìwọ̀ nílò láti béèrè lówó ara rẹ̀ bakan náà ni yí. Ọlórun kan nílò n̄kan tí ó wa lábẹ̀ àṣẹ̀ òfin rẹ̀ láti ṣiṣẹ̀ pẹ̀lú.

Nítorí náà jẹ́ kí a şàtúnnyèwò igbésẹ̀ àkòkò. Ìwọ̀ yòò nílò láti fún Ọlórun ní diẹ̀ nínú ohun tí ó nílò. Nígbà tí ó bá fi fún Ìjọba Ọlórun, òun yòò yípadà pẹ̀lú agbára, fifi si abé òfin ijọba Ọlórun kí ó le pọ̀ sí i. Jẹ́ kí a rántí pé láti sọdípúpọ̀ le máa

túmò sí ohun tí a ri nínú itàn yì í, pé búrédi rẹ yóò kan di púpò nígbà gbogbo fún ara rẹ bí òun ti jòkòò nínú àpótí-rẹ, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé Èmí ti rí irú nnkan yẹn tó ṣẹ̀lẹ̀. Ṣùgbón nígbà gbogbo, Ọlórún yóò ṣe ọ̀nà fún búrédi láti di púpò nípasẹ̀ ibáṣepò pẹ̀lú àwọn èniyàn miíràn. Ènikán le jẹ onínúrerere sí ọ, tàbí ó gba igbéga yẹn níbi iṣẹ̀, tàbí igbàpadà àìròtẹ̀lẹ̀ kan le ṣàfihàn. Àwọn ọ̀nà àìníye wa ti Ọlórún le ṣe isòdipúpò àkàrà rẹ sódò rẹ.

O le Fún Owó Rẹ Lórúkọ

Èmi n fẹ̀ láti tọ̀ka sí ibi pàtàkì kan nípa owó.

A le lo owó gégẹ̀ bí irúgbìn fun ohunkóhun.

Ìwọ̀ n pe owó lórúkọ̀ ni gbogbo ọ̀jọ̀ ìgbé ayé rẹ̀ nígbàkúùgbà tí o bá ra nnkan kan. Fún àpẹ̀rẹ̀, nígbà tí o bá wá ní ilé itaja ohun èlò àti pé o ra búrédi, ìwọ̀ n ṣe pààrò owó rẹ̀ fun búrédi yẹn, tàbí ní tòótó, ìwọ̀ n fún owó rẹ̀ lórúkọ̀ “búrédi” Jẹ́ kí a ṣàyèwò ohun tí èmi túmò sí. Tí o bá nílò búrédi, ìwọ̀ lóye òfin ti Ìjọ̀ba báyi í ti a pe ní irúgbìn àti ikórè. Nípa lílo òfin yẹn, ìwọ̀ mò pé tí ó bá fún irúgbìn búrédi, ìwọ̀ yóò gbà búrédi. Ṣùgbón jẹ́ kí a rò pé o nílò búrédi, ṣùgbón ìwọ̀ kò ní búrédi láti fún irúgbìn. Kín ni ìwọ̀ yóò ṣe? O le fún irugbin owo ki o fun loruko rẹ̀ búrédi bi ìwọ̀ ti n gbìn-ín. Rántí, owó jẹ̀ nnkan ètò fikangbàkan. Àwa n pèé lórúkọ̀ ni gbogbo ọ̀jọ̀ fun ohun gbogbo ti awá niilò lati ori wara àti sísanwó iyálò dórí àwọn bàtà àti óunje. Nítorí nàà o le lórúkọ̀ fowó nígbà tí o ba fi fun ni.

O lè forúkọ̀ fówó rẹ̀ nígbà ti o bá fún.

Ìjọ̀ Ìgbé ayé Ìgbàgbọ̀, ni New Albany, Ohio, ni ile ijòsin ti Drenda ati Èmí bèrẹ̀ ni ọ̀dun 25 sẹ́yin. A kọ̀ Ilé-iṣẹ̀ Now Centre, ọ̀gbà ile-iwé níbi tí Ìjọ̀ Ìgbé ayé Igbagbọ̀ wa ni ọ̀dun 2008. Ó jẹ́ iṣẹ̀ akanṣe ti o n ṣiṣe 6.5 miliọnu dólà ní akoko yẹn, iṣẹ̀ àkànṣe nílá fún awọn eniyan 550 lati ṣe.

O dara, ni ọ̀dun mẹ́wàá 10 sẹ́yin, a ti pò ju ile yẹn. Àwa n sún mó bí i 3,000 ni àwọn iparí ọ̀sẹ̀ èyí tó jẹ́ ọ̀kan nipa gbogbo ohun tí a le ṣe. Ṣiṣe àwọn isìn oríṣíi méréni ni gbogbo iparí ọ̀sẹ̀ jẹ́ gbogbo ohun ti Emi le ṣe. Nítorí nàà àwa pinnu láti ṣàfikún sí ile wa lẹ̀wọ̀lẹ̀wọ̀. Èyí yóò jẹ́ iṣẹ̀ àkànṣe 10-milliọnu dólà kan àti pé òun yóò fún wa ni anfààní láti dàgbà

nípa fifẹ iwọ̀n ti ibi ipejọpọ wa àti fifi aaye àwọ̀n ọ̀mọ̀de kun-un. Ní ìgbà kan nàà, a ro ti àkókò tí àwá nílò láti kó owo nàà jọ léyìn nàà àkókò tí o niilò lati kọ ile naa gan -an yóò jẹ ọ̀rọ kan. Ó tùmò si pe awa yóò wo àkókò didaduro ọ̀dún méjì àti idajì láti ní ànfaàní láti lo aaye ti a şafikún.

Pèlú iyẹn ní ọ̀kàn, àwá rò pe ó yẹ ki a lọ síwájú àti lọ síwájú pèlú fifi kun ilẹ wa şugbọ̀n ni àkókò kan nàà awa bẹ̀rẹ̀ si ni i wa aaye ọ̀gbà ile iwé kan, èyí ti awa ro pe àwá le parí àti şişẹ le lori ni bi i oşù mẹfà. Awa gbàgbọ̀ pe eyi yóò gba diẹ̀ ni ifòdòró kuro nípa ti ọ̀gbà akọ̀kọ lti a n lo lakoko kan naa ati lati gba ile ijọsin laaye lati dagba. Nitórí nàà gbe ẹ̀gbẹ̀ kan papò láti bẹ̀rẹ̀ sí í wà fún ààyè ọ̀gbà. Àwá şàgbéyèwò awọ̀n agbègbè fún ara wa ati lori agbègbè ilu ti a ro pe yoo jẹ ipo nla ni ilu wa. Awa wo ati kiyesi ati pe a fẹ̀rẹ̀ gbé ìgbésẹ̀ ni igba méjì lórí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọ̀n ipò lóríşirişì, şugbọ̀n nígbà tí àwá jòkòó láti gba pe ààyè nàà ni, gbogbo wa yóò gba pe ohun kan kò tun tònà. Gbogbo wa ni a nímò àyèwò nínú ẹ̀mí wa.

Báyí jé kí á yàrà síwájú sí oşù mẹfà léyìn nàà, àti pe awa kò rí ara wà ní ìsúnmọ̀ si wíwá ààyè gbígba ọ̀gbà tuntun wa ju ti àwá ní ojú kan. Èmí yóò ní láti gba, Drenda àti Èmí ní ìdánwò láti ní ìrèwèsì diẹ̀ nínú wíwá nàà. A ti wo gbogbo àşàyàn ti o wa ni agbègbè wíwá wa àti pe awa kò tún wa ile ti yóò bójúmu. Bẹ̀ẹ̀ ni, àwá ti fun irúgbìn wa ni ibẹ̀rẹ̀ irin-ajo, ati pe a mọ̀ pe Ọ̀lọ̀run ní ilé pípé fún wa, şugbọ̀n awa ko nireti pe ki o gba akoko yi i lati di ti ara. Eyi ni isírí kan: ohun pípé nígbà miiran maa ní gba àkókò ti o gun!

Ni akoko yi í, a ti şe ipinnu láti jé olukópa ninu ètò ikówọ̀jọ lati gba owo fun ñetiwoọ̀ki TV tuntun. Eyi yoo jẹ işẹ̀le ọ̀lọ̀jọ męta eyi ti yoo jẹ àjàabalẹ̀ àti lórí afẹ̀fẹ̀ ni owoowuro àti àwọ̀n iròlẹ̀ ni gbogbo ojú mètẹ̀tẹ̀ta. Èmí rò pé ó jé ojú kẹta, àti pé Èmí kan jòkòó lórí àga kan nígbà ti èmí gbọ̀ ti Olúwa şọ̀rọ fun mi. Oun şọ̀ pe, “Mu şọ̀wédowo \$100,000 lati inu işẹ̀-iranşẹ naa ki o si fun irugbìn re sinu ile ise TV yi i peļu eero lati fọ ajaga ori ogba yi i. Mú şọ̀wédowó nàà lọ sí ọ̀kọ̀ọ̀kan àwọ̀n isin méré̀rẹ̀rin yin, kí ó jé kí ilé ijọsin gbàdúra lórí ọ̀rẹ̀ ẹ̀bùn yẹn bi o şe túu silẹ̀, àwá wí pé ọ̀gbà naa ti parí!” Ọ̀ún tẹ̀síwájú lati şọ̀ pe nígbà naa ki emí gbàdúra láti ba Sátàní wí ati paşẹ fun iporúuru ati idádúró láti dúró. Ó dára, àwá şe eléyí ní àwọ̀n iparí- ní àwọ̀n isin wa ní ojú Àbámęta àti ojú Àikú wa.

Ní ojò kejì, èyí ti ó jẹ Ojò Ajé, ikò ọgbà mi sọ pé aṣojú ohun-ìní gidi ti pe, ati pe oun ṣẹṣẹ ri ọgbà ile-iwé giga ti ikọkọ ti fi sita fun tita lója. Wọn pinnu lati wò ó. Nígbà tí wọn lẹ ọ wo, wọn rí ọgbà K-12 pípé, pèlú ile-iwé kan. Oún ní nńkan púpọ diẹ sii ju èyí tí a fẹ láti lò lóri ọgbà ile-iwe, ní òtítító, a n wá láti ya agbegbè wa tuntun ki a le rówó san fún àfikún ọgbà àkọkọ. Bí o tilẹ jẹ pé iye owo náà kì í ṣe nńkan ti a le ronu gan-an pátó, Drenda ati Èmí pinnu láti wò ó ní òwúrò ojò Ìṣẹgun.

Ohun tí a ri jẹ ibi ọgbà ibi iyanu pèlú 88,000 iwọn eṣe, àwọn ilé ìgbé méréin, pápá fún aré sísá, pápá bọ̀lù aláfowọgbá, àwọn pápá tenísi méréin, ilé ibi ìṣéré ti a ṣe iyàsoto, àwọn laabu ìmò-ìjinlẹ, ati àwọn ohun gbogbo ti ọgbà ilé-iwé K-12 kan yóò nílò. Apá kan iyàlenu ti itan náà ni pé o ti ní ipèsè pátápátá àti èyí tí a fipamó pèlú àwọn ipèsè. Drenda àti Èmí wa ní iyàlenu sùgbón emi kò le ri ọ̀nà láti ra ohun-ìní gan-an.

Ó kan ṣẹlẹ pe awá ni ipinnu láti padé ni alẹ ojò yẹn pèlú ọkan nínú àwọn alábaásìṣẹ̀pọ wa láti kàn bá ara wa mu, jẹ àti ṣeré. A ti ṣe ipinnu lati padé jẹ ounjẹ alẹ yí bóyá ní ìgbà mēta tabí méréin ní oṣù méjì tó kojá nítorí àwá méjèjì n ṣìṣẹ̀ lówó. Sùgbón ní àṣálẹ̀ yẹn, a ṣe bẹ̀. Bí a ṣe jòkòó síbẹ̀ ní ibi ounjẹ alẹ, àwá bẹ̀rẹ̀ sí ní í sòrò nípa àfikun sí ilé ìjòsin àkọkọ. Tọkọtaya náà béèrè lówó wa nípa bí àwọn ohun ti ṣe n lẹ, ati pe àwá sọ fún wọn nípa diẹ nínú àwọn idádúró pátàkì ni àwọn iyonda àti awọn ilàna àti àwọn ọ̀ràn miiran tí a ni. A sọ fun wọn pe o dà bí i pe a kò ní parí àfikún titi di opin 2022 tabí ibèrẹ̀ ọ̀dún ti 2023 ní àwọn ohun iyára tí n gbé.

Wọn béèrè lésèkèsè bóyá àwá ti ronú láti ṣe ifilólẹ̀ ọgbà kan, àti pe àwá sọ pe bẹ̀ ni. A ṣàláyé bí àwá ṣe wa a lóṣù méfà ti o keyin láisí wíwá ibi kan ti o yẹ. Lẹyin náà a sọ fun wọn ti ile-iwé oniyi ti a ti wo ní òwúrò yẹn, ní síso pé nńkan bí iyẹn yóò jẹ pípé, sùgbón ó wà fún títá fún iye àwọn mílìọ̀nù kan.

Tọkọtaya náà jòkòó síbẹ̀ wọn kò ṣéjú sùgbón wọn kan sọ ni iròrùn, “Ó dára náà, báwo ni ti o ba jẹ ọ̀fẹ́?” Àwá kò gbàà ni gidi lésèkèsè, wọn tún béèrè lẹ̀kàn sí i, “Báwo ni tí ó bá jẹ ọ̀fẹ́?” Lẹ̀kàn sí i, àwá ro pe wọn n ṣe eré ọ̀modé, sùgbón ní àkókò yì í ọ̀kùnrin náà sọ pe, “Drenda, báwo ni tí ọgbà ile-iwé náà ba jẹ ọ̀fẹ́?” “Kín ni o túmò sí?” àwá béèrè. Wọn sọ pe, “Àwá yóò kọ sòwedowó náà!” Oún yà wá lénú fún ìgbà diẹ̀ bí àwá ti jòkòó síbẹ̀. Sùgbón láti sọ itàn gígún di kùkú, wọn ṣe bẹ̀.

Nítorí náà lójó méjì léyìn tí àwa ti fún irúgbìn yẹn fún ọgbà wa, Ọlórùn tọ wa sí ibi pípé. Àwa ní báyi í ní ọgbà ilé-ìwé 12 mílìyọ̀nù kan lófẹ́ẹ̀ àti lófò! Taa ni yóò ti ronú láí láí tàbí, ní òtítító, pàápàá fojú inú wo èyí? Léyìn tí àwá ri eyí, Drenda àti Èmí gbà pé pẹ̀lú gbogbo ohun tí a ti rí, àwá nílò láti ronú ohun rí lá pàápàá. Ọlórùn le ẹ́ diẹ̀ nínú àwọn ohun tó niyí tó si lẹ̀wà!

Mo ronú pé ìwọ gbọ̀dọ̀ ti ní ìmọ̀lára kan naa sí àwọn ọmọ-léyìn ní ọjó yẹn léyìn bíbọ̀ àwọn èniyàn 20,000 pẹ̀lú àwọn ìṣù àkàrà márùn-ún àti eja wéwé méjì. Èmí gbà pé wọn lọ sùn bí wọn ti n sọ pé, “Ìyálẹ̀nu, òjé ìwọ rí ìyẹn bí?”

ORÍ 5

RÍRÓ ÌPÈSÈ RẸ LÁGBÁRA

A sọrò ní orí tí ó kẹyin nípa ìgbésẹ̀ àkókò ni sísẹ̀ òfin Ìjọba fún ìpèsèrẹ̀.

ÌWỌ GBỌDỌ YỌNDA DÌÈ NÍNÚ ÀWỌN OHUN TI ÌWỌ NÍLÒ SÍNÚ ÌJỌBANÁÀ KÍ ÒUN Ó BÁALE DI PÚPỌ!

Èmí sọ fún ọ lẹyin náà pé Emi yóò dáhùn àwọn ibéèrè méjì nípa àlàyé yì í, àkókò, “Kín ni o tùmò sí láti yònda nńkan kan sílẹ̀ sínú Ìjọba fún-un láti di púpọ?”

Lẹẹkan sí i, jẹ kí a padà sínú itàn wa ni Máàkù 6 fún diẹ̀ nínú ìmòye.

Ní àkókò yì í ó tí pé ní ojọ náà, nítòrí náà àwọn ọmọ-lẹyin rẹ̀ tọ ọ wá. “Èyí jẹ̀ ibi ọ̀nà jìn jìn,” wọn sọ pé, “àti pé ó tí pé púpọ̀. Rán àwọn ènìyàn wònyí kúrò kí wọn le lọ sí ìgberíkò àti àwọn abúlẹ̀ tí ó wà nítòsí kí wọn ra ohun kóhun láti jẹ̀.”

Sùgbón òun dáhùn, “Òun wí fún wọn pé é fún wọn ní nńkan kan láti jẹ̀.” Wọn sọ fún un pé, “Ìyẹn yóò ná wa diẹ̀ sí i ju ìdajì owó-ọ̀yà ọ̀dún kan! Njẹ̀ àwa yóò lọ kí a lo púpọ̀ lórí àkàrà kí a fún wọn láti jẹ̀ bí?”

“Àkàrà mélòó ní èyin ní?” Òun beèrè. “Lọ wò ó.” Nígbà tí wọn rí i, wọn sọ pé, “Márùn-ún—àti eja méjì.”

Lẹyin náà Jèsù darí wọn láti jẹ̀ kí gbogbo ènìyàn jòkòó ní àwọn egbẹ̀ egbẹ̀ lórí koriko aláwọ̀ ewé. Nítòrí náà wọn jòkòó ní àwọn

egbe egbe ti àwọn oḡoḡorùn-ún àti àádótá. Ó mú àwọn àkàrà márùn-ún àti eja méjì nàá àti wíwo ọrun, òun dúpé àti pé òun bu àwọn àkàrà nàá. Léyìn nàá òun fi wọn fún àwọn omo-léyìn rẹ láti pín káàkiri fún àwọn èniyàn. Wọn tún pín eja méjì láààrín gbogbo wọn. Gbogbo wọn jẹun ti ní itélórùn, àti àwọn omo-léyìn kó agbọn méjìláá méjìláá ti àkàrà àti eja ọ. Iye àwọn okunrin tí ó jẹ jẹ egbèrún márùn-ún.

—Máàkù 6:35-44

Èmi n fẹ́ kí o ṣàkíyèsì àwọn nńkan diẹ nínú ìtàn yẹn ti ó le fojú fò. Nígba tí Jèsù sọ pé, “Òun fún wọn ní nńkan láti jẹ,” idáhùn wọn àti èsì Rẹ fihàn wá ọkan nínú àwọn kókóró pàtàkì jùlọ sí òye wa ti Ijoba ní ibáṣepò sí ìpèsè. Nígba tí wọn da òun lóhùn, wọn sọ pé yòò gbà wọn ní owó-iṣẹ́ tí ó ju idaji ọdún kan lọ láti fún àwọn èniyàn ní ọpọlọpọ. Ṣàkíyèsì bí ọkàn wọn ti ṣe so pọ̀ mọ̀ ìpèsè wọn tí wọn nílò láti ṣiṣẹ́ nígba tí wọn bá dojúkọ ìṣòro yẹn. Ó dára, òtítító ni pé gbogbo wa ni a máa n ṣe bẹ̀. Sùgbón èróngbà ti dọ̀là fún àwọn wákàtí yì í nígba gbogbo kì í ṣe apá kan ti èróngbà ti èniyàn. Èyì í wáyé nípa Iṣubú pèlú Ádámù. Èmi nílò láti mú ọ padà sí Iṣubú Ádámù níbi ti à ti le rí i djú pé èyì í wáyé.

Èróngbà ti Dọ̀là fún Àwọn Wákàtí Ọjọ

Fún Ádámù ni òun sọ pé, “Nítorí pé iwọ tétísì iyàwó rẹ iwọ sì jẹ èèsò láti ara igi ti èmi pàṣẹ fún ọ, 'Iwọ kò gbódò jẹ nínú rẹ, ifibú ni ilẹ nítorí rẹ; nípa irora ni iwọ yòò jẹ óúnjẹ lódò rẹ ní gbogbo ọjọ ayé rẹ. Òun yòò pèsè àwọn ègún àti àwọn ègún-ògàn fún ọ, iwọ yòò jẹ àwọn irúgbìn ti ìgbé. Nípasẹ ilàágùn ọjọ rẹ ni iwọ yòò jẹ óúnjẹ rẹ títi iwọ ó fi padà sínú ilẹ, nítorí látòdò rẹ ni a ti mú ọ; nítorí pé eruku ní iwọ àti pé eruku ni iwọ yòò padà sí.”

—Gẹ̀nẹ̀sìsì 3:17-19

Bí iwọ bá rántí, Ádámù àti Efà ni a dá sóri ilẹ láti ṣàkóso rẹ gégé bí aṣojú Ijoba Ọlórùn. Wọn n ṣejoba pèlú àṣẹ́ tí a gbe fún ni. Sátànì, ẹnì tó ti

wà lórí ilẹ̀ tẹ̀lẹ̀, gàn wọn òún sì n fẹ́e gba àṣe ti wọn ni. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé Ádámù àti Éfà ní àṣe pípé lórí rẹ̀, òún tiraka láti tán wọn jẹ̀ pẹ̀lú igbàgbò pé Ọlórún kò sí fún wọn àti pé kò ṣeé gbékẹ̀lé. Òun fún wọn ni ohun tí ó fara hàn gégé bí ojó iwajú tí ó dára jùlọ, nítorí nàà wọn pinnu láti tẹ̀lẹ̀ e dípò Ọlórún. Nítorí iṣòtẹ̀ wọn, wọn pàdánù àwọn ipò òfin wọn nínú Ìjọba Ọlórún àti ní pàtàkì gba Ọlórún jáde kúrò nínú igbé ayé wọn, fifún Sàtànì ní àṣe lábẹ̀ òfin lórí gbogbo ilẹ̀-ayé bí ó ṣe fún àwọn ètò ọmọ èniyàn. Páulù pé Sàtànì ni ọlórún ti àkókò yì í níbí ní 2 Kòríntì.

ọlórún ti àkókò yì í ti fọ́ ojú ọkàn ti àwọn aláìgbàgbò, kí wọn kò le rí imọ̀lẹ̀ ihinrere tí ó ṣàfihàn ògo Kristì, èni tí ó jẹ̀ àwòrán Ọlórún.

—2 Kòríntì 4:4

Ní dídójúko pẹ̀lú eṣe rẹ̀, Ọlórún sọ fún Ádámù pé, “Ìfíbú ni ilẹ̀ nítorí rẹ̀; nípasẹ̀ ìrora ni iwọ̀ yòò jẹ̀ ounjẹ̀ rẹ̀ ní gbogbo ojó ayé rẹ̀.” Lẹ́yìn nàà síso gbólóhùn kan sílẹ̀, òún sọ pé, “Nípa ilàágùn ti ojú rẹ̀ iwọ̀ yòò jẹ̀ ounjẹ̀ rẹ̀.”

Ọlórún sọ fún Ádámù pé nítorí iṣòtẹ̀ rẹ̀, ilẹ̀ kí yòò gbé èeso jáde bí ó ti ṣe tẹ̀lẹ̀. Ọwọ̀ Ọlórún ni a ti di báyií, àti pé Ádámù yòò ní láti ṣe ònà tirẹ̀ nínú ayé nípasẹ̀ ilàágùn tirẹ̀ àti làáláá ìrora rẹ̀. Jòwọ̀ ṣàkíyèsí pé Ádámù ni èni tí ó fi ilẹ̀ gégùn-ún, èyí kì í ṣe Ọlórún. Ádámù ní agbára òfin pípé lórí ilẹ̀, àti nígbà tí òún ṣòtẹ̀ sí Ọlórún, ibùkún Ọlórún ni a fi agbára mú kúrò. Èyí ni idí tí Ọlórún fi sọ fún Ádámù pé, “**Ìfíbú ni ilẹ̀ nítorí rẹ̀.**” Ọgbà níbi tí a ti ṣẹ̀dá Ádámù láti máa gbé, èyí tí ó kún fún ipèsè, ti lọ. Sàájú sí iṣòtẹ̀ rẹ̀, Ádámù kì yòò ti ní ìronù tàbí ibakẹ̀dùn nípa ipèsè; òún ti ní ipèsè lópò lópò níbi gbogbo tí òún bá wò. Sùgbón ní báyi í òun yòò ní láti wá ipèsè tirẹ̀ nípasẹ̀ ìrora kikan ti ara rẹ̀ àti ilàágùn. Èmí pe èyí ni ètò ìrora kikan àti ilàágùn.

Ìrora kikan àti ilàágùn ní àwá nílò ní báyií láti ṣe ipèsè!

Ilẹ̀ ayé kì í ṣe ohun tí ó yípadà nikan. Ádámù àti gbogbo àwọn èniyàn ti yípadà ní báyi í. Ádámù ti pàdánù idánimọ̀ rẹ̀, èrèdì í rẹ̀, àti ipèsè rẹ̀ àti pé ó ti di erú sí iwáláàye ni báyi í. Èyí ni bí iwọ̀ àti Èmí ṣe dàgbà dára dára, lábẹ̀ ètò ti ìrora àti ilàágùn.

**LÁTI ÀKÓKÒ ÁDÁMÙ,
ÀWỌN ỌKÙNRIN ÀTI
OBÌNRIN TI DI ẸRÚ SÍ
ÌWÀLÁÀYÈ, BÓYÁ N
ṢÁRÉ LÉYÌN ÌPÈSÈ
TÀBÍ GBÍGBÉ ÌPÈSÈ
PAMÓ, NÍTORÍ NÍNÍ
OWÓ JÉ ỌNÀ ÀBÁYỌ
NÍKAN LÁTI INÚ ERÉ I
JE TI EKU.**

Gbogbo ìpinnu lábẹ̀ ètò ẹ̀gún ilẹ̀ yì í jẹ ọ̀kan ti ìwàláàyè, àti pé òún dá lóri wíwá owó tàbí níṣe pẹ̀lú àwọn ọ̀ràn owó nígbà gbogbo. Níbo àti bí a ṣe le rí ìpèsè ti àwa nílò ọ̀fin àwọn èróngbà àti àwọn ìgbé ayé wa. Àwọn idánimọ̀ wa, èyí tí ó jẹ àpẹ̀rẹ̀ ti Ọlórún ṣàpẹ̀rẹ̀ aláilẹ̀gbé fún àwọn èrèdíí wa àti àwọn iṣẹ̀ àkànṣe lóri ilẹ̀ ni a ti fipá gbà ní báyi í àti rọ̀pò nípasẹ̀ iwúlò wá láti wá owó tí àwá nílò láti kó jọ, nígbà gbogbo àwa n wá ìpèsè ti ọ̀jọ̀ kejì.

Ètò Ti Ìsínrú Kan

Ìwàdì í kan láìpẹ̀ kan ti Èmí rí sọ pé o jú 70% ti àwọn èniyàn ní Amèríkà kò fẹ̀ràn àwọn iṣẹ̀ wọn.⁵ Ìwọ̀ le bèèrè, “Njẹ̀ kílódé tí wọn í n ló sí iṣẹ̀ tí wọn kò bá fẹ̀ràn rẹ̀?” Ní kùkúru, wọn jẹ ẹ̀rú sí owó osù wọn tí ó n bọ̀!

Lábẹ̀ ẹ̀gún ilẹ̀ ti májèlẹ̀ tí irora àti ilàágùn, gbogbo èniyàn ni àlá ti jíjẹ̀ mìlọ̀nà, ti ọ̀nà abáyọ̀ láti sáré ìje eku aláilọ̀pin àti ifòrò láti wá ìpèsè. Àwọn èniyàn nírètí àti lá àlá láti jẹ̀ tètẹ̀ ti jíjẹ̀ ọ̀lórò níbi tí wọn yòò ti lómìnira láti ṣe ohun tí wọn fẹ́ẹ̀ ṣe dípò ohun tí wọn ní láti ṣe. Láti àkókò ìgbà Ádámù, àwọn ọ̀kúnrin àti obinrin ti di ẹ̀rú sí ìwàláàyè, bóyá n sáré léyìn ìpèsè tàbí gbígbé ìpèsè pamó, nítorí níní owó jẹ ọ̀nà abáyọ̀ nikan láti inú eré ìje ti eku.

Jẹ́ kí n fún ọ̀ ní àpẹ̀rẹ̀ bí ètò yì í ṣe kọ̀ gbogbo wa bí àwá ṣe le ronú. Bí Èmí bá sọ fún ọ̀ pé ìwọ̀ ní láti lo àwọn oṣù 12 tó n bọ̀ láti bọ̀ nínú gbèsè pátápátá, ìwọ̀ yòò bèrẹ̀ sí ní í ronú lógán láti máa ṣe ìṣìrò bí ìwọ̀ ṣe le sáré ipa làáláá díẹ̀ sí í àti làágùn sínú ìdọ̀gba láti ṣe. Ìwọ̀ yòò ṣe ìṣìrò bí ìwọ̀ ṣe le ṣiṣẹ̀ méjì tàbí mètá, tí ó bá di dandan, ohunkóhun tí yòò bá gbà. Àti pé

5. <https://returntonow.net/2017/09/22/85-àwọn-èniyàn-kórira-àwọn-iṣẹ-oriṣii-idibò-so>

ohun tí ó gba jẹ irora àti ilàágùn diẹ sí i. Ìrora idààmú àti ilàágùn jẹ iye idá tí àwá gé gbogbo làáláá sí. Tí iwọ bá nílò ọkò ayókélé tuntun, iwọ yòò pín iye orí rẹ sítasẹ làáláá àti ilàágùn àti pé iwọ o sọ pé, “Rára o, àwa kò le ní owó rẹ.” “Ilé nlá kan? Rára o, àwa kò le ní agbára rẹ.”

Ọlórùn Rí àwọn Ó ẹ́ẹ́ẹ́ nínú àwọn Àìṣeṣe

Lábẹ̀ ètò ẹ̀gún ti ilẹ̀ ayé, alá ẹ̀niyàn ni a fi àwọn irin àjò kékèké sí ilé itajà Walmart àti lẹ̀yìn nàà bọ̀gà kan ní ọ̀nà ilẹ̀ rọ̀pò. Àti pé tí kò bà sí àkókò tí ó tó tàbí ilàkàkà láti mú alá rẹ̀ ẹ̀, wọn a kọ ọ̀ sílẹ̀ wọn a sì gbà fún ara wọn pé ó yẹ kí ó kan tẹ̀síwájú láti lọ síbí iṣẹ̀ ẹ̀yí tí ó kóríra yẹn bíi gbogbo ẹ̀niyàn miiran ẹ̀ ní ẹ̀. Ìrora ilàkàkà àti idọ̀gba ti ilàágùn nígbà gbogbo ni pé ọ̀rò nàà kò ẹ́ẹ̀ ẹ̀ lẹ̀yìn àmì idọ̀gba fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ẹ̀niyàn.

Àti pé ẹ̀yí ni déédéé bí àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn ẹ̀ fiyèsí ipò wọn, “Bọ̀ àwọn ẹ̀niyàn 20,000 wọ̀nyí í? Kò ẹ́ẹ́ẹ́! Ẹ̀yí yòò gbà tó owó-iṣẹ̀ ọ̀ṣù méfà!” Owó ọ̀yà nínú iṣẹ̀lẹ̀ yí í tùmọ̀ sí ilàkàkà irora diẹ̀ sí i àti làáláá ju ẹ̀yí tí ó ẹ́ẹ̀ ẹ̀ láti bá àìní padé. Lẹ̀ẹ́kan sí i, iwòye wọn nípa ti gbígba ìpèsè jẹ̀ nípasẹ̀ ilàkàkà àti làáláá nìkan. Ẹ̀yí ni ọ̀nà tí ó n ẹ́ṣẹ̀ nínú ilẹ̀-ayé. Gbogbo ẹ̀niyàn mò bẹ̀ẹ̀, sùgbọ̀n Jẹ̀sù ti ẹ̀tán láti fẹ́ẹ̀ fi ọ̀nà ìgbé ayé tuntun hàn wọn, Ìjọba tuntun pẹ̀lú àwọn ọ̀fin tuntun. Bẹ̀ẹ̀ ni, ọ̀nà àbáyọ̀ wà jáde kúrò nínú ètò ilàkàkà irora àti ètò ilàágùn. Ọ̀ún wá gan-an!

Jẹ̀ kí a padà sí àkókò yẹn nígbà tí àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn sọ pé ọ̀n kì yòò ẹ́ẹ̀ ẹ̀ láti bọ̀ àwọn ẹ̀niyàn nàà àti pé wo bí Jẹ̀sù ẹ̀ dáhùn. Ọ̀ún ẹ́ẹ̀ ẹ̀ kí iwọ̀ ó ní ẹ̀gbà ọ̀rùn tàbí aláwọ̀ tí DWJD ((Do What Jesus Did) (Ẹ̀ Ohun tí Jẹ̀sù Ẹ̀) lẹ̀wọ̀ tí a ẹ̀ tí iwọ̀ kì yòò fi gbà ohun tí Ọ̀un n fẹ́ẹ̀ fi hàn wá gbé, bí àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn Rẹ̀ ẹ̀ ẹ̀. Dípò gbígba pẹ̀lú àwọn iyẹ̀wò ti ipò àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn Rẹ̀ nàà, Jẹ̀sù dípò ẹ̀yí lo à̀nfaàní nàà nípa fífún wọn ní itọ̀nà kan, “È lẹ̀ wo àwọn àkàrà tí ẹ̀yín ní.” Ní báyi í, wọn mò ẹ́áájú kí àwọn pàápàá tó lọ ọ̀ wòò pé kò sì tó fún wọn láti pín fún gbogbo ẹ̀niyàn gégé bí ọ̀únjẹ̀. Ẹ̀yí ni idí tí wọn fi tọ̀ Jẹ̀sù wá ní àkókò àti láti béèrè lẹ̀wọ̀ Rẹ̀ láti ran àwọn ẹ̀niyàn nàà lọ kúrò kí wọn wá ọ̀únjẹ̀ fún ara wọn. Sùgbọ̀n nínú ìgbóran, wọn lọ ọ̀ wò ọ̀ wọn sì padà wá pẹ̀lú ìjábò tí rírí iṣu àkàrà márùn-

ún àti eja wéwéwé méjì.

Báyi í, ohùn kan ṣẹlẹ̀ níbi tí iwọ̀ gbódò rí, olobó pàtàkì miiran! Ṣùgbón láti ríi, Èmi n fẹ́ẹ̀ láti wo ìtàn kan náà sùgbón ní èdà Mátíù.

Jésù dáhùn pé, “Wọ̀n kò nílò láti lọ. Èyin ẹ̀ fún wọ̀n ní nńkan kan láti jẹ́.”

“Àwá ní iṣù àkàrà márùn-ún àti eja wéwéwé méjì nńkan,” wọ̀n dáhùn.

“Mú won wá fún mi nibí,” òún dáhùn. Àti pé òún dari àwọn èniyàn náà láti jókòó lóri koriko. Mú àwọn iṣu àkàrà márùn -ún àti eja wéwé méjì náà àti wíwo ọ̀run, òún dúpẹ̀ àti bu àwọn àkàrà náà. Nígbà náà ni òún fi wọ̀n fún àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn, àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn náà sì fi wọ̀n fún àwọn èniyàn náà. Gbogbo wọ̀n jẹun wọ̀n sì ní itélórùn, àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn náà sí kò àwọn agbọ̀n méjiláá ti àwọn àjẹkù tí ó fi sílẹ̀. Iye àwọn tí ó jẹ́ tó egbèrún márùn-ún ọ̀kúnrin, Yàtò sí àwọn obìnrin àti àwọn ọ̀mọ̀dẹ̀.

—Mátíù 14:16-21

Ṣàkíyèsí nínú ẹ̀sẹ̀ 18 pé Jésù bèèrè lówọ̀ àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn láti mú àkàrà àti eja wa fún Òun. Lẹ̀yìn náà ní ọ̀pin ẹ̀sẹ̀ 19 náà, àwá rí i pé Òun fi àkàrà àti eja náà padà fún àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn Rẹ̀. Ohùn kan ṣẹlẹ̀ láàárín àwọn ihà méjì tí Ìwé Mímọ̀ tí ó yẹ kí ó gba àkíyèsí rẹ̀ kí ó jẹ́ ibèèrè kan: “Kín ni ìdí tí Jésù fi bèèrè lówọ̀ àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn Rẹ̀ láti mú àkàrà àti eja wá fún Òun tí Òun yóò bá kan fi fún wọ̀n lóṣun padà fún wọ̀n ní àkókò tí nń bọ̀ wá?” Jésù kò ṣe ohunkóhun nípa ti ẹ̀sìn, nítorí náà ìdí kan gbódò wá ti Òun fi bèèrè fún àkàrà àti eja náà. Gégé bí àwọn onímọ̀-ìjìnlẹ̀ ti emí, àwa nílò láti mọ̀ ohun tí ó ṣẹlẹ̀ nígbà tí Òun gba àkàrà àti eja náà látòdò àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn.

Mímú àwọn àkàrà márùn-ún àti eja méjì náà àti wíwo ọ̀run, òún dúpẹ̀ àti bu àwọn àkàrà náà. Nígbà náà ni òún fi wọ̀n fún àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn, àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn sì fi wọ̀n fún àwọn èniyàn.

Bíbélí sọ pé Òún dúpé. Diẹ nínú àwọn èdà kan sọ pé Òún bùkún fún-un. Sùgbón kín ni iyẹn tùmò sí? Ọrò Gírífikí tí a lò níbí fún ọpé tabí ibùkún gan-an tùmò sí láti sọ ohun kan di mímọ, láti béèrè ibùkún Ọlórún lórí ohùn kan, tabí láti béèrè lówọ Ọlórún láti bùkún ohùn kan fún ilò ẹnì. Gbígbé igbésè yẹn síwájú, láti sọ nńkan di mímọ tùmò sí láti sọ ọ di mímọ bí i mímọ, pàápàá fún èrèdìí ti Ọlórún.

Nítórí nàà, nígbà tí Jèsù bùkún eja àti àkàrà nàà, a yà wọn sọtọ kúrò ní àṣẹ ilẹ-ayé sí àṣẹ ti ọrun.

Nígbà tí òun sọrọ sọrí wọn tí òún bùkún fún wọn, àkàrà àti eja nàà yí àwọn ijoba padà.

Mímú Àwọn nńkan Wá Sábé Àṣẹ Tuntun

Iṣù àkàrà àti eja nàà wá lábé àṣẹ àwọn èniyàn ní ilẹ-ayé tẹlẹ àti pé ó wà ní ìta agbára Ọlórún láti ṣe nńkan kan pẹlú wọn. Sùgbón ní báyi í áwá rí i pé nípasẹ ilawọ tí ọmọdékúnrin kékeré, wọn ti fi wọn fún Jèsù, níbi tí wọn tí gbé wọn sábé àṣẹ ijoba. Áwá tún gbòdò mò pé fí fi sábé àṣẹ ti ilẹ-ayé, àkàrà àti eja nàà kò le sọ di púpọ.

Gégé bí àwọn onímọ-ìjìnlẹ ti ẹmí, áwá nílò láti fojú sí àwọn àlàyé. Nígbà wo ní àyípadà yí í ṣẹlẹ gan-an? Ní àkòkọ, iwọ le rò pé àyípadà ti agbára wáyé nígbà tí ọmọdékúnrin kékeré nàà fi eja àti àkàrà nàà fún àwọn ọmọ-lẹyìn. Èyí jẹ, ní tòótọ, apá kan ti ilànà nàà, àti pé ọmọdékúnrin nàà ṣeé ní tọkàn tọkàn tún jẹ olobó pàtàkì láti fọkàn sí. Sùgbón fí fi àkàrà àti eja nàà sílẹ fún àwọn ọmọ-lẹyìn kì í ṣe ibi tí àyípadà ti wáyé. Òún jẹ àkòkò tí Jèsù sọrọ lórí rẹ, nígbà tí òun bùkún sí i, ní òfin àyípadà gan -an wáyé. Èmí fi sílẹ pé bí ó tilẹ jẹ pé Jèsù ti gbà àkàrà àti eja àti pé òun gbà wọn si ọwọ Rẹ, wọn kò ní isọdipupọ títí tí Òún fi sọrọ lórí wọn pẹlú itọsọnà kan pàtó.

Jé kí á fi iyẹn si irísí ti ẹkọ igbàgbọ wa tí a tí kọ tẹlẹ. Áwá rí i pé bí ó tilẹ jẹ pé ọkàn rẹ le wà nínú igbàgbọ, èyí tí ó jẹ kí ó jẹ ibofinmu fún ọrun láti wá sọrílẹ ayé, ohunkóhun kò le ṣẹlẹ títí tí iwọ, tí ó ní àṣẹ lábé òfin lórí ilẹ, yóò fi tú àṣẹ ọrun sílẹ níbi.

Nítorí pèlú okàn rẹ ni ó gbàgbọ àti pé ó ní idáláre, àti pé pèlú ẹnu rẹ ní iwọjẹwọ igbàgbọ rẹ àti pé a gbà ó là.

—Róòmù 10:10

Bí ó tilẹ jẹ pé a kò sàkosílẹ̀ àwọn ọrọ̀ Jésù nínú Bíbélì níbí nípa ohun tí Òún sọ nígbà tí ó bùkún àkàrà àti ẹja náà, Mo ní idánilójú pé wọn le ti lo nkànkán bí èyí: “Bàbá, Mo dúpẹ̀ lówọ̀ rẹ̀ fún ìpèsè rẹ̀, àti pé Èmí gba àkàrà àti ẹja yì í sínú Ìjọba rẹ̀ fún ọ̀go rẹ̀. Àkàrà àti ẹja yì í yóò pò si báyií kí wọn baà le fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn yìi pèlú diẹ̀ sí í jù ní títọ̀, nítorí náà wọn le wá isinmi àti agbára àti rí ọ̀go rẹ̀.” Nítorí náà, bí èmí ti sọ, àwọn ọrọ̀ rẹ̀ ni a kò gbà sílẹ̀. Şùgbọ̀n òún dá mi lójú pé Òún fi àkàrà àti ẹja ní ìtonà lẹ̀yìn tí wọn fi wọn sí ọ̀wọ̀ Rẹ̀. Báwo ni èmí ẹ̀ mọ̀ ìyẹn? Nítorí Òún ti mò tẹ̀lẹ̀ ohun tí èèrò náà jẹ̀ àti pé wọn ti jòkó tẹ̀lẹ̀ nínú àwọn ẹgbẹ̀ ẹgbẹ̀.

Jésù dáhùn pé, “Wọn kò nílò láti lo. Ẹ̀yin ẹ̀ fún wọn ní ǹnkan kan láti jẹ.”

“Áwá ní ìṣù àkàrà márùn-ún àti ẹja wéwé méjì nìkan,” wọn dáhùn.

“Mú wọn wá fún mi níbí,” òún dáhùn. Àti pé òún dari àwọn èniyàn náà láti jòkòó lóri koríko. Mú àwọn ìṣù àkàrà márùn-ún àti ẹja wéwé méjì náà àti wíwo ọ̀run, òún dúpẹ̀ àti bu àwọn àkàrà náà. Nígbà náà ni òún fi wọn fún àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn, àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn náà sì fi wọn fún àwọn èniyàn náà.

—Mátíù 14:16-19

Şàkíyèsí pé Òún ti fún wọn ní àwọn ìtonà láti jòkòó lóri koríko şáájú kí Òún ó tó bùkún àkàrà àti ẹja. Òún mọ̀ gan-an ohun tí èèrò Rẹ̀ jẹ̀. Òún dá mi lójú pé Òún fún àkàrà àti ẹja ní ìtonà lẹ̀yìn tí wọn gbé wọn sí ọ̀wọ̀ Rẹ̀. Fi fún ni ìtonà kan nígbà tí o bá n fún irúgbìn rẹ̀ jẹ̀ apá kan pàtàkì tí idásílẹ̀ irúgbìn rẹ̀. Njẹ̀ èmí sọ pé pàtàkì? Èmí ẹ̀ bẹ̀ẹ̀, nítorí náà şàkíyèsí. Èmí nílò láti lo àkókò diẹ̀ ní ibi yì í nípa fi fún ìtonà kan nígbà tí iwọ̀ bá n fún irúgbìn.

“*Şùgbón kín ni èyin?*” òún bèèrè. “*Taa ni èyin sò pé emí jẹ?*”

Şimóni Pétèrù dàhùn pé, “Ìwọ ni Mèsáyà, Omọ Olórun aláàyè.”

Jèsù dàhùn pé, “Alábùkún ní fún ọ, Şimóni omọ Jóná, nitori a kò fi èyi hàn fún ọ nípasè eran ara àti èjẹ, şùgbón nípasè Bàbá mi ti n bẹ lórun. Èmí sì sọ fún ọ pé ìwọ ni Pétèrù, àti lóri àpáta yì í ni èmi yóò kọ ìjọ mi lé, àti pé àwọn ẹnu-ibodè ipò òkú kì yóò borí rẹ. Èmi o fún o ní àwọn kókóró ìjọba òrun; ohunkóhun tí o bá dè ní ayé yóò dì didè ní òrun, àti ohunkóhun tí ó bá sì tú lóri ilẹ ayé ní á ò sì tú ní òrun.”

—Mátìù 16: 15-19

Ìwé Mímọ yì í sọ fún wa kedere pé agbára wá láti şakóso lóri ilẹ-ayé ní ipò Ìjọba Olórun ni a ti gbà padà nípasè Jèsù Kristì. A ti fún wa ní àşẹ láti de èşù àti tú ìfẹ ọrun sórí ilẹ-ayé. Ní báyi í, Èmí gbàgbọ, tàbí ní ó kéré jù èmí nírètí, pé ọpọlọpọ àwọn Kristièni ti mọ tẹlẹ ohun tí díde èşù tùmọ sí. Ní irọrùn, díde èşù tùmọ sí dí dáa dúró láti şe àwọn ètò búburú rẹ. Ìyẹn le wáyé nípasè rẹ tí ó n gbé àwọn èmí èşù jáde kúrò nínú èniyàn, tí ó fi ọwọ rẹ lé àwọn aláìsàn àti pé wọn n bọşipọ, tàbí nírọrùn nípa síşọ, “Dúró, ní orúkọ Jèsù!” Òún n gba àşẹ rẹ ní Ìjọba Olórun àti lílò rẹ láti fi ipá mú ìşegun tí Jèsù borí lóri èşù.

**A TI FÚN WA NÍ
ÀŞẸ LÁTI DE
ÈŞÙ ÀTI TÚ
ÌFẸ ỌRUN SÓRÍ
ILẸ-AYÉ.**

Lílo Àşẹ Rẹ

Nínú àkíyèsí mi, àwọn èniyàn diẹ ni ó mọ bí wọn şe le tú ọrun sí ilẹ-ayé. Mo ti sọrọ tẹlẹ nípa 1 Jòhánù 5:14-15 gégé bí ilànà fún àdúra tí ó múnádóko.

Èyi ni ìgbékèlẹ tí àwá ní láti súnmọ Olórun: pé tí àwá bá bèèrè ohunkóhun ní ìbámu sí ìfẹ rẹ, òún gbọ wa. Àti pé tí àwá bá mọ pé òún gbọ wa—ohunkóhun tí àwá bèèrè—àwá mọ pé àwá ní ohun tí àwá bèèrè lówọ rẹ.

—1 Jòhánù 5:14-15

Gbí gbàgbò nínú ọkàn rẹ tàbí níní ìgbàgbò kì í ẹ̀ ọ̀pin ti ètò nàà. Gégé bí a ti rí i tẹ̀lẹ̀, nígbà tí ìwọ̀ bá gba ohun tí ọ̀rún sọ̀ gbọ̀, ìwọ̀ ní idáláre. Ìwọ̀ ti wà ní ibófinmu báyi í fún ọ̀run láti sà̀n sí ilẹ̀-ayé, sùgbón ohunkóhun kò ẹ̀lẹ̀ tí tí ìwọ̀ ó fi tú àşẹ̀ yẹ̀n sílẹ̀ sí ilẹ̀-ayé. Ìwọ̀ jòkó pẹ̀lú Krístí ní àwọn ọ̀run ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún Bàbá Rẹ̀. Àwọn ọ̀rọ̀ rẹ̀ ní ọ̀rọ̀ ọ̀ba, àti ọ̀run ni a kò le dá sílẹ̀ níbí tí tí ìwọ̀ fi sọ̀rò! Èyí le jẹ̀ ikéde tàbí àdéhùn tí a sọ̀ nínú àdúrà, sùgbón ìwọ̀ mú àwọn kókóró ti Ìjọba nàà lówó. Ọ̀lọrun ko le ẹ̀ nhkankan láisi ìwọ̀!

Kì í kàn ń ẹ̀ ọ̀rọ̀ kan ti mí mò bí ìwọ̀ ẹ̀ se le lọ nípasẹ̀ یشه̀ ti gbígbàdúrà ni ó ń jẹ̀ kí àwọn nhkan ẹ̀lẹ̀; òun jẹ̀ mí mò láti fún itonà kan nígbà tí ó bá ẹ̀ ẹ̀ẹ̀. Rántí, tí o kò bá tú ọ̀run sílẹ̀ níbí ní ilẹ̀-ayé, kì yóò ẹ̀ẹ̀ ẹ̀. Nítorí nàà òun jẹ̀ dandan pé kí àwá lóye bí àwá ẹ̀ se le tú ifẹ̀ ọ̀run sí àwọn ìgbé-ayé wa àti ilẹ̀-ayé wa.

Ọ̀kan nínú àwọn àpẹ̀rẹ̀ tí ó dára jùlọ̀ ti fifún ní ní itonà ni a kọ̀ nínú Àdúrà Olúwa. Àwọn kókóró pàtàkì diẹ̀ wà níbí nínú Àdúrà Olúwa tí ìwọ̀ nílò láti mò. Ní àkókó, ọ̀rọ̀ nàà sọ̀ pé Ọ̀lọrun ti mò ohun tí ìwọ̀ nílò tẹ̀lẹ̀, nítorí nàà dáwọ̀ bíbẹ̀bẹ̀ dúró. Bíbẹ̀bẹ̀ kì í ẹ̀ ìgbàgbò, àti pé òun fi àimòkan tí ibàşẹ̀pọ̀ sí bí Ìjọba ẹ̀ ń şişẹ̀ fara hàn àti àwọn ètò rẹ̀ bí ọ̀mọ̀ ilú Ìjọba nàà. Fífún itonà kan nínú àdúrà niise pẹ̀lú ibeèrè gidi. Ibèèrè jẹ̀ àlákàlẹ̀ àlàyé tí ohun tí ó nílò. Kíise bíbèèrè fún àwọn ohun wọ̀nni; òun jẹ̀ dídí ètò àwọn ohun wọ̀nyẹn mú.

Àti pé nígbà tí èyìn bá ń gbàdúrà, kì èyìn màà ẹ̀ tẹ̀síwájú láti şàtúnwí asán gégé bí àwọn kẹ̀fẹ̀rì, nítorí wọ̀n rò pé a ó gbọ̀ wọ̀n nítorí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ọ̀rọ̀ wọ̀n. Màà ẹ̀ dà bí i wọ̀n, nítorí Bàbá rẹ̀ mò ohun tí ìwọ̀ nílò şáájú kì ó tó bèèrè lówó rẹ̀. Èyí, léyìn nàà, ní bí ó ẹ̀ se yẹ̀ kì ó gbàdúrà: “Bàbá wa tí ń bẹ̀ lórun, ọ̀wọ̀ ní fún orúkọ̀ rẹ̀, kì ijọba rẹ̀ kì ó dé, ifẹ̀ tìrẹ̀ ní kì a ẹ̀, lóri ilẹ̀-ayé bí òun ti wà ní ọ̀run. Fún wa lóunje ọ̀jùmọ̀ wa lóni í.”

—Mátífù 6:7-11

Jésù bẹ̀rẹ̀ pẹ̀lú, “Bàbá wa tí ń bẹ̀ ní ọ̀run, ọ̀wọ̀ (tí ó ní ibòwọ̀ púpọ̀ àti ọ̀lá) ní fún orúkọ̀ rẹ̀ (ń şàlàyé lóri ijọba àti àşẹ̀ rẹ̀).” Jésù ń şètò ipò ifíránşẹ̀ òfin tí àdúrà ní gbólóhùn àkókó yi í. Jẹ̀ kí a şáfíwé rẹ̀ si gbólóhùn àkókó tí a ń sọ̀ ni ilé-ẹ̀jọ̀ kan.

Agbófinró kan yóò dúró yóò sì sọ̀ pé, “È Jòwọ̀ dide. Ilé-ẹ̀jọ̀ tí (léyìn nàà ó dárúkọ̀ ilé-ẹ̀jọ̀).” Ó lé jẹ̀ Ilé-ẹ̀jọ̀ ijẹ̀jọ̀ tí ó wọ̀pọ̀ ti Franklin County

tàbí Ilé-ẹjọ̀ Ìdájọ̀ Onígbejọ̀ Keji, ti ẹka ti Ọdaràn, tàbí orúkọ mìràn. Şùgbọ̀n ọ̀pọ̀lopọ̀ àwọn ohún şeşẹ̀ níbẹ̀ ní ìbèrẹ̀. Agbófinró náà sọ pé, “Gbogbo yín ẹ̀ dide,” şètò ọ̀lá nítorí ilé-ẹjọ̀ àti fún adájọ̀ tí yóò şàkóso ní Ilé-ẹjọ̀. Orúkọ ilé-ẹjọ̀ ni a ménubà láti fidí àşẹ̀ mulẹ̀, kí o baa lè mò pé iwọ̀ wà ní agbàlá tí ó tò ẹ̀yí tí ó ní àşẹ̀ lórí ọ̀ràn rẹ̀.

Jẹ́ kí a tẹ̀şiwájú pẹ̀lú ohun tí agbófinró náà n sọ. “Jòwọ̀ dide. Ilé-ẹjọ̀ ẹ̀yí tó wọ̀pọ̀ ti Franklin County ti wá bẹ̀rẹ̀ ní báyi í, Adájọ̀ fún ijẹ́jọ̀ Smith ní n şàkóso.”

Gbogbo gbólóhùn àkókò yì í, “**Bàbá wa ti n bẹ̀ ní ọ̀run, ọ̀wọ̀ ni fún orúkọ rẹ̀,**” n şètò ipò idúró ti Ẽni ti yóò şàkóso ọ̀ràn yì í àti fún wa ni àşẹ̀ láti wa níbẹ̀. Ọ̀un ni Bàbá wa, àti pé àwá ní ànfaàní iwolẹ̀ lábẹ̀ òfin sí ilé-ẹjọ̀ yì í. Ìdájọ̀ àkókò yì í tún wá agbègbè ẹjọ̀ ti kóòtù bí i jíjẹ̀ ilé-ijẹ́jọ̀ ti ọ̀run, ilé-ẹjọ̀ tí ó ga jùlọ̀ ti gbogbo àşẹ̀.

Nígba mìràn, Adúra Olúwa sọ pé, “**Kí ijọba rẹ̀ dé, ifẹ̀ tírẹ̀ ni kí a şe.**”

Gbólóhùn yì í n gbé ìbéèrè sí ilé-ẹjọ̀ láti şe akóso ní ibámu sí òfin Ijọba. O ti fẹ̀rẹ̀ şe ìbéèrè tàbí mú ọ̀ràn kan wá sí ilé-ẹjọ̀, àti pé ó n béèrè lẹ̀wọ̀ Adájọ̀ láti fi ipá mú ohun ti ifẹ̀ Rẹ̀ (òfin) sọ nípa ọ̀ràn yì í. Nígba mí tí ó sọ, “**Lórí ilẹ̀-ayè bí ó ti wà ní ọ̀run.**” Lẹ̀kàn sí í, iwọ̀ n sọ pé iwọ̀ n fẹ́ẹ̀ kí òfin yì ní ọ̀run láti di òfin lórí ilẹ̀-ayè gẹ́gẹ̀ bí ó tí wà ní ọ̀run. Báyi í, gbogbo ẹ̀yí ni láti fidí mulẹ̀ àti şàgbékalẹ̀ fún ọ̀ àti kóòtù. Kò sí ohun tí ó béèrè tàbí gbékalẹ̀ síbẹ̀síbẹ̀. Şùgbọ̀n àtẹ̀lẹ̀ ẹ̀yí ni iwé ẹ̀bẹ̀.

“Fún wa ní oúnjẹ̀ òòjọ̀ wa lóni.” Àlàyé yì í kò ní púpọ̀ láti şe pẹ̀lú àkàrà àyàfi ti ẹ̀yí í bá jẹ̀ déédé ohun tí ó níilò. Dípò ẹ̀yí, ọ̀un n sọ fún ọ̀ láti

**ŞÙGBỌ̀N Ọ̀PỌ̀ ÀWỌ̀N
KRÍŞTÍẼNÌ NÌ Ó MÁÁ
N SỌ NŃKAN BÍ I ẼYÍ,
“AH, OHUNKÓHUN TÍ
Ọ̀LÓRUN N FÉ LÁTI
MU WÁ FÚN MÌ DÁRA.
ÓUN MỌ ẼYÍ TÓ DÁRA
JÙLỌ.” Ó LÒDÌ, Ó LÒDÌ,
Ó LÒDÌ!**

fi ohun ti ó níilò síbẹ̀. Rántí, gbogbo ibára ẹ̀ni sọ̀rọ̀ yì í bẹ̀rẹ̀ ní ibi tí Jẹ̀sù ti n kọ̀ àwọn ọ̀mọ̀-leyìn Rẹ̀ bí wọn şe le gbàdúra láti bá àwọn àini wọn padé. Ẽyí ni ibi tí o ti şe iwé ẹ̀bẹ̀ rẹ̀, şùgbọ̀n bí ẹ̀mí ti sọ, ọ̀rọ̀ tí ó dára jùlọ̀ láti şeé lo níbí ni ìbéèrè. Nítorí bẹ̀, àwọn méjèjè yóò şişẹ̀, àti pé ẹ̀bẹ̀ ni ohun tí Fílípì 4 sọ. Şùgbọ̀n kókó tí

èmi n fẹ látí tọka sí jẹ iwé èbè jẹ èyí tí a ṣàlàyé. Kókó ọrò ni látí rántí àlàyé. Ìwọ n fún itọnà kan kalẹ nínú àdúrà; o ní látí jẹ àlàyé àti ní déédéé. Fílípì 4: 6-7 sọ ohùn kan náà fún wa.

Màà ẹe ṣàníyàn nípa ohunkóhun, ṣùgbón ní gbogbo ipò, nípasẹ àdúrà àti èbè, pèlú idúpé, ṣàfihàn àwọn ibéèrè rẹ fún Olórún. Àti àlááfà Olórún, èyí tí ó kojá gbogbo ọye, yóò sọ ọkàn rẹ àti èmí rẹ nínú Kristì Jèsù.

—Fílípì 4:6-7

Ṣàkíyèsí pé àwọn àdúrà àti àwọn èbè yàtò. Àwọn àdúrà wa n gbé àwọn èbè wa, ṣùgbón àwọn àdúrà jẹ àwọn ọkọ tí ó gbé wọn lọ sí ọdò Bàbá. Lẹẹkan sí i, èbè kan jẹ àlàyé púpọ àti kòngé. Ṣùgbón ọpọ àwọn Krístièni ni ó máa n sọ nńkan bí i èyí, “Ah, ohunkóhun tí Olórún n fẹ látí mú wa fún mi dára. Óún mọ èyí tó dára jùlọ.” Ó lòdì, Ó lòdì, Ó lòdì!

Olórún ti fún ọ ní àwọn kọkọrọ ti Ìjọba náà!

Bí o bá ti ka púpọ ti ohun èlò mi, ìwọ yóò ti rí àwọn itàn àlàyé tí kò níye ti Ìjọba náà. Ọpọlọpọ wá nínú iwé yí i tí Mo níretí pé yóò ràn ọ lówó látí wò bí àlàyé Ìjọba ẹe jẹ àti bíi báwo ni àwọn ọrò rẹ ẹe nílò látí jẹ. Látí ṣàgbékalẹ kókó mi, jẹ kí n ṣàkọjọpọ àwọn itàn kan tí ó le ti gbọ tẹlẹ fún ọ. Ṣùgbón tí èmí léèrò pé Èmí nílò látí lo àkókò púpọ bí ìwọ ẹe nílò fún ọ látí ní ọye tí ó dára ti bí i báwo ni Ìjọba ẹe jẹ pàtó tó. Jẹ kí n kàn mú ọ lọ nípasẹ àwọn diẹ nínú àwọn itàn tí a ti sọrò nípa rẹ.

Ìjọba náà lójú Ìṣẹ

Ìwọ kà tẹlẹ bí ọkọ ayókélé mi ẹe gbiná léyìn tí Èmí sọ jade ní pèlú ariwo, “Olúwa, ibá dára jùlọ tí ọkọ ayókélé yíi bá kàn gbiná.” Títàsè bí? Jẹ kí a lọ síwájú. Èmí sọ fún ọ nípa àgbònrín, bí Olúwa ẹe fihàn mí látí fún irúgbìn fún wọn, àti bí èmi kò ẹe ni àgbònrín kan tó wá sáábé idúró igi mi tí Èmí kò fún irugbin fún ri. Àgbònrín kan náà, àgbònrín tí èmí fún irúgbìn fún, òún wá ní gbogbo igbà. Lẹyìn náà èmí fi hàn ọ bí Olórún ẹe fihàn mí pé àgbònrín mi n bó ní ilànà kan náà tí èmí fi fún irúgbìn fún wọn. rékojá

síwájú; Njé o ti gbọ ohùn kan bí èyì í tẹ̀lẹ̀ rí? Èmí mò pé Èmí kò rí i tí títí emí fi rí ojú arà mi rí i. Ijọba nàá jẹ déédéé ti Èmí sọ fún ọ nípa idánwò ti àgbònrín alámi-méje àti alámi-méfà tí Tim fún irúgbìn fún. Èmí sọ fún ọ bí Qlórun ẹ̀ kọ mi láti bá àgbònrín sọ̀rò, àti pé àgbònrín tí ó jìnnà kúrò lódò mi ní iwọn ẹ̀sẹ̀ bàtà 200 dúrò ní iṣẹ́jú-àáyá tí Èmí sọ̀rò, lẹ́yìn nàá òún wá ó dúrò tààrà nísàlẹ̀ idúró igi mi. Èmí sọ fún ọ nípa àparò níbi tí Èmí ti pàṣẹ̀ fún-un láti dúrò, àti pé òún dúrò lẹ̀sẹ̀kẹ̀sẹ̀ nínú àwọn pàpá rẹ̀.

Èmí sọ fún ọ nípa ibon tí Mo tọka sí nínú ilé itajà àwọn ohun èlò eré idaraya lákòòkò tí Èmí sọ pé, “Èmí yòò gba ọkan yẹn,” àti láwọn ọ̀sẹ̀ diẹ̀ lẹ́yìn nàá, A fún mi ní ibon ohun gan-an pátó. Èmí tún sọ fún ọ nípa ọ̀kọ̀ ayókẹ̀lẹ̀ BMW 645Ci tí Drenda rí tó kojá ní ààyè ibi igbókòsì tí òún sì sọ pé, “Èyí ni!” Àwà kò sọ fún ẹ̀nikẹ̀ni, sùgbọ̀n lẹ́yìn ọ̀sẹ̀ diẹ̀ lẹ́yìn nàá, ọ̀kùnrin kan nínú ilé ijosin pé mí òún sì sọ pe, “Èmí rí ọ̀kọ̀ ayókẹ̀lẹ̀ Drenda lóni í.” Òún jọ mí lójú òún sì béèrè lówó mi ohun tí òún túmò sí. Òún tẹ̀síwájú láti sọ pé bí òún ti ń wakò nínú ilú, òún rí ayípadà BMW 645Ci ní ipò pípé tó wà fún títà; àti bí òún ti ríi, Olúwa sọ fún-un pé ọ̀kọ̀ ayókẹ̀lẹ̀ Drenda ni. Iyẹn gba àkíyèsí mi, ọ̀kọ̀ ayókẹ̀lẹ̀ gan-an!

Èmí yòò sọ itàn kan fún ọ ní orí 7 ti bí mó ẹ̀ ẹ̀ gba ọ̀kọ̀ òfúrufú gan-an tí Èmí tí fún irúgbìn fún láti orisun àìròtẹ̀lẹ̀ pàta pàta àti bí emí ẹ̀ ní owó láti san fún-un. Èmí ní àwọn itàn ànìye ti bí Ijọba ọ̀run ẹ̀ ń sísẹ̀ gan-an.

Èmí rántí nígbà tí emí ta akọ̀ àgbònrín olójú-àmi-26 mi. Òún jẹ̀ ojọ̀ tí ó gbóná dáràdára nínú Oṣù kọ̀kànláá. Èmí jẹ̀ kí àgbònrín nàá wà ní gbogbo ojọ̀ yẹn, àti ní ojọ̀ kejí Èmí gbée lẹ̀ sí ọ̀dò oníṣẹ̀ ọ̀nà láti gbé orí rẹ̀. Ó wo orí ẹ̀ran nàá òún sì sọ pé, “Máà bínú; o dá bí i pé ojú ojọ̀ gbígbóná ti ti bá orí ẹ̀ran yìi jẹ̀. Èmí kò rò pé èyí yòò sísẹ̀, sùgbọ̀n emí yòò gbìyànjú àti rí i.” Ní báyi í, Èmí kò fẹ̀ jẹ̀ kí àgbònrín olówó iyebíye ti emí ti kòrè rẹ̀ pẹ̀lú igbàgbọ̀ kùnà láti di gbígbé kalẹ̀ ní ọ̀fìnsi mi. Ní àkòkò tí òún lọ sínú ọ̀fìnsi láti mú fọ̀mù àṣẹ̀ kan. Nígbà tí òún rìn wọ̀ ọ̀fìnsi, Èmí gbé ọ̀wọ̀ mi lórí àgbònrín nàá emí sì kéde pé orí ẹ̀ran nàá jẹ̀ pípé àti pé iṣẹ̀ ọ̀nà nàá yòò jáde dáràdára. Ó dára, Èmí padà lọ ní oṣù kan láti gba iṣẹ̀ ọ̀nà nàá, àti pé oníṣẹ̀ ọ̀nà nàá sọ pé, “Òún mò, Èmí sọ fún ọ pe Èmí rò pé orí ẹ̀ran nàá bajẹ̀, sùgbọ̀n àbájáde iṣẹ̀ ọ̀nà yì i wà ní pípé. Orí ẹ̀ran nàá pé.”

Èmí le tẹ̀síwájú fún àwọn wákàtí bí i èyí, sùgbọ̀n láini isàlẹ̀ ni kìn ni o ń sọ? Pẹ̀lú gbogbo ọ̀rò, ó ń sètò ní òfin emí iṣipòpadà! O le sàì tí i mò pé.

Mo mò pé èmi kó, sùgbón ó jé òtítító. Ìjọba náà jé pátó pátó. Jé kí n sọ itàn kan diẹ síi fun ọ, àti pé iwọ yóò ríi ọpọlọpọ àwọn itàn diẹ síi jákẹjádò iyókù iwé yì í ti yóò fihàn ohun ti Emi n sọ. Bí ó tí le sọ, Emí ní itara nípa gbígba èyí kojá.

Síṣètò Òfin Èmí ní Ojú isẹ

Óun jé lákòókò ọkan nínú àwọn àpèrò àwọn obinrin ti Drenda. Àwá yá Cadillac Escalade kan láti gbé àlejò wa kan ní àyíká lákòókò tí òun wà ní ilú. Ní ìparí àpèrò náà, Escalade náà ni a kò le dá padà wá títí di òwúrò, nítorí náà Drenda àti Èmí pinnu láti wa ọkọ ní ilé ní alẹ ọjọ yẹn láti rí i bí ọkọ náà ẹ se rí. Àwa kò tí ì wa ọkọ Escalade kan ẹ́ájú kí ó tó digbà náà. Ó dára náà, bí iwọ ti le fojú inú wò, ó jé ọkọ dára dára nílá. Bí àwá ẹ se n padà sí ilé ijọsin ní òwúrò ọjọ kéjì, àwa n sọrò, àti pé a gbà pé àwa yóò fẹ láti ní ọkan. Èyí ti a wa jé èyà ti kúkuru àti pe ó ní àwọ funfun píálì. Àwa méjéjì gbà pé àwá fẹràn èyà kúkuru tí ó dára jùlọ ju èyà tí ó gùn lọ, àti pé àwá fẹràn píálì funfun.

Ó dára, ó jé oṣù kan tàbí bèẹ lẹyìn isẹlẹ yẹn pé bi èmi ẹ se n bọ ni ita láti gbà iwé mi, ẹrọ alágbéká náà, àti ohun ti ó wà ní ọpin kejì jé ọkan nínú àwọn ọmọ ẹgbé ilé ijọsin mi. Ó sọ ní iròrùn, “Èmi yóò fẹ láti ra Cadillac Escalade kan fún ọ. Àwọ wo ni iwọ yóò fẹ?” Óun bá mi lẹ́jafùú àti pé èmi sọ fún pé aláwọ funfun kan. Èmí ti gbàgbé láti dárúko èyà kúkuru, síbẹ síbẹ. Ó dára náà, ní nńkan bí oṣù kan kojá, àti pé Èmí rò pé ó ẹ́ẹ se pe òun ti gbàgbé nípa Escalade, sùgbón fòònú dun, òun sì sọ pé òun ti rà ọkan. Nítorí náà àwá lọ láti padé rẹ, àti pé òun ní èyà kúkuru funfun pípé ti Escalade kan. Bí àwá ẹ se n rìn sókè, òun sọ àwọn ọrọ̀ báyi í, “Máa bínú pé ó gba àkókò púpọ̀, sùgbón èmi kò le rí ọkan tó jé pípé.” Ohun ti kò mò ni pé àwa kò fẹ ọkan tó jé gígùn. Óun fẹràn ọkan tí ó gùn àti pé òun léèrò pé ó jé ọkan tí àwa yóò fẹ, sùgbón kúkuru ní nikan ni òun le rí. Lẹ́ẹkan sí i, ọkọ pípé, ọkọ gan-an náà tí a ti sọ ní àdéhùn.

Àpẹrẹrẹ iyàlẹnu tí èmi rí nínú isòwò ẹlẹ ní àwọn ọdún diẹ sẹyin. Bí ó ẹ se le mò tàbí šalái mò, Èmí tún ní ilé-isẹ ètò Ìṣuná kan. Ẹ́ájú kí èmi tó bèrẹ isẹ olùṣọ̀ àgùntàn ní ọdún 25 sẹyin, Èmi ní ọ̀fisi àkókò nínú àwọn

òfìsì 5,000 fún òkòòkan nínú àwọn oníbàrà mi. Nígbà tí èmí ẹ̀ se ifilólẹ̀ ijọ mi, Èmí mò pé Èmí yóò ẹ̀sẹ̀ púpọ̀ àti rò pé Èmí kì yóò ní ànfààní láti ẹ̀salákóso, èyí tí Èmí kò ẹ̀. Níbi oko òwò mi, àwọn olùtajà wa n fún wa lánfààni àwọn ìrìn àjò iwúrì àti san èrè fún àwọn oníbàrà wọn fún iṣẹ̀ ọdún yẹn. Olùtajà kan ti Èmí n ló n fún àwọn olùborí mewaá àkókò wọn ni \$100,000 ni àwọn ifidógò imọ̀rírì ti àpẹ̀jọ ọ̀lọ̀dọ̀dún wọn fún ẹ̀nikẹ̀ni tí ó dé orí \$10 míliọ̀nù ní iwọn ọdún. Wọn a tún sanwó fún ìrìn-àjò lọ síbi àpèrò fún ẹ̀nikẹ̀ni tí ó ẹ̀ ju \$3 míliọ̀nù. Nígbà gbogbo Èmí ẹ̀ ju \$4 míliọ̀nù ní gbogbo ọdún pẹ̀lú ilé-iṣẹ̀ yì í, nítorí nàà Èmí yóò gba ìrìn-àjò ọ̀fẹ̀, àti lẹ̀yìn nàà Èmí yóò ní láti jòkòó síbẹ̀ kí èmí ó si wò wọn bi wọn ti n pín àwọn sòwédowó \$100,000 fún àwọn ẹ̀ni tó borí nínú àwọn mewaá ní gbogbo ọdún. Èmí ẹ̀ èyí fún ọdún 18! Iyẹn tó, fún ọdún 18. Èmí kò rò pé Èmí le dé ibi-ilépa yẹn lákòókò tí èmí ti da ijọ mi, nítorí nàà Èmí kò ẹ̀tò igbàgbọ̀ mi ní itọ̀nà yẹn.

Ẹ̀sùgbọ̀n ní ọdún kan bí èmí ti jòkòó ní àpẹ̀jọ tí mo n wo olùborí àkókò nínú ẹ̀ni mewaá tí ó ga jùlọ̀ ti n gbà sòwédowó wọn \$100,000, Olúwa bá mi sòrò o sọ pé, “Kín ni یدی tí o kò fi wà níbẹ̀?” Ẹ̀sájú kí èmí tó le dáhùn, Òun sọ pé, “Èmí fẹ́ẹ̀ kí o wà níbẹ̀. Èmí n fẹ́ẹ̀ kí a rí orúkọ mi níbi.” Ó dára, ó ti tó Oṣù Kẹ̀ta nígbà nàà, àti bí mo ti sọ, awá ti n ẹ̀ tó \$4 míliọ̀nù ní ọdún kòòkan fún ọdún 18 sẹ̀yìn fún ilé-iṣẹ̀ yìí. Ní èèrò ti ẹ̀ran ara, Èmí kò rí ọ̀nà èyíkẹ̀yìí láti dé ibi-ilépa yẹn, sùgbọ̀n Èmí gbàdúra nípa rẹ̀, ati pé Drenda àti Èmí fún irúgbìn wa láti dé ipele \$10 míliọ̀nù nàà. Olúwa fihàn mí iyípadà tí Èmí le ẹ̀ nípa èyí sí bí ilé-iṣẹ̀ mi ẹ̀ n ẹ̀ àwọn idókòwò, èyí tí ó mú iyàtò nlá wá. Ó dára, láti sọ itàn gígùn kúkúrú, awá dé ipò kinní nínú mewaá tí ó ga jùlọ̀ àti pé mo gbà \$100,000 sòwédowó. Ẹ̀sùgbọ̀n apákan ní Èmí n fẹ́ẹ̀ láti pín pẹ̀lú rẹ̀. Awá ẹ̀é nípasẹ̀ títa ojà kan!

Ní ọdún tó tẹ̀lẹ̀, ilé-iṣẹ̀ nàà gbé ibi-ilépa nàà dide sí \$12 míliọ̀nù láti dé ipele jíjẹ̀ sòwédowó \$100,000. Nítorí nàà awá fún irúgbìn wa, awá sí ẹ̀é ní ọdún yẹn. Sùgbọ̀n iwọ̀ le jiyàn rẹ̀; awá ẹ̀ èyí nípasẹ̀ títa ojà kan. Ní ọdún méjì tó tẹ̀lẹ̀, wọn fagilé ètò nàà. Sùgbọ̀n ní ọdún tó koja, ni ọdún 2019, wọn bèrẹ̀ lẹ̀ẹ̀kàn síi ní ipele \$10 míliọ̀nù. Awá fún irúgbìn wa fún olùborí nínú ẹ̀ni mewaá; àti pé o kò le jiyàn. Lẹ̀ẹ̀kan si, a lékè nípasẹ̀ títa ojà kan. Njẹ̀ èyí jẹ̀ lásán tí awá n ẹ̀ ni gbogbo ọdún nípasẹ̀ títa ojà kan? Rára, awa n fún irúgbìn láti dé ipò àkókò láti wọ̀lé sí ipele sòwédowó

\$100,000. Àti pe iyeṅ ni déédéé ohun tí àwá ẹ̀. Njẹ̀ èyí tùmò sí láti ẹ̀ nípasẹ̀ ọ̀ràn kan? Dájúdájú kí ẹ̀ bẹ̀. Àwá n ló ní iyára ní kíkún ní gbogbo ọ̀dún àti pé a kò mọ̀ ibi tí àwọn nṅkan yóò ṣubú sí tí tí di ojo ìkeyin nínú oṣù. Lẹ́ẹ̀kan sí i, àwòrán iyalénu ti bí nṅkan yì í ẹ̀ n ẹ̀.

Pàtàkì ti Fífún Ìtonà Kan

Ní Àpèrò ti ọ̀dún yìí, Ọlórún bá mi sọ̀rò Ọ̀n sọ̀ fún mi pé kí n kọ̀ àwọn èniyàn ní ohun tí Drenda àti Èmí ti kọ̀ nípa fifi ìtonà kan fún ni. Èyí ni déédéé ohun ti Èmí Mímọ̀ pè ní, ìtonà kan. Nítorí náà Èmí lo àkókò diẹ̀ láti kọ̀ nṅkan nípa èyí ni bí mo ẹ̀ mọ̀ pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn kò mọ̀ púpọ̀ nípa ẹ̀ ẹ̀. Gẹ̀gẹ̀ bí iwé atúmò èdè se sọ̀, ìtonà kan jẹ̀ àṣẹ̀ tàbí ilàna àṣẹ̀. Ẹ̀kíyèsí pé kò sọ̀ pé ìbẹ̀bẹ̀ fún àánú, egbé ni ìtonà mi. Rára, ọ̀n jẹ̀ ìtonísónà ti aláṣẹ̀! Nítorí náà jẹ̀ kí a gbé ìgbésẹ̀ yì í síwájú. Tí èmí bá fi ìtòsónà ti ẹ̀mí jáde, taa ni yóò gbée jáde? Bẹ̀ni, ẹ̀nikan ẹ̀e; jẹ̀ kí a wo taa ni.

“Ní ìgbàgbọ̀ nínú Ọlórún,” Jẹ̀sù dàhùn. “Lóòótọ̀ ni mo wí fún ọ̀, tí ẹ̀nikẹ̀ni bá sọ̀ fún ọ̀kè yì pé, 'Lọ, ju arà rẹ̀ sínú ọ̀kun,' àti pé láìṣiyèméjì nínú ọ̀kàn wọn ṣùgbọ̀n gbàgbọ̀ pé ohun tí wọn sọ̀ yóò ẹ̀lẹ̀, yóò ẹ̀e se fún won. Nítorí náà mo sọ̀ fún ọ̀, ohunkóhun tí o bẹ̀èrè fún nínú àdúrà, gbàgbọ̀ pé o ti gbàà, àti pé yóò jẹ̀ tìrẹ̀.”

—Máàkù 11:22-24

Àwọn nṅkan méjì wà nínú ibi kíkà yì í ti Èmí n fẹ̀ tọ̀ka sí. Ẹ̀kíyèsí pé ọ̀n sọ̀ pé, “Ti ẹ̀nikẹ̀ni bá sọ̀.” Níbi a rí kín ni Drenda àti Èmí ti ẹ̀ àwá. Àwọn ọ̀rò wa tú ọ̀run sílẹ̀ níbi ní ilẹ̀-ayé. Ní ẹ̀kẹ̀jì, Èmí n fẹ̀ láti dojúkọ̀ apá kan yì í ti ibi kíkà yẹ̀n.

“...àti pé láìṣiyèméjì nínú ọ̀kàn wọn ṣùgbọ̀n gbàgbọ̀ pé ohun tí wọn sọ̀ yóò ẹ̀lẹ̀, yóò ẹ̀e se fún won.”

Şàkíyèsí ó sọ pé, “Yòò şeé şe fún wọn!” Kì í şe fun Ọlórún, şùgbón fún wọn, àwọn tí ó n sọrò níbí lórí ilẹ̀.

Ìró iyanu! Dá ohun gbogbo dúró. O nílò láti ronú lórí iyẹn fún işejú kan! Jẹ́ kí ó rí sínú rẹ; èyí n sọrò nípa rẹ.

Nítórí náà taa ni ó şeé fún wọn? Jẹ́ kí a wo Héberù 1:14.

Njẹ gbogbo wọn kì í şe àwọn ángẹ̀lì tí n sịşẹ àwọn èmí tí a n ransẹ láti sin àwọn tí yóò jogún igbàlà?

Şàkíyèsí pé àwọn ọ̀rò oríşíríşí méjì ló wà tí n şàlàyé àwọn ángẹ̀lì níbí, Íransẹ̀ àti sìn. Láti şe íransẹ̀ ní ọ̀nà láti şe àwọn işẹ̀ tàbí àwọn isìn fún ẹnì miiran, nínú ọ̀ràn yì í fún ọ. Íransẹ̀ tùmọ̀ sí ọ̀şíşẹ̀ gíga tí ìpínlẹ̀ tí a fi sípò pẹ̀lú işàkóso tí pípín àwọn işẹ̀ ijọba. Láti şe àlàyé ohun tí ángẹ̀lì jẹ, òún jẹ̀ aşojú tí kóòtù ọ̀run pẹ̀lú aşẹ̀ láti şe idúró fún Ijọba Ọlórún nítórí rẹ̀! Jọwọ̀ şàkíyèsí pé àwà kò le dá àwọn ángẹ̀lì ní ríbo ríbo kiri bí wọn kò tí şe n jábọ̀ fún wa, şùgbón awá le bèbẹ̀ fún kóòtù ọ̀run fún ohun tí awá nílò, àti pé wọn yóò firansẹ̀. Èyí lẹ̀wà, ó sì jẹ̀ iyàlẹ̀nu!

“Èmí ní láti sọ nńkankan? Èmí kò mọ̀ iyẹn.” Èyí şàpẹ̀júwe ẹ̀kọ̀ tí Ọlórún kọ̀ mi nínú itàn tó tẹ̀lé èyí.

Ní ọ̀dún yìí pàtó, Èmí tí fún irúgbìn mi fún àgbònrín àbọpa kan. Ní àkókò itàn yì í, Èmí ní igboya púpọ̀ láti gbà àgbònrín mi. Nítórí náà èmí jáde lọ níretí, bí ó tí şe déédé, pé Èmí yóò ní àgbònrín àbọpa mi ní aşẹ̀ kúkú. Bí mo şe jókòò ní idúró igi mi, Èmí rí àgbònrín àbọpa kan ní tòótó tí n rìn nípaşẹ̀ àwọn igbó, şùgbón òún jìnnà púpọ̀ fún mi láti ta pẹ̀lú ọ̀rún mi. Èmí gbìyànjú láti sọ fún pé kí ó wá sòdò mi, şùgbón nńkankan. Èmí kò rí ohunkóhun miiran ní gbogbo ọ̀wúrọ̀ yì í. Èmí jáde ní ọ̀wúrọ̀ ojọ̀ kejì àti pé emi pàápàá kò rí àgbònrín. Ní ààyè yìí, Èmí mọ̀ pé òhún kan jẹ̀ aşíşẹ̀ púpọ̀.

Bí mo şe n rìn nínú igbó ní ojọ̀ kejì yẹn, Èmí bèrẹ̀ sí gbàdúra nínú Èmí Mímọ̀ fún idáhùn náà. Ní iyára púpọ̀, Èmí Mímọ̀ fihàn mí ohun tí ó jẹ̀ aşíşẹ̀. Nígbà tí mo fún irúgbìn fún àgbònrín mi, Èmí tí kọ̀ iwé sọ̀wédowó irúgbìn mi ni kúkú, fi sínú àpò iwé kan, mo sì firansẹ̀. Èmí kò fi ọ̀wọ̀ mi lé sọ̀wédowó yẹn kí n sọrò lórí rẹ̀ bí mo şe n şe nígbà gbogbo. Lẹ̀yin náà Èmí Mímọ̀ rán mi létí tí itàn náà níbí tí Jèsù sọ̀ àkàrà àti ẹja di púpọ̀ ó tọka

sí pé Jèsù bùkún fún şáájú kí ó tó le pò sí. Èmí rántí ríronú, *Èmí ní láti ẹ̀yẹ̀n?* Báyií, Mo ti fi ọ̀wọ̀ mi lé orí àpòòwé yẹn nígbà gbogbo àti sọ̀rọ̀ lórí rẹ̀ ní isáájú, şùgbọ̀n èmí n ń şişẹ̀ lówọ̀ ní ojọ̀ tí èmí fi àpò iwé yẹn ránşẹ̀ lẹ̀ ní ọ̀dún yẹn àti pé èmí kàn gbàgbé. Èmí rò pé irúgbìn mi nikan ni ohun tí ó mú àgbọ̀nrín wa lábẹ̀ aşẹ̀ ijọba.

Ó dára, Èmí ní àniyàn láti şatúnşẹ̀ aşişẹ̀ mi àti gbiyànjú láti jáde lọtun àti lo èèrò ti Ijọba láti rí i bóyá Mo tọ̀nà. Nítorí nàà èmí fún irúgbìn mi lẹ̀ẹ̀kan sí í fún àbọpa àgbọ̀nrín kan, şùgbọ̀n ní àkókò yì í, Èmí ní idánilójú láti sọ̀rọ̀ lórí rẹ̀ bí èmí ti fún irúgbìn. Nígbà tí èmí sọ̀rọ̀ lórí rẹ̀, jẹ̀ kí n fún ọ̀ ní apeşẹ̀ ohun ti èmí le sọ. “Bàbá, lónì èmí gba àbọpa àgbọ̀nrín kan, ní orúkọ Jèsù, bí èmí ẹ̀ fún irúgbìn yì í. Emí pèè ní àşẹ̀ ní ibámu sí Maàkù 11:24, àti pé Èmí dúpẹ̀ lówọ̀ rẹ̀. Èmí Mímọ̀, mú abọpa àgbọ̀nrín nàà wà ní ibi tí ó rọ̀rùn láti ta lófà pípé, ní orúkọ Jèsù. Àmín.” Bí o ti le ríi, kò sí ohun tó le níbẹ̀, şùgbọ̀n èmí kò bèèrè tàbí şagbe fún àgbọ̀nrín. Emí kéde, n mú kí èbẹ̀ mi di mímọ̀. Ẹ̀nikan lórí àwọn ilà iwájú ní ibi isẹ̀ ológun kò nílò láti bèèrè fún ohun ijà; wọn kan ni láti fi sínú ibéèrè ni. Ní àwọn ọ̀rọ̀ miiran, wọn ti ní ànfaaní sí òfin sí ohunkóhun tí wọn nílò, kò sì yẹ̀ láti bèèrè, kan sọ̀ pé, “Mú ohun ijà nàà wá.”

Ó dára, ní ọ̀wúrọ̀ ojọ̀ kejì, Èmí wà níbi idúró igi mi şáájú iná, àti pé bí àwọn igí ẹ̀ bẹ̀rẹ̀ sí dí léú léú, Èmí rí àgbọ̀nrín kan ti n ń şẹ̀ ọ̀nà rẹ̀ sí mi. Ó dúdú jù láti mò, şùgbọ̀n Èmí le rí àgbọ̀nrín ti n ń bọ̀ tààrà sídìí igi mi. Bí àgbọ̀nrín ti n súnmò idí igi mi, ó dúró, àti ní isẹ̀jú 15 tó tẹ̀lẹ̀, ọ̀n láiyára rìn ní àyíká igi mi. Ó yà mí lẹnu, láti sọ̀ èyí tí ó kéré jùlọ. Àgbọ̀nrín nàà dúró láàárín àwọn eşẹ̀ batà ti igi mi o kan rọra yíká.

Bí iná inú igbó nàà ti n tán láiyára, Èmí le ríi pé kí í ẹ̀ şẹ̀ àgbọ̀nrín pẹ̀lú àwọn iho. Ní òtítọ̀, ó dà bí ẹnì pé ó jẹ̀ ohun tí Èmí kò le şẹ̀ àwọn àgbọ̀nrín èyíkẹyì í lórí àgbọ̀nrín. Ó tún jẹ̀ àisí iná pátápátá síbẹ̀síbẹ̀, şùgbọ̀n ọ̀n jẹ̀ òfin ní báyi í láti ta ọ̀fà nítorí ní Ohio ní òfin àkókò ti àgbọ̀nrín títa lówùúrọ̀. Èmí kò le sọ̀ tí ó bá jẹ̀ abọpa àgbọ̀nrín kan, bí èmí ti sọ̀, şùgbọ̀n Èmí tún mò pé ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn àkókò, àwọn abọpa àgbọ̀nrín kékeré wà ní isàlẹ̀. Èmí şàyẹ̀wò rẹ̀ ó sì şàjẹ̀jí bí àgbọ̀nrín yì í ti n hùwà, ó ní láti jẹ̀ àgbọ̀nrín mi, nítorí nàà èmí ta á lófà nàà ọ̀n sì ju wọ̀ sílẹ̀. Bí èmí ẹ̀ súnmò àgbọ̀nrín, inú mi dùn láti rí abọpa àgbọ̀nrín kékeré àti rí i pé ó jẹ̀ abọpa àgbọ̀nrín mi ní tòótọ̀. Èmí fi sílẹ̀ ní ibi tí ó şubú sí bí Èmí ẹ̀ rántí pé

Èmí ti gbàgbé láti mú ọ̀bẹ̀ mi wa pẹ̀lú mi, nítorí nàà Èmí padà sí ilé láti gba ọ̀kan.

Nígbà tí èmí padà dé ibi àgbònrín nàà, mo rí Tim ti n rìn bọ̀ wá sòdò mi. Òun béèrè bóyá Èmí ti rí ohunkóhun, àti pé Èmí ṣàlàyé àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ tí òwúrò ọ̀jọ̀ nàà. Bí àwá ti n kojá lọ sí ibi tí abọpa àgbònrín nàà dùbúlẹ̀ sí, òun sọ pé òun pàápàá rí àgbònrín ní ọ̀jọ̀ m̀eta tó kẹ̀yìn tí òun tí jáde. Tim ti lọ pẹ̀lú mi ní gbogbo ọ̀jọ̀ m̀eta, àti ní báyi bí òun ti sọ bẹ̀, Èmí ronú ohun tí ìṣoro nàà jẹ. Èmí rántí ọ̀jọ̀ tí òun wá si ọ̀fìsì mi òun si fi iwé sòwédowó fún irúgbìn àgbònrín rẹ, èyi tí òun fún ìjọ̀ mi. Èmí rántí pé òun kò sòrò lórí irúgbìn rẹ̀ bakan nàà. Èmí lo àkókò diẹ̀ àti pé èmí ṣàlàyé ohun tí Ọ̀lórùn ti fihàn mí nípa síṣòrò lórí irúgbìn bí òun tí n fún irúgbìn.

Ní àṣálẹ̀ yẹn, Tim àti Èmí ní ìrìn àjò tí ìṣòwò láti lọ sí Columbia, àti ní ọ̀nà ilé, àwá ní láti kojá níbi ilé ìjòsin wa. Tim béèrè bóyá òun le dúró kí òun sì fún irúgbìn rẹ̀ lẹ̀kẹ̀kan síi, ní àkókò yìí ó sòrò lórí rẹ̀ bí òun ti túu sílẹ̀. Bí àwá ti jòkòó ní ọ̀fìsì mi, òun fún irúgbìn rẹ̀, àti lórí rẹ̀ Èmí ríi pé òun fún irúgbìn fún àgbònrín oního-méfà kan. Èmí rò pé ìyẹn jẹ̀ ìgboya àti ikéde ìṣòtẹ̀lẹ̀ kan pàtó. Ó dára, ní òwúrò ọ̀jọ̀ kejì, Tim lọ sí idí igi kan nàà tí Èmí ti lo ọ̀jọ̀ ṣáájú kí ó tó. Ó ní ìrírí ohùn kan nàà tí èmí ní ọ̀jọ̀ ṣáájú kí ó tó tó. Ṣáájú kí iná tó tàn, àgbònrín kan wá tààrà sídìí igi nàà ó kàn rìn títí tí iná fi tàn. Tim ta ọ̀fà nàà òun sì rò pé ó ti ba àgbònrín nàà dára dára lórí. Láìsí àní àní, àgbònrín nàà parẹ̀ lójú wa, àti bí òun tilẹ̀ jẹ̀ pé àwá ní wákàtí méjì, àwa kò le wá. Ní ìyàlẹ̀nu, nígbà mìí lójọ̀ yẹn, ọ̀rẹ̀ kan tiwa, tí òun n gbé tó idámẹ̀ta ti máìlì látòdò wa, sọ fún wa pé aláduùgbò rẹ̀ ti dìde ní òwúrò yẹn ó rí àgbònrín oního méfà-kan tí ó kù lójú ọ̀nà. Àgbònrín nàà ní ọ̀fà nínú rẹ̀. Ilé aláduùgbò yìí ní ọ̀gàngán ti inú igbó wa ti àgbònrín ti n sáré. Ọ̀rẹ̀ mi sọ fún wa pé aláduùgbò rẹ̀, kò mọ̀ ẹ̀ni tí ó ti ta àgbònrín nàà, tí ó fi àgbònrín fún ara rẹ̀ ní òwúrò ọ̀jọ̀ yẹn. Itàn búburú Èmí mọ̀, sùgbòn èmí kọ̀ ẹ̀kọ̀ nàà.

Sòrò lórí irúgbìn rẹ̀ nígbà tí ìwọ̀ bá túu sílẹ̀, gégé bí Jésù ti ẹ.

Nípa ọ̀nà kan nàà, Tim fún irúgbìn tuntun ó sì jáde lọ òun sì gba àgbònrín rẹ̀ ní ọ̀ṣẹ̀ tó tẹ̀lẹ̀.

Nígbà tí Ìwọ bá sọrọ, Jẹ pátó Kan

Èmi mò pé àgbònrín oního-méfà kan jẹ pátó kan, sùgbón bí àwá se ní sàwárí, Ìjọba náà jẹ pátó! Wo ìṣẹ́dà, fún àpẹrẹ.

Nítorí láti ìpilẹ̀ṣẹ̀ ìgbà tí èdà agbára àìfarahàn ti Olórún— agbára ayérayé rẹ̀ àti ìṣẹ́dà àtòkèwá—ní a ti ríi kedere, nínú òye láti ohun tí àwá ti se, kí àwọn èniyàn kò ní àwáwí.

—Róòmù 1:20

Bíbélì sọ pé àwọn agbára àìfarahàn Olórún ni a rí nínú ìṣẹ́dà. Nítorí náà jẹ́ kí n béèrè ibéèrè lówọ̀ rẹ̀, “Báwo ni ìṣẹ́dà se jẹ́ aláláyé?” Àláyé tí ó gajù! Bí èmi bá sọ fún ọ̀ pé Èmi yóò ra ọ̀kọ̀ ayókélé kan, ibéèrè rẹ̀ tí yóò tẹ̀lẹ̀ fún mi yóò jẹ́, “Ìrú ọ̀kọ̀ ayókélé wo?” ó dára? Ìwọ̀ yóò le rí ọ̀kọ̀ ayókélé nínú ọ̀kàn rẹ̀ nígbà tí èmi bá sọ nípa ọ̀kọ̀ ayókélé. Sẹ́ o rí “ọ̀kọ̀ ayókélé” bí ọ̀kọ̀ ayókélé kan pátó, Ford tàbí Chevy, irúfẹ́ ọ̀kọ̀ ayókélé aláwọ̀se kan pẹ̀lú àwọ̀ kan. Kò sí àwòrán kan pẹ̀lú ọ̀rọ̀ tí ọ̀kọ̀ ayókélé: òún jẹ́ ọ̀kọ̀ ayókélé kan pátó nígbà gbogbo. Èyí ni bí òún se nílò láti wá nínú ìgbé ayé àdúrà rẹ̀ dádàrá.

Njẹ́ ìwọ̀ tí ka ìwé òfin kan bí? Ó dá mí lójú pé ó tí kàà. Wọn jẹ́ aláláyé tó gajù. Ó dára náà, ohun tí o tú sílẹ̀ pẹ̀lú àwọn ọ̀rọ̀ rẹ̀ ni déédé yẹn bakan náà, pàápàá nígbà tí o kò bá fẹ́ kí wọn jẹ́ bẹ̀. Wo bí Jèsù se sìṣẹ́ iránsẹ́. Òún lóye pàtàkì tí àwọn ọ̀rọ̀.

Nígbà tí Jèsù sòkalẹ̀ látórí òkè-ńlá, àwọn èniyàn púpọ̀ tẹ̀lẹ̀. Ọ̀kúnrin adẹ̀tẹ̀ kan wa òún sì wólẹ̀ níwájú rẹ̀ òún sì sọ̀ pé, “Olúwa, tí ìwọ̀ bá fẹ́, ìwọ̀ le jẹ́ kí n di mímó.”

Jèsù gba ọ̀wọ̀ rẹ̀ ó sì fi ọ̀wọ̀ kan ọ̀kúnrin náà. “Èmi n fẹ́,” òún dàhùn. “Jẹ́ mímó!” Lésẹ̀kẹ̀sẹ̀ ó di wíwẹ̀ mó kúrò nínú ìdẹ̀tẹ̀ rẹ̀.

—Mátíù 8:1-3

Sàkíyèsì pé ohunkóhun kò ṣẹ̀lẹ̀ tí tí Jèsù fi sọ̀rọ̀, “Jẹ́ mímó!”

Nígbà tí òún dé apá kejì ní agbègbè Gádàrà, àwọn ọkúnrin èlẹ̀mì èsù méjì tí ó wá láti àwọn ibojì padé rẹ. Wọn jẹ oníwà-ipá tí kò sí enìkan tí o le kojá ní ọ̀nà yẹn. “Kín ni iwọ n fẹ̀ pẹ̀lú wa, Ọmọ Ọlórun?” wọn kígbẹ. “Njẹ̀ iwọ ti wá níbí láti fiyà jẹ wa sáájú àkókò tí a ti yàn?”

Àwọn agbo nílá ti elédè wa ní agbègbè nàà ti n jẹun. Àwọn ẹ̀mí èsù bẹ̀ Jèsù, “Tí iwọ bá lé wa jáde, ran wá sínú agbo èlédè yì i.”

Òún wí fún wọn pé, “E Lọ!” Nítorí nàà wọn jáde lọ sódò àwọn elédè nàà, gbogbo agbo nàà sì yára sáré lọ síbi adágún odò wọn sì kú sínú omi.

—Mátíù 8:28-32

Jòwọ̀ sàkíyèsí pé ẹ̀mí èsù n bá Jèsù sòrò àti pé wọn kò sálọ! Wọn ti n ní ibára eni sòrò! Èsù nàà lọ nígbà tí Jèsù sọ pé, “Lọ!” Ìwọ wà ní ìsàkóso, o ní àwọn kókóró, sùgbón o ní láti sòrò sókè! Sọ nńkankan. Lẹ̀ẹkan sí i, Ìjọba jẹ ìjọba àwọn òfin pẹ̀lú pípa àwọn àṣẹ tí ó tó. Àwọn ọ̀rọ̀ rẹ̀ ṣe pàtàkì!

Sáájú kí àwá tó tẹ̀ síwájú, jẹ́ kí a sàtún yèwò ohun tí àwá ti kọ. Nígbà tí Jèsù búkún àkàrà àti eja, wọn yí àwọn ìjọba padà. Àti bí i Jèsù, iwọ n fẹ̀ láti fún irúgbìn rẹ̀ ni itòsónà nígbà tí o bá túu sílẹ̀. Kín ni o n retí láti rí ní kété tí o bá tú irúgbìn rẹ̀ sílẹ̀? Gbogbo irúgbìn ní àwòrán tí ó so mó. Gbogbo ilé rí gbé àwòrán dárádára pẹ̀lú rẹ. Àwá yòò sòrò nípa èyí nígbà míl, sùgbón ibèèrè tí Emi n fẹ̀ láti kojú ni ibi tí ó yẹ́ kí o fún irúgbìn rẹ̀ sí.

**O WÀ NÍ
OJÚ IṢÉ, O NÍ
ÀWỌN KÓKÓRÓ,
SÙGBỌN O NÍ
LÁTI SÒRÒ SÓKÈ!**

Níbo ni Ó yẹ́ kí O fún irúgbìn Rẹ̀ sí?

Ní àkókò, iwọ yòò fẹ̀ láti gbìn sínú iṣẹ Ọlórun ní ilẹ̀-ayé. Jòwọ̀ sàkíyèsí èyí kí í ṣe ìgbé ayé déédé rẹ̀ tí ilawọ̀ sí àwọn tí o nílò irú ififúnni tí Èmi n sòrò nípa rẹ.

Eni tí ó ǵáánú fún tálákà kan Olúwa ni ó ʒoore fún, àti pé Òun yóò san á padà fún iṣẹ rere rẹ.

—Òwe 19:17 (NASB)

Òtítọ ni pé nígbà tí ó bá ʒe onínúúre, Ọlórun yóò san á padà!

Ránti èyi: Enikéni tí ó bá fún irúgbìn diẹ ni yóò kórè diẹ, àti enikéni tí ó bá fún irúgbìn púpọ ni yóò kórè púpọ. Olúkúlùkù yin yẹ kí ó fún irúgbìn ohun tí ó pinnu nínú ọkàn rẹ láti fún, kì í ʒe ní ifipá ʒe tàbí lábé ipá, nítorí Ọlórun fẹràn onínú dídùn ọlórẹ. Àti pé Ọlórun ní ànfààni láti bukún fún ọ lópọlópọ, nítorí náà nínú ohun gbogbo ní gbogbo ìgbà, nínú ohun gbogbo tí ó nìlò, ìwo yóò pọ sí i ni gbogbo iṣẹ rere. Gégé bí a ti kọọ pé:

Wọ̀n ti tú àwọ̀n èbùn wọ̀n kà fún àwọ̀n tálákà; ododo wọ̀n wà títi láílái.

Ní báyi í eni tí ó pèsè irúgbìn fún afúnrúgbìn àti àkàrà fún oúnjẹ yóò tún pèsè àti mú ilé-irúgbìn rẹ pọ sí i àti pé yóò pọ sí ikórè òdodo rẹ. Ìwo yóò ni opo ni gbogbo onà kí o le jẹ onínú rere ni gbogbo ìgbà, àti nípasẹ wa ilawọ rẹ yóò já sí idúpé fún Ọlórun.

Iṣẹ isìn yi í tí o ʒe kì í ʒe ipèsè àwọ̀n aláini tí àwọ̀n èniyàn Olúwa nìkan ʒùgbọ̀n ó tún n ʒàn bí omi lópọlópọ àwọ̀n àfihàn ti opé sí Ọlórun. Nítorí iṣẹ náà nípasẹ èyi tí ó tí fi ara rẹ hàn, àwọ̀n mùiràn yóò yìn Ọlórun fún ìgbọran tí ó tẹ̀lẹ̀ ijéwọ rẹ tí ihìnrere Krístì, àti fún iran re ní pínpin pèlú won àti pèlú gbogbo èniyàn mùiràn. Àti nínú àdúrà wọ̀n fú ọkàn wọ̀n yóò jáde lọ sí òdò rẹ, nítorí oore-ọ̀fẹ́ tí Ọlórun tí fún ọ. Ọlórun ʒeun fún èbùn tí a kò le ʒàlàyé rẹ!

—2 Kóríntì 9:6-15

Ó farahàn ni, Ọlórun san èrè fún àwọ̀n tí ó jẹ onínúrerere. ʒùgbọ̀n irú ifífúnni tí Èmi n ʒòrò nípa rẹ jẹ **ifífúnni pátó kan** tí a pinnu pèlú **ikórè pátó kan**. Ránti pé, Èmi n dárúkọ irúgbìn mí ní irú ifífúnni pátó kan tí

Èmi n sòrò nípa rẹ. Jijé onínúrerere jẹ iṣé ti àánú, àti pé Èmi kì í fi orúkọ fún ififúnni pátó mi, sùgbón dípò, Èmi bèèrè ohun tí a ti kà ní 2 Kórinti 9, pé Ọlórún yóò fún mi ni irúgbìn láti jẹ onínúrerere àti pé bí mo ṣe tèsíwájú láti jẹ onínúrerere, Ọun yóò mú ọrò mi pò si kí n le mú ififúnni mi pò si.

Ìfifúnni Pátó

Èmi ti mẹnubà pé nígbà tí mó bá fún irúgbìn, Èmi n ṣe alábápín nínú ohun tí Èmi pè ní ififúnni pátó ní idojúko. Lẹ̀ẹkan sí i, ififún ni yì í ní ikórè tí a fojú sí. Èyí ni ohun gan-an ohun tí Jésù ṣe níbè ní Máàkù orí 6. Ọún ní idojúko pèlú àìní kan pátó àti pé iwọ̀ nílò ìdáhùn kan pátó. Ọún nílò oúnjẹ láti fi bó àwọn ènìyàn 20,000 wọnyẹn, àti nítorí nàà Ìwọ̀ nílò irúgbìn kan pátó láti ṣiṣẹ̀ pèlú. Ní báyi í nínú ọ̀ràn Rẹ, Ọun kò fún irúgbìn nàà; Ó gba irúgbìn nàà. Àti pé èyí kì í ṣe ọ̀rè-àtinúwá, fi ohun tí ó n fẹ́ẹ̀ fi rúbọ̀ sílẹ̀. Ìwọ̀ nílò láti wá ẹnìkan tí yóò fún irúgbìn kan pátó kí ó le pò si í ní ọwọ̀ Ọlórún. Èyí ni idí tí Ọún fi sọ pé, “Lọọ wo ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn àkàrà tí ó wà.” Àkàrà àti eja jẹ ohun tí Ìwọ̀ nílò ní àkókò yẹn, kì í ṣe igi iná tàbí agbádá sùgbón, ní pàtàkì, àkàrà àti eja.

Ríi dájú nígbà tí ó bá fún irúgbìn, ọun n fún itonà yẹn láti padè àìní pátó tí o ní. Nígbà tí Èmi nílò nńkan kan pátó, Nígbà gbogbo, èmi ṣiṣẹ̀ ní irú ififúnni yìí, ni mímọ̀ ohun tí Èmi nílò, lórúkọ irúgbìn mi bí mo ṣe n fún irúgbìn. Nígbà tí Èmi bá fún irúgbìn, Èmi n fún irúgbìn nígbà gbogbo nípasẹ̀ sòwédowó tàbí lóri ayélujára, nítorí nàà Èmi a kò ọ̀ gan-an lóri sòwédowó mi. Tàbí tí Èmi bá n fún irúgbìn lóri ẹ̀rọ ayélujára, Èmi yóò ṣàkíyèsí ohun tí Èmi n fún láti tójú pèlú àwọn àkòsílẹ̀ mi, itòsónà tí a fifún ni yẹn, àti ojọ̀ àti àkókò tí Èmi fún irúgbìn nàà. Rántí pé, iwọ̀ kò ní rẹ̀tí láti gba òhun tí ó gbàdúrà fún tàbí kéde ní ojọ̀ iwájú kan; ó gba àwọn nńkan wọnyẹn gan-an nígbà tí o bá gbàdúrà!

Nítorí nàà èmi sọ fún yín, ohunkóhun tí eyín bá bèèrè fún nínú àdúrà, gbàgbó pé ó ti gbà á, àti pé yóò jẹ tìrẹ.

—Máàkù 11:24

Ní báyi í, ififúnni tí a pinnu ni a fún irúgbìn sínú iṣẹ̀ àkànṣe ti Ìjòba, nṁkan tí Ọlórún n ẹ̀ se ní ilẹ̀-ayé. Nígba gbogbo ó jẹ̀ iṣẹ̀ iránṣe níbi tí Ọlórún ti fún ọ̀kúnrin tàbí obinrin ní iṣẹ̀ àkànṣe tí ó nílò ìkówójò. Lẹ̀kan sí í, èyí yàtò si sísẹ̀ iránlówọ̀ lásán fún tálàkà tàbí aláinì, èyí tí ó tún jẹ̀ èèrò Ọlórún, nítorí nàà, àti pé Ọlórún jẹ̀ kedere lóri èrè fún irúfẹ̀ ififún ni. A n sọ̀rò nípa ififún ni tí a fojú sí. Nítorí bẹ̀ẹ̀, iwọ̀ le fún irúgbìn irú fífún yi í sínú ilé ijòsin agbègbè rẹ̀, àti pé, ní tòótọ̀, púpọ̀ ti fífún ni tí ó jẹ̀ pátó yẹ̀ kí o fún ijọ̀ ti agbègbè rẹ̀.

Ní sísọ̀rò ti ilé ijòsin rẹ̀, idámewáá rẹ̀ jẹ̀ nínú ilé ijòsin agbègbè rẹ̀ dárádára. Èmí ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn tó béèrè lówọ̀ mi bóyá wọn le san idámewáá wọn sí iṣẹ̀-iránṣe wa nígbà tí wọn jẹ̀ omọ̀ ilé ijòsin wa lóri èrọ̀ ayélujára. Èmí sọ̀ fún wọn pé, “Dájúdájú iwọ̀ le ẹ̀e.” Şùgbọ̀n Èmí tún máa n gbà wọn níyànjú láti wá ilé ijòsin kan ní agbègbè tiwọn. Şùgbọ̀n tí á bá jẹ̀ ilé ijòsin àkókó wọn ní ilé, léyìn nàà bẹ̀ni, wọn le san idámewáá fún wa. Síbẹ̀síbẹ̀, gégẹ̀ bí oluṣọ̀ àguntàn, Emí mò pé èniyàn yóò dàgbà ní iyára àti ní okun sí í nígbà tí wọn bá jẹ̀ apákan ti ilé ijòsin agbègbè tí ó dára. Ní apá kejì, jìjẹ̀ ará ijọ̀ ti ilé ijòsin kan ti ó n kọ̀ni ní iyémẹ̀jì àti àìgbàgbò kí í ẹ̀ se ilé ijòsin tí o fẹ́ ẹ̀ sàtiléyìn tàbí lọ̀ sí.

Nítorí nàà bí ó tí n fún irúgbìn sínú iṣẹ̀ àkànṣe, oun n fẹ̀ láti fún irúgbìn sínú àdéhùn, sínú ènikàn tàbí iṣẹ̀-iránṣe kan tí o lóye ìgbàgbò àti pé iwọ̀ mò àdéhùn tó ní itumọ̀ sí. Şóra fún ipéjọ̀pọ̀ ti èrò ti, “Àwa n lọ̀ sí sálẹ̀ tí àwa kò bá fún irúgbìn.” Kò sí ìgbàgbò nínú àlàyé yẹn. Bíbẹ̀lì jẹ̀ kedere nípa kíkọ̀ láti fún irúgbìn lákòókò tí a bá fi ipá mú ni. Tí èyíkẹ́yí ọ̀kúnrin tàbí obinrin Ọlórún bá jẹ̀ kí o ní imọ̀lára tàbí idálẹ̀bi bí o kò bá fún irúgbìn tàbí wọn n fi ifòrò mú ọ̀ láti ẹ̀ bẹ̀, oun yóò dára jùlọ̀ láti mú owó rẹ̀. Ìgbàgbò kò nílò èyíkẹ́yí ifipá múni.

Bí o bá fẹ́ fún irúgbìn şùgbọ̀n lóòótọ̀ o kò ní itọ̀ni láti fún irúgbìn sínú èyíkẹ́yí iṣẹ̀-iránṣe, nítorí nàà fun irugbìn sínú iṣẹ̀ àkànṣe tí o léèrò pé ó ní èmí èşù àwọn àbájáde tí ó ní agbára àti kọ̀ni nipa ìgbàgbò nínú ohun tí Ọlórún sọ̀. Máà ẹ̀ se fún irúgbìn sínú ilé-ijòsin kan tí ó n kọ̀ ni pé Ọlórún n pa èniyàn tàbí fún wọn ní àarùn jejeje láti kọ̀ wọn ni nṁkankan tàbí eyíkẹ́yí irú ọ̀rò ìşokúşo yẹn. Şùgbọ̀n fun irúgbìn sínú iṣẹ̀-iránṣe tí ó n kọ̀ni ní Ọ̀rò Ọlórún.

Ní báyií, rántí láti jẹwọ̀ tàbí sọ̀rò lóri irúgbìn rẹ̀ bí o ẹ̀ se fún-un. Drenda àti Èmí ti ẹ̀ èyí níwọn bí Olúwa ti paşẹ̀ fún mi bí mo ẹ̀ se le gba agbọ̀nrín mi ní ọ̀dún àkókó. Nítorí bẹ̀ẹ̀, ọ̀dún kan wá tí Èmí sọ̀ fún ọ̀ nípa

rẹ ní orí yì í níbi tí Èmí kò jẹwọ lórí irúgbìn mi, àti pé iwọ ti mò bí iyẹn ẹe parí. A sọrọ nígbà gbogbo lórí irúgbìn wa fún àwọn ọdún láisi irònú gidí nípa rẹ tàbí pàápàá mò pé ó jẹ apá kan pàtàkì tí irúgbìn. Èmí rò pé fífún ní fún ara rẹ nì gbogbo èyí tí èmí nílò láti mú gbígba àgbònrín mi sáábẹ aṣẹ ijọba, àti ní òtítító, ó ẹe bẹẹ. Şùgbọ́n láisi itósọ̀nà tí ó hàn gbangba, léyìn nàà kò sí idojúkọ, kò sí ikòrè gan-an; àti pé tí ó kò bá mò ikòrè gan-an, léyìn nàà iwọ yóò pàdánù àkòkò ikòrè dáràdára.

Èmí ti kọ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn èkọ̀ nípasẹ̀ iṣọḍe àgbònrín, àti bí àwá ẹe n ẹe orí iwé yì í lórí bí a ẹe le tú iḡbàgbọ̀ wa sílẹ̀, Èmí n fẹ́ẹ̀ láti ṣàfíkún itàn diẹ̀ síí.

Ó jẹ ọdún diẹ̀ léyìn tí Èmí ti kọ̀ bí èmí ẹe le ṣọḍe nípasẹ̀ iḡbàgbọ̀ nígbà tí Èmí pinnu fún idí kan pé Èmí kì yóò fún irúgbìn ní ọdún yẹn. Èmí kò sọrọ̀ nípa rẹ̀ pẹ̀lú iyáwó mi; Èmí kò kàn lóye tàbí gbàdúrà nípa àgbònrín bí àkòkò tí iṣọḍe ọrún tí n sún mọ̀. Èmí ti gba àgbònrín pẹ̀lú àwọn itàn iyanu ní ọ̀pọ̀ ọdún tí tẹ̀lẹ̀ ohun tí Ọlọrun tí kọ̀ mi, şùgbọ́n Èmí kíyèsí pé gbogbo rẹ̀ jẹ tuntun sí mi; àti pé Èmí kàn rò pé Èmí nígbàgbọ̀ fún àgbònrín tí arà mi léyìn nàà èmí kò nílò láti lọ nípa àwọn èèrò tí idásílẹ̀ iḡbàgbọ̀ mi. Lónàkónà, ó le jiyàn ohun tí ó ẹ̀lẹ̀.

Ní òwúrò sísí, Èmí rò pé èmí rí àgbònrín kan tí ó fẹ́rẹ́ tó iwọn ẹ̀sẹ̀ bàtà mẹ̀ta látòdò mi, àti pé òún jẹ bẹẹ. Iṣọḍe iròlẹ̀ nàà jẹ itayo dáràdára. Gégé bí èmí ẹe padà wá sílẹ̀ lówọ̀ ọ̀fo ní ọjọ̀ sísí yẹn, Drenda ní ọ̀rẹ̀ kan ní ilẹ̀ bí èmí tí sọ fún-un pé àwọn nḡkan kò lọ dáràdára níbi iṣọḍe. Èmí sọ fún-un pé Èmí kò tẹ̀lẹ̀ àwọn itósọ̀nà tí Ọlọrun fí fún mi nípa gbígba àgbònrín mi. Drenda sọ pé, “Èmí nìyàlẹ̀nu nípa eléyí í nígbà tí iwọ̀ jáde.” Ó dára nàà, Èmí gba àṣiṣe mí èmí sì bèèrè lówọ̀ wọn bóyá wọn yóò gbàdúrà pẹ̀lú mi nípa rẹ̀. Èmí kọ̀ iwé sòwédowó gégé bí irúgbìn mi fún àgbònrín, èmí kò ṣàkíyèsí èyíkéyí í irúfẹ̀ pátó. Gbogbo wa gbé ọwọ̀ wa lé è gbàdúrà, àti gbà àgbònrín nàà nípa iḡbàgbọ̀.

Ní ọjọ̀ kejì, Èmí kò le jáde ní òwúrò, nítorí nàà Èmí jáde ní àṣálẹ̀ yẹn. Èmí tí n wo igi Mápùù nílá kan lórí láníni ohun-iní tí Èmí rò pé yóò ẹe idúró tó dára, àti pé ní ibi tí Èmí tí lọ. Ó jẹ iròlẹ̀ tí ó gbóná púpọ̀ nínú Oşu kejiláá, àti pé tí Mo bá rántí dára dára, ó fẹ́rẹ́ tó iwọn 70, àti pé ó jẹ iḡbà afẹ́fẹ́. Ní iṣẹ́jú diẹ̀ sí àkòkò iṣọḍe iròlẹ̀, abo àgbònrín nílá kan jáde kúrò nínú iḡbó àti jáde lọ sí ibi tí Mápùù nílá nàà wá. Abo àgbònrín nílá nàà dúró gbọ̀rọ̀ sí mi, òún fún mi ní ọ̀fà títa pípé. Bí èmí ẹe n ẹe iwọn

àgbònrín náà, Èmí rí i pé abo àgbònrín náà fèrẹ̀ tó ìwòn ẹ̀sẹ̀ bàtà 75 látòdò mi, àti pé èmi kò ní ìdánílójú kékeré tí ibi tí emí ti n lo ohun èlò oníwòn 12. Sùgbón Èmí ẹ̀kíyèsí pípé, àti pé èmi ta abo àgbònrín náà ẹ̀bú pẹ̀lú ọ̀fà náà. Ọ̀mọ̀kùnrin mi, n̄jẹ̀ èmí ní ayò nípa ìyẹn bí. Èmí dide lọ sí ilẹ̀ ẹ̀ájú kí ilẹ̀ tó sù, àti pe ọ̀rẹ̀ Drenda tí padà wá; bẹ̀ẹ̀ ni gbogbo wa yò nínú àwọn ọ̀fin Ìjọba lákòókò kan náà Èmí rò pé Èmí kọ̀ ẹ̀kọ̀ kan.

Nínú orí yì í, àwá tí ẹ̀sàtúnnyẹ̀wò ìlànà kejì tí olùgbà láti inú Ìjọba:

Ìgbésẹ̀ #2: Yíyònda irúgbìn Rẹ̀ sínú Ìjọba Ọ̀lórùn

Àwá kẹ̀kọ̀ọ̀ pé nígbà tí àwá bá fún irúgbìn wa sínú iṣẹ̀ àkànṣe ti ijọba kan, ọ̀n yí àwọn ijọba padà. Àwá tún ẹ̀gbéyẹ̀wò bí a ẹ̀ tú irúgbìn wa sílẹ̀, pẹ̀lú àwọn ọ̀rò àti pẹ̀lú ìtósónà kan. Èyí ni àwọn kókó miiran diẹ̀ tí a fẹ̀ láti rántí lílọ̀ síwájú.

1. Àwá le dárúkọ owó.
2. Àwá le fún irúgbìn fún àìní kan pàtó.
3. Àwá kò le dárúkọ ìdámẹ̀wáá.
4. Ìfífún ni k̄i ẹ̀ ẹ̀gbékalẹ̀ kan; àwá gbòdò ẹ̀e nínú ìgbàgbò.
5. Ìfífún ni pàtó ní ìkórè kan pàtó.

Àwá tú irúgbìn wa sílẹ̀ pẹ̀lú àwọn ọ̀rò.

ORÍ 6

ÌGBÀGBỌ NI KÓKÓRÓ NÁÀ

Odún diẹ lẹyìn ti àwá ti bèrè ilé ijòsìn wa, Èmi n wa ọkọ bọ wá sílẹ àti pé mo fẹrẹ́ dé ọ̀nà òpópónà wa ní ilé oko wa àtijọ nígbà tí mo rí àwọn ọlópàá ti wọn n tan iná dúrò níwájú. Kò sí ohun tuntun, Èmi lèèrò pé ẹnìkan ni wọn dá dúrò torí pé ó n yára. Dájú dájú, bí èmi ẹe dá ọkọ dúrò, Èmi rí ọkọ ayókélẹ́ kan níwájú ọkọ ayókélẹ́ ọlópàá láiyara tí ó dúrò ó kọrí sí isalẹ̀ ni òpópónà. Bí èmi ẹe kojá lára ọkọ ayókélẹ́ ọlópàá àti ti èmi sí n fẹ́ dúrò láti kojá, ohùn kan fa àkíyèsí mi. Níbẹ̀ ní ègbẹ̀ kan lópòpónà ni àgbònrín oníwo méjọ-méjọ ti ó lẹwà kan. Èmi mọ irúfẹ́ ohun tí o tí ẹlẹ̀. Àgbònrín náà ni ọkọ ayókélẹ́ tí mo ri tí a fà kúrò ni ti kọ lù.

Èmi dá ọkọ dúrò ní ikojá àgbònrín náà mo si padà síbí ọkọ ayókélẹ́ àwọn ọlópàá mo si béèrè lẹwọ ọlópàá ohun ti yòò ẹe pẹlú àgbònrín náà. Níwọn ìgbà ti òpópónà ọ̀dọ̀ mi jẹ̀ èyí tó tó iwọn ẹ̀sẹ̀ bàtà 400 ni òpópónà náà àti pé Mo ní àwọn ọmọ wéwéwé láti bọ, Èmi rò pé Èmi yòò béèrè bóyá Èmi le ra àgbònrín náà. Ọlópàá náà dà bí ẹni pé òun ní itunú láti rí ẹnìkan ti òun n fẹ́ raa. Òun gba orúkọ àti àdírẹ̀sì mi sílẹ̀ òun sì fún mi iwé àmi fún àgbònrín náà.

Şáájú kí àwà ó tó ó dágbere fún ara wa, òun sọ fún mi pe wọn ti ni àwọn àgbònrín tí a kọ lù ní gbogbo ìgbà, àti pé tí èmi bá nífẹ́ sí i, oun yòò fi orúkọ mi si àlákàlẹ̀ àtò láti pé tí wọn bá rí àgbònrín ní òpópónà ti kò sí ẹnìkan tí ó sọ nípa ríra rẹ. Èmi rò pé ó dára. Ó jẹ̀ àkókò òtùtù kan, àti pé èmi kò ti jáde sọde síbẹ. Èyí ní şáájú kí Èmi o tó bèrè ìşode ọrún, àti àkókò ìbọ̀n kí í ẹe tí tí di ọ̀sẹ̀ àkókò ti Oşù kejiláá, nítorí náà Èmi rò pé níni diẹ̀ nínú ẹran ìgbẹ̀ yòò jẹ̀ èyí tó dára. Ó dára, kò pé şáájú kí àkókò náà kí Èmi tó gba ipè látòdò ẹka ọlópàá nípa àgbònrín miiran. Nítorí náà şáájú

kí àkókò ìşoḍe tó bèrè, Èmí ti kún àgbònrín m̀erín tàbí m̀arun-ún. Èmí kò le rántí iye gan-an pátó, şùgbòṅ Èmí mò pé ó kéré ju m̀erín. Láísí àní àní àwòṅ firíjì mi ti kún t̀elè nígbà tí àkókò ìşoḍe fi de.

Láiròtì, Drenda yòò jáde kúrò ní ilú fún gbogbo ọ̀sè àkókò ti ìşoḍe. Èmí kò rántí idí r̀e tí oún fi lọ, şùgbòṅ èmí mò pé óún j̀e ohun àjèjì fún wa láti pínýà s̀otò fún ọ̀sè kan. Nítorí náà Èmí kò gbàdúra p̀elù r̀e nípa ìşoḍe àgbònrín, àti pé èmí kò fún irúgbìn kan kan pàápàá. Èmí rò pé èmí ǹ ronú pé Emi kò bikítà tí èmí bá gba àgbònrín níwòṅ bí firíjì mi şa ti kún. Şùgbòṅ mo jáde; iwò le ni idánilójú ti èyí. Láti sọ itàn gígùn di kúkuru, Èmí jáde ní gbogbo ọ̀sè lákòkò ìşoḍe àgbònrín àti pàápàá èmí kò yin ẹta ibòṅ kan. Nígbà tí Drenda dé ilé, óún rán mí l̀éti ohun tí Ọlòrun ti kò mi t̀elè nípa fifún irúgbìn wa àti gbígbàdúra lápapò láti gba àgbònrín wa.

Ó dára, ọ̀dún tí ǹ b̀o wá jìnnà, àti ní àkókò yì í, Èmí kí yòò şàşìşe kan náà. Bó tilè j̀e pé àwá ni ipè wa ní igbà méjì láti ẹka àjò ọ̀lópàá nípa àgbònrín ti ojù òpópónà, Èmí rò pé Mo ra ọ̀kan nínú wòṅ nikan bí Èmí şe ǹ gbèèrò láti gba ẹran igbè púpò jùlò t̀emi látinú ìşoḍe t̀emi. Ní àkókò yì í, Drendà àti Èmí fún irúgbìn wa a sì gbàdúra bí àwá şe tú irúgbìn wa sílè fún àgbònrín kan. Àwa kó şàlàyè iwòṅ èyí tí àwá ǹ f̀e, àwá kàn ǹ f̀e ọ̀kan. Èmí kò lágbara láti jáde ní òwúrò ibèrè náà şùgbòṅ èmí láyò láti jáde ní àşálé ojò yèn. Şùgbòṅ sí ibanújé, èmí gbòdò jábò fún ọ̀ pé, l̀èkkan si, kò sí àgbònrín. Èmí ní idàrúpò ní idánilójú bí èmí şe padà s̀onà ilé mi ní àşálé ojò yèn l̀eyìn tí èmí j̀okó nínú igbó náà.

Bí mo şe j̀okó sídìí oúnjè lálé ojò náà, lójijì, ipè orí f̀òṅnù kan wòlè. Óún j̀e ẹka ọ̀lópàá tí ó sọ pé wòṅ ni àgbònrín kan ní òpópónà tí èmí ba ǹ f̀e. Èmí beèrè l̀owò wòṅ ibi tí ó wà, wòṅ fún mi ní àdirèşì náà. Èmí kò le gba etí mi gbò. “Njè iwò le tún àdirèşì yèn pè?” Èmí beèrè. Óún tún àdirèşì náà pè, àti pé èmí rì i pe àdirèşì ti t̀emi ni! èyí jò mí lójú. Nítorí náà èmí lọ sí ibi f̀erèsè mi, àti ní dájú dájú, àwòṅ imòlè iná pupa wà ni òpin ojù òpópónà mi, nítorí náà Mo sọ fún wòṅ pé Èmí yòò wà níbè. Ọ̀nà òpópónà wa kò ju iwòṅ ẹşè 900 lọ láti òpópóna wa, àti pe emi ranti pe emi rin jinna nibi opopo yèn ni igbèkẹle pipe. Nigba ti emi de ibi agbònrín naa, oún j̀e oniwo ti o tobi pupò ti o wa ni ipo pipe kan. Èmí f̀owò si f̀oṅmu kan, mo dúpè l̀owò oşìşe náà, àti l̀eyìn náà wò àgbònrín náà wá sí ojù ọ̀nà òpópónà sí abà. Ní idàrúdàpò bí? Púpò sí i! Èmí kò ronú

mọ nípa wíwá àgbònrín mi tí tí di Oṣù Kẹsàn-án tabí Oṣù Kẹwàá ti ọdún tí ó tẹlẹ.

Kín ni Orisun Rẹ?

Èmi kò leè rántí báyi í oṣù wo ni o jẹ, ṣùgbọn èmi ní jade ní àyíká ààyè èyìn ilé mi bí mo ti máa n ẹ lẹkọkan ní igbà diẹ láti ẹ eré idárayá. Bí mo ẹ n sáré, Mo n gbádúrá nípa ohun tí ó ẹlẹ ní ọdún méjì tó kojá sẹyin. Mo kàn ni olobó ọrọ kan. Lójiji, bí mo ẹ n ronú àwọn ọrọ náà, “àlálakẹ àtoko ti ọlọpáá” wá sí ọkàn mi kedere. Èmi rò ó fún iṣẹjú kan. Njẹ Ọlọrun n gbiyànjú láti sọ nńkankan fún mi? Lẹyin náà èmi rí i. Èmi rí i pé igbékẹlé mi kò sí nínú Ọrọ Ọlọrun tabí Ijọba Rẹ. Igbékẹlé mi wà nínú àlálakẹ àtoko ọlọpáá! Mo mọ pé tí Èmi kò bá gba àgbònrín ti tẹmi, àlálakẹ àtoko ti ẹka ọlọpáá yóò pèsè ọkan.

Lẹyin náà Mo tún lóye èrèdì í ti ọdún tí ó tẹlẹ tí èmi fi gba àgbònrín mi ni ojú ọpópónà mi dípò ní ọpin yinyin ibon mi. Àlálakẹ àtoko ọlọpáá ni ibi ti igbàgbọ mi wa gan-an. Nígba tí Drenda àti Èmi ti fún irúgbìn wa fún àgbònrín ọdún yẹn, àgbònrín náà farahàn lákòkóó ní igbà àkókọ jade fún ọdún ṣùgbọn ni ibi tí kò tọnà, tabí ó jẹ bèẹ bí? Èmi dúró síbẹ ní pẹlú iyàlẹnu bí Èmi Mímọ ẹ jẹ kí ó hàn gbangba fún mi. Lẹyin náà Mo lóye pé àgbònrín náà fi ara hàn ni déédéé ibi tí igbàgbọ mi wa, àlálakẹ àtoko ọlọpáá. Ní kété tí Èmi rí i báyi í, Mo sáré tààrà lọ sí ilé, lẹsẹkẹsẹ pe ẹka ọlọpáá, èmi sì mú orúkọ mi kúrò ní àlálakẹ àtoko yẹn. Èmi kọ pé èèrò àtilẹyin rẹ jẹ èèrò rẹ gidi! Láti ọdún yẹn, Èmi kò kùnà láti máa rí àgbònrín ti n fara hàn ní gbogbo igbà.

Báwo ni àwọn èmi wa ẹ jẹ. Igbékẹlé wa ní iròrùn gbé si àwọn ohun àdáyéba. Èyi jẹ nńkan tí a nílò láti ẹ àkíyèsí àti nígba gbogbo sọra fún. Igbàgbọ kò nílò èrò àfẹyintì. Mo tún jẹ iyàlẹnu pé bótilẹjépé igbàgbọ mi wà nínú àtoko ọlọpáá, àgbònrín náà fi ara hàn ní ọpin ojú ọpópónà mi ní ojú sísí yẹn. Àti pé èyi mú ilànà kẹta tí Ọlọrun fihàn mí wá.

Ìgbésè #3: Yònda irúgbìn Rẹ sílẹ̀ Nígbà tí Ìwọ bá wà nínú Ìgbàgbọ!

Èyí jẹ ọrọ́ òlórùn, bi a ti rí i tẹlẹ̀ nígbà ti àwọn ọmọ-leyìn kò le lé èmí èsù náà jáde kúrò nínú ọmọkúnrin ti ó ní èmí èsù náà. Jésù sọ pé èyí i jẹ̀ tìtorí àìgbàgbọ̀ tàbí àìní ìgbàgbọ̀ wọn. Lóye irú ìgbàgbọ̀ wo ni àti bí ìwọ̀ ẹ̀ se le gba ìgbàgbọ̀ ni ìṣàájú, sùgbọ̀n oun ẹ̀ se pàtàkì pé kí ìwọ̀ kọ̀ ẹ̀kọ̀ láti ẹ̀ ìdájọ̀ ara rẹ̀, ti o ba wa tàbí o kò si nínú ìgbàgbọ̀. Nítorí náà jẹ̀ kí n fún ọ̀ ni ìdánr̀awò r̀ánpẹ̀ tí o r̀orùn ti o le fún ara rẹ̀ láti rí i bóyá ìwọ̀ wa nínú ìgbàgbọ̀ gan-an tàbí r̀ará. Di ojú rẹ̀, kín ni ìwọ̀ rí?

Ní báyi i ìgbàgbọ̀ ni àwọn ohun tí a nírètí fún, ijẹ̀rì i sí àwọn ohun tí a kò rí.

—Héberù 11:1 (KJV)

Ìgbàgbọ̀ ni àwọn ohun ti a nírètí fun. Nígbà gbogbo iretí n ni àwòrán pèlú rẹ̀. Bí emí ba ẹ̀ ilerí kòònú yìnyín ẹ̀lẹ̀rindòdò fún ọ̀, ìwọ̀ yòò ni àwòrán kan ti kòònú yìnyín ẹ̀lẹ̀rindòdò nínú ọ̀kàn rẹ̀. Bí o bá gbàgbọ̀ pé emí jẹ̀ olótíítọ̀ nínú ìpèsè mi àti pé Mo ní ọ̀nà láti sanwó fún ọ̀, ìwọ̀ yòò rí ara rẹ̀ pèlú kòònú yìnyín ẹ̀lẹ̀rindòdò, pèlú ẹ̀rì àrídájú ti jìjẹ̀ eré àti orí yíyá.

Ohùn kan náà jẹ̀ tóótọ̀ nípa ti Ọ̀rọ̀ Ọ̀lórùn. Nígbà tí ìwọ̀ bá gba ilerí Ọ̀lórùn kan gbọ̀ àti pe o ni ìdánílójú ni kíkún pé Ọ̀lórùn ni èrò àti ọ̀nà láti ẹ̀ rere lórí ilerí Rẹ̀, ìwọ̀ yòò wòye àwòrán ti ara rẹ̀ pèlú ilerí náà. Páápáà jùlọ̀ bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé o le ṣaláini ohun tí a ṣelérí ní àkókò yẹn gan-an, sùgbọ̀n ìwọ̀ yòò ẹ̀ se bi o ti ní i, nítorí ni ọ̀nà ti a ẹ̀ ilerí náà. Ilérí náà wúlò, ipinnu náà wúlò, àti pé tirè ni. Nítorí náà ìgbàgbọ̀, ní kíkún ni èrò àti agbára Ọ̀lórùn, jẹ̀ ohun ti a ti ẹ̀ ilerí fún ọ̀. Ó tún jẹ̀ ẹ̀rì ti àwọn ǹhkan kan sibẹ̀ ti a ko rí.

Ìwọ̀ tun nílò láti sọ̀ sòwédowó di owó nígbà gbígbà, èyí tí o jẹ̀ ilàna òfin ti

**NÍGBÀ TÍ O BÁ GBA
ÌLÉRÍ Ọ̀LÓRUN
KAN GBỌ̀ ÀTI PÉ
ÌWỌ̀ NÍ ÌDÁNÍLÓJÚ
NÍ KÍKÚN PÉ
Ọ̀LÓRUN NÍ ÈRÒ
ÀTI Ọ̀NÀ LÁTI Ẹ̀
RERÉ LÓRÍ ÌLÉRÍ
RẸ̀, ÌWỌ̀ YÓÒ WO
ÀWÒRÁN TI ARA
RẸ̀ PÈLÚ ÌLÉRÍ NÁÀ.**

o kan, ni agbègbè ti ẹmi bi o ti ẹ ni ìgbé ayé. Nítorí náà nígbà ti ẹmí sọ pe, “Di ojú rẹ. Kín ni iwọ rí?” ohun ti Emi n sọ ni èyí. Bí o kò ba le ri i, o ko le gbàá. Jé ki n mú èyí wa sínú àlàyé ti o rọrùn púpọ. Bí iwọ ba pa ojú rẹ de tí o kò ri ara rẹ pẹlú ilé rí náà, iwọ kò ni ìgbàgbọ. Bí o ba n sàisàn ati pe nigba ti o ba pa oju rẹ de, o ri ara rẹ pe a mu ọ láradá— Ohun tí mo túmọ sí ní pe ti o bá rí pé a mú o lára láradá bí i kò sí ìbèrù, sùgbọn dípò èyí, idánilójú pípé pe o ti ni ìmúláradá—ìyẹn jé ìgbàgbọ. Sùgbọn tí o ba pa ojú rẹ de ti o tún rí i pé ara rẹ n sàisàn, o n dúró láti gba ìmúláradá, lẹyin náà o kò wà nínú ìgbàgbọ. Tí iwọ bá nílò owó àti pé o gba ilé rí Ọlórún gbọ, lẹyin náà o kò ní àníyàn nípa owó sùgbọn o ri ara rẹ pẹlú ipèsè tí o nílò.

Ìbèrù Jé Ìlòdì sí Ìgbàgbọ

Ìbèrù kò sí pẹlú irú ìgboya yì í. Bí o bá si n ni àifọkànbalẹ nípa àbájáde, iwọ kò sí nínú ìgbàgbọ. Nípa ti ìgbàgbọ, iwọ nílò lati mọ bi o ẹ le sọ ti o bá wa nínú ìgbàgbọ tabí rárá. Iwọ kò fẹẹ ẹ àwọn ipinnu pàtàkì ti o kò bá ní ìgbàgbọ, nítorí tí o ko ba si nínú ìgbàgbọ, iwọ wà nínú ìbèrù. Nígbà gbogbo ìbèru fara han bi àllewu ati pe o kun fun aigbagbo. Eyi ni idi ti emi fi sọ pe nigba gbogbo fun irúgbìn rẹ nigba ti iwọ ba wa nínú ìgbàgbọ. Iwọ ko fẹẹ láti fún irúgbìn bí i àgbékalẹ kan, nítorí lilo nípasẹ ìyípopadà ti ififun ni, nítorí ìyẹn kì yoo gbe ohunkohun. Oun n fẹẹ lati ni igboya ohun ti Ọlórún sọ bẹẹ pé nígbà tí iwọ bá di ojú rẹ, gbogbo ohun ti o ri ní iwọ àti ilé rí yẹn. Iwọ ti ní i tẹlẹ, iwọ ní i, òun jé tirẹ, àti pé àlááfíà ti rópọ èyíkẹyì í àifọkànbalẹ ti o le ti ní.

Màà ẹ sàníyàn nípa ohunkóhun, sùgbọn ní gbogbo ìgbà, nípa àdúrà àti ìbèbẹ, pẹlú idúpé, sàfihàn àwọn ìbèèrè rẹ fún Ọlórún. Àti àlááfíà Ọlórún, èyí tí ó kojá gbogbo òye, yòò sọ ọkàn rẹ àti ẹmí rẹ nínú Kristì Jèsù.

—Filipi 4:6-7

Nígbà tí iwọ bá wà nínú ìgbàgbọ, àlááfíà kan wà tí kò dá lóri àwọn

àyídàyídà ìşèlẹ̀ àyíká sùgbọ̀n lórí ilérí nàà.

Nígbà miíràn, ẹ̀rì ìgbàgbọ̀ jẹ́ agbára rẹ̀ láti dáàbò bo ara rẹ̀ ní ilé-ẹ̀jọ̀ tí òfin. Níwọ̀n ìgbà tí ìgbàgbọ̀ dá lórí Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run, ìwọ̀ gbọ̀dọ̀ mọ̀ idí tí o fi gba ohun ti o gbàgbọ̀ gbọ̀. Dìbọ̀n pé ìwọ̀ wà ni ilé-ẹ̀jọ̀ kan àti pé ó jẹ́ agbejórò olùgbẹ̀jà kan. Agbejórò abánirojọ̀ nàà n sàlàyé pé oníbàrà rẹ̀ n gbé ní ilé oníbàrà tiwọ̀n lònà tó lòdì àti pe òun n sọ pé ile nàà gan-an kò jẹ́ ti oníbàrà rẹ̀ sùgbọ̀n òun jẹ́ ohun iní nípasẹ̀ oníbàrà wọ̀n. Kín ni ìwọ̀ yòò ẹ̀? Njẹ́ ìwọ̀ ó sọ pé ẹ̀ máa bínú àti pé oníbàrà mi yòò fi ohun-iní nàà sílẹ̀ lẹ̀şẹ̀kẹ̀şẹ̀? Tí ìwọ̀ ba ni ìwé ti a fowó sí lórí ohun iní rẹ̀, ìbèrù yòò di pípààrò nípasẹ̀ ìgboyà, àti pé ìwọ̀ yòò sọ fún adájọ̀ láti ju àwọ̀n ẹ̀ni ibi wọ̀nyí í kúrò nínú yàrá ìgbẹ̀jọ̀ nàà. Eyí ni bí ìgbàgbọ̀ ẹ̀ n sísẹ̀. Ìwọ̀ mọ̀ òtítító, ní ìgboyà, a sì káà bí ìgbéraga. Nítorí nàà ìwọ̀ le dáàbò bo ipò rẹ̀?

Sàrà wa si ijọ̀ wá ni ojọ̀ kan oun kò mọ̀ ibi ti òun wa bi òun ti şẹ̀şẹ̀ kó wá sí ilú tuntun kan ti òun kan wa ọ̀kọ̀ kiri ni àyíká. Oun àti ọ̀kọ̀ rẹ̀ ti gbe pe ni Columbus, àti pé wọ̀n ti n gbàdurá nípa wíwa ijọ̀ kan láti máa lọ. Bí wọ̀n ẹ̀ n wa ọ̀kọ̀ ayọ̀kẹ̀lẹ̀ ní àyíká wa, wọ̀n yípadà ní ojú òpópónà wa àti pé wọ̀n rò pe wọ̀n le gbìyànjú láti darapọ̀ mọ̀ wa dáradára. Wọ̀n kò fi ijọ̀ wa sílẹ̀ mọ̀. Sàrà ni ikọ̀-fèè ni gbogbo ìgbé ayé rẹ̀. Òun n pààrà nínú àwọ̀n ilé-ìwòsàn títi òun fi dàgbà, ààrùn nàà ni ó fẹ̀rẹ̀ gba ẹ̀mí rẹ̀ lówọ̀ rẹ̀. Òun kọ̀ bi òun ẹ̀ se le yàgò fún àwọ̀n agbegbe kan ti ó n fa ikọ̀-fèè rẹ̀ láti ga si i, òun sì n gbé ifàsímú rẹ̀ lówọ̀ lọ sí ibikíbi tí òun n lọ.

Ní Ilé-ìjọ̀sin Ìgbé ayé Ìgbàgbọ̀, òun kọ̀ ẹ̀kọ̀ pé ìwòsàn jẹ́ ètọ̀ rẹ̀ àti bí òun ẹ̀ se le dáàbò bo ara rẹ̀ nínú ẹ̀mí. Níbi ìsin kan bi òun ti n tẹ̀tí sí ọ̀kan nínú àwọ̀n ọ̀mọ̀ ẹ̀gbé wá ti n şàpẹ̀júwe bí wọ̀n ẹ̀ se gba ìmúláradá ti ààrùn ti ẹ̀mí, òun pinnu. Ọ̀lọ̀run kì í şọ̀júşáájú fún àwọ̀n ènìyàn. Óun yọ̀ ifàsímú rẹ̀ jáde kúrò nínú àpamówọ̀ rẹ̀ òun sì rọ̀pọ̀ rẹ̀ pẹ̀lú àwọ̀n káàdi Ìwé Mímọ̀, gbogbo wọ̀n ẹ̀ şàpẹ̀júwe ètò ètọ̀ rẹ̀ láti gbà ìmúláradá. Oun yòò kà wọ̀n lójòòjúmọ̀. Nígbàkùùgbà ti òun bá ní ìmọ̀lára ikọ̀-fèè ti o n bọ̀ wá, yòò mu káàdi Ìwé-mímọ̀ dípò ifàsímú rẹ̀, àti pé oun kò ní ìkọ̀lù ikọ̀-fèè lẹ̀ẹ̀kan sí i mọ̀!

Arábinrin mi àgbà wa sódò mi ni ibi wẹ̀jẹ̀ wẹ̀mu ẹ̀bí. Óun beèrè lówọ̀ mi bóyá Emi yòò gbàdurá fún oun nítorí òun ti ni jejerẹ̀ ti ẹ̀dọ̀fóro àti pé oun n ni işẹ̀-abẹ̀ láti ẹ̀ se ni ọ̀şẹ̀ kan àti ìdajì láti yọ̀ işu eéwo nílá kan kúrò. Óun tẹ̀sìwájú láti sọ fún mi pé àwọ̀n dọ̀kítà òun ti n tọ̀pinpin eéwo ìwọ̀n

èèsò àjàrà kan ti o wà nínú èdòfóro òun fun ọdún kan àti idajì. Oun ti bèrè si ni i dàgbà lójiji ní diẹ diẹ sí i, àti pe àwọn dókità sọ pé o ni láti jáde. Bí mo ẹe dúró síbẹ̀ ti mo n tètí sí itàn rẹ̀, Èmí ẹe igbéléwọn lórí igbé ayé rẹ̀. Òun jẹ̀ ògbóntarigi amusigá ní gbogbo igbé ayé rẹ̀, àti pé Èmí mò pé kò ti i wá sí ilẹ̀ ijọsìn fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọdún. Mo ẹe ilé rí fún ú pé Èmí yòò gbàdúrà nítòótó fún oun sùgbọn èmí rò pé kò ẹtán fún àdúrà ni àkókò yẹn. Mo béèrè lẹwọ̀ rẹ̀ bóyá òun yòò ka diẹ̀ nínú àwọn ohun èlò ti Emí n fẹ̀ láti fún-un nípa iwòsàn sáájú kí emí tó gbàdúrà. Èmí sọ pé inú mi yòò dùn láti gbàdúrà fún-un pé ní òwúrọ̀ ojọ̀ àikú ní kété lẹyin ijọsin. Òun sì gba.

Èmí mò pe òun ti fi ọkàn rẹ̀ fún Olúwa ni àwọn ọdún diẹ̀ sẹyin sùgbọn òun kò gbé igbé ayé fún Òun. Èmí nírètí pé lílo àkókò láti ronú lórí àwọn ilé rí Ọlọrun nípa imúláradá yòò gba igbàgbọ̀ rẹ̀ níyànjú. Èmí tún mò pé àwá ní ànfààní tí ó dára jùlọ̀ tí àwá bá rí àbájáde rere ti àwá bá le gbàdúrà nínú àdéhùn pèlù Ọrọ̀ Ọlọrun gégé bí idákòró àti irètí nínú èyi tí àwá ti jẹ̀ gbígbé igbékèlẹ̀ wa.

Nítórí nàà ní ojọ̀ àikú ti ó tẹ̀lẹ̀e, arábinrin mi àgbà wá sí ilẹ̀ ijọsin gégé bí òun ti sọ pé òun yòò ẹe. Lẹyin isin ijọsin nàà, Mo pèè láti wá síwájú; àti bí òun ti dúró síbẹ̀, Èmí béèrè lẹwọ̀ rẹ̀ bóyá oun ti ka àwọn ohun èlò tí Mo fún-un. Òun sọ pé òun ti ẹe bèẹ̀, nítórí nàà lẹyin nàà èmí béèrè lẹwọ̀ rẹ̀, “Báwo ni o ẹe mò pé iwọ̀ yòò ní imúláradá nígbà tí mo ba fí ọwọ̀ mi lé ọ?” Lẹyin nàà òun sọ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn Ìwé Mímọ̀ àti sàlàyé pé igbékèlẹ̀ rẹ̀ wa nínú Ọrọ̀ Ọlọrun. Èmí mò ni àkókò yẹn pé òun ti ẹtán fún àdúrà, àti pe èmí gbé ọwọ̀ mi lé orí rẹ̀, mo gbàdúrà fún-un, òun sì kéde pé a mú òun lárada àti pé òun kò ní ààrùn jejeje. Ifòróroyàn Ọlọrun wá sórí rẹ̀ bí èmí ti gbàdúrà, òun sì sùbú lulẹ̀ sí ilẹ̀ lábẹ̀ agbára Ọlọrun. Bí òun ti n dide, òun n warirí bí òun ti n pariwo, “A ti mú mi lárada!”

Òun lọ̀ fún iṣẹ̀-abe ní ojọ̀ Iṣẹgun yẹn láti yọ̀ eéwo nàà kúrò, sùgbọn nígbà tí wọn wólé, kò sí nṁkankan níbẹ̀. Kò sí eéwo, pàápàá àlélébù tàbí itókasi pé ohunkóhun wa níbẹ̀ rí.

Òun sàjèjì láti wo àwọn èniyàn ti n gbé igbé ayé wọn. Ìwọ̀ yòò rò pé arábinrin mi àgbà yi i yòò tí dúpẹ̀ lẹwọ̀ Ọlọrun pé Òun mú òun lárada àti pé òun kò ní pàdànu ojọ̀ isin fún iyókù igbé ayé rẹ̀. Sùgbọn iyẹn kí í ẹe ọ̀ràn nàà. Èmí rò pé Mo rí i ní akokò kan lẹyin ojọ̀ isinmi yẹn. Ó kú ní bí i ọdún mēfà tàbí mēje lẹyin nàà látàrí irúfẹ̀ ààrùn jejeje kan miiran tí ó

yàtò. Ṣùgbón ní àkókò yì í, òun kò bèèrè lẹwọ mi láti gbàdúrà fún òun.

Dúró di àkókò náà Nígbà tí Ìwọ bá yònda Ìgbàgbọ Rẹ sílẹ̀

Ohun kan ti Mo máa n ran àwọn èniyàn létí ni pé nígbà gbogbo àkoko a máa wà láàárín “Àmín” àti “Níbè n ló wà.” Nítorí èyí, ó ẹ̀ pàtàkì pé ki o dúró de àkókò tí o tú ìgbàgbọ̀ sílẹ̀. Èmí dǎa lábǎa pé kí ó kọ̀ èyí sínú ìwé àkòsilẹ̀ rẹ̀ tàbí lóri àkòsilẹ̀ láti ran ara rẹ̀ létí. Èmí mẹnubà èyí tẹ̀lẹ̀, ṣùgbón èmí gbàgbọ̀ pé ó ẹ̀ pàtàkì púpọ̀. Àpẹ̀rẹ̀ ti ohun tí Èmí le kọ̀ sílẹ̀ jẹ̀ bí àtẹ̀lẹ̀ yì í. “Ní Oṣù kọ̀kànláà ojú 12th ní 1:30 p.m., Èmí gbàgbọ̀ pé èmí gbà (ṣàkòsilẹ̀ ohun pàtó tí o bèèrè fún) ní ìbámu sí Máàku 11:24, àti pé èmí gbàgbọ̀ pé mo gba nígbà tí èmí gbàdúrà.” Ìwọ̀ le ṣàfikún àwọn àkòsilẹ̀ miiran bí ẹ̀ni tí o gba pẹ̀lú rẹ̀, iye tí ó fún irúgbìn, àti si ohun ti Olórùn fi iṣẹ̀ rẹ̀ fún ọ̀ láti fún irúgbìn sí. Èyí í jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ nìkan, ṣùgbón òun ẹ̀ pàtàkì láti kọ̀ ọ̀ sílẹ̀ nítorí ó le jà pẹ̀lú èyí.

**NÍGBÀ GBOGBO
ÀKÓKÒ A MÁA
WÀ LÁÀÁRÍN
“ÀMÍN” ÀTI “NÍBÈ
N LÓ WÀ.” NÍTORÍ
ÈYÍ, Ó Ẹ̀ PÀTÀKÌ
PÉ KÍ Ó DÚRÓ DE
ÀKÓKÒ TÍ Ó TÚ
ÌGBÀGBỌ̀ SÍLẸ̀.**

Nígbà tí àwọn àyídayída iṣẹ̀lẹ̀ bá gbìyànjú láti dá ó padà séyìn ní ìbèrù, ìwọ̀ le ran ara rẹ̀ létí nípa ti ojú àti àkókò tí ìwọ̀ gba idáhùn rẹ̀. Nígbà tí ìbèrù yóò gbìyànjú láti dide, Èmí yóò ka àkòsilẹ̀ yẹn jáde lóòrèkóòrè lóhùn rara ní bí ikéde kan. “Rará, Ìbèrù, ìwọ̀ jẹ̀ òpùrọ̀. Èmí ti gbàa tẹ̀lẹ̀ ní ojú yì í àti ní àkókò yì í ní ìbámu sí (àti lẹ̀yìn náà fi Ìwé Mímọ̀ tí ó dúró lé.)” Nígbà miiran Èmí yóò ní láti ka àkòsilẹ̀ yẹn ní ìgbà púpọ̀ láti jẹ̀ kí ọ̀kàn mi dákẹ̀ àti ní àlááfíà. Máà ẹ̀ gbà ohun tí ó le fara hàn gégé bí ikùnà láti jẹ̀ kí o jẹ̀ kí ìgbàgbọ̀ rẹ̀ lẹ̀. Ní tòótọ̀, òpó yì í ẹ̀ pàtàkì púpọ̀ lákòókò tí àwọn ọ̀mọ̀ mi n dàgbà pé nínú ipadé àdúra ẹ̀bí wa ní ọ̀sọ̀sẹ̀ àwa yóò ní ìwé àkòsilẹ̀ fún ẹ̀bí wa níbi tí àwa yóò kọ̀ ohun tí a ti gbàdúrà nípa rẹ̀ àti ohun tí àwa n gbàgbọ̀ pé àwá ti gbà. Àwa pé èyí ni ìwé Jákòbù orí 4 wa. Ní tòótọ̀, a tà wón nípasẹ̀ iṣẹ̀-iranṣẹ̀ tí ìwọ̀ bá n fẹ̀ ọ̀kan.

Nígbà miiran, àwọn nìkan wà tí ó ẹ̀lẹ̀ nínú Èmí tí o kò mọ̀. Olórùn n

ṣiṣẹ́ láti ṣe ohun gbogbo, ṣùgbón ó le gba àkókò. Ọ̀pọ̀lopọ̀ àwọn ègè le wà tó dojúrú tí ó gbòdò fí sí ààyè wọn. Fún apeṣere, tí Ọ̀lórún bá ní láti bá àìní owó kan pàdé, Ọ̀un le ní láti bá ẹnìkan sọ̀rọ̀ láti bá iyeṅ pàdé tàbí mú àhàfàání wà fún ọ̀ láti gba owó tí ó nílò. Leṅkan sí i, gbogbo iyeṅ ní wọn gba àkókò.

Màa ṣe bèrù, Dániẹ̀lì. Láti ojọ̀ àkókó tí ó ṣètò ọ̀kàn rẹ̀ láti ní òyè àti láti rẹ̀ arà rẹ̀ silẹ̀ níwájú Ọ̀lórún rẹ̀, èmí ti gbọ̀ àwọn ọ̀rọ̀ rẹ̀, àti pé Mo ti pèsè idahùn sí wọn. Ṣùgbón ọ̀mọ̀-áládé ijọba Persià takò mi ní ojọ̀ mọ̀kànlélógún. Léyìn nàà Màiikiẹ̀lì, ọ̀kan nínú àwọn olórí ogun, wà láti ràn mí lówó, nítorí a fí mí sí ibẹ̀ pẹ̀lú ọ̀ba Persià. Ní báyì í Mo ti wà láti ṣàlàyé fún ọ̀ ohun tí yóò ṣeṣẹ̀ sí àwọn èniyàn rẹ̀ ní ojọ̀ iwájú, nítorí iran nàà wà fun àkókò kan síbèsibẹ̀ tí ǹ bọ̀.

—Dániẹ̀lì 10:12-14

Jẹ́ kí a wo itàn ọ̀gbà ilé-ìwé tí Mo sọ̀ fún ọ̀ ní iṣàájú. Àwá ti wo ọ̀pọ̀lopọ̀ àwọn ilé àti pé a wo agbègbè fún yíyálò ní ọ̀pọ̀lopọ̀ nínú wọn ṣùgbón àwà kò léèrò láti gbé igbésè lóri ọ̀kankan nínú wọn. Nígbà tí a kókó ṣẹ̀ bèrè láti wà ọ̀gbà ilé-ìwé kan, a fún irúgbìn fún Ọ̀lórún láti fí ààyè pípé hàn wá. Ní gbogbo igbà tí àwá rí agbègbè kan àti pé àwá gbèèrò rẹ̀, àwá ní imọ̀lára didáwòdúró nínú àwọn èmí wa, àti pé àwá fẹ̀rẹ̀ rẹ̀wèsì. A ṣàyèwò gbogbo ilé ní agbègbè tí a fẹ̀ láti lò fún ọ̀gbà wa, ṣùgbón kò sí àwọn àṣàyàn èyíkéyíí tí ó wá tí a rò pé ó dára tó.

Àwọn iye pàtàkì wa bí ilé ijọsin pẹ̀lú ifẹ̀ tí ó lágbára láti ṣe iranlówó láti kọ̀ àwọn ọ̀mọ̀dé àti tọ̀jú àwọn idílẹ̀. Àwá ti sọ̀rọ̀ ní ọ̀pọ̀lopọ̀ àwọn àkókó nípa ó ṣeṣe ni ojọ̀ kan tí ó ní ile-ìwé, tí ó ní ilé-iṣe itọ̀jú ọ̀mọ̀ ọ̀wó kan, ibùdó ètò igbafẹ̀ kan, àti ọ̀pọ̀lopọ̀ àwọn ètò diẹ̀ síí láti ṣe iranṣẹ̀ fún àwọn agbègbè wa. A ti lo ààyè tí àwá wà lówólówó báyì í tán, èyí tí ó ṣe idíwọ̀ ilépa wa ti èyíkéyíí àwọn àṣàyàn wònyẹn.

Ìwọ̀ le sọ̀ pé ọ̀un le ti dà bí i pé Ijọba ti kojá, ṣùgbón o gbòdò rántí pé a ti fún irúgbìn tẹ̀lẹ̀ fún ọ̀gbà ilé-ìwé pípé. Ọ̀títọ̀ ní pé Ọ̀lórún mọ̀ ilé-ìwé tí a ra n lọ sínú igba lówó. Ó rí àwòrán nílá nàà. Ohun-iní yẹn ko wà nígbà tí àwá bèrè àkókó wò.

Yàtò sí mímò pé ilé-ìwé nàà yóò jẹ ọgbà pípé wa, Òun tún mọ bí àwá ẹ̀n ń sanwó fún. Tọ̀kọ̀taya tí ó rà ọgbà ilé-ìwé nàà gan-an fún wa wà lóri àlàkalẹ̀ kàlẹ̀ndà mi ni ó kéré ju ìgbà méré̀n fún oúnjẹ alẹ̀. Nítorí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ọ̀ṣẹ̀lẹ̀ àyídayídayì, àwa méjèjì ní láti yẹ̀ àdéhùn fún tọ̀kọ̀taya yẹ̀n tífí di àṣálẹ̀ tí a padé. A ẹ̀ṣẹ̀ rí ohun-iní nàà ní òwúrò ọ̀jọ̀ gan-an tí a jẹ̀ oúnjẹ alẹ̀ pẹ̀lú wọn.

Àwọn miiran wa tí ó ń fẹ́ẹ̀ ra ọgbà ilé-ìwé nàà, sùgbón àwa ni ẹ̀ni àkókò láti fi sínú gbígba. Ohun gbogbo tí ní àkókò pípé. Nígbà tí àwá fún irúgbìn \$100,000 lójọ̀ méjì ọ́áájú kí a tó jẹ̀ oúnjẹ alẹ̀ yẹ̀n, nípasẹ̀ itọ̀nà tí Èmí Mímọ̀, Èmí gbàgbọ̀ pé Sàtání yóò gbìyànjú láti dínà ọgbà ilé-ìwé yẹ̀n kí ó farapamọ̀ kúrò lódò wa tàbí lo ọgbón miiran láti jẹ̀ kí ó yàgò fun wa. Nígbà tí Olórùn sọ̀ fún mi pé kí n fún irúgbìn owó yẹ̀n àti láti bá Sàtání wí láti máá ẹ̀ ọ̀kọ̀lù pẹ̀lú wa nípa wíwá ọgbà ilé-ìwé wa, Èmí gbàgbọ̀ pé diẹ̀ nínú èrò wa tí òun tí ní láti dabarú ni a tí dádúró.

Tọ̀kọ̀taya tí ó pèsè owó láti rà ohun-iní nàà tún wà ní agbede méjì tí ẹ̀ṣẹ̀ ipinnu lóri bóyá láti ẹ̀ iránlọ̀wọ̀ fún ọ̀rẹ̀ kan pẹ̀lú ríra ohun-iní kan, èyí tí yóò tí lo owó tí ò wà tí wón lò fún ríra wa. Léyìn tí wón gbọ̀ itàn wa ní àṣálẹ̀ yẹ̀n, wón sọ̀ pé léyìn nàà wón lóye idí tí wón kò fi ní àlááfíà láti ẹ̀ ináwó ríra fún ọ̀rẹ̀ nàà. Nítorí nàà rántí, nígbà tí ó bá gbàdúra nínú ìgbàgbọ̀, mọ̀ pé ó gbàá nígbà tí ó gbàdúra, àkókò tún wà lááarín “Àmín” àti “Níbẹ̀ n ló wà.” Nítorí nàà dúró nínú agbára kí o sì ẹ̀ sùúrù.

Dúró nínú idúróṣinṣin lóri Ìgbàgbọ̀ Rẹ̀

Sùgbón jẹ̀ kí sùúrù ní ọ̀ṣẹ̀ àṣepé rẹ̀, kí iwọ̀ ó le jẹ̀ pípé àti nínú ohun gbogbo, ní aláifẹ̀ ǹkankan.

—Jákòbù 1:4 (KJV)

Èyí ni idí tí Èmí fi dábaá sí àwọn èniyàn pé wón ẹ̀ àkíyèsí ọ̀jọ̀ àti àkókò tí wón tú ìgbàgbọ̀ wón sílẹ̀, nítorí iwọ̀ nílò láti dúró.

Nígbà tí ọ̀mọ̀bìnrin mi tí ń kojú eéwo-ìwòn 13 kan nínú ikùn rẹ̀, ó kááarẹ̀ láti fi ara da àwọn ọ̀ràn ilera tí ó ń fà: àwọn inira nígbà gbogbo nínú àwọn kídínrín rẹ̀, àwọn ẹ̀yìn dídùn nígbà gbogbo, àti àwọn ọ̀rò

jíjẹun lẹsẹsẹ. Ó pinnu pé ó tó, ó pinnu láti ya ojó 30 láti kàn máa ọ̀sà̀rò lori Ọ̀rò Ọ̀lọ̀run àti àwọn ilé́rí Ọ̀lọ̀run nípa ìmúláradá. Ní ìparí àkókò yẹn, òun bèèrè lówó iyá rẹ̀ àti èmi fún wa láti gbówó lé òun lórí bí òun ti gbàgbó pé á mú òun láradá. Nítórí náà àwọn alàgbà ijọ wa àti iyá rẹ̀ àti èmi gbé ọ̀wó wa lórí rẹ̀ àti pé àwá gbàgbó pé òun gba ìmúláradá ní ìbámu sí Jákòbù 5:14-16.

Njé ẹnìkẹ̀ni wà láààrín yín ti n ọ̀sà̀sàn? Jé kí wọn pe àwọn alàgbà ijọ̀sìn láti gbàdúra lori wọn ki ó fi ọ̀róró kùn wọn ní orúkọ Olúwa. Àti àdúra ti a ọ̀ ní ìgbàgbó yóò jé kí ara aláìsàn náà yá; Olúwa yóò gbé wọn dide. Tí wọn bá ti ọ̀, wọn yóò gba idaríjì. Nítórí náà, ẹ̀ jẹwó àwọn ẹ̀sẹ̀ yín fún ara yín kí ẹ̀ gbàdúra fún ara yín kí ó le gba ìmúláradá. Àti pé àdúra ti olódodo lágbara àti pé ó jé ẹ̀yí tó múnádóko.

—Jákòbù 5:14-16

Òun lọ sí ilé ní àṣálẹ̀ ojó yẹn ni ọ̀nà kan náà tí òun ti wá; eéwo náà sì tún wà níbẹ̀. Ọ̀gbọ̀n òun sọ pé, “Èmi ti gba ìmúláradá.” Òun di ijẹwó rẹ̀ mú fún ọ̀sẹ̀ méjì tí kò ní iyípadà, bí ó tilẹ̀ jé pé òun wà nínú irora tí ó burú jùlọ̀ tí ó tí wà nínú rẹ̀. Òun sọ fún mi pé lákòókò ọ̀sẹ̀ méjì àkókò lákòókò yẹn tí òun wà nínú irúfẹ̀ irora tí ó pé, òun n sọ fún Sàtání pé, “Ìwó le gbìyànjú àti ọ̀sẹ̀ ìpalára fún mi, ọ̀gbọ̀n èmi ti gba ìmúláradá mi.”

Ní ọ̀sẹ̀ méjì léyìn náà, òun lọ sùn pẹ̀lú eéwo yẹn síbẹ̀, ọ̀gbọ̀n òun jí pẹ̀lú ìmúláradá pátápátá. Òun ti pàdánù pòun 13 àti àwọn ibú 9 tó wà níhà ẹ̀gbẹ̀ rẹ̀ bí òun ti sùn, àti pé ẹ̀yìn rẹ̀, ẹ̀yí tí ó lọ papọ̀ àti tí ó yí, ní ó tún padà sí ipò ọ̀pá ẹ̀yìn pípé.

Ní kété tí ìwó bá ní igboya ti ilé́rí náà, máa ọ̀ jé kí Sàtání tàn ọ̀ jé kúrò nínú iwòsàn rẹ̀ tabí jade kúrò nínú ilé́rí ẹ̀yíkeyíí tí Ọ̀lọ̀run ti fi fún ọ̀.

Christine wá sí ijọ wa láìsí imọ̀ púpọ̀ nípa ti ilé ijọ̀sìn. Gbogbo rẹ̀ jé tuntun sí i. Christine ti n wọ̀ àwọn ohun èèlò ìrànlowó fún igbọ̀ran méjì fún ọ̀dún pípé àti pé òun ti pàdánù ọ̀pọ̀lopọ̀ ti igbọ̀ràn rẹ̀ lákòókò yẹn. Iyá rẹ̀ ní aarùn yì í kan náà àti pé ó fẹ̀rẹ̀ di adití pátápátá.

Nígbà tí Christine wá sí ijọ wa, òun fi ayé rẹ̀ fún Olúwa, Ọ̀lọ̀run sì yí igbé ayé rẹ̀ padà ní pàtàkì. Ó ní iyálẹ̀nu àti pé òun n fẹ̀ láti kẹ̀kọ̀ bí òun

şe le mò nípa Ìjọba Ọlórún. A ní kílààsì fún síşàlàyé fún àwọn onígbàgbọ tí ó jẹ tuntun sí ijọ wa, àti pé Christine ní ìtara láti wá. Àwọn kílààsì nàà nííşe pèlú àwọn àkólé púpọ, şùgbọn òun kàn şelẹ pé kílààsì ti Christine wa ní iwòsàn. Ní ìparí ìgbà nàà, àwọn olùdarí nàà gbàdúrà fún àwọn ti ó nùlò iwòsàn. Inú Christine dùn bí òun ti n lẹ şíwájú fún àdúrà. Bí wọn tí gbàdúrà fún-un, etí rẹ şí lójìjì. Fún ìgbà àkókó, òun leè gbó ní pípé.

Bí òun ti n lẹ kúrò ní ibí şe ní ojú yẹn, Èmí nímòlára pé mo ní láti kílẹ fún lórí ohun ti Mò pé ní ikólù Sàtání. Dájú dájú, òun sọ pé ní òwúrò ojú

**LÈÈKAN SÍ I,
DÍDÚRÓ PÈLÚ
AGBÁRA LÓRÍ
ÒRÒ ỌLÓRUN
JÉ KÓKÓRÓ SÍ
OMINIRA RẸ.**

kejì, lójìjì, àwọn etí rẹ ti şe, òun sì ní idánwò láti sàníyàn. Şùgbọn èmí ti sọ fun pé èyí pé yòò şelẹ, àti nígbà tí ó bá şe, òun ní láti kéde pé òun ti ní imúlárada àti láti bá Sàtání wí. Ó dára, òun şe déédéé ohun tí Mo sọ fun pé kí ó şe. Òun bèrẹ sí yìn Ọlórún òun sì kéde pé òun ní imúlárada bí òun ti n fi òtá ré. Ní işéjú diẹ, àwọn etí rẹ şí àti pé

ó si ti şí lálálá láti ìgbà yì í, àti pé ó tó ođún mērin sēyin.

Lèḗkansi, dídúró nínú agbára lórí Ọrò Ọlórún jẹ kókóró sí òminira rẹ.

Èmí yòò Sọ Ọ Lèḗkan sí i—Jẹ Pàtó

Nípa tí itúsílẹ ìgbàgbọ rẹ, jẹ kí n rán ọ létí rẹ ní àkókò diẹ sí i láti jẹ pàtó! Itàn yì í jẹ nígbà tí Ọlórún fihàn mí ní pàtàkì àwọn ọrò mi. Èmí ti sọọ fún ođún púpọ, şùgbọn ó lágbara lónì bí ó tí rí nígbà tí òun şelẹ.

Ó jẹ àkókò déédéé ti işoḗ àgbònrín, àti pé èmí ti şetán láti jáde lo sínú ìgbó bí àwọn nḗkan ti n şişẹ púpọ. Ní ođún yì í pàtó, Èmí ti fún irúgbìn fún àwọn àgbònrín méjì, ọkan pèlú iwo mērin-tàbí àwọn ẹtu nílá àti àgbònrín oníwo méjì kan. Drenda àti Èmí fún irúgbìn wa pèlú àdéhùn àti ní ìgbàgbọ. Èmí jáde lo láti loşo şoḗ àkókó ní òwúrò lákòókò tí ó tún jẹ ina lásán. Bí ojú ọrun ti n tàn àwọ pupa, Èmí pa àgbònrín mi, àgbònrín oníwo-méjọ. Àpapọ àkókò nínú ìgbó igi mi jẹ işéjú 15! Èyí lẹwà òun sì móríwú! Nítorí nàà nígbà tí èmí jáde ní ọşẹ méjì lẹyin nàà láti gbà àgbònrín àbọpa mi, Èmí ní igboya púpọ. Lèḗkan sí i, èmí jáde ní òwúrò,

àti pé ó tó iṣẹ́jú 20 òwúrò, Èmí rí àgbònrín oníwo-méjọ nípa àwọn ẹ̀sẹ̀ bàtà 300 tí ǹ bọ̀ tààrà wá sídìí igi mi.

Ní Ohio, iwọ̀ le kórè àgbònrín kan pẹ̀lú àwọn iwo lórí. Àgbònrín kejì ni láti jẹ̀ abo tàbí abópa oniho kan. Àwọn àgbònrín oníwo kan ni bí ó ẹ̀ ẹ̀ nítorí pé àwọn ẹ̀tu kéré púpọ̀ o kò le rí wọn láti ọ̀nà jín jìnnà kan. Nítorí náà nígbà tí èmí rí àgbònrín tí ǹ bọ̀ kojá ààyè, Èmí rò pé yòò yípadà ẹ̀sẹ̀jú kí ó tó dé igi mi, sùgbọ̀n òun kò ẹ̀ ẹ̀. Ọ̀un wá tààrà sídìí igi mi òun dúró sí ibi kan lábẹ̀ idúró mi fún bí i iṣẹ́jú-àáyá 20. Gbogbo ohun ti èmí leè ẹ̀ ni láti wò ó bí kò ti ẹ̀ bófin mu. Lẹ́yìn tí ó dúró síbẹ̀ fún àwọn iṣẹ́jú àáyá 20 wònyẹn, lójìjì òun bèrè sí ní í rin padà sí isàlẹ̀ irin àjò kan náà tí o ti gbà wá. Ní iyàlẹ̀nu, òun rin àwọn ẹ̀sẹ̀ bàtà m̀eta kan náà padà kojá ààyè yẹn òun sì pòórà. Ọ̀un jọ mí lójú àti dà mí lójú rú.

Ní báyi í, Èmí kò rí i kí àgbònrín wá sáábẹ̀ idúró mi ti kì í ẹ̀ ẹ̀ àgbònrín gan-an ti Mo ti fún irúgbìn mi fún rí. Ní ipòrúuru ọ̀kàn, èmí bèrè sí ní í gbàdúrà nínú Èmí bí mo ẹ̀ ẹ̀ ní padà sí ilé. “Olúwa, kí ló dé ti o fí jẹ̀ pé àgbònrín yẹn wá níbẹ̀?” Lójìjì, èmí gbọ̀ tí Èmí Mímọ̀ sọ pé, “Sà̀yèwò irúgbìn rẹ̀.” Sà̀yèwò irúgbìn mi? Iyẹn jẹ̀ isokúso; Èmí mọ̀ ohun tí èmí ti fún irúgbìn fún. Bí bèrè kọ̀, bànkì ti Mo n ló a máa fi àwọn ẹ̀dà ti àwọn sòwédowó tí a fagilé pẹ̀lú àwọn àlàyé oṣoosù rànṣẹ̀. Èmí yára mú àlàyé náà mo sì rí sòwédowó mi. Ní isàlẹ̀ sòwédowó náà, Èmí ti kọ̀ pé, àwọn ẹ̀tu méjì oníwo-mérin tàbí àgbònrín kan, èyí tó tóbi. Mèlòó ni àgbònrín yẹn? Ohun tí èmí tùmọ̀ sí láti sọ ni pé èmí gbàgbọ̀ fún àwọn ẹ̀tu méjì lápapọ̀, ọ̀kan pẹ̀lú àwọn iwo mérin àti èkejì abópa àmì kan. Ọ̀nà tí Mo gbà kọ̀ ọ̀, síbẹ̀síbẹ̀, èyí fihàn pé Mo n retí àwọn àgbònrín méjì tí ó ní àwọn iwo mérin tàbí diẹ̀ sí i àti abópa oníwo kan. Èmí jòkòó síbẹ̀. Àgbònrín kejì yẹn wá nítorí èmí ti gbin irúgbìn fún u. Èyí ni idí tí òun fi wá síbí ààyè yẹn tó dúró lábẹ̀ igi mi. Ó yẹ̀ kí ó wá níbẹ̀.

Nígbà tí mo rí èyí í, Èmí bèrè sí i pariwo àti kígbẹ̀ àti ǹ ẹ̀ ẹ̀ ní àyíká ilé. Inú mi dùn sí i, sùgbọ̀n ní àkókò kan náà, ó bà mí lẹ̀rù. Àwọn àkókò mèlòó ni èmí ti sọ àwọn ǹnkan tí Èmí kò fẹ́ẹ̀ láti jẹ̀ kó wá láti kojá sùgbọ̀n ti fi wọn sínú ojùṣe pẹ̀lú àwọn ọ̀rọ̀ mi? Dájúdájú èyí mú Jákòbù 3: 3-4 wá sí imúṣe nínú ìgbé ayé mi.

Nígbà tí a bá fi àwọn ìjánu sí ẹnu àwọn ẹṣin láti jẹ kí wọn gbóràn sí wa, àwá le yí gbogbo ara ẹranko náà. Tàbí kíyèsí àwọn ọkọ ojú omi bí apeere. Bí ó tilẹ̀ jẹ pé wọn tóbi púpọ̀ àti pé a n ti ọwọ̀ afẹ́fẹ́ tí ó lágbara, òun jẹ pé itọkọ̀ kékeré púpọ̀ ni n dari wọn sibikibi tí awakò náà fẹ́ láti lọ.

—Jákóbù 3:3-4

Jákóbù n sọrọ̀ nípa bí àwọn ọ̀rọ̀ wa ẹ̀ lágbara tó. Òun farahàn gbangba pé àwọn ọ̀rọ̀ wa n sọ ohun kan lákòókò tí àwá n fẹ́ láti rí nńkan miíràn gan-an, àwa yóò ri ọkọ̀ ojú omi ti àwọn ìgbé ayé wa àti pé àwa kò ní í mò bí àwá ẹ̀ débè.

Nítórí náà rántí, Ìjọba náà jẹ̀ pátó kan, àti pé àwọn ọ̀rọ̀ rẹ̀ n sàlàyé ní pátó ibi tí o n lọ àti bí o ó ẹ̀ débè!

Pàtàkì ti Àdéhùn

Àwá n sọrọ̀ nípa ifọnkásilẹ̀ irúgbìn rẹ̀ nígbà tí iwọ̀ bá wà ní inú ìgbàgbọ̀, àti pé nńkan kan ti o nílò láti rántí. Bí o bá ní iyàwó, wà ní àdéhùn pẹ̀lú iyàwó rẹ̀. Tí o kò bá ní iyàwó, Èmi yóò kojú iyẹn ní ìṣẹ́jú kan, sùgbọ̀n jẹ́ kí a léèrò pé ó ti ní iyàwó. Lẹ̀ẹkan sí i, dúró tiiri nínú àdéhùn pẹ̀lú iyàwó rẹ̀.

Ní ibèrẹ̀ ìgbéyàwó mi, èmí kóríra láti máa béèrè lówọ̀ Drenda láti ní àdéhùn pẹ̀lú mi nípa ìṣọḍẹ̀ mi. Ìdí náà jẹ́ nítórí tí èmí bá sọrọ̀ nípa lílọ̀ ṣọḍẹ̀, Èmi mò pé òun yóò sọ nńkan kan nípa ìdòtí tí òun nílò láti kó jáde, bọ̀bọ̀bù iná tí ó yẹ́ kí a pààrò, tàbí àlákálẹ̀ àtòkọ̀ ti àwọn ohun miíràn tí àwá nílò láti ẹ̀. Ní báyi í, èyí ni ìgbà tí èmi kò tí ì lóye àti tí mo jẹ́ onímọ̀taraeni nikan. Òun yóò ti wá pẹ̀lú àwọn ọmọ̀ wa ní gbogbo ọjọ̀, sùgbọ̀n ìṣẹ́jú tí èmi bá dé ilé, èmi yóò fẹ́ láti jáde lọ sínú ìgbó. Èmi kò rò pé Olórun yóò búkún iwà yẹn. Bẹ̀ẹ̀ ni, èmí jẹ́ onímọ̀tara eni nikan. Sájájú kí èmi tó kọ̀ bí mo ẹ̀ leè ṣọḍẹ̀ nípasẹ̀ ìgbàgbọ̀, Èmi yóò lo ọ̀pọ̀ ọjọ̀ ìṣọḍẹ̀ pẹ̀lú àìsì ẹ̀seyorí. Abájọ̀ ti òun bèrù àkókò ọḍẹ̀.

Sùgbọ̀n èmí kò láti fi òun sákòkọ̀. Èmí ní láti kọ̀ ẹ̀kọ̀ pé àwá wà nínú nńkan yi í papọ̀ àti pé àwá nílò ara wa. Bí èmi ẹ̀ bẹ̀rẹ̀ sí ní i fi àwọn àìní

rẹ sáájú, òun n fẹ́ ju láti ní àdéhùn pẹ̀lú mi fún àgbònrín. Sùgbón inú rẹ̀ dùn pàápàá láti rí i pé Èmí ní àṣeyọ́rì pẹ̀lú ìṣoḍe àgbònrín mi. Èmí ní láti kẹ̀kọ̀ọ̀ pé gégé bí ọ̀kọ̀ àti iyàwó, àwá jẹ ọ̀kan nínú èmí àti pé kò sí ohun tí ó lágbara jù nígbà tí àwa méjèjì wà papọ̀ nínú àdéhùn. Kì í ẹ̀ nípá ìṣoḍe àgbònrín nikan. Èmí rí i pé tí a bá rìn papọ̀ ní ìṣọkan, èyí n ńṣìṣe ní gbogbo agbègbè ìgbé ayé wa pẹ̀lú.

ÈMÍ NÍ LÁTI KÈKỌ̀Ọ̀ PÉ GÉGÉ BÍ Ọ̀KỌ̀ ÀTI IYÀWÓ, ÀWÁ JẸ Ọ̀KAN NÍNÚ ÈMÍ ÀTI PÉ KÒ SÍ OHUN TÍ Ó LÁGBÁRA JÙ NÍGBÀ TÍ ÀWA MÉJÈJÌ WÀ PAPỌ̀ NÍNÚ ÀDÉHÙN.

Èyin ọ̀kọ̀, ní ọ̀nà kan nàà ni ẹ̀ máa fọ̀kàn sù bí èyin ẹ̀ n gbé pẹ̀lú àwọn iyàwó yín, àti kí ẹ̀ tọ̀jú wọn pẹ̀lú ọ̀wọ̀ gégé bí aláḅàṣìṣẹ̀pọ̀ tí kò lágbara àti bí ajogún pẹ̀lú rẹ̀ ti èbùn oore-ọ̀fẹ̀ ti iyè, kí ohunkóhun kí ó bá dí àwọn àdúrà yín lówó.

—1 Pétérù 3:7

Ṣàkíyèsí pé, èyin ọ̀kùnrin, pé tí o kò bá ní àdéhùn pẹ̀lú àwọn iyàwó yín, àwọn àdúrà yín yòò ní idíwọ̀! Ṣàkíyèsí tùmọ̀ sí pé kí ó rí òun gégé bí ọ̀gbà, bí ó ẹ̀ jẹ ọ̀kan pẹ̀lú rẹ̀ nínú gbogbo ipinnu. Bẹ̀ni, ní ti èmí, ọ̀kùnrin nàà jẹ olórí ilé rẹ̀ sùgbón kí í ẹ̀ ní tí ìrísí apasẹ̀ sùgbón gégé bí iránṣẹ̀ kan, tí ó fi èmí rẹ̀ sílẹ̀ fún un àti bọ̀wọ̀ fún un.

Báwo ni Bí Ọ̀kọ̀ rẹ̀ kí í bá n ẹ̀ Onígbàgbọ̀?

Èmí gba àwọn àtẹ̀jìṣe tí n béèrè ohun tí ó yẹ̀ kí èniyàn ó ẹ̀ se tí wọn bá fẹ̀ iyàwó tí kò fẹ̀ láti sin Olúwa. Báwo ni wọn ẹ̀ se le wà nínú àdéhùn? Ọ̀ye rẹ̀ ti àdéhùn jẹ̀ àṣìṣe. Jẹ̀ kí a sọ̀ pé ó tí fẹ̀ ọ̀kùnrin kan tí kò sin Olúwa. Èyin mejèjì, síbèsíbè, ẹ̀ ṣàdéhùn pé ẹ̀ nílò ọ̀kọ̀ ayókélé tuntun. Lóye nńkan wò? Ẹ̀ wà nínú àdéhùn! Tí èyin méjèjì bá gbà pé ẹ̀ nílò àwọn wórobo, nítorí nàà ẹ̀ wà ní àdéhùn. Bíbélì jẹ̀ ká mọ̀ pé bí ọ̀kan nínú tọ̀kọtaya bá gba Ọ̀rọ̀ Ọ̀lórùn gbọ̀, lẹ̀yìn nàà Ìjọba nàà ní agbára lábẹ̀ òfin láti ṣìṣe nínú ẹ̀bí nàà!

Nítòrí ọkọ aláìgbàgbọ̀ tí di mímò nípasẹ̀ iyàwó rẹ̀, àti iyàwó aláìgbàgbọ̀ tí di mímò nípasẹ̀ ọkọ onìgbàgbọ̀ rẹ̀. Bí bèẹ̀kọ̀ àwọn ọmọ rẹ̀ yòò jẹ̀ aláìmọ̀, sùgbón bí ó tí rí, wọn jẹ̀ mímò.

—1 Kóríntì 7:14

Èmi kò gbàgbọ̀ pé èyí n sọ pé ọkọ aláìgbàgbọ̀ ní igbàlà nípasẹ̀ ìgbàgbọ̀ iyàwó wọn. Èmi gbàgbọ̀ pé èniyàn kòòkan gbòdò pé orúko Jésù tikálára rẹ̀. Síbẹ̀ síbẹ̀, èmi gbàgbọ̀ pé tí ọkọ kan bá gba Ọrọ̀ Ọlórùn gbó, ìgbàgbọ̀ wọn sọ̀ di mímò tàbí mú gbogbo ìdílẹ̀ wa sáábẹ̀ ìbùkún Ìjọba náà. Ní báyi í, ó farahàn gedegbe, fífẹ̀ iyàwó tàbí ọkọ tí ó jẹ̀ onìgbàgbọ̀ jẹ̀ èyí tó dára jùlọ̀, dájúdájú. Àti pé Bíbẹ̀lì jẹ̀ kó hàn kedere ni iyànjú fún wa láti gbéyàwó pẹ̀lú èni tí ó gbàgbọ̀ ní òtítọ̀ pé ìgbàgbọ̀ wọn le sẹ̀gun iyàwó aláìgbàgbọ̀ wọn sí Ìjọba.

Tí o kò bà ní iyàwó, iwọ kò níilò láti wá èniyàn miiran láti wá ní àdéhùn pẹ̀lú rẹ̀ nínú àdúrà. Iwọ yòò kan gba Ọrọ̀ náà gbó fún ara rẹ̀ kí o wo isẹ̀ Ìjọba náà!

Lákòókò tí a wà lórí kókó ìgbàgbọ̀ yi í, Èmi yòò fẹ̀ láti jíròrò ní orí tí ó kàn ọ̀kan nínú àwọn ìbèèrè tí ó wọ̀pọ̀ jùlọ̀ tí ó sẹ́ sẹ́ tí Mo ti gbó tí ọ̀pọ̀ bèèrè nípa ifúrugbìn ati àṣiṣe tí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn n sẹ́.

ORÍ 7

ÌKÌLÒ: DÚRÓ NÍ ÌWỌN ÌGBÀGBỌ TÍ ÌWỌ NÍ!

“Èmi yòò pa eja ọsàn maaliini oní iwọn 900- kan!” èyí ní àsoyè ọrò látenu ọkan ninú àwọn alabààṣiṣẹ̀pò mi ti n lọ rin irin àjò lọ sí Maui, Hawaii, pẹ̀lú ọ̀fiisì mi. Ó jẹ̀ tètẹ̀ oríire ti irin-àjò tí a ti ṣètò fún gbogbo ináwó ti a ti là kalẹ̀ nípasẹ̀ ibáṣẹ̀pò wa pẹ̀lú ọkan nínú àwọn olùtajà wa. Šáájú kí àwa ó tó jade fún irin àjò Maui náà, mẹ̀ta nínú wa pinnu láti lọ peja ọsàn maaliini aláwọ̀ omi aró, nítorí kí í ṣe aṣiri pe Maui ni a mò gégé bí olú-ílú eja ọsàn maaliini alawò omi aro ti àgbáyé. Àwá ti sọ̀rò nípa ìgbàgbọ̀ ní àwọn oṣù díẹ̀ šáájú iṣẹ̀lẹ̀ yì í, àti pé Èmi n kó àwọn èniyàn náà bí ó ti ṣe n ṣiṣe. Dan jẹ̀ tuntun sí ìgbé ayé ìgbàgbọ̀, àti pé Èmi ranti ríronú pé èyí jẹ̀ ànfààní nílá fún un láti jade lọ kí òun wo bí iṣè Ìjọba ṣe ri ni irú akọkọ náà. Nítorí náà, emí sọ̀ fún un pé, “Wò ó, Dan, n̄jẹ̀ o mò pe o ṣee ṣe láti mọ̀ láisì iyéméjì pé iwọ̀ yòò pa eja ọsàn maaliini aláwọ̀ omi aró kan nígbà tí àwá bá lọ si Hawaii?” Ọ̀rò àlàyé náà gba àkiyesí rẹ̀, àti pé a lo ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn wákàtì láti jíròrò nípa ìgbàgbọ̀ šáájú kí a to lọ fun Maui. Dan fún irúgbìn rẹ̀ gégé bí èmi ti kọ̀ ó àti pé inú rẹ̀ dun láti telè alá rẹ̀, eja ọsàn maaliini alawò omi aró kan.

Akẹgbé mi miiran jẹ̀ ọmọ̀ ijọ mi, òun ti ni oye tí ó dára ti bí ìgbàgbọ̀ ṣe n ṣiṣe, àti pé o ti rí i pe Ọ̀lọrun ṣe àwọn ohun iyanu ní ìgbésí ayé rẹ̀. Ọ̀un tún fún irúgbìn rẹ̀ sí pípa eja ọsàn maaliini aláwọ̀ omi aro, kí ṣe eja ọsàn maaliini èyíkéyí ùgbón eja ọsàn maaliini oní-iwọn 900 kan. Èmi rántí ríronú pé, “Ìró iyàlẹ̀nu, eja nílá ni èyí!” Èmi ní ikùnsínú díẹ̀ nípa iwọn eja ti ọ̀rẹ̀ mi n fún irúgbìn fún pátò, ùgbón emi ko sọ̀ ohunkóhun nípa rẹ̀ fún un ni àkókò yẹn.

Dan, ní ọ̀nà kẹ̀jì, kò fún irúgbìn fún ìwọ̀n èyíkẹ̀yí í pàtò ti ẹ̀ja. Ó dára, láti ẹ̀ itan gígùn ni kukurú, Dan mú ẹ̀ja ọ̀sàn maaliini oni-ìwọ̀n olómi aró oni-ìwọ̀n 167 kan, sùgbọ̀n akegbé mi miíràn yí í kò mú ẹ̀ja ọ̀sàn maaliini olómi ọ̀sàn rárá. Nítorí náà, kílóde tí Dan fi gba ẹ̀ja ọ̀sàn maaliini rẹ̀ sùgbọ̀n ti ọ̀rẹ̀ mi miíràn kò ẹ̀ gba? Èyí í jẹ̀ ibèèrè tí ó dára, àti pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyan, pàápáa ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn Kristíenì pàápáa, yóò fi iyàlẹ̀nu béèrè lówó rẹ̀. Wọ̀n yóò rẹ̀rìn ín àti sọ pé, “Ìpeja jẹ̀ nígbà miíràn aláitàsẹ̀ àti nígbà miíràn o kò ní oye.” Sùgbọ̀n Èmí kọ̀ pé Ìjọba jẹ̀ pàtò àti èyí tó ẹ̀é gbékẹ̀lé.

Ní ojọ kan bí Jèsù ti dúró lẹ̀bàà adágún odò Gẹ̀nẹ̀sárẹ̀tì, àwọn èniyan n rọ̀ yí àyíká rẹ̀ tí wọ̀n n gbọ̀ ọ̀rọ̀ Olórún. Òun rí àwọn ọ̀kọ̀ ojú omi méjì ní etí omi àti àwọn apeja, tí ó fi ọ̀kọ̀ wọ̀n silẹ̀, tí wọ̀n n wẹ̀ àwọn wọ̀n. Òun wọ̀ inú ọ̀kan nínú àwọn ọ̀kọ̀ ojú omi kékeré náà, ọ̀kan ti ó jẹ̀ tí Simónì, òun sì béèrè lówó rẹ̀ láti tẹ̀ẹ̀ sí etí ọ̀kun. Lẹ̀yìn náà òun jòkòò ó n kọ̀ àwọn èniyan láti inú ọ̀kọ̀ ojú omi náà.

Nígbà tí òun ti parí ọ̀rọ̀ ní síso, òun sọ fún Simónì, “Tẹ̀ ọ̀kọ̀ sínú omi jìjìn, kí o sì ju àwọn rẹ̀ fún àwọn àkópọ̀ fún àkópọ̀”

Simónì dáhùn, “Olùkọ̀nì, awá ti ẹ̀sẹ̀ takuntakun ní gbogbo àṣàlẹ̀ àti pé àwa kò sì mú ohunkóhun. Sùgbọ̀n nítorí tí ìwọ̀ sọ bẹ̀, Èmí yóò ju àwọn náà sísalẹ̀.”

Nígbà tí wọ̀n sì ti ẹ̀ bẹ̀, wọ̀n kó irú ẹ̀ja nílá tí àwọn àwọn wọ̀n bẹ̀rẹ̀ sí ya. Nítorí náà wọ̀n ẹ̀ àmì sí àwọn alábaàṣiṣẹ̀pọ̀ wọ̀n nínú ọ̀kọ̀ ojú omi miíràn láti wá láti ẹ̀ irànlówó fún wọ̀n, wọ̀n sì wá wọ̀n sì kún àwọn ọ̀kọ̀ ojú omi méjèjèjì ní kíkún tí wọ̀n bẹ̀rẹ̀ sí ní rì.

Nígbà tí Simónì Pétèrù rí èyí, òun wólẹ̀ níwájú Jèsù, ó sì sọ pé, “Lọ kúrò lódò mi, Olúwa; Èmí jẹ̀ ẹ̀lẹ̀sẹ̀!” Nítorí òun àti gbogbo àwọn ẹ̀lẹ̀gbé rẹ̀ ni iyàlẹ̀nu fún ìpeja ẹ̀ja tí wọ̀n ko, àti bẹ̀ náà ni Já kóbù àti Jò hánù, à wọ̀n ọ̀mọ̀ Sébédè, à wọ̀n alábaàṣiṣẹ̀pọ̀ Simonì.

—Lúùkù 5:1-10

Pétèrù sàwàrí ọ̀nà ìpeja tuntun, gégé bí mo ti ẹ̀ se nínú ìṣoḍe àgbònrín. Ọ̀n ti gbìyànjú ìpeja sùgbón ọ̀n kò mú eja kan títi Jésù fi sọ fun-ún ibi ti o ti le pa eja, nínú omi jíjìn. Níbè ni ọ̀n ti kó ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ eja ti àwọn ọ̀kọ̀ ojú omí rẹ̀ méji fẹ́fẹ́ ri. Èmi a máa sọ fún àwọn ènìyàn, “Ènikèni le peja ti Jésù bá sọ fún ọ̀ ibi tí ati bi o ẹ̀ se le peja.”

Nítórí nàá nípa ọ̀rẹ̀ mi tí kò gba eja ọ̀sàn maaliini olómi aró òlá rẹ̀, bèèni, ó jẹ̀ ọ̀títọ̀ pé ohun gbogbo ẹ̀e ẹ̀ se fún ọ̀ pèlù Ọ̀lọ̀run. Sùgbón tí ó bá fún irúgbìn kan ti o gbàgbọ̀ láti peja ọ̀sàn maaliini olómi aró kan nínú ibi iwé rẹ̀, iwọ̀ yóò mò pé kì yóò ẹ̀sẹ̀. Báyi, tí o ba fẹ̀ láti peja ọ̀sàn maaliini olómi aró kan, iwọ̀ le fun irúgbìn kan, àti Èmí Mímọ̀ yóò darí rẹ̀ sí ibi ti o ti le pa ọ̀kan—nínú òkun, dájúdájú, sùgbón níbo nínú òkun?

Rántí éyí: Gbogbo ikòrè ní ipò aláilẹ̀gbẹ̀ àti àkókò fún ikòrè! Tí ó ba fẹ́ fún irúgbìn fún eja ọ̀sàn maaliini olómi ti àmì èyẹ̀ àgbáyé kan, iwọ̀ ko lè sọ pé, “Èmi yóò lọ̀ sí òkun nikan.” Iwọ̀ yoo ni lati lọ̀ si agbegbe kan pátó nínú òkun. Kí nídí? Nítórí eja ọ̀sàn maaliini olómi aró ti jáde àti pé wọn ní àwọn ipa-ọ̀nà kan tí wọn ní gbà ní gbogbo ọ̀dọ̀dun. Oun jẹ̀ ohun tó sọwọn láti pa eja ọ̀sàn maaliini 900-iwọn. Fún apeere, idíje ìpeja ti Emerald Coast eja ọ̀sàn maaliini olómi aró Classic ni Míama, Florida, ti wà fún ọ̀dún 17. Eja ọ̀sàn maaliini olómi aró tí ó tóbi jùlọ̀ ti a mú lákòkò yẹn jẹ̀ pòun 899. Ẹ̀ o ẹ̀e ẹ̀ se láti pa eja ọ̀sàn maaliini olómi aró 900-iwọn lóri ìrìn-àjò yẹn si Maui? Ó ẹ̀e ẹ̀ se, níwọn ìgbà ti akòsilẹ̀ eja ọ̀sàn maaliini olómi aró ti a pa ri ni Hawaii jẹ̀ pòun 1,376, sùgbón kọ̀ èyí sílẹ̀.

Bí ohun tí ìgbàgbọ̀ rẹ̀ bá ẹ̀ se jẹ̀ pátó tàbí aláilẹ̀gbẹ̀ sí, bèè ni ó ẹ̀ se pàtàkì jùlọ̀ ó ní láti san idíyelé ifojúsí sí agbègbè, ọ̀nà, àti àkókò.

Balógun ọ̀kọ̀ ojú omi ní Maui ní ọ̀jọ̀ nàá lòhun sọ fún wa pé eja ọ̀sàn maaliini olómi aró kò tí í wà síbẹ̀ síbẹ̀. Ó ní àwọn eja ọ̀sàn maaliini olómi aró méji tí ó ti jáde ẹ̀ájú ní wákàtí méjọ̀ ní ọ̀jọ̀ kan fún ọ̀sù mèrin ẹ̀ájú sùgbón won mu ọ̀kọ̀ oju-omi kekere kan ti o ni ila. Nítórí nàá, àwọn eja ọ̀sàn maaliini olómi aró jẹ̀ olósooşù nígbà míràn. Nítórí bèè, a mú akoko tí àkókò nàá. Sùgbón nígbà tí ọ̀rẹ̀ mi fún irúgbìn rẹ̀ ní pátó diẹ̀ sí, àti ní pàtàkì tó ẹ̀tò ní maaliini ipele iwé akòsilẹ̀, agbègbè tí o wá àti àkókò yóò jẹ̀ pàtàkì jùlọ̀ sí ikòrè nàá. Èmi tikálára mi gbàgbọ̀ pé kò kan si maaliini ipele iwọn iwé akòsilẹ̀ ní agbègbè nàá ni àkókò yẹn. Àwá tún nílò láti mò pé ó ẹ̀e ẹ̀ se pé ọ̀rẹ̀ mi kò sí nínú ìgbàgbọ̀ gidì fún gbígba eja òlá nàá.

Ṣùgbõn tí òun bá rí pàtàkì nípa mímú maalíni 900-ìwõn kan, léyìn náà èmi yòò mò bóyá òun fún irúgbìn rẹ oun si tètísí Èmí Mímọ bí òun ti tọka rẹ pé agbègbè kan, àti kí òun tètísí fún àkókò tí ó tọ, òun yòò gba maálíni olómi aró oní-ìwõn 900 rẹ.

Agbègbè àti Àkókò Ṣe Pàtàkì

Jíjé pàtó ni tí agbègbè àti àkókò nípa ìkórè jé pàtàkì gégé bí irúgbìn pàtó tí ó gbìn. Gégé bó ṣe jẹyọ jáde nígbà ti èmi ṣe ètò pípa àgbònrín oníhò méje- mi. Èmí ní láti dúró títí tí èmi o fi ní ipín láti jáde; àti pé ni ònà kan náà, Èmí dúró fún oṣù kan lákòókò ìṣoḍe. Kín ni idí? Ó ṣeṣe jùlọ nítorí pé àgbònrín oníhò méje kò si lórí ohun-iní mi síbèsibè tabí bóyá àwọn ìṣẹlẹ̀ airí míràn tí ó lé jé idènà fún àṣeyọri mi wa, gégé bí ojú ojo àti ọwọ̀ àfẹfẹ̀.

Èmí Mímọ̀ mò àkókò yẹn pàtó fún ìkórè náà, òun si mu mi dúró títí to fi tọ, títí DOJỌ̀ ỌTUN, ní àkókò tí ó tònà láti kórè àgbònrín gan-an.

Èmí gbọ̀ àti wo àṣiṣe yì í nígbà gbogbo. “Wóó, Gary, bí Ìjọba bá mú àgbònrín wa bí o ti sọ, kí lo de ti o ko kan jade lo pa agbònrín ti akosilẹ̀ a àgbáyé rẹ?” Ó dára, ibèèrè ti o dára, àti pe awa nílò láti kojú rẹ. Àlàyé náà dà bí i àwọn àtẹ̀jìṣẹ̀ ti Mo gba látódò àwọn èniyàn tí wón n fẹ́ láti san owó-ìfidógò \$500,000 àti pé wón sọ fún mi pe wón fún irúgbìn fún-un láti sanwó náà ní ojọ̀ méje. Nígbà tí kò bá fara hàn ní ojọ̀ méje, wón yòò rẹ̀wèsì àti béèrè lówó mi idí ti owó náà kò fi farahàn. Ìbèèrè míràn ti o wópò ti Èmi n gbọ̀ ni pe, “Kín ni idí tí èmi kò fi le fún irúgbìn kan nìkan kí èmi ó sì jẹ̀ tẹ̀tẹ̀ orí ire náà?”

**JÉ KÍ N SỌ
LÈÈKAN SÍ—ÈMÍ
RÒ PÉ O NÍLÒ
LÁTI GBỌ̀ LÈÈKAN
SÍ—ỌLỌRUN
NÍ ÈÈRÒ RẸ!**

Ó dára, jé kí a sọrò nípa ibèèrè gbígba àgbònrín iwé àkòsilẹ̀ àgbáyé àkókò. Bẹ̀ẹ̀ ni, Èmí gbàgbọ̀ pé Èmi le pa àgbònrín ti yòò wonú iwé àkòsilẹ̀ àgbáyé ti iyen bá jẹ̀ itara ifẹ̀ mi, èyí tí kíi ṣe bẹ̀ẹ̀. Nígbà gbogbo èmi n ṣoḍe fún ẹran, àti pe èmi kò ní itara láti lo pa àgbònrín tí yòò wónú iwé àkòsilẹ̀ kan. Ọkan nínú àwọn idí tí Èmi kò ní itara láti tẹ̀lẹ̀ láti pa

àgbònrín nílá ti yòò wọnú iwé àkòsilẹ̀ àgbáyé ni pé ó jẹ̀ nítorí ohun ti Èmí ṣàlàyé fún ọ; iwọ̀ kì yòò pa eja nílá kan nínú ibi iwé rẹ̀. Àgbònrín nílá tí yòò wọnú iwé àkòsilẹ̀ àgbáyé kò sí lórí ohun-iní mi. Tí emí bá nítara pàtàkì nípa ikòrè àgbònrín yẹn, nítorí nàà Èmí mò pé Èmi yòò ni láti lọ sí ibòmíràn láti ṣoḍe. Òún le ṣeṣe kí emi ó níilò láti kọ̀ diẹ̀ nínú àwọn ilàna tuntun tori àwọn ẹtu nílá jẹ̀ ẹ̀yí tí n rìn nígbà gbogbo lóru àti pé wọn ní àwọn àṣà alálẹ̀gbẹ̀ wọn lówọ̀. Èmi yòò ní láti ṣe ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ iwádií àti gbàdúrà láti wá agbegbè níbi ti irú ẹranko nàà yòò wá. Sùgbón emi kò fẹ́ẹ̀ láti lọ sínú gbogbo wàhàlà yẹn. Èmí fẹ̀ràn ṣoḍe nínú igbó ti arà mi. Èmí nífẹ́ẹ̀ láti jáde ní sẹ̀yìn igi igbó ilé mi àti gba àgbònrín tí ó dára ní itùnù ti àwọn igi ti arà ilé mi. Sùgbón láti dáhùn ibéèrè rẹ̀, Èmí gbàgbọ̀ pé èniyàn leè gbà Ọlórùn gbọ̀ fún àgbònrín yẹn, sùgbón rántí ohun ti Èmí sọ. Àwọn ikòrè alálẹ̀gbẹ̀ diẹ̀ sí i àti pàtó, diẹ̀ ṣe pàtàkì sí àwọn agbegbè, àkókò, àti ọ̀nà.

Nígbà gbogbo, nígbà tí emí bá gba àtẹ̀jísẹ̀ méèlì láti ọ̀dọ̀ ẹnikan tí ó n béèrè lówọ̀ mi idí tí mílìọ̀nù dọ̀là kan kò fi fara hàn ní ojú márùn-ún, Èmí mò pé ó ṣeé ṣe, kì í ṣe nígbà gbogbo, sòrò si èniyàn tí kò tí i kọ̀ iyàtò laaàrín kíkopa nínú igbàgbọ̀ àti níní ẹ̀róngbà ilàkàkà.

Òún dà bí i àtẹ̀jísẹ̀ méèlì ti Mo ni ní ojú kan tó sọ̀ pé àwọn yòò fún irúgbìn fún mílìọ̀nù mewaá dọ̀là ni 30 ojú nígbà ti àwọn pàápàá ko ni àwọn ilé itaja, kò ti san owó iyálẹ̀gbẹ̀ wọn fún oṣù mẹta, àti pé wọn kò ni iṣẹ̀. Wọn wà níta ọ̀nà tí igbàgbọ̀ tí wọn ti ṣàgbékalẹ̀.

Nítorí nàà, Gary, n jẹ̀ iwọ̀ wá n sọ̀ pé Ọlórùn kò le fún ẹnikan ní mílìọ̀nù mewaá dọ̀là? Dájúdájú Òún leè. Ohun gbogbo ṣeé ṣe pẹ̀lú Ọlórùn. Ibéèrè nàà kì í ṣe “Njẹ̀ Òún lè?” sùgbón “Njẹ̀ o ní igbàgbọ̀ gan-an fún iyẹn?” Tí igbàgbọ̀ rẹ̀ kò bá le mú oúnjẹ̀ tí o niilò wá, Maa ṣe ṣiyeméjì pé iwọ̀ ní igbàgbọ̀ fún mílìọ̀nù mewaá dọ̀là ní àkókò yì i nínú igbè ayé rẹ̀. Sùgbón o le dé ibẹ̀! Iwọ̀ ní láti bèrẹ̀ níbi tí ó wá àti bèrẹ̀ láti kọ̀ bí igbàgbọ̀ ṣe n sísẹ̀ àti tún ṣe ifaágùn agbára rẹ̀ láti ṣàkóso diẹ̀ sí i ju tí ó n ṣàkóso ní báyi lọ.

Ñjé Ìwọ le Gbàgbọ láti Jẹ Tétẹ?

Báwo ni nípa tétẹ náà?

Ìró iyàlènu, jẹ kí a lọ síwájú kí ó fò sínú òkan yì í. Àwọn tétẹ Powerball yẹn láisi àrìyànjiyàn ti ní èrè òlórí ní àwọn oḍún diẹ sáyìn. Èmí ranti ní oḍún tó kọjá yì í oun fẹrẹ tó bílìyò kan dọlà! Èmí kò ra tíkẹ̀tì lóṣìrì rí ní ìgbé ayé mí, sùgbọ̀n ní àkókò yì í, nígbà tí èyí wà ní bílìyò kan, tọkọtaya kan wá sínú ofiisì mi láti sọ pé, “Wòò, ó kéré jù jẹ ká ra àwọn iyè mèjì.” Èmí kò ronú púpọ̀ nípa rẹ, nítorí náà Èmí rò ó pé ó dára náà, èmi yòò sọ iye dọlà kan sí i. Èmí mọ àwọn àìdọ̀gba rẹ—Èmí kò fi ìgbékẹ̀lé èyíkẹ̀yí sí i láti jáwé olúborí—sùgbọ̀n Èmí gbójú Èmí kàn sáfíwé pé Èmí yòò kan sọ owó mi sínú kóló. Bí i gbogbo èniyàn ti n sọ, “Ènikan ní láti sẹgun rẹ.” Èmí gbójú èmi rò pé nígbà tí ènikan bá jẹ bílìyò kan dọlà, Èmí kò fẹ́ láti ronú pé èmi pàdánù ni ó kéré ju nínú dọlà kan ní s̄is̄is̄é. Ó dára náà, Èmí ní itijú láti sọ pe emi gan-an şubú fun-un.

Ní aşalé yẹn, Olúwa sọ fun mi nínú àlá nípa rẹ. Óun sọ fun mí nínú àlá mi, “Gbogbo àwọn ilérí mi jẹ tirè!” “Bẹ̀ẹ̀ ni, Alàgbà, Èmí gbọ́ tí ó pariwo àti pé ó yé,” Èmí sọ. “Ó yé mi.” Bẹ̀ẹ̀ ni, Ó şe àtúnşe fun mi, sùgbọ̀n Óun tún gbà mí ní iyanjú. Óun jẹ́ kí n mọ́ pé Èmí kò nílò tétẹ́ yẹn, àti pé ti èmi bá nílò bílìyò kan dọlà, Óun yòò pèsè rẹ nígbà tí èmi bá nílò rẹ. Èmí ní àwọn ilérí tó jù 7,000 pé èmi ní ẹ̀tọ̀ ètò lábé ofin sí, àti pé wọn ju ti to lo!

Ní báyi í, padà sí idáhùn ibèèrè yẹn nípa fífúrúgbìn láti jẹ tétẹ́ tabí idije èyíkẹ̀yí í; òun kò ní agbára lórí rẹ. Èmí le fun irúgbìn fun àgbònrín nítorí àgbònrín wà lábé èniyàn. Èmí ní aşe lábé ofin lórí wọn. Sùgbọ̀n èmi kò ní agbára lórí tétẹ́; ó jẹ èrè tí ànfààní.

Bí o şe lè Sọ Nígbà tí Ó kò bá wà nínú Ìgbàgbọ

Kíkọ́ láti şedájọ́ tí o bá wà nínú ìgbàgbọ́ yòò ràn ọ́ lówọ́ nígbà tí o bá şe àwọn ipinnu àti şe iránlówọ́ fun ọ́ láti şe ipinnu tí o bá wà nínú ibèrú. Rántí, ìgbàgbọ́ ní igboya, irètí, àti pé o kún fun alááfíà. Ìgbékẹ̀lé jẹ nńkan tí Èmí kò ní nígbà tí mo şe ifilólẹ́ láti şe ikóre àgbònrín mi àkókó. Èmi kò wà nínú ìgbàgbọ́. Ñjé o le sọ nígbà tí o kò bá ní ìgbàgbọ́? Èmí ní rẹ̀tí bẹ̀.

Gégé bí o ti mò, Drenda àti Èmí ní àwọn éékà 60 tí ó ní ẹwà pèlú àpapọ tí àwọn igi, oko, àti koríko. Òun jẹ ààyè títéjú tí ó pè láti sode àgbònrín. Àwọn irúgbìn wa ni a gbìn ní gbogbo àyíkà ohun-íní wa, àti àwọn igi àti àwọn àlà-ilẹ̀ jẹ àwọn oòfà ti ara fún àgbònrín. Mo kọ ọ́físi mi lórí gárèjì wa pèlú àwọn ilé-ìṣọ onígi àti ibi tí a ẹ iná gaàsi si. Ó jẹ idákéjéé, irú ipò ihò àpáta èniyàn ti ó ní itùnú, láti èyí tí èmí ti nífẹ́ láti ṣiṣé. Ohùn kan tí ó sọ̀nù ni àgbònrín tí ó wúyí lórí tábilì mi. Láti jẹ toótó nípa rẹ̀, Èmi kò nífẹ́ si ibon àwọn èlètù nílá bí mo ẹ jẹ ọdẹ aṣẹran, ati pé èmi kò tíi yinbon lu àgbònrín kan tí ó tóbi tó láti ẹ àtìlẹ̀yìn gbígbé. Ṣùgbón diẹ̀ sí i èmí ronú nípa rẹ̀, èmí gbà pèlú Drenda, bí òun ti jẹ ẹni tí ó tẹnumọ́ pé èmí ti tú àgbònrín nílá kan fún ọ́físi mi.

A ti gbé lórí ohun-íní nàà fún ọdún márùn-ún nígbà tí a ní ìjíròrò yì í, àti pé Èmi kò rí àgbònrín nílá lórí ohun-íní nàà. Èmí ti jáde ni gbogbo àkókó àgbònrín àti pé èmí ti yinbon lu àwọn ẹtu oního méjọ tí ó wuyí ṣùgbón kò sí nnkànkán tí Èmi yóò rò nípa èyí tí ó tóbi púpọ̀. Ṣùgbón ní ọdún yẹn, Èmí sọ fún Drenda pé èmí léèrò pé Èmi yóò lọ fún àgbònrín nílá fún ògiri nàà. Lẹ́kàn sí i, Èmi kò tí i rí àgbònrín nílá kan nínú igbó nàà. Fèrèsé ibi idáná wa dojúkọ àwọn igbó àti pápá nàà, àti pé síbèsíbè, Èmi kò rí ọkan.

Ṣùgbón Drenda àti Èmí fún irúgbìn fún àgbònrín nílá nàà. Èmí kòwe lórí sòwédowó ti irúgbìn mi pé Èmi n fún irúgbìn fún ọkan tó jẹ oního mēwáá 10 tàbí èyí tó tóbi jù bẹ̀ẹ̀. A gbàdúrà lórí irúgbìn nàà, àti pé èmí

**Ó TI JÉ TÌRÈ
TÉLÈ, ỌRÉ MI,
GBOGBO ÌJỌBA.
ỌLÓRUN KÒ
LE ṢÀFIKÚN
OHUNKÓHUN SI
OHUN TÍ Ó TI FÚN
Ọ TELÈ. ÌWỌ TI NÍ
GBOGBO RÈ TELÈ!**

gbée sóri tábilì mi láti firánṣé. Àpò iwé nàà jòkó síbè fún ọjọ mēta, àti pé èmi kò le firánṣé. Èmí mò pé Èmi kò ní igbàgbọ̀ fún oního mēwáá yẹn. Èmí ni igbàgbọ̀ fún oního-méjọ, mēfà, tàbí mērin ni gbogbo ọjọ. Ṣùgbón èmí ní ìṣòro láti rí àgbònrín nílá yẹn pèlú idánilójú igbàgbọ̀ tí ó sọ pé, “Èmí mò pé Èmi mò pé èmi yóò pa àgbònrín oního mēwáá 10 tàbí èyí tó tóbi jù bẹ̀ẹ̀ lọ nígbà tí mo bá jáde.” Èmí ní ìriri tó

tọ pèlú Ìjọba láti mò pé èmi kò si nínú igbàgbọ̀. Nítorí nàà èmí ya sòwédowó nàà, èmí rọ̀pò rẹ̀ pèlú sòwédowó tí o sọ pé “fún àgbònrín

oního méréin tàbí tóbi ju bẹ̀ẹ̀,” àti pè mò firánṣẹ̀.

Ní àṣálẹ̀ ṣáájú kí èmi ó tó jáde, Èmi sọ fun Drenda ohun ti èmi ti ẹ̀. “Èmi kò nígbàgbò fun àgbònrín nílá yẹn,” Èmi sọ fún-un. Oún wò mí òún sì sọ pé, “Ìwò ní ìgbàgbò fún àgbònrín kékeré, èmi ó ni ìgbàgbò fún àgbònrín nílá olówó iyebiye nàà. Olórún ní ànfàní láti ẹ̀ rékojá diẹ̀ síi ju gbogbo ohun ti àwá béèrè tàbí ronú rẹ̀!”

Òwúrò ojò nàà bèrẹ̀ pẹ̀lú ìgbòkè gbòdò ni déédé ti àwọn ire ẹ̀ àti àwọn ẹ̀iyẹ̀ nínú ìgbó bí i wiwo ti àwọn ewe ti ẹ̀ ṣe n̄ ṣubú dá mi padà sí okan nínú ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn iṣode àgbònrín. Èmi kò jòkòò síbẹ̀ púpọ̀, bóyá fún iṣẹ̀jú 20, nígbà tí èmi gbó ohun ti àgbònrín kan ti n̄ bọ̀ nípasẹ̀ àwọn ìgbó. Akọ àgbònrín nàà n̄ lọ tààrà sí ibi igi mi bí aago-àfowoyí, àti pe Èmi gbára mi di yinyin ibon nàà. Bí àgbònrín nàà ti súnmo, Èmi rí i pe àgbònrín nàà jẹ̀ oního méréin, gan an nígbà gbogbo ohun tí Èmi n̄ lọ fún bí wọn ti dùn láti jẹ̀ bí oúnjẹ̀ tí ó dára púpọ̀. Akọ àgbònrín nàà wọ̀ inú ẹ̀ṣi ní bíi iwọn ẹ̀ṣè bàtà 25, àti pé Èmi sì jẹ̀ kí ọ̀fà nàà lọ. Pẹ̀lú ikórira, Èmi rí ọ̀fà nàà bàá níbi tó dára àti pé o padà sẹ̀yin, àti pé Èmi mò pé Èmi yóó ní láti tọ̀pinpin okan yì í. Akọ àgbònrín nàà sàré kúrò nínú ìgbó àti lẹ̀yin nàà fò lọ sínú oko ọ̀kà tí ó dá àwọn igi sí àti pé n̄ kò fojú rí i mọ̀. Èmi tún le gbó tí ó n̄ sàré nípa ẹ̀bá oko ọ̀kà àti pé èmi mò bí ó ẹ̀ ṣe lágbara tó bí òún ti ní iṣẹ̀ láti ẹ̀ láti le tọ̀ ipasẹ̀ gígún sísaré rẹ̀.

Èmi dúró ní idúró igi mi fún bíi iṣẹ̀jú 20 àti lẹ̀yin nàà mo pinnu láti sọkalẹ̀ kúrò nínú igi láti sàyèwò ọ̀fà nàà. Dájú dájú, Èmi le sọ pé dájúdájú Mo ta àgbònrín nàà, àti pé Mo rí itopa ẹ̀jẹ̀ kan. Bí Mo ẹ̀ tẹ̀lẹ̀ itopa ẹ̀jẹ̀ nàà, ẹ̀yí gbà mí níyànjú bí itopa ẹ̀jẹ̀ tí ó dára ẹ̀ wà. Ṣùgbón lẹ̀yin bí àwọn ẹ̀ṣè bàtà mēta, itopa ẹ̀jẹ̀ nàà gbẹ̀. Èmi wò àti wò ó ṣùgbón èmi kò le rí idínkù mīràn. Lẹ̀yin ti wákàtí méjì tí mo ti n̄ wà, èmi ríi pé àgbònrín nàà ti lọ. Inú mi bàjẹ̀. Ọ̀kan, Èmi kò fẹ́ẹ̀ láti ta àgbònrín kan kí èmi ó sì tún padànú rẹ̀; àti lẹ́kẹ̀jì, Èmi níbànújẹ̀ pẹ̀lú yin yin ibon mi.

Bí mo ẹ̀ dúró síbẹ̀ ní ibi oko ọ̀kà nàà, Mo bèrẹ̀ sí í rìn padà sí ilẹ̀ nígbà tí mo ní èèrò kan. *Mo sì tún ní ànfàni. Èmi le rí àgbònrín bí mo ti ẹ̀ n̄ lọ lónà mi sí ilẹ̀ nípa ọ̀nà oko ọ̀kà àti lẹ̀yin agbègbè pápá.* Èmi ti ẹ̀ ọ̀fà mi dáadàa. Bí mo ẹ̀ ṣe n̄ rọ̀ra bá ọ̀nà mi lọ níbi ìgbó oko ọ̀kà, lójijì, àgbònrín kan fò sí okè àti fò wá sí iwájú mi. Láti mò ohun tí èmi jẹ̀, àgbònrín nàà dúró àti pé òún wo ẹ̀yin. Níwọn ìgbà tí Mo ti wọ̀ aṣọ̀ ọ̀ḍẹ̀ mi sòrùn,

àgbònrín nàà, èyí tí èmí le rí jẹ akọ kan, ṣiyèméjì bí kò ṣe le ṣe jáde. Gbogbo rẹ ṣelẹ ní iṣẹjú àáyá diẹ. Èmí le rí àwọn àgbònrín, bí ó tilẹ̀ jẹ pé Èmi kò le sọ bí ó ṣe tóbi tabí iye àwọn iwo tí ó ní. Èmí mò pé Mo ní iṣẹjú diẹ láti ṣepinnu mi nípa àgbònrín nàà. Òun rékojá iwọn ibi ti oṣùn mi deédéé ní iwọn àwọn yààdì 55 àti pé òun n' dún sí mi. Èmí fi iyára taá lófà ní idojúkọ sí òkè èyín rẹ kí emi ó jẹ kí oṣà nàà lọ. Àgbònrín nàà balẹ̀ lésèkèsè bí oṣà nàà ti bàà òun sì dún sí isalẹ̀. Èmí wà ní irufẹ̀ iyàlenu. Njẹ̀ iye kan ṣelẹ̀ gan-an pátò bí?

Bí mo ṣe n' lọ síbi àgbònrín nàà, ohun àkókò tí èmí sọ ni pé, “Ìgbàgbọ̀ Drenda!” Àgbònrín nàà tóbi! Èmí ka àwọn iwo àmì 26, àti pé òun ti ju àwọn iṣan sílẹ̀ dáràdára. Èmi kò tii rí irufẹ̀ àgbònrín nàà bí èyí rí. Ó dára nàà, láti sọ pe inú mi dun kò ní í jẹ̀ òdodo fún irú àkókò nàà. Bí ó ṣe le rò, àgbònrín nàà ti wà lóri tábilì mi ní oṣiisì mi. Sùgbọ̀n èmí n' fẹ́ láti sọrò nípa àgbònrín yì í fun iṣẹjú kan. Báwo tabí kín ni idí tí òun fi farahàn?

Oního-mèrin nàà fara hàn ní lógán ní àkókò bí ó tilẹ̀ jẹ pé Èmí ti ṣi ibon nàà ta. Sùgbọ̀n Drenda sọ pé òun gbàgbọ̀ fún àgbònrín olówó iyebíye nàà. Ní báyi í, òun ní ànfàní lóri mi. Òun kò ṣoḍe àgbònrín rí, àti pé fún òun, àgbònrín olówó iyebíye yẹ kí ó rọ̀rùn bí ti oníwo mèrin. Wọn jẹ̀ àgbònrín lásán lódò rẹ̀. Nítorí òun kò ṣe oḍe, kò ní àwòrán àrìyànjiyàn tí kò seése láti sọrò lodi sí i. Èmí pàápàá kò rí oního méjọ nlá lóri ohun-iní nàà rí, sùgbọ̀n ìgbàgbọ̀ rẹ̀ kò dá lóri ohun ti ó wá lóri ohun-iní nàà tabí rárá. Òun gbàgbọ̀ pé Olórùn le múu wá.

Ìṣoḍe yì í wáyé lákòókò àgbònrín, a máa n' pèè ní àkókò rùùtù, àti pé àwọn etu a máa rin irin-àjò ní àwọn máìlì ti wa. Nítorí nàà ànfàní wá nígbà gbogbo ti pé iwọ̀ yòò rí àwọn etu ti ó kò rí rí ni deédé lóri ohun-iní rẹ̀ nínú rùùtù, gégé bí ìṣelẹ̀ tó ṣelẹ̀ níbi.

Àjọṣepò nínú Ìgbàgbọ̀

Ìgbàgbọ̀ Drenda mú àgbònrín yẹn wá ni bí ó tilẹ̀ jẹ pé Èmi kò ní ìgbàgbọ̀ fún àgbònrín olówó iyebíye nàà. Èmi n' fẹ́ kí ó ka iye lẹ̀kan síi. Èmi kò ní ìgbàgbọ̀ fún àgbònrín ti àkòsílẹ̀ olówó iyebíye yẹn! Èmí mò ohun tí iwọ̀ n' ronú. “Dún ná, Gary. Ó dà rú mò mi lójú. Bí iwọ̀ kò bá

ní ìgbàgbọ́ fún àgbònrín yẹn, Nítórí nàà kí ló dé tí ó fi ara hàn?” Jẹ kí n fi hàn ó.

Ní ojó kan bí Jèsù ti dúró lẹ̀bàà adágún odò Génésárétì, àwọn èniyàn n rọ̀ yí àyíkà rẹ̀ tí wọn n gbọ̀ ọ̀rọ̀ Olórún. Òun rí àwọn ọ̀kọ̀ ojú omi méjì ní etí omi àti àwọn apeja, tí ó fi ọ̀kọ̀ wọn silẹ̀, tí wọn n wẹ̀ àwọn wọn. Òun wọ inú ọ̀kan nínú àwọn ọ̀kọ̀ ojú omi kékeré nàà, ọ̀kan ti ó jẹ̀ ti Símonì, òun sì béèrè lẹ̀wọ̀ rẹ̀ láti tẹ̀ sí etí òkun. Lẹ̀yìn nàà òun jòkòó ó n kọ̀ àwọn èniyàn láti inú ọ̀kọ̀ ojú omi nàà.

Nígbà tí òun ti parí ọ̀rọ̀ ní síso, òun sọ fún Símonì, “Tẹ̀ ọ̀kọ̀ sínú omi jìjìn, kí o sì ju àwọn rẹ̀ fún àwọn àkópò fún àkópò”

Símonì dàhùn, “Olùkòni, awá ti ṣiṣẹ̀ takuntakun ní gbogbo àṣálẹ̀ àti pé awa kò sì mú ohunkóhun. Ṣùgbón nítórí tí iwọ̀ sọ bẹ̀, Èmi yòò ju àwọn nàà sísalẹ̀.”

Nígbà tí wọn sì ti ṣe bẹ̀, wọn kó irú eja nlá tí àwọn àwọn wọn bèrẹ̀ sí ya. Nítórí nàà wọn ṣe àmì sí àwọn alábaásìsẹ̀pọ̀ wọn nínú ọ̀kọ̀ ojú omi mùràn láti wá láti ṣe ìràn lẹ̀wọ̀ fún wọn, wọn sì wá wọn sì kún àwọn ọ̀kọ̀ ojú omi méjèjèì ní kíkún tí wọn bèrẹ̀ sí ní rì.

—Lùùkù 5:1-7

Èmi mò pé a ti wo itàn yì í tẹ̀lẹ̀, ṣùgbón Èmi n fẹ́ẹ̀ láti tọ́ka sí nńkan kan níbí tí yòò dàhùn ibèèrè wa.

*Nígbà tí wọn sì ti ṣe bẹ̀, wọn kó irú eja nlá tí àwọn àwọn wọn bèrẹ̀ sí ya. **Nítórí nàà wọn ṣe àmì sí àwọn alábaásìsẹ̀pọ̀ wọn nínú ọ̀kọ̀ ojú omi mùràn láti wá láti ṣe ìràn lẹ̀wọ̀ fún wọn, wọn sì wá wọn sì kún àwọn ọ̀kọ̀ ojú omi méjèjèì ní kíkún tí wọn bèrẹ̀ sí ní rì.***

Èmi n fẹ́ẹ̀ láti béèrè ibèèrè kan lẹ̀wọ̀ rẹ̀. Ìgbàgbọ́ mèlòó ni Jákòbù àti Jòhánù ló láti kún ọ̀kọ̀ ojú omi wọn pẹ̀lú eja? Ìdáhùn èyí jẹ̀ rára! Tí o bá

rántí, ọkọ ojú omi Pétèrù, àti ọkọ ojú omi Jákòbù àti Jòhánù wà ní etí òkun, wọn sì wẹ àwọn àwọn wọn nígbà tí Jésù dé. Jésù béèrè lẹwọ Pétèrù

**NÍGBÀ GBOGBO
ÈMÍ SỌ PÉ ÀWỌN
ÀSÍRÍ OLÓRUN
FARA PAMỌ FÚN
Ọ, KÌ Í Ẹ KÚRÒ
LÁTÒDÒ RÈ!
SÀTÁNÌ NÍ GBÉ
NÍNÚ ÒKUNKUN
ÒUN KÒ MỌ ÀWỌN
ÈÈRÒ OLÓRUN.**

fún lílo ọkọ ojú-omi rẹ láti wàásù àti lẹyin nàà sọ fún-un pé kí ó sọ àwọn rẹ sínú omi jìjìn fún ipeja kan. Àbájáde ni pé Pétèrù kó ọpọlọpọ eja tí àwọn rẹ bèrẹ sí fàya àti pé ọkọ ojú-omi rẹ bèrẹ sì rí. Pétèrù pe àwọn alábaàṣiṣẹ̀pọ̀ rẹ tí ó wà ní etí òkun láti wá àti láti ẹ̀ràn lẹwọ̀ láti kó eja nàà wá. Ọkọ ojú omi wọn kún gégé bí Pétèrù ti ní, láti bò. Ìbèèrè mi sí ọ ni pé, “Ìgbàgbọ̀ mélódò ni Jákòbù àti Jòhánù lò láti kún ọkọ ojú omi wọn?” Idáhùn sì jẹ rára. Nítorí nàà kín ni

ídí tí ọkọ ojú-omi wọn ẹ ní déédéé ipeja kan nàà bí i ti Pétèrù? Ọ̀rọ̀ nàà ni idáhùn ibèèrè nàà; òun sọ pé wọn jẹ alábaàṣiṣẹ̀pọ̀.

Ìtumọ̀ ti alábaàṣiṣẹ̀pọ̀ nínú Ìwé Ìtumọ̀ Gẹ̀ẹ̀sì Collins ní: “Ènikan tí ó pín tàbí ti ní ǹnkan ẹ̀ pẹ̀lú ẹ̀lòmífràn ní diẹ̀ nínú یشه̀ tàbí ìgbìyànjú; nígbà gbogbo ní pín àwọn ewu àti àwọn èrè rẹ.”

Ìbáṣẹ̀pọ̀ kan jẹ̀ ǹnkan ti ìbòfinmu àti ìṣaláábapín nínú àwọn ewu, àwọn idíyelé, àti èrè ti oko òwò. Nítorí nàà, nígbà tí ìgbàgbọ̀ Pétèrù tẹ̀lẹ̀ Jésù, òun kan ní yá Jésù ní oko òwò rẹ̀ lábé ẹ̀tọ̀ òfin ni, kí í ẹ̀ ọkọ ojú omi nikan. Nípa ìmọ̀-ìjìnlẹ̀, Jákòbù àti Jòhánù tun ni apá kan tí ọkọ ojú omi tí Pétèrù jẹ̀ kí Jésù lò, àti nítorí èyì í, àwọn ọkọ ojú omi méjèjè kún ní dọ̀gba dọ̀gba. Nítorí nàà ìgbàgbọ̀ taa ni o mú ìkorè yẹn wa? Òun farahàn ni, ó jẹ̀ ti Pétèrù. Òun ni ẹ̀ni tí ó sọ pé, “Olùkóni, àwá ti ṣiṣẹ̀ kára kára ni gbogbo àṣálẹ̀ àti pé àwá kò mú ohunkóhun. Sùgbón nítorí tí ìwọ̀ tí sọ bẹ̀, Èmi yóò ju àwọn mi síṣàlẹ̀.”

Nítorí nàà Jákòbù àti Jòhánù ní ìkorè kan nàà ní déédéé gégé bí i Pétèrù ti ẹ̀ bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé wọn kò lo ìgbàgbọ̀ nínú ipò yẹn. Nítorí nàà, bẹ̀ẹ̀ lò wa pẹ̀lú Drenda. Àwá jẹ̀ alábaàṣiṣẹ̀pọ̀, àti pé àwá jẹ̀ ọkàn. Ìgbàgbọ̀ rẹ̀, fún ara rẹ̀, mú àgbọ̀nrín yẹn wà ní ọjó yẹn. Ìwọ̀ le rí i pé èróngbà ti àjọṣẹ̀pọ̀ yì i jẹ̀ ipilẹ̀ ti ẹ̀mí tí ó lágbara, bí a ti rí i tẹ̀lẹ̀ nínú ìtàn yì í. Páulù tún sọ̀rọ̀ nípa ipilẹ̀-òrọ̀ àjọṣẹ̀pọ̀ yìi nínú ìwé ti Filípì.

Èmí dúpẹ̀ lówọ̀ Olórun mi ni gbogbo ìgbà tí èmi n rántí yín. Nínú gbogbo àwọn àdúrà mi fún gbogbo yín, Èmí n gbàdúrà nígbà gbogbo pèlú ayọ̀ nítorí àjọṣepọ̀ yín nínú ìhìnrere láti ojọ̀ àkókó tí tí di báyi í, ní ìgboyá èyí, pé èni tí ó bèrẹ̀ iṣẹ̀ rere nínú yín yóò gbé e láti parí eyí tí tí di ojọ̀ Kristì Jèsù.

Ó tọ̀ fún mi láti ní ìmòlára ni ọ̀nà yì í nípa gbogbo yín, nítorí Mo ní ọ̀ nínú ọ̀kàn mi àti, bóyá Èmí wa nínú àwọn èwọ̀n tàbí gbèjà àti ifesèmúlẹ̀ ìhìnrere, gbogbo yín salábàpín nínú oore-òfẹ̀ Olórun pèlú mi.

—Filípì 1:3-7

Páulù sọ̀ pé ọ̀un rántí ìjọ̀ ní Filípì pèlú ayọ̀ nítorí àjọṣepọ̀ wọn tẹ̀siwájú pèlú iṣẹ̀-ìránṣẹ̀ rẹ̀. Ó tẹ̀siwájú láti ṣaláyé pé nítorí àjọṣepọ̀ wọn, wọn pín báyi ní oore-òfẹ̀ Olórun tí ó wà lóri iṣẹ̀-ìránṣẹ̀ rẹ̀. Oore ni agbára Olórun tàbí agbára Olórun tí ó wà lóri Páulù láti ṣe iṣẹ̀ àkànṣe rẹ̀. Ìjọ̀ Filípì n pín ináwó ti iṣẹ̀ àkànṣe, àti bíi Jákòbù àti Jòhánù, wọn tún pín nínú ọ̀róró àti oore-òfẹ̀ tí ó wà lóri iṣẹ̀ àkànṣe. Jẹ́ kí á kojá sí orí 4, àti pé ìwọ̀ yóò ríi àbájáde ìyàlẹ̀nu ti àjọṣepọ̀ n gbéjádé.

Síbèsíbẹ̀ ó dára nínú rẹ̀ láti pín nínú àwọn ìṣòro mi. Pèlúpèlú, bí ìwọ̀ ará Filípì ṣe mọ̀, ní àwọn ojọ̀ ìbèrẹ̀ ti ìbáṣepọ̀ rẹ̀ pèlú ìhìnrere, nígbà tí mo jáde kúrò ní Makedónià, kì í ṣe ilé ìjòṣìn kan tí ó pín pèlú mi ni ọ̀ràn ti fífún àti gbígbà, àyàfi ìwọ̀ nìkan; fún pàápàà nígbà tí mo wà ní Tẹ̀salónikà, ó ràn mí ìrànlowọ̀ diẹ̀ sí í ju èẹ̀kan lọ nígbà tí mo niílò. Kìi ṣe pé Èmí n fẹ̀ àwọn èbùn rẹ̀; ohun tí Mo fẹ̀ ni pé a kà diẹ̀ síi sí àkòsilẹ̀ rẹ̀. Èmí ti gba isanwó ní kíkún àti pé èmi ní diẹ̀ síi jù tó. Èmí ni ìpèsè dárádára, ní báyi í pé Èmí ti àwọn èbùn tí ẹ̀ firánṣẹ̀ gbà látòdò Epaphroditù. Wọn jẹ̀ ọ̀rẹ̀ tí ó ní oorun, ẹ̀bọ̀ itẹ̀wọ̀gbà, tí ó wùn Olórun. Àti pé Olórun mi yóò bá gbogbo àwọn àìní re pàdẹ̀ ní ibámu pèlú orò ògo rẹ̀ nínú Kristì Jèsù.

—Filípì 4:14-19

Fojú sí ohun tí Pàùlù sọ fún ijọ ní Fílípì, “Ọlọrun mi yòò bá gbogbo àwọn àìní yín pàdẹ́.” Şàkìyèsì pé Pàùlù kò sọ pé, “Ọlọrun yín yòò bá àwọn àìní yín pàdẹ́ nítorí èyín ti ní inú rere fún mi.” RÁRÁ! Òún sọ pé, “Ọlọrun mi yòò bá àwọn àìní yín pàdẹ́ báyí!” Şẹ́ o rí i, àwọn ará ilú Fílípì jẹ́ alábààşìşẹ̀pọ̀ pẹ̀lú Pàùlù, àti gégé bí àwọn alábààşìşẹ̀pọ̀, wọn pín nínú oore-òfẹ́ lóri işẹ́ àkànşẹ́ Pàùlù. Ní báyí í, bí i Jákòbù àti Jóhánù ti kó gbogbo ẹja wọnyẹn nítorí ìgbàgbọ̀ Pétérù, Pàùlù n kede pé àwọn àìní wọn ni a yòò bá pàdẹ́ nítorí ìgbàgbọ̀ rẹ̀! Èmí nírètí pé o le rí àhàní ti ilànà yìi.

Jẹ́ kí a gbà pé ìwọ̀ nílò ọkọ̀ ayòkẹlẹ́ kan àti pé ìwọ̀ ẹ̀şẹ́ alábààşẹ̀pọ̀ pẹ̀lú wa bí i işẹ́-iránşẹ́. Jẹ́ kí a gbà pé iye owó ọkọ̀ ayòkẹlẹ́ náà jẹ́ \$30,000. Ní báyí, nígbà tí ó bá fún irúgbìn sínú Garykeese.com, ó lóye ohun tí àjòşẹ̀pọ̀ túmọ̀ sí. Ìwọ̀ şalábàápín nínú òróró àti oore-òfẹ́ nínú işẹ́-iránşẹ́ wa. Gégé bí işẹ́-iránşẹ́, àwa pẹ̀lú le fimọ̀ pọ̀ lóri \$30,000 nítorí a kojá inílò \$30,000 ní ìgbà pípẹ́ sẹ́yìn. Àwá ní iròrùn leè gbàgbọ̀ fún \$30,000 bí àwá ẹ̀şẹ́ n ná àwọn mílìònù lódòdòdún ní báyí. Şùgbọ̀n ní ọjọ̀ wọnnì, Èmí lè rántí níní láti gbà Ọlọrun gbọ̀ fún \$30,000, èyí tí ó dà bí ẹni pé ó jẹ́ ọkè tó tóbi. Nítorí náà tí ó bá beère lówó mi bóyá Èmí le gbà Ọlọrun gbọ̀ fún \$30,000, idáhùn náà yòò jẹ́ “Dájú dájú” Nítorí náà bí Pàùlù, nígbà tí a bá wà ní àdéhùn àti pé àwá jẹ́ alábààşìşẹ̀pọ̀, Èmí le kede pé àìní rẹ̀ ni a ti bá pàdẹ́ nítorí ìgbàgbọ̀ rẹ̀ kọ şùgbọ̀n nítorí tí èmi.

Ní báyí í ó hàn gedengbe, ìwọ̀ nílò láti wà nínú ìgbàgbọ̀ nígbà ti ó ba fún irúgbìn \$30,000, àti pé ìwọ̀ ní láti ní ìgboyà kí í ẹ̀şẹ́ nínú Ọ̀rọ̀ Ọlọrun nìkan şùgbọ̀n nínú mi. O yẹ́ kí o ní ìgbàgbọ̀ nínú mi, ní ìgboyà pé èmi fí òróró yàn mí àti pé Ọlọrun ni Mo şìşẹ́ ní iduroşinşin àti pé ó yẹ́ kí o ní àhàfàní láti rí àwọn àbájáde ifaráhàn ní ìgbésí ayé mí àti nínú işẹ́-iránşẹ́ mi. Tí o bá wo ohun ti àwá n ẹ̀şẹ́ àti ibi tí a ti wá, ìwọ̀ ó mò pé Èmí ní ìgbàgbọ̀ fún \$30,000! O le ní ìgbàgbọ̀ \$30,000, şùgbọ̀n àwa le şìşẹ́ papọ̀ ni àjòşẹ̀pọ̀ àti wo àwọn nìkan tí ó jẹ́ iyanu. Ó jẹ́ ohun kan náà fún àgbònrín olówó iyebíye. Drenda sọ ní alé şáájú kí èmi tó jáde, “Ìwọ̀ gbàgbọ̀ fún àgbònrín, àti pé èmi yòò gbàgbọ̀ fún àgbònrín olówó iyebíye náà.” Èyí ni bí àjòşẹ̀pọ̀ ẹ̀şẹ́ n ẹ̀şẹ́.

Yíyàn Ajoşepò Nípa Ìlànà

Nítorí nàà jẹ kí ñ gbé àwọn òfin díẹ nínú ìlànà níbi nípa bíbèèrè ìbèèrè kan lówọ rẹ. Tí iwọ bá fẹẹ bèrè ilé-işẹ kòmputá kan, ñjẹ iwọ yóò fẹ èniyàn tí ó şeşè kékọọ kàwé gboyè nínú kílaási imò-ẹrọ kòmputá pèlú àilówó láti jẹ alábaášepò rẹ tàbí ẹnikan tí ó şàgbékalẹ oko owò kòmputá mílìyònu kan àti pé o ní àwọn ètò işúná owó láti şèrànlowọ pèlú ifilólẹ ilé-işẹ rẹ? Nítorí bẹẹ, ọpọlọpọ àwọn àpeere wà níbi, àti pé Èmi ñ şe àpeere nikan. Şùgbón Èmi rò pé lérèfèé kókó ti ó hàn gbangba ni pé yóò jẹ ẹnikan tí ó ní irírí, tí ó ní àkọsilẹ orin tí ó hàn gédéngbé, àti pé kò leè díbàjé!

Ó dára nàà, ohùn kan nàà jẹ ọtítọ nígbà tí iwọ bá ñ fẹ láti fún irúgbìn sínú àjoşepò pèlú ilé-işẹ kan. Jówọ máà şe şí ohun tí èmi ñ sọ níbi yì í sí idarí tààrà tí Ọlọrun láti şe alábaášepò pèlú ẹnikan. Irú idarí yẹn ní òhún ní Èmi ñ sọrọ nípa rẹ. Ní ọpọlọpọ àwọn àkókò, Ọlọrun yóò mú ọ lọ sódò alábaášepò pèlú àwọn işẹ àkànşe Rẹ, şùgbón nígbà miiran iwọ ó ni láti mú. Èmi ñ sọrọ ní pàtàkì nípa ifúrúgbìn bí yíyàn tí iwọ şe, torí nígbà tí ó bá ñ fẹ láti lọ sí ipele tí ó kàn. Èmi mò pé èmi fún irúgbìn sínú àwọn işẹ àkànşe ti Èmi gbàgbọ fún èrèdíí àsoyé ti sísaré àwọn owó tí iwọ nílò nínú ìgbé ayé mí. Ọfin kan ti Èmi kò di bàjé ni pé nígbà gbogbo Èmi fún irúgbìn sínú işẹ àkànşe tí ó lóye ìgbàgbọ àti àdéhùn àyàfi tí èmi bá ñ fún àwọn tálákà tàbí aláini. Nítorí pé, àwa kò nírètí pé àwọn tálákà àti aláini yóò lóye ìgbàgbọ. À ñ fún wọn ní ifẹ sí wọn, Ọlọrun yóò şàn wá padà. Lẹẹkan sí í, ifúrúgbìn fún àwọn tálákà jẹ oríşìiríşìí ti ifúrúgbìn tó yàtò sí èyí tí a ñ sọrọ nípa rẹ níbi. Ohùn miiran tí Èmi yóò wà nígbà tí mo bá fún irúgbìn ni wí wá işẹ àkànşe ti Ọlọrun tí ó ní èeso kan nàà ti Èmi ñ gba Ọlọrun gbọ fún ara mi.

Fún àpeere, ilé-işẹ mi ni àwọn ọkọ òfúrufú méjì. Şáájú kí Èmi tó ra ọkọọkan nínú wọn, Èmi fún irúgbìn sínú işẹ Ọlọrun kan, işẹ-ìránşe kan ti Èmi mò pé o ti sanwó fún ọpọlọpọ àwọn ọkọ òfúrufú ní mílìyònu mílìyònu ní íşáájú. Nígbà tí èmi ñ sọ ọpọlọpọ, Èmi túmò sí ọpọlọpọ, àti pé gbogbo wọn sanwó fún pèlú owó. Wọn ní àbájáde tí íşàfihàn nígbà tí ó bá níşe pèlú àwọn ọkọ òfúrufú. Èmi mò pé wọn le gbà níròrun pèlú mi fún ọkọ òfúrufú kan kí ó wà ní ìgbàgbọ fún pé ki o kojá. Èmi kò ní alábaášepò

pèlú iṣẹ-iránṣẹ kan tí ó sọ pé àwọn ọkọ òfúrufú gbówólórí jù tàbí kò tọ láti ní. Ìyẹn kì í ṣe irú àdéhùn èyíkéyì í. Rárá, Èmí fẹ láti wà ní àdéhùn pèlú iṣẹ-iránṣẹ kan tí ó lóye ibi tí èmí wa, le ní ibáṣepọ pèlú mi ní ìgbàgbọ Qlórùn fún ọkọ òfúrufú kan, àti pé o ní èeso láti fi múlẹ.

Èmí ti jẹ awakọ òfúrufú láti ìgbà tí mo jẹ ọmọ ọdún 19 àti pé Èmí kọ láti fò nípa ẹṣẹ ojú ọpópónà òkúta wéẹwéẹ 3,000 kan sí orílẹ-èdè nàà. Èmí yá àwọn ọkọ òfúrufú ni gbogbo ìgbé ayé mi títi di ojọ kan tí èmí rò ó pé, *Wòó, o mọ kín ni? Èmí kàn nílò láti fún irúgbìn kan kí o gba Qlórùn gbọ fún ọkọ òfúrufú ti arà mi.* Ó dára nàà, ìyẹn ni ohun tí Èmí ṣe. Èmí mọ ọkọ òfúrufú gan-an ti Emi yòò fún irúgbìn fún. Nítorí nàà èmí kọ ọkọ òfúrufú gan-an yẹn lórí sọwédowó mi, àti pé Drenda àti Èmí ìmọ pọ lórí rẹ. Lẹyin nàà mo fi sọwédowó yẹn ránṣẹ sí iṣẹ-iránṣẹ tí Mo ti sọ tẹlẹ.

Ó dára nàà, lẹyin tí oṣù kan ti kojá lọ, àti pé èmí sàbèwò kan tí ó jẹ déédéé sí dókítà kan. Bí mo ṣe ń bá dókítà nàà sọrọ ní ojọ yẹn, òun sọrọ ní sákálá, “*Ṣé o ṣẹlẹ láti ṣe ẹ kí ó mò ẹnìkẹni ti yóò fẹ láti ra ọkọ òfúrufú?*” Èyí jẹ ìyàlẹnu diẹ nípa ibèèrè nàà bí Èmí kò ní gbogbo ìgbé ayé mi ni ẹnìkan bèèrè lówọ mi bóyá èmí ń fẹ láti ra ọkọ òfúrufú. Nítorí nàà èmí bèèrè irú ọkọ òfúrufú tí ó jẹ, àti pé òun jẹ ọkọ òfúrufú gan-an ti èmí ti fún irúgbìn mi fún. Ó dára, èyí gba àkíyèsí mi. Èmí loṣ wo ọkọ òfúrufú nàà, kan sí ẹnì nàà, òun sì mu mi wo ọkọ òfúrufú. Oún jẹ pípé. Ìṣòro kan ṣoṣo tí ó wà ni pé. Ní àkókò yẹn, Èmí kò ni owó láti sanwó fun. Sùgbón Qlórùn ní èèrò kan.

Ṣé o ríi, ní àkókò òtútù, àti pé ó jẹ Oṣù Kẹta báyi í, Èmí ti gba ilẹ látòdò bàbá mi pé Èmí yòò tún kọ sí bí i ilẹ ọfíìsì ní ìgbà ọjò. Ó dára nàà, bàbá mi sọ fun mí pé òun ti pa omi sáájú ìgbà òtútù, nítorí nàà Èmí kò ṣàyèwò rẹ. Ó kan di bí i ojọ diẹ lẹyin tí Èmí wọ ọkọ òfúrufú nàà, arákùnrin mi pé òun sì sọ pé ilẹ mi ti dájú. Lẹyin nàà òun tẹsíwájú láti sọ fún mi pé gbogbo ògiri tí ó gbẹ nínú ilẹ ti dàwó àti pé púpọ̀ jùlọ tí o tí ṣubú ni àwọn ògiri nàà. Dájú dájú, omi kò wà ní pípa àti pé ògiri ti di tútù ní ìgbà òtútù. Ní báyi pé ó jẹ Oṣù Kẹta àti ti oorú, omí bèrẹ sí sànsílé ní ilẹ fún ìwọ̀n àkókò tí kò sẹni tó mò pátó, ó kéré jù ọ̀sẹ diẹ.

Ohun tí arákùnrin mi kọ mọ ni pé èmí ti fowó sí ìwé àdéhùn tẹlẹ pèlú ilẹ-iṣẹ ilẹ kan láti wó gbogbo ilẹ tí ó gbẹ àti apá ita. Èyí jẹ apákan ti ilàna àtúnkọ láti yí ilẹ nàà padà sí ẹka ọfíìsì mi tuntun. Ní báyi í, èyí ni ibi tí

ohun tó dára ti şẹlẹ. Ilé-işẹ aşèdúró adójútòfo náà san ẹtọ fún ibi tí omí bàjẹ, àti pé owó náà ni Èmí lò láti sanwó fún ọkọ òfúrufú mi. Tí mo ra ọkọ òfúrufú náà pẹlú owó sísan lẹẹkan náà!

Nítórí náà rántí, àjọşepò jẹ ìpilẹ ti ẹmí tí o lágbára tí iwọ yóò fẹ láti mọ àti lò ànfàaní rẹ.

Eyi parí ìjíròrò wà lóri fífi irúgbìn rẹ sílẹ nígbà tí ó bá wà nínú ìgbàgbọ. Nítórí náà ní báyi í tí ó ti fún irúgbìn rẹ, kín ni yóò şẹlẹ ní àtẹlẹ? Gbékẹlẹ mi, ọpọlọpọ èniyàn kò mọ, bí ẹrí nípasẹ ọpọlọpọ àwọn krìstèni tí ó fún irúgbìn şùgbón tí kò ri ìpadabò tàbi ipa láti korè wọn. Njẹ èyi ní àkókò láti jòkòó ní ayíká láti mu lẹmọ̀nù tí tí ìkórè rẹ yóò fi wólé?

Ó dára kí iwọ ó máa şeé! Àwa yóò jíròrò ohun tí ó yẹ kí o şe ní ipín tí ó tẹlee.

ORÍ 8

ÌWỌ NÍÌLÒ ÀLÀKALÈ KAN!

Nígbà tí Brad àti Charity kókó wá sí ilé ijòsin wa, Èmi kò mò wọn ni pátó. Èmí rántí pe èmí kí wọn pé báwo ní o àti pe àwá sòrò diẹ kan láti igbà degbà. Igba akòkò ti wọn yòò gba akiyesi mi jẹ níbi ipéjọpọ awọn obinrin ti Drenda gbekalẹ. Ipéjọpọ náà bèrẹ ni àṣalẹ Ojòbò o pari ni ọsan Satide. Lẹyin naa ni ọpọlọpọ awọn olùkópa ni lati duro fun isin ti ijọ wa ti ojọ Sátidé. Ni ibi isin yi í ni Brad ati Charity ti to wa wá lẹyin isin náà pèlu ibeèrè kan. Awọn n fẹẹ lati berẹ oko owo kan àti pe béèrè bóyá Emi yóò gba ọrẹ irugbìn wọn sínú ilé-iṣẹ-iranṣẹ wa àti lati gbàdúra lórí rẹ fún okò owó wọn yi i.

Èmí rí i nígbà tó ya pé Charity ti ṣèpèse ibí aḡọ kan níbi ipéjọpọ awọn obinrin láti ta diẹ nínú àwọn ohun isètójú irun ori rẹ fún irun àwọn ara Adulawo-Amẹrika. Oun ya tábilì náà níbi ipejọpọ náà fun \$150, oun si ta oja tí o to \$350, èyí tí oun fi jẹ ere \$200.

Ní isin ti iròlẹ Sátidé, àwọn méjèjèlì wa síwájú pèlú \$200 àti pe wọn n fẹẹ láti fún irugbìn sínú iṣẹ-iranṣẹ wa gégé bi ọrẹ irugbìn fun oko owo wọn lati dàgbà. Emí sọ pe, “Dájúdájú,” àti pé àwá gbàdura. Emi kò ro pupọ nípa rẹ, ṣugbón emí leè ri itara ifẹ ni oju wọn, àti pé èmí leè sọ fun wọn pé wọn wà nínú igbàgbọ bi wọn ti ṣe n fun irugbìn wọn silẹ.

Láti sọ fún ọ nípa itan ipilẹ kékeré lorí Brad ati Charity, ni akoko yẹn, Brad jẹ olùṣakoso lorí èrọ ayára bí àṣa fún ilé-iṣẹ kán, àti pé Charity n ṣise \$10 fún wakati kan gégé àbòṣẹ, òún kan da bí i apapọ iwé igbowo rẹ da bí i iwé igbòwò mọlẹbí. Lẹyin ipéjọpọ náà, wọn ṣe iwájú láti máa ta oja wọn fún àwọn ọrẹ àti diẹ nínú àwọn itajà orí ayélujára ṣugbón ó jẹ pe eléyi í kò nípa púpọ lórí oko òwò wọn. Ṣugbón Ọlórùn n ṣiṣẹ lábélẹ nípa

àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ ti n mu igbaradi fún idagbasokè wọn bọ ní ojú iwájú.

Írúfẹ̀ àkànṣe epo Ostrich ni o jẹ́ okan pataki ninu agbekalẹ̀ ohun eelo wọn, eyi ti wọn n ra lati inu oko agbẹ́ akanse epo ostrich ni ilu California, ẹni ti wọn gbo pe o n fẹ́ lati ta ile-iṣẹ́ náà. Iye owó náà jẹ́ \$40,000. Charity mọ̀ pe ẹyí jẹ́ ànfààní nla fun idagbasoke ojú iwaju ti ile-iṣẹ́ wọn, ṣugbón Brad ati Charity ko ni \$40,000, won ko ni ohun kankan rara. Wọn ni owo to to fun wọn lati ra tíkẹ̀tì-òkọ̀ òfúrufú lati lo wo ile-iṣẹ́ naa ni California, ṣugbón gbogbo ẹ́ niyẹn. Brad sọ pe bi oun ti n sunmọ̀ California, oun bere si i ni aifọkanbalẹ̀ diẹ si i ninu okan re. Kin ni oun yoo sọ fun ẹni náà nítorí wọn kò ní owó àti pé àwọn ti ẹ́ ilé-í fun ara wọn pé wọn kò ní i yá owó kankan fún oko-òwò wọn? Nígbà ti wọn dé California, ọkúnrin agbẹ́ náà fi gbogbo àyíká han wọn ṣugbón òun sọ fún wọn pe oun ti ri olùrà fun ilé-iṣẹ́ epo náà tẹ̀lẹ̀ tẹ̀lẹ̀. Ó dà bí ẹni pé àwọn nnkan kò ẹ́ ẹnu ire. Ṣugbón ẹni náà beèrè lówó Brad lati ẹ́ iṣẹ́ IT diẹ fún oun, ẹyí tí Brad gbà.

Lákòókò yẹn, Brad àti Charity n ẹ́ agbekalẹ̀ ibáṣepò kan pèlú ẹni náà; àti ní pé lojọ kan, òun sọ pé òun ti pinnu láti ta oko-òwò náà fún wọn. Wọn parí sísanwó fún ilé-iṣẹ́ oko-òwò náà, Brad àti Charity ní ilé-iṣẹ́ epo wọn. Oun to àkókò yì í pé Brad ati Charity gbọ́ nípa iṣẹ́-àkànṣe ilé tí a n kọ ní Ilé-ìjòsìn Ìgbé-ayé Ìgbàgbó, àti pe nnkan kan ru sókè nínú wọn. Wọn ti rí àbájáde ìfúrúgbìn àkókò wọn tí wọn ti fúrúgbìn tẹ̀lẹ̀ tó yí oko-òwò wọn padà pátápátá, àti ní bá yì í wọn mọ̀ pé ó tó àkókò láti mú oko-owó náà lọ sí ipele tí ó kàn pèlú irúgbìn pàtàkì. Leṣẹkan sí i, Brad àti Charity pàdé mi ní iwájú ilé ìjòsìn, wọn sì fúrúgbìn fún oko òwò wọn pèlú irúgbìn àti ibi-àfojúsùn kan ti wọn ni. Wọn kò fún irúgbìn owó ti ara wọn ṣugbón fún ibi-àfojúsùn kan fún iye owó oní figò mẹfà kan tí wọn fẹ́ láti fún iṣẹ́ àkànṣe ilé nẹ̀.

Láti sọ ìtàn gígùn di kúkúru, iyípadà nla kan tún wáyé nínú ojà wọn náà, àti pé Ọlórún pèsè èròjà tuntun tí ó yí ojà náà padà nítorí náà ó jẹ́ ojà pípé fún irun ìṣùpò Adúláwò-Amẹ̀ríkà. Ojà náà ga sókè. Àti ní àkókò diẹ sí i, wọn sì sanwó fún iṣẹ́ àkànṣe ilé tí sòwédowó onínòm̀bà mẹfà. Ní bá yì í, wọn n ẹ́ àtìlẹ̀yìn àwọn iṣẹ́ àkànṣe ni gbogbo Áfíríkà, àti ṣíṣan owó wọn jú àwọn ìṣìrò oní figò meje lọ. Gbogbo ẹyí ṣẹ̀lẹ̀ láàárín àkókò ọ̀dun mẹ́ta. Ìtàn iyàlẹ̀nu nla wo ni rírẹ̀kojá lọ láti \$10 ti wàkátí kan lọ sí iwọn

mílíònú ní ọdún méta! Ìró iyanu nla!

Èyí jẹ itàn nla ati apeṣe pípé ti bí Ọlórún ti ẹ n ṣiṣe pèlú rẹ láti mu ipèsè rẹ gòkè àti láti mú ikópa rẹ dàgbà. Ohun akòkò ti o fara han jade fún mi ní ọkàn wọn fún Ìjòba àti èrédí í fún ilé-iṣẹ wọn, èyí tí o jẹ ti láti ṣatileyin Ìjòba Ọlórún pèlú owó. Ni ẹlẹṣeji, eyi í jẹ bi wọn ẹ ṣiṣe pèlú Ọlórún láti ẹ àgbékalẹ̀ ètò, oja, àti gbero fún ilé-iṣẹ nàà láti inu àini nkankan paraku. Eyi yẹ ki o fun ẹnìkẹni ti o fẹ ẹ nnkan pataki pe kò níṣe pèlú iye owo ti iwó ni tabi ohun ti iwó mọ nígbà ti iwó bẹrẹ. Ọlórún yoo ṣiṣe pèlú rẹ ni gbogbo ona.

Èyí mú mi wa sínú ìmò ipilẹ̀ kẹrin ti ìjòba Ọlórún kọ mi, wí pé lẹyin tí iwó bá fún irúgbìn àti tú ìgbàgbọ̀ rẹ̀ sílẹ̀, iwó nílò láti tẹ́tí sí èrò nàà.

Ìgbésẹ̀ #4: Lẹyin tí Ìwọ̀ ti fún irúgbìn àti tú Ìgbàgbọ̀ Rẹ̀ sílẹ̀, Ìwọ̀ Nílò Àlàkalẹ̀ Ètò kàn.

“Sùgbón Jèsù dàhùn ó si wi fún wọn pe, Èyin tìkara yin ẹ fun wọn ni ounjẹ láti jẹ”. Wọn bèèrè, “Njẹ awa yóò lo ọ ra akara ni iwọn igba owó ide fádákà láti leè fún wọn ní ounjẹ jẹ?”

Nìtorí nàà Jèsù bèèrè lówó wọn, “Ìṣù àkàrà mélòò ni èyin ní? Ẹ lọ wò ó.”

Nígbà tí wọn ríi, wọn sọ fún u pe, “Ìṣù àkàrà márùn-ún àti eja wééwé mejì.”

Lẹyin nàà Jèsù sọ fun àwon omo-lẹyin rẹ láti jẹ kí gbogbo èniyàn ó jòkòó lóri koríko ati ki a si pin won egbé. Nìtorí nàà àwon èniyàn nàà jòkòó ní won ila, ni awon egbe ti ogórùn-ún ati awon egbe aadóta. Nígbà nàà ni Jèsù mú àkàrà márùn-ún àti eja wééwé mejì nàà, oun wò orun, òun sì dúpé lówó Olórún. Òun bú àwon àkàrà nàà, ó sì fi won fún àwon omo-lẹyin rẹ láti pin káakiri fún àwon èniyàn nàà. Oun tun pin eja wééwé mejì láààrin gbogbo won. Gbogbo èniyàn jẹun, wón si ni tó. Lẹyin

nàà àwọn ọmọ-lẹyìn kó àwọn agbọn méjìlàà tí ó kún fún èyì tí o kù nínú akára ati eja náà. Iye àwọn ọkúnrin tí o jẹun jẹ eḡberùn-ún márùn-ún.

—Máàkù 6:37-44 (GNT)

Jésù fún àwọn ọmọ-lẹyìn ni èèro imúșe șe saájú ki eja ati akara naa o tó pò si i. Nítorí náà, rí í dájú pe iwọ loye èyì í. Ní kété tí iwọ ba fun

**NÍ KÉTÉ TÍ IWÓ
BÁ FÚN IRÚGBÌN
RẸ NÍNÚ ÌGBÀGBÓ,
IWÓ NÍLÒ LÁTI
GBÀ ÀLÀKALẸ
ÈTÒ NÁÀ LÁTÒDÒ
ÈMÍ MÍMÓ.**

irugbin rẹ pẹlú ìgbágbó, iwọ nílò láti gba èèrò àlàkalẹ latòdò Èmí Mímó. Ọnà tí o dára julọ láti șe èyì ni láti lo akoko nípa gbígbádúrà nínú Èmí. Iwọ ko fẹșe șe àwọn ipinnu èyikéyí tábì șe ilàkàkà nípa agbára tirẹ tí tí ti iwọ yóò fi gbó látòdò Ọlórún. Àwọn èrèdì í púpọ wa fún èyì í. Ní àkòkò, iwọ yóò gbiyànjú láti șe èyì í ni agbára tirẹ àti ronú ọnà kékeré. Èlẹkèèjì, iwọ le gbiyànjú láti kọ ètò kan ni àyíká ohun tí ó ti mò tẹlẹ nígbà tí Ọlórún í lee fẹfẹ láti darí rẹ nípa itọșonà tuntun. Iwọ ti gbiyànjú ohun tí iwọ mò tẹlẹ, àti pé iwọ nílò imọran tuntun àti pé o ni láti gbeèrò láti yí ikòrè rẹ padà. Nítorí náà, dúró dé Olúwa fún àwọn imọran titun àti èèrò kan. Ọún le wá láti ibikíbi. Iwọ leè ri ipolówó kan, padé èniyàn kan, tábì lá alá kan pẹlú iròrùn bí èmí ti șe. Ọlórún yóò gba àkíyèsí rẹ àti șe irànlówó fún ọ láti șe àgbékalẹ èèrò tuntún rẹ. Jẹ kí n fún ọ ní apeșere idí rẹ ti èyì fi șe pàtàkì.

Agbára ti Àlàkalẹ Ètò kan

Lóorèkóòrè ni Èmí ti sọ apeșere kan náà nínú gbogbo àwọn ọkòòkan iwé mi “Iyípòpadà Ètò Ìșúná rẹ” sùgbón ó jẹ èyì tó nílò àtúnso. Bí èmí bá sọ fún ọ pé èmí leè yanjú gbogbo àwọn ìșdoro owó rẹ ni àwọn ọrọ diẹ tí n bọ, Èmí ní idánílójú pé iwọ yóò jòkòó láti gbó àwọn àlàyé, pẹlú ohun ikówé ní ọwó. Ó dára, múra sílẹ nítorí èyì ni idáhùn rẹ. O leè rí iye owó \$10 mílìònù dólà owó ọyà lápapọ nínú ọdún yì í. Bẹ̀ẹ̀ ni, Èmí sọ pé ó leè rí \$10 mílìònù owó ọyà àpapọ șáájú kí ọdún yì í tóó tán. Fún ọpọlọpọ

èniyàn, èyí yòò òtò ìṣuná wọn sí ipa ọ̀nà tí ó dára tó sì rọ̀rùn.

Kín ni? Njẹ́ èmi ẹ́ akíyèsí ohun tuntun kan jáde níbẹ́ bí? Njẹ́ iwọ́ rẹ́rìn-ín? Nígbà tí èmi sọ́ fún àwọn èniyàn nínú àwọn olùgbò mi láti ẹ́ èyí, Èmi a máa gbọ́ àwọn kíkùn ní gbogbo ibi ipéjọ̀pọ́ nàà. Lẹ́yìn nàà Èmi n' bẹ̀èrè ìdí tí wọn fi n rẹ́rìn-ín. Wọn n' rẹ́rìn-ín nítorí wọn léèrò pé òún jẹ́ àwàdà; kò ẹ́e ẹ́e. Lẹ́yìn nàà Èmi á tún sọ́ fún wọn pe ní ipele kan, bí èmi bá ẹ́ n' gbé àfojúsùn owó ọ̀yà nàà fún ọ̀dún nàà wálẹ́, wọn yòò dá ẹ́rìn dúró wọn o sí sọ́ pé, “Ah, Èmi leè ẹ́e iyẹn.”

Nítorí nàà, níbo ni iwọ́ dá ẹ́rìn dúró sí, \$600,000 ní ọ̀dún kan? Níbo ni iwọ́ ti rí ara rẹ́, \$200,000 tàbí \$100,000 ní ọ̀dún kan? Bóyá iye tirẹ́ kéré púpọ́, bóyá \$45,000 ní ọ̀dún kan. Ibi kan laaárín \$10 mílìọ̀nù àti \$0 ní ọ̀dún kan, iwọ́ yòò wa iye kan níbi tí iwọ́ yòò ti sọ́ pé, “Èmi rò pé mo leè ẹ́e iyẹn.” Àti pé ìṣoro nàà niyí i; iyẹn ni déédéé ibi tí iwọ́ yòò dúró. Lóye eyí, kò sí ẹ̀nikan tí ó n' gbíyanjú ohunkóhun tí wọn rò pé kò ẹ́e ẹ́e fún wọn. Nítorí nàà, èyí ni ìṣòro nàà. Iwọ́ ti sọ́ tàbí sàgbékalẹ́ gbèdẹ́ke nípasẹ́ àwọn èèrò tirẹ́.

Ní báyi í, jẹ́ kí n fi agbára tí èrongbà hàn ọ́. Jẹ́ kí a fọ̀kàn sí àlàyé kan nàà, pé gbogbo àwọn ìṣoro ètò ìṣuná rẹ́ yòò di yíyanjú tí iwọ́ bá rí to \$10 mílìọ̀nù ní ọ̀dún yi í. Sùgbọ́n ní àkókò yi í, Èmi yòò fún ọ́ ní iṣẹ́ àkànṣe níbi tí iwọ́ yòò ti rí owó diẹ́. Èmi yòò san iye owó \$500 fún ọ́ fún líle àpótí kan tí iwọ́ fi bọ̀lù róbótó sínú rẹ́, tí o sí fi tèèpù lẹ́ pá, sàmì sí i fún ifiránṣẹ́, àti lẹ́yìn nàà òtò àkòsilẹ́ rẹ́. Jẹ́ kí a rò pé iwọ́ leè ẹ́e àwọn irúfẹ́ àpótí báyi í 100 ní wákàtí kan, tàbí rí \$50,000 ní wákàtí kan ni owó ọ̀yà. Jẹ́ kí a tún rò pé iwọ́ sịṣẹ́ idúroṣinṣin oníwákàtí 10 ní ojọ́ kan tí o sí n' rí \$500,000 ní ojọ́ kan ni owó óyá. Ní báyi í, nígbà tí èmi sọ́ pé jẹ́ kí a rí iye owó tí ó tó \$10 mílìọ̀nù sàájú kí ọ̀dún tó parí, kín ni iwọ́ yòò sọ́? “Ó RỌ̀RỌ̀N! Iyẹn yòò gba ojọ́ 20 tí iṣẹ́ nikan.” Ó dára, jẹ́ kí n bẹ̀èrè lówọ́ rẹ́ kín ni ohun tó yípadà. Kò sí n'nikan kan àyàfi pé ní báyi í iwọ́ ní èèrò kan tó jẹ́ pé, tí iwọ́ bá tẹ̀lẹ́, láisí àní àní, iwọ́ yòò mú ipinnu rẹ́ tí \$10 mílìọ̀nù ní ọ̀dún kan gẹ́gẹ́ bí i owó ọ̀yà.

Njẹ́ iwọ́ rí i? Bí iwọ́ bá fi dá iwòye tí ojú inú tirẹ́, òún ẹ́e ẹ́e kí iwọ́ máa léèrò pé ibi-àfojúsùn rẹ́ ẹ́e ẹ́e, àti pé iwọ́ yòò ti fọ̀kàn sí ohunkóhun tí IWỌ́ léèrò pé ó ẹ́e ẹ́e. Sùgbọ́n iwọ́ kò níilò èèrò rẹ́; iwọ́ ti n' gbé tẹ̀lẹ́ ní igbé ayé tí ó lópin yẹn fún igbà pípé. Rára o, iwọ́ níilò Èmi Mímọ́ láti ràn ọ́ lówọ́ láti ní alá.

Ọlórún Ní Ètò Fún Ìwọ

Èmí sọ fún ọ tẹlẹ nínú iwé yí nípa ipò ètò işúná wa àti àwọn ikọlù ipayá àti ibànújẹ tí Mo jiyà nínú rẹ nítorí àwọn ètò işúná. Nígba tí èmí bèrè sí ní í kọ ònà igbésí ayé Ìjọba, Èmí kò ní ààyè láti kojú sí ẹnìkẹni ju Ọlórún lọ. Òun bá mi sọrọ òun sì fún mi ní èèrò láti bèrè Ilé-Işé ètò işúná Owó Forward Financial Group àti pé láti şàfihàn fún àwọn èniyàn bí wọn şe leè jáde kúrò nínú igbésè. Ìyẹn jẹ èyí to le! Èmí rántí bí mo şe jòkòó ní ilé mi ní àkókò kan tí mo n ronú nípa ohun tí Òun n sọ fún mi láti şe àti bí èyí şe jẹ iyàlẹnu fún arà mi, Èmí pé “Òdòmọkùnrin, Èmí n fẹ pé iwọ yóò sọ fún mi ní àkókò.” Şùgbón Òun dáhùn pé Èmí yóò jáde kúrò nínú gbèsè bí èmí şe n şişẹ lórí èèrò náà.

Gégé bí Drenda àti Èmí şe şe ifilólẹ lórí èèrò ti Ọlórún fún wa, àwa kò ní ohun èèlò, kò sí kòmputà, kò sí nnkankan. Şùgbón nígbà tí àwá rí èèrò náà, èmí mò pé yóò şişẹ; èmí mò pé òun şéé şe. Àti pé nípasè èèrò náà, Èmí túmọ sí ètè àti àwọn àlàyè tí Òun şàfihàn láti şe ní ifilólẹ ti èèrò náà. Èmí leè şe iyẹn! Ní tòótọ, Èmí yóò nífẹẹ láti şe iyẹn.

Gégé bí i nínú işẹlẹ ti Brad àti Charity, Ọlórún pèsè gbogbo àwọn ohun èèlò ibèrè tí àwá nílò. Òun şàjẹjẹ pé, ní ojọ kan, bàbá mi, tí ó ní ilé itajà pizza kan tí kò sì nílò kòmputà kan, sọ fún mi pé òun n fẹẹ ra kòmputà kan, òun sì pè mí pẹlú. Nítorí náà àwá loşo ra kòmputà rẹ àti ètò síşẹ àdàkọ ọrọ Microsoft kan tí a sọ pé èmí leè lò lórí rẹ. Ní i lókàn pé, Èmí kò mọ nnkankan nípa àwọn ẹrọ kòmputà. Òun n gbé mállì diẹ sí isàlẹ ọdọ mi, àti pé èmí a bèrè sí ní í şeré ní àyíká pẹlú kòmputà àti ètò yẹn tí tí èmí fi le kọ igbéjádé àwọn oníbarà púpọ lórí bí wọn şe leè bọ kúrò nínú gbèsè wọn. Ọlórún la ònà kan nígbà tí Èmí kò ní owó.

Ilé-işé náà dàgbà, àti pé èmí bèrè sí gba àwọn ọ̀sìşẹ aşojú. Ní àwọn ojọ wònni, àwa yóò lo àwọn ẹrọ işirò owó tí a fi ọwọ şe láti şişẹ níti gbogbo işirò lórí ẹbí kọ̀ọkan. Lẹyìn náà àwa yóò tẹ dátà náà sínú àwòşe kan, èyí tí Èmí ti şedá lórí ẹrọ Microsoft mi, láti tẹẹ jáde fún àwọn ọ̀sìşẹ aşojú wa láti mú u padà sí ọdọ àwọn oníbarà wọn nílẹ. Ẹrọ itẹwé alámi kékeré yóò kọrin ní gbogbo ojọ (iwọ rántí irúfẹ àwọn ẹrọ itẹwé náà bi?) Láipẹ akòwé mi kò le fara dàá mọ, àti pé Èmí ní láti gba àwọn èniyàn miíràn láti şe iranlówọ irúfẹ àti tẹ àwọn ijabò oníbarà wònyí í.

Èmí rí i pé èmí nílò ọ̀nà tí ó dára jùlọ láti ẹ̀se owó yì í. Èmí nílò è̀tò kòmputà kan tí ó le ẹ̀se ị̀sìrò gbogbo àwọn àbájáde owó tí o nílò láti ẹ̀se ị̀sìrò lórí ọ̀rọ̀ àwọn oníbàrà kọ̀ọkan ti yóò sì sàtẹ̀jádẹ̀ bákán nàà. Drenda àti Èmí béèrè lẹ̀wọ̀ Olúwa fún irànlẹ̀wọ̀ àti pé Ọ̀un yóò pèsè olùșètò kòmputà tí àwá leè ní ànfààní láti kọ̀ gbogbo è̀tò fún ilé-ìșẹ̀ wa.

Ọ̀șù méjì lẹ̀yìn àdúrà yì í, Èmí wà lórí ị̀șàbẹ̀wò oníbàrà kan nígbà tí oníbàrà nàà béèrè lẹ̀wọ̀ mi, lẹ̀yìn tí ọ̀un rí iwé àtẹ̀jádẹ̀ ti Mo ti ẹ̀se fún-un, “Njẹ̀ iwọ̀ ni ó ẹ̀se è̀yí ní afowọ̀șe?” Èmí sọ pé, “Bẹ̀ẹ̀ ni, ̀șùgbọ̀n àwá n fẹ̀ pátó láti gbé eléyì í sóri è̀tò kòmputà kan tí yóò șeé fún wa.” Ọ̀un wò mí ọ̀un sì ̀șàláyẹ̀ pé ọ̀un n kọ̀ àwọn è̀tò kòmputà fún àkókò kíkún ní ibi ị̀șẹ̀ ọ̀un ̀șùgbọ̀n ọ̀un yóò nífẹ̀ẹ̀ láti ràn wá lẹ̀wọ̀ nípa ̀șișe ọ̀kan fún wa ní iròlẹ̀ ní àkókò tirẹ̀. Ọ̀un ̀șàgbékalẹ̀ iye owó kan fún wa, àti pé ọ̀un yóò gbà mí láàyẹ̀ láti sanwó bí èmí ẹ̀se leè ẹ̀se bẹ̀ẹ̀ di ọ̀dún tí n bọ̀.

È̀tò nàà yì ohun púpọ̀ padà ó gbà mí láàyẹ̀ láti gba àwọn așojú oníbàrà díẹ̀ síi. Láìpẹ̀, àwá ní àwọn așojú oníbàrà 300 è̀yí tí ó pọ̀ ní ilà-oòrùn Amẹ̀ríkà, è̀yí tí ó fàà kí ọ̀fìisì wa ó di ọ̀fìisì àkókò kan nínú àwọn ọ̀fìisì 5,000 fún ọ̀kan nínú àwọn oníbàrà wa.

Nípa ifilólẹ̀ ilé-ìșẹ̀ tiwa àti títẹ̀lẹ̀ Èmí Mímọ̀, àwá di ẹnì ti ó bọ̀ nínú igbésẹ̀ pátápátá, àti pé iyókù jẹ̀ itàn, bí wọn ti máa n sọ. Ohun tí Emi n sọ ni pé Ọ̀lọrun yóò fún ọ̀ ní è̀rò tí o bá béèrè lẹ̀wọ̀ Rẹ̀ láti jẹ̀ kí Ọ̀un ó șeé. Ọ̀un yóò mú ọ̀ dé àwọn ibi ti iwọ̀ kò rò pé ó șeéșe láti dé.

Nítórí nàà, jẹ̀ ki n tẹ̀numọ̀ pé iwọ̀ nílò àlákalè è̀rò nàà. Ọ̀lọrun ní àlákalè è̀rò fún àșeyorí rẹ̀. Ní ọ̀títọ̀, Ọ̀un ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn è̀rò fún àșeyorí rẹ̀. Àwọn imòrán àti ogbón rẹ̀ jẹ̀ alálópin.

“Nítórí Èmí mọ̀ àwọn è̀rò tí èmí ní fún ọ̀” ni Olúwa wí, “àwọn è̀rò láti ẹ̀se rere fún ọ̀ àti kí í ẹ̀se láti ẹ̀se ibi fún ọ̀, àwọn è̀rò láti fún ọ̀ ni ìreti àti ọ̀jọ̀ iwájú.”

—Jeremáyà 29:11

Báwo ni Ìwọ̀ ẹ̀se leè gbọ̀ È̀tò Ọ̀lọrun?

Nítórí nàà, báwo ni iwọ̀ ẹ̀se leè gbọ̀ è̀rò nàà? Gẹ̀gẹ̀ bí emi ti sọ, nípa

gbígbàdúrà nínú Èmí ní ọ̀nà tí ó dára jùlọ láti gbọ. Èmí kò ní ménú ba gbígbàdúrà nínú Èmí ní gígùn níbi nítorí iwé mi *Iyípòpadà Ètò Ìṣúná Rẹ: Agbára ti Ètè* ti dojúko gbígbọ látòdò Èmí Mímọ̀ pẹ̀lú àwọn àlàyé nílá. *Ṣùgbón* a kò ṣàì ní í ménubà àkíyèsí kùkurú.

Síbèsíbẹ̀, àwá n sọ̀rò ogbón kan láàárín awọn tí ó pé, ṣùgbón kì í ṣe ogbón ti ayé yì í tàbí ti àwọn ijòyè ti ayé yì í, tí ó di asán. Ràrá, àwá n sọ̀rò ogbón Olórún, ohun ijìnlẹ̀ tí ó farapamọ̀ àti pé èyí tí Olórún pinnu fún ogo wa ṣáájú kí àkókò tó bèrẹ̀. Kò sí okàn nínú àwọn ijòyè ti akoko yì í ti o loye rẹ, nítorí ti wọn ba ní i, wọn kì yóò ti kan Olórún wa ògá ògo mọ̀ igi.

Síbèsíbẹ̀, bí a ti kọ̀ọ̀ pé: “Ohun ti ojú kò rí rí, ohun ti etí kò gbó, àti pé ko tí ì wo okàn èniyàn lo”—àwọn ohun ti Olórún ti pèsè fún àwọn tí ó nífẹ́ rẹ̀—àwọn nìkan wònnì ni Olórún ti fi hàn wa nípasẹ̀ Èmí rẹ̀.

Emi náà ni n wá ohun gbogbo, pàápàá àwọn ohun jìnlẹ̀ ti Olórún. Torí taa ni o mọ̀ àwọn eèrò èniyan àyafi emí ara wọn láàárín wọn? Ní ọ̀nà kan náà kò si ẹnìkan ti o mọ̀ àwọn eèrò Olórún àyafi Èmí Olórún. Ohun tí a ti gba kì í ṣe èmí ayé, ṣùgbón Èmí ti ó wa látòdò Olórún, kí a le mọ̀ ohun ti Olórún ti fún wa lófẹ́.

—1 Kórintì 2:6-12

Àwọn ohun tí a kò gbọ, tí a kò rí, tàbí ronú, bí á ti ménubà nínú Ìwé Mímọ̀ yì í, jẹ̀ àwọn ohun tí a fi hàn sí wa nípasẹ̀ Èmí Mímọ̀. Àwọn ohun náà tí ó da bí i anfaani nílá fún mi; Èmí leè lo iyẹn. Nígbà tí ó di Kristièni, Èmí Mímọ̀ wa láti gbé inú rẹ̀, kí ọ̀nà o le bèrẹ̀ sí i darí ìgbé ayé rẹ̀.

Ṣùgbón ìwòṅ miiṣànti ti Èmí Mímọ̀ ti Jésù fún ijo, ti a pé ni ibaptisi ti Èmí Mímọ̀. Eyi ni ohun ti a ri ti ó wáyé ni ojú Pentikosti nígbà tí Èmí Mímọ̀ bá sórí àwọn ọmọ-léyìn ni iyàrá òkè gégé bí Ọ̀n ti bà sórí Jésù ní Odò Jódání. Èyí ni ìgbà tí Jésù bèrẹ̀ iṣẹ̀-iransẹ̀ Rẹ̀. Èyí ní ìgbà tí agbára Olórún wá sórí Rẹ̀ láti jẹ́rì í ti Ìjọba. Jésù kò ṣe àwọn iṣẹ̀ iyanu gégé bí

omodé. Kò ẹ̀ ẹ̀ isodipúpò ounjẹ ẹ̀bi rẹ̀ tàbí rìn lórí omi. Láti lóye ibaptisi ti Ẹ̀mí Mímó, iwọ̀ yóò níilò láti ní ọ̀ye pé iyàtò wà láààrin àtúnbí lẹ̀ẹ̀kan sí i (nígba tí Ẹ̀mí Olórún bá wà nínú rẹ̀) àti ti ibaptisi ti Ẹ̀mí Mímó (nígba tí Ẹ̀mí Mímó bá bà lée yín.)

Ní irólẹ̀ ojò àkókó ti ọ̀sẹ̀ nàà, nígba tí àwọn omọ-lẹ̀yìn wà papọ̀, pèlú àwọn ilẹ̀kùn tí ó wá ni títipà nítorí ìbèrù ti itona àwọn Júù-Jésù wa ọ̀n sù dúrò láààrin wọn ọ̀n sí sọ pé, “Àlàáfìà kí ó wà pèlú yin!” Lẹ̀yìn tí Ọ̀n sọ ẹ̀yí, ọ̀n fi ọ̀wọ̀ àti egbé rẹ̀ han wọn. Inú àwọn omọ-lẹ̀yìn nàà dún púpò nígba tí wọn rí Olúwa.

Lẹ̀ẹ̀kan sí i Jésù sọ pé, “Àlàáfìà kí o wa pèlú yin! Gegé bí Babá ti rán mi, Bẹ̀ẹ̀ ni emi nàà ẹ̀ ẹ̀ n ran yin.” Àti pé pèlú ẹ̀yí ní ọ̀n mí sí wọn ọ̀n sí sò pé, “E Gba Emi Mímó.”

—Jóhánù 20:19-22

A tún àwọn omọ-lẹ̀yìn bí lẹ̀ẹ̀kansi ni ọ̀tun níbẹ̀ ni Jóhánù 20, síbèsíbẹ̀ Jésù sọ fún wọn pé wọn tún ni láti dúrò de ibaptisi ti Ẹ̀mí Mímó ẹ̀yí ti yóò jẹ́ kí wọn le jẹ́ ẹ̀lẹ̀rì í ti Ìjọba Olórún.

Lẹ̀yìn ijìyà rẹ̀, oun ẹ̀fihàn ara rẹ̀ fún wọn Ọ̀n sù fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ẹ̀rì idánilójú pe ọ̀n wa láàyè. Ọ̀n fara han fún wọn ni àsìkò ogójì ojò ó sì sọ nípa ìjọba Olórún. Ní iṣẹ̀lẹ̀ kan, lákòókò ti oun n jẹ́n pèlú wọn, ọ̀n fún wọn ní aṣẹ̀ yì i pe: “E màà ẹ̀ fi Jerúsálẹ̀mù sílẹ̀, ẹ̀yí ẹ̀ dúrò de ẹ̀bùn ti Babá mi ti ẹ̀ ilẹ̀rì, ẹ̀yí tí ẹ̀yìn ti gbọ̀ tí emi sọ̀rọ̀ nípa rẹ̀. Torí tí Jóhánù baptisi pèlú omi, ẹ̀yí ẹ̀yí ní ojò diẹ̀ ẹ̀yìn yóò gbà ibaptisi pèlú Ẹ̀mí Mímó.”

—Iṣẹ̀ àwọn Àpóstẹ̀lì 1:3-5

Ẹ̀yí ẹ̀yí yóò gba agbára nígba tí Ẹ̀mí Mímó bá bà lée yín; ẹ̀yí ẹ̀yí si màà jẹ́ ẹ̀lẹ̀rì mí ni Jérùsàlẹ̀mu, àti ni ghogbo Judìà àti Samàríà, àti sí ọ̀pin ilẹ̀ ayé.

—Iṣẹ̀ àwọn Àpóstẹ̀lì 1:8

Ìfóróróyàn láti òdò Qlórún yì í n mú agbára Qlórún wa àti pé òun n mú kí iwọ ọ ẹ̀ ẹ̀ àwọ̀n ịṣẹ̀ Rẹ̀. Jọwọ ẹ̀ ẹ̀ àkíyèsí pé òun wà lórí rẹ̀ kí í ẹ̀ ẹ̀ nínú rẹ̀. Ìwọ̀ tún le ranti pé ni ojó Pẹ̀ntíkòstì gbogbo àwọ̀n ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn ti ó n dúró ní yàrá òkè ní Jérúsálẹ̀mù ni a baptísí pẹ̀lú Èmí Mímó. Kín ni ọ̀kan nínú àwọ̀n ẹ̀rí tí eléyí í? Gbogbo wọ̀n sọ̀rọ̀ pẹ̀lú èdè miiṛán. Sísọ̀rọ̀ ní àwọ̀n èdè miiṛán ni a ẹ̀ ẹ̀ àkójọ̀pọ̀ ni 1 Kóríntì orí 12 bí í ọ̀kan nínú àwọ̀n ẹ̀bùn ẹ̀mí mẹ̀sàn-án ti a fi fun ijo. Ìwọ̀ leè sọ̀ pé àwọ̀n ẹ̀bùn wọ̀nyẹ̀n ti kojá lo, ẹ̀ṣẹ̀gbọ̀n ẹ̀mí ko faramọ̀ èyí í. Ibaptísí ti Èmí Mímó n mú pẹ̀lú gbogbo àwọ̀n ẹ̀bùn ẹ̀mí mẹ̀sàn-án, ẹ̀ṣẹ̀gbọ̀n ẹ̀mí n fẹ́ẹ̀ láti dojú kọ̀ ẹ̀bùn kan soṣo, eyí ni sísọ̀rọ̀ ní àwọ̀n èdè miiṛán.

**ÌFÒRÒRÓYÀN
LÁTI ÒDÒ
Q_LÓRUN YÌ Í
N MÚ AGBÁRA
Q_LÓRUN WA ÀTI
PÉ ÒUN N MÚ
KÍ IWỌ Ó Ẹ̀
ÀWỌN ỊṢẸ̀ RẸ̀.**

Ní àkòkọ̀ ná, èyí í le dún bí aláinítúmọ̀ nítorí tí iwọ̀ leè rò pé iwọ̀ niilo rẹ̀ nikan nígbà tí iwọ̀ ba n ba àwọ̀n ènìyàn sọ̀rọ̀ ti ó n sọ̀ àwọ̀n èdè ti o yàtò àti pe iwọ̀ n gbhìyànjú láti wáásu Ìhìnre. Ẹ̀ṣẹ̀gbọ̀n ni ojúnà lati ba àwọ̀n ènìyàn sọ̀rọ̀ ni èdè ti iwọ̀ ko mọ̀ rara kọ̀ ni èèro ẹ̀bùn ti sísọ̀rọ̀ ni àwọ̀n èdè miiṛán. Jẹ́ kí n fi èyí han ọ̀ èrèdíí tí ó fi jẹ́ ẹ̀bùn ti o ẹ̀ ẹ̀ pàtàkì àti idí tí ó fi ẹ̀ ẹ̀ pàtàkì sí ìlórò rẹ̀.

Nítorí ẹ̀nikẹ̀ni ti o ba sọ̀rọ̀ ni ifẹ̀dẹ̀fo oun kò ba awọ̀n ènìyàn sọ̀rọ̀ ẹ̀ṣẹ̀gbọ̀n sí Qlórún. Ní tòótọ̀, kò sí ẹ̀nikẹ̀n tí o lóye wọ̀n; wọ̀n n sọ̀ awọ̀n ohun ìjìnlẹ̀ nípasẹ̀ ti Èmí. Ẹ̀ṣẹ̀gbọ̀n ẹ̀ni ti o sọ̀tẹ̀lẹ̀ n sọ̀rọ̀ fún awọ̀n ènìyàn fún irólágbára, iwurí àti itunú wọ̀n. Enikẹ̀ni ti o bá soro ní ifẹ̀dẹ̀fo n se irólágbára ara won, ẹ̀ṣẹ̀gbọ̀n ẹ̀ni ti ó n sọ̀tẹ̀lẹ̀ n se irólágbára ijo. Èmí yoo fée kí gbogbo yin sòrò ní awọ̀n èdè miiṛán, ẹ̀ṣẹ̀gbọ̀n ẹ̀mí yòò kúkú jẹ́ kí èyin sọ̀tẹ̀lẹ̀. Ẹ̀ni ti o sọ̀tẹ̀lẹ̀ tóbi ju ẹ̀ni ti ó n sọ̀rọ̀ ní awọ̀n èdè miiṛán àyàfi ti ẹ̀nikẹ̀n bá n túmọ̀, kí ijo le di rirólágbára.

—1 Kóríntì 14:2-5

Àwá niilò láti ní òye ọ̀rọ̀ tí lẹ̀tá Páulù níbi. Òun n sọ̀rọ̀ nípa bí ó ẹ̀ ẹ̀ yẹ́ kí a máa ẹ̀ ẹ̀ ọ̀pẹ̀jo ọ̀jọ̀sìn kan. Òun n sọ̀ ní ìpìnlẹ̀ pé sísọ̀rọ̀ ní àwọ̀n ifẹ̀dẹ̀fọ̀

ko dára fún àwọn ti ó n gbọ nínú ijọ nitorí àwọn tí o n gbọọ wọn kò lóye ohun ti èniyàn náà n sọ. Páulù n sọ pé nínú ijọ òun lére díẹ síi ju láti sọtẹlẹ nítorí iyẹn yóò wá ní èdè àjùmọlò tí àwọn èniyàn àti pé òun yóò múnádókó díẹ sí i.

Şùgbón nígbà tí o bá di adúra ẹlénikòòkan tí iwọ n gbádúra ní àwọn èdè miíràn, Iyanu nílá, èyí yóò jẹ itàn tí ó yàtò. Nígbà tí sísòrò ní àwọn ifèdèfọ ní ànfàní nílá si ẹni tí ó n sòrò. Bibeli sọ pe wọn n sọ àwọn ohun ijìnlẹ nípa ẹmi wọn. Àwọn ohun ijìnlẹ wònyì í jẹ ohun ti iwọ kò mọ àti ohun tí iwọ níilò láti mọ. Ní idàkéjì, Páulù sọ pé èniyàn tí ó n sòrò ní èdè miíràn n ẹ igbéro ara rẹ. Ọrò náà ẹ igbèrò tùmọ sí láti mú itònisónà wa. Lótítító, tí iwọ bá níilò láti mọ nńkan kan, ó jẹ ohun ijìnlẹ fún ọ ní àkókò yẹn. Şùgbón sísòrò ní àwọn èdè miíràn n mú itònisónà wá sínú ẹni tí ó n sòrò. Iwọ àti Ẹmí níilò iyẹn dájú tí àwá bá níilò láti şişẹ lóri àwọn èèrò tí ó kojá ohun ti àwá ti mọ tẹlẹ. Bí 1 Kòrinti 2:9-10 sọ:

Ohun tí oju kò ti i ri, ohun ti eti kò tí i gbọ ri, àti pe kò si ọkàn èniyàn ti ro o ri—àwọn ohun náà ti Ọlórùn tí pèsè fún àwọn tí ó nífẹẹ rẹ—àwọn nńkan wònyì í ni Ọlórùn ti fi hàn fún wa nípasẹ Ẹmí rẹ.

Ẹmí ní ilò irànlówọ yẹn, bèẹ ni iwọ náà. Ibeère rẹ ti yóò kàn ní pé, “Bí iwọ bá n sòrò ní àwọn èdè miíràn àti pe ti iwọ kò lóye ohun ti iwọ n sọ, léyìn náà báwo ní iwọ ẹ jèrè ohunkohun láti inú ohun tí iwọ n sọ?” Ó dára, èyí ni ohun ijìnlẹ. Bí Ẹmí Mimọ ti n sòrò nípasẹ ẹdà ti ẹmí rẹ, ẹmi rẹ yóò bèrẹ sí ní i gba díẹ nínú àwọn èèrò ti n şàn nípasẹ rẹ jáde. À n pe èyí í ni ifihàn, àti pé ọrò náà wá láti inú àká ọrò ti láti şáfihàn. Nítorí náà, nípa gbígbádúra nínú Ẹmí, gégé bí i a ti pe sísòrò ní àwọn èdè miíràn nínú Bíbélì, iwọ yóò ní agbára láti gbé àwọn òye àti àwọn èrò tí kí í ẹ tirẹ jáde.

Ẹmí mọ pé ó ẹẹ sé kí iwọ ní àwọn ibeère púpọ nípa èyí, nítorí náà jẹ kí n gbà ọ ní iyánjú láti ra iwé mi *Iyípadà Ètò Işúná Rẹ: Agbára ti Ètè*. Iwọ yóò rí gbogbo àwọn idáhùn rẹ níbẹ.

Dúró ná àti pé Gbàdúrà fún Ète

Ní báyì í, jẹ kí a gbà pè ní kété tí iwọ bá ti fún irúgbìn rẹ nínú ìgbàgbọ, ìgbésẹ tí ó tẹlẹe ní láti dúró ná àti pé kí o gbàdúrà nínú Èmí Mímọ fún ìgbà diẹ nítorí iwọ nílò èrò kan. Èyì í ni ohun tí Karla ẹ.

Karla àti Todd n gbé ìgbé àyè ará Amẹríkà déédé ti owó sí ẹnu, ìgbésẹ sínú ìgbésẹ àti ẹṣṣubú síwájú àti síwájú sínú ìgbésẹ. Karla ti rí bá ìgbóhùn sáfẹfẹ olójojúmọ *Fixing the Money Thing* pàdé lóri TV àti pé òún mò pé òún nílò láti mú àwọn ètò ìṣúná owó wọn wá sójú ọ̀nà. Èmí leè rántí àtẹ̀jìsẹ̀ tí emí gbà látọ̀dọ̀ Karla. Ní àkókò yẹn, òún sọ pé wọn kò ní ètò nípa ètò ìṣúná owó. Àwọn pàápàá kò le rí àwọn oṣù méjì tí ó wà níwájú wọn, ohun gbogbo nira. Ìgbésẹ̀ ní àbájáde gbogbo àitọ̀ inú ètò ìṣúná wọn nípasẹ̀ àwọn káàdi kírdífti wọn.

Òún mò pé wọn nílò láti jáde kúrò nínú ìgbésẹ̀, ẹ̀gbọn báwo? Òun àti ọkọ rẹ̀ fún irúgbìn fún ìmọye nípa oko òwò kan lẹ̀yìn kíkà iwé mí kan, wọn sì tún fún irúgbìn fún oko òwò tí àwọn n fẹ́ẹ̀ gbekalẹ̀. Todd n ẹ̀sẹ̀ tẹ̀lẹ̀ gégé bí olùkọ̀ ilé-ìwé ní ilé-ìwé kan lágbẹ̀gbẹ̀ nàà, nítorí nàà òun n wòye ohun tí òún le ẹ̀e láti rí irànlọ̀wọ̀. Ní òwòwùrò lẹ̀yìn tí wọn tí fún irúgbìn fún ìmọye, Karla yòò ní àkókò ìdákẹ́jẹ̀ pẹ̀lú Olúwa, ní dídúro láti gbọ̀ diẹ̀ nínú itọ̀sọ̀nà látọ̀dọ̀ Èmí Mímọ̀.

Ní òwùrò ọjọ̀ kan, láti inú emí rẹ̀, òún gbọ̀ ọ̀rọ̀ kan àwọn ọmọ̀ aja. Ní àkókò èyí dáa lójú rú diẹ̀. Àwọn ọmọ̀ ajá? Maa sin àwọn ọmọ̀ ajá? Wọn fi ìgbà kan sin ajá kan, ẹ̀gbọn sín sin àwọn ọmọ̀ ajá jẹ̀ nńkan tí kò ronú gan-an pátó. Nígbà tí Todd dé ilé ní alẹ̀ ọjọ̀ yẹn, òun n fẹ́ẹ̀ láti sọ ohun tí Ọlórùn ti sọ fún òun. Gégé bí ó tí ẹ̀e yẹ, Todd ní ibànújẹ̀ kékeré nípa èrò nàà ẹ̀gbọn òun gba Karla níyànjú láti sàwàri àwọn àhfaani tí ó ẹ̀eṣe. Láipẹ̀ Todd àti Karla rà àwọn ọmọ̀ ajá oríṣìí kan méjì àti pé wọn bèrẹ̀ ìṣòwò ọmọ̀ ajá kékeré wọn. Nítorí bèẹ̀, wọn ní láti tọ̀ àwọn ọmọ̀ ajá wọn dàgbà ní àkókò lẹ̀yìn nàà kí wọn bèrẹ̀ ilàna ibísí rẹ̀.

Àwọn ifaséyin diẹ̀ wà ní ọ̀nà kan, ẹ̀gbọn ní ọ̀dún àkókò àwọn ajá wọn bímọ̀, ó bí 13. Àwọn ọmọ̀ ajá nàà ni wọn tà fún ni \$1,500 ní ọ̀kọ̀ọ̀kan, àti pé Karla sọ pé òún sunkún bí òun ti rí i pé ohun Èmí Mímọ̀ ni òun gbọ̀ ní déédé nígbà tí òun gbọ̀ ọ̀rọ̀ àwọn ọmọ̀ ajá. Ní ọ̀dún kan nàà, a gbé Todd nàà ga láti di ipò olùdarí ní ilé-ìwé agbẹ̀gbẹ̀ nàà mú.

Ìṣòwò ọmọ ajá tèsíwájú, ó bèrè sí ní í dàgbà; àti ní àkókò yì í ní àkókò, wọn ti ní àwọn ọmọ ajá 300, àti pé iye orí ọkàn tí n lọ tó \$2,500 ọkòọkan. Ìgbé ayé ètò ináwó wọn ti ṣe iyípo 180 kan! Wọn san owó ilé wọn ní ọdún àtẹ̀yìnwá àti pé wọn bọ kúrò nínú gbèsè pátápátá. Wọn ti rin irin-àjò kúrò ní orílẹ̀-èdè nàà nípa àwọn irin-àjò igbafẹ̀ àti pé wọn ti rí i pé Ọlórún n ṣe iyanu púpọ̀ nínú idílẹ̀ wọn, Karla ní láti sọ fún àwọn èniyàn nípa Ìjọba Rẹ̀. Òún ti ṣeṣe gbé iwé akókò rẹ̀ jáde, *Àwọn èróngbà sí Àllyọ: Bí Ọlórún ṣe Fún Wa Ní Òmìnira Ètò Ìṣuná Nípasẹ̀ Àwọn Ọmọ Ajá.*

Todd àti Karla n gbé igbé ayé Ìjọba, ọkan èyí tí ó mú àkíyèsí èniyàn àti pé ó n fàá kí àwọn èniyàn dúró láti ronú nípa Ọlórún. Wòlìlì Àìsáyà sọrò nípa àkókò yìi nípa ti ijọ ní Àìsáyà 61 níbi tí òún ti sọ fún wa ohun ti Ọlórún n fẹ́ẹ̀ ṣe pẹ̀lú àwọn igbé ayé wa lákòókò tí a wà lórí ilẹ̀ ayé.

Wọn yóò pè wọn ní igi óákù ti òdodo, Ọgbìn Olúwa tí á dá fún àyìnlógo ti ewà rẹ̀.

—Àìsáyà 61:3

Igi óákù jẹ́ igi tí ó lágbara púpọ̀ àti èyí tó jẹ́ títóbi ní iwọn dárádára. Bíbélì sọ pé àwọn igbé ayé wa yóò dà bí àwọn igi oaku, tí a fi sínú, idúròṣinṣin, àti àidibajẹ̀. Èso igi yì í yóò jẹ́ òdodo, èyí tí ó tùmọ̀ sí pé èniyàn yóò rí irú igbé ayé tí ó yẹ́ kí o dà bí, ohun tí Ọlórún pè ní tító. Á jẹ́ àwọn ohun ọgbìn Olúwa, èyí tí ó tùmọ̀ sí pé Ọlórún yóò ṣètò wá sí ibi ti Òún rí pé ó yẹ́, ní igbà gbogbo ní ibi ààyè púpọ̀, ti gbogbo àwọn iṣẹ̀ àti àṣà, láti ṣàfihàn ewà Rẹ̀. Ọlórún n fẹ́ẹ̀ láti yẹ́ àkíyèsí àwọn èniyàn pẹ̀lú rẹ̀! Òún n fẹ́ẹ̀ kí àwọn èniyàn rí èèsò tí ó dára ti àwọn ọ̀nà Rẹ̀ nínú igbé ayé rẹ̀. Gégé bí igi èèsò kan ṣe n fà ọ̀ súnmo pẹ̀lú èèsò tirẹ̀ tó dára, Ọlórún n fẹ́ẹ̀ kí igbé ayé rẹ̀ dà bí ọ̀run lórí ilẹ̀ ayé.

Nítórí nàà báwo ni Todd àti Karla ṣe ṣée? Nítòótó, òún gba iṣẹ̀ púpọ̀ láti wo àwọn ọmọ ajá wònyẹn, ṣùgbón òmìnira jẹ́ àbàjádé tí ó tọ̀ sí. Ominira yẹn ní ibèrè nípasẹ̀ gbígbọ̀ èrò nàà, ọ̀rọ̀ kan láti ọ̀dọ̀ Ọlórún. Ọ̀rọ̀ tí ó rọ̀rùn kan ni gbogbo ohun tí òún gbọ̀, “Àwọn ọmọ ajá!” Ṣùgbón iyẹn ní gbogbo èyí tí òún nílò. Ọlórún yóò bá ọ̀ sọ̀rò bakan nàà. Oun yóò tọ̀ ọ̀ lọ̀ sí àwọn ipa ọ̀nà pàpá oko tútù àti omi Àlááfíà didákẹ̀ rọ̀rọ̀ tí ó jẹ́ pé Orin Dáfídi 23 sọ̀rò nípa.

Ṣùgbón bí iwọ ti le fojú inú wò ó, kó tó láti gbọ èèrò àlákálè náà. Èmi yóò ló láti jírórò ìgbésè 5 ni orí tí ó kan, àti pé òún leè jẹ orí tí ó ẹ pàtàkì jùlọ nínú gbogbo iwé yì í nítorí ìgbésè 5 ni ibi ti ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn ti ń kùnà. Ṣùgbón kì í ẹ iwọ, iwọ yóò rìn nínú oore Ọlórún gégé bí àwọn ìtàn tí iwọ ti kà nínú iwé yì í! Njẹ iwọ ẹtán? Jẹ kí a lọ síwájú sí orí 5.

Ó TÓ ÀKÓKÒ LÁTI LỌ!

Gbogbo àgbẹ̀ ni ó mò pé gbogbo ikórè ní àkókò pàtò àti alailégbẹ̀ ti ó so mò ọ. Mímọ̀ àkókò ikórè tí ó tònà fún irúgbìn kan pàtò ní iyàtò láààrín àşeyorí àti ikunà. Àti pé jẹ́ kí a sọ ọ ní kedere: iwọ́ le è pàdánù ikórè. Nítorí nàà, èyí jẹ́ àkólé nílá òun èyí tó şe pàtàkì. Njẹ́ iwọ́ ti lọ sí ilé itajà rí tí iwọ́ rí ápùù pupa kan tí ó tóbi, àti tí iwọ́ ronú pé, *eléyì í jẹ́ ápùù nílá èyí tí o dára*—şùgbón nígba tí o bá dé ilé tí iwọ́ sì jẹ́ lẹyìn nàà iwọ́ á ronú, *Págà, eléyì kò ní adùn rárá?* Ó dára, èyí í jẹ́ ọ̀rọ̀ nípa àkókò.

Èmi ko le sọ fún ọ iye àwọn itàn tó níşe pẹ̀lú idààmú nípa ètò işuná owó tí emí ti gbọ́ ti àti şe pẹ̀lú àwọn èniyàn ti n fò jáde sínú imòrán kan àti tí wọn sí pàdánù àkókò nàà. Ìwé Mímọ̀ kan tí èmi fẹ́ nípa àkókò jẹ́ Mátìù 13:44.

Ìjọba ọ̀rún sì dà bí i işura tí ó pamọ̀ ní ibi pápá kan. Èyí tó jẹ́ pé nígba tí ọ̀kúnrin kan rí i, òún tún fi i pamọ̀, àti lẹyìn nàà nínú ayọ̀ rẹ̀ òún lọ ó sì ta gbogbo ohun tí ó ní ó sì lọ ọ ra pápá nàà.

Nínú itàn yì í, ọ̀kúnrin nàà jẹ́ ọ̀lọgbón tó láti mò pé ní işéjú nàà, òun kò lágbara láti ni işúra nàà gan-an. Òun ní láti lọ múra láti ràà.

Gégé bí apeşere, nígba tí Karla gbọ́ ọ̀rọ̀ nàà àwọn ọ̀mọ̀ ajá, kò tùmọ̀ si pe ó yẹ́ kí oun o loş bẹ̀rẹ̀ sí i ipolówó ọ̀mọ̀ ajá rẹ̀ fún títà. Nítorí òun kò tí i ni àwọn ọ̀mọ̀ ajá síbẹ̀ síbẹ̀. Ìgbàradì púpọ̀ wa láti şe. Wọn ní láti ra àwọn abo ajá wọn meji ni àkókò. Wọn ní láti kọ̀ àyè ibùgbé láti gbe wọn sí àti láti gbèèrò fún àwọn ọ̀mọ̀ ajá ti yòò wà. Àwọn ètò òfin wà ti wọn ni láti kọ̀ nípa àwọn àşesára tí òfin bèèrè ti àwọn ọ̀mọ̀ ajá gbọ̀dọ̀ ni kí a tó máa tà wọn.

Àwọn ètò ti iwé-àṣe, títajà, ètò ilé-ifowópamó, àti owó-orí, láti dárúko diẹ. Nńkan wònyì í nílò láti wá ńájú kí a tó gbé igbésè gan-an sínú àkókò ikórè ti imòyè ti ìṣòwò rẹ.

Kí àwá gbà pé iwò ti ẹ ilàkàkà nítorí rẹ, apákan tí ó le ẹ tún wà níwájú. Iwò ní láti jáde sínú iran ti Ọlórún ti bá ọ sòrò nípa rẹ. Bẹ̀ni, imòyè ètò náà yóò tóbi ju iwò lọ, àti pé ibèrù kan le wà nínú gbigbé igbésè láti jáde. Sùgbón ibèrù ni àtijó rẹ tí ó tí kojá. Rántí, èyí ni tuntun ti tirẹ.

Nígbà tí Ọlórún bá mi sòrò nípa ifilólẹ̀ sínú ètò oko òwò ti ara mi, èmí ní àifòkànbalẹ̀ nípa rẹ. Èmí n bẹ̀rẹ̀ láti ibẹ̀rẹ̀ pátápátá. Pàápàá bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé Ọlórún ti bá mi sòrò nínú alá láti jáde àti pé èmí ti ẹ ilàkàkà èyí tí ó yẹ, síbẹ̀, èmí tún ní àifòkànbalẹ̀ nípa rẹ. Ohun gbogbo ti wà ní báyi í lóri mi àti pé èmí ní láti jáde àti ẹ́ṣe. Njẹ̀ iwò ti ni ọ̀rẹ̀ kan tàbí mọ̀ èniyàn ti iwò n sòrò nígbà gbogbo nípa ohun tí wọn yóò ẹ̀ sùgbón tí wọn ko ẹ̀ rára? Èmí ti mọ̀ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ wọn! Rántí, Èmí ti kọ̀ àwọn aṣojú olùtajà fún ọ̀dún 30.

Nígbà tí èmí ẹ̀ ifilólẹ̀ oko òwò mi, Èmí kò ní àwọn itọ̀sọ̀nà tí a fún mi. Èmí n gba owó lóri àwọn iṣẹ̀ igbimò, àti pé òun jẹ̀ iṣẹ̀ èniyàn kan. Sùgbón ohùn kan ti emí ni ni itara ifẹ̀. Nígbà tí Ọlórún mú mi láti bẹ̀rẹ̀ ilé-iṣẹ̀ kan láti ẹ̀ iránlọ̀wọ̀ fún àwọn èniyàn láti jáde kúrò nínú gbèsè, èmí fi gbogbo ara mi sí i. Èmí ti jìyà pẹ̀lú àwọn ọ̀ràn ètò ìṣúná owó fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ igbẹ̀ ayé mi; àti ní báyi í pe èmí ti rí idáhùn náà, Ijọba Ọlórún, èmí n fẹ́ẹ̀ láti sọ fun gbogbo èniyàn nípa rẹ. Ní è̀kẹ̀jì, ní kété tí Ọlórún ẹ̀ iránlọ̀wọ̀ fún mi láti gbé èèrò náà papọ̀ tí òun si tún fihàn mí bí èmí ẹ̀ le gbé àwọn èèrò àkọ̀sílẹ̀ fún àwọn idílẹ̀ láti leè jáde kúrò nínú gbèsè ní ọ̀dún márún-ún sí ọ̀dún méje, pẹ̀lú àwọn ifidógò ilé wọn àti ní àìsí iyípadà nínú àwọn ètò ìṣúná wọn, Èmí ní ohun tí ó rékojá itara ifẹ̀. Èmí mọ̀ pé Mo ní ọ̀nà àṣeyọ̀rí kan ní ọ̀jà tí ètò ìṣúná owó, àti pé èmí ní itàn láti sọ. Sùgbón lẹ́ẹ̀kan sí i, Èmí ní láti ní àkọ̀sílẹ̀ ilàna à n tẹ̀lẹ̀ itanran ńájú kí èmí tó bẹ̀rẹ̀ sí í jáde.

Dájú pé nígbà gbogbo àwọn ohun kán wa láti kọ̀ ní ọ̀nà, sùgbón nígbà tí iwò bá fẹ́ẹ̀ fò, òun yẹ̀ kí ó ní àlákálẹ̀ ipilẹ̀ ti idàgbàsokè tẹ̀lẹ̀. Sùgbón láibikítà bí ànfàanì ẹ̀ tóbi tó, ọ̀jà náà, tàbí owó tí ó pọ̀jù tí ó leè rí, ní gbogbo igbà, òun jẹ̀ lóni í, àti pé òni ni ọ̀jọ̀ tí ó gbọ̀dọ̀ gbé igbésè sínú àlákálẹ̀ èèrò náà.

Ní báyi í, èyi mú mi wá sí ìṣòro gidi nàà, ohun tí èmí gbàgbò ni ìdí àkókò ti ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ kí í fi dé ibi àfojúsùn wọn, pàápàá lẹyin tí wọn ti gbó látòdò Ọlọrun nípa ìtọ̀sọ̀nà àti ìdáhùn fún àwọn ètò ìṣúná owó wọn.

Ìfàkókòdọ̀la!

Ìfàkókòdọ̀la leè dá lóri àilààbò, ibèrù, tàbí imélé. Şùgbọn ohùn kan jẹ́ dídájú; ó rọ̀rùn láti ṣe! Èmí ka àbájáde ìṣewádií wònyí nípa àwọn akékòọ̀gboyè ọ̀mọ̀ ilé-ìwé nípa àwọn ìṣesí nípa ìfàkókòdọ̀la.

Jenny gbáyàrá rẹ̀. Cathy ṣe àwọn ìṣe ìsìrò rẹ̀. Matt ṣàyèwò àwọn àbájáde eré idárayá rẹ̀, àti Carmen ṣe imú kún ojú iwọn ojú-òpó Facebook rẹ̀. Gbogbo wọn jẹ́ àwọn ọ̀mọ̀ ilé-ìwé nípa èkò imò èèrò tí wọn fi àwọn ìṣe m̀ìràn tí ó yẹ kí wọn ṣe silẹ̀. Ìfàkókòdọ̀la tí ó gbojigan.

Óun jẹ́ àṣà tí ó nira láti fi silẹ̀, ní pàtàkì ní àwọn ojó wònyí í nígbà tí ayára bí àṣà gba ọ̀kàn àwọn ọ̀mọ̀ ilé-ìwé láti sàà fún àkókò ikékòọ̀ gidi pèlú títẹ̀ ẹ̀rọ kòmputà kan. Itúpàlẹ̀ iwádií m̀eta-kan ti odún 2007 ti onímò èèrò ti University ti Calgary kan Piers Steel, PhD, ṣe ijábò rẹ̀ pé idá 80 sí 95 idá ọ̀gọ̀rùn-ún ti àwọn ọ̀mọ̀ ilé-ìwé kòlẹ̀jì ní wọn n fàkókò dọ̀la, ní pàtàkì nígbà tí ó bá di ibi ṣiṣe ìṣe-kò̀sì wọn.⁶

Ó dára, Èmí yòò dábàá pé èyi kò kan àwọn akékòọ̀gboyè ọ̀mọ̀ ilé-ìwé nikan. Àwọn idíwọ̀ jẹ́ èyi tó le kikan kikan. Títẹ̀ fòonù mi wò tàbí sísí àwọn ibùdò àtẹ̀jìṣe jẹ́ apa àkókò run dájú dájú. Şùgbọn ìfàkókòdọ̀la ní àrèkérekè diẹ̀ síí, ó jẹ́ èmí èsù tí iwọ̀ nílò láti ṣàkíyèsí. Láti ṣàpèjúwe àti láti tan imòlẹ̀ lóri kókó-ọ̀rọ̀ tí ó léwu yi í—bẹ̀ẹ̀ ni, Èmí sọ̀ pé óun léwu—Èmí fẹ́ láti lọ sí 1 Kòrínti 2:6-8.

6 <https://www.apa.org/gradpsych/2010/01/ifakokodola>

*Sùgbón, àwá n sọ ọ̀rọ̀ ọ̀gbón kan lááárín àwọn tí ó pè, sùgbón kì í ṣe ọ̀gbón tí ayé yì í tàbí tí àwọn ijòyè tí ayé yì í, tí ó di asán. Rárá, sùgbón àwá n sọ ọ̀rọ̀ ọ̀gbón Ọlórún, ohun ijìnlẹ̀ tí ó farapamọ̀ àti pé Ọlórún pinnu fún ògo wa sáájú kí àkókò tó bèrè. **Èyí tí kò sí ẹnìkan nínú àwọn ijòyè tí ayé yì í tí ó lóye rẹ̀, nítórí tí wọn bá ní ì, wọn kì yóò tí kan Olúwa ògo mọ̀ àgbélèbú.***

—1 Kóríntì 2:6-8

Ìró iyanu, yóò tí dára jùlọ̀ kí ìwọ̀ kọ̀ èyí sí ibi kan. Sàtánì yóò yí àwọn ìlànà padà tí òún bá le lóye ohun tí ìwọ̀ n ṣe! Èyí ni ìdì tí Ọlórún fi n sọ̀rọ̀ ní lówe lówe. Èyí ni ìdì tí Ọlórún fi dúró de wákàtí ọ̀gànjọ̀ nígbà kòòkan sáájú kí Oun ó tó le ṣáfihàn idáhùn rẹ̀. Ìwọ̀ gbòdò mò àti rántí pé àwá ní ọ̀tá. Ọ̀tá rẹ̀ kì í ṣe àfòyemọ̀ tí àpẹ̀rẹ̀ nìkan pẹ̀lú ìwo lórí àti aṣọ̀ pupa àwọn ọ̀sèrè kan. Bíbélì jẹ̀ kó yé ni pé:

È maa wà ní àirékojá, ẹ maa sọra. Nítórí, ọ̀tá yín èsù n rìn kiri ó sí n bú ramú ramù bí i kìnún n wá ẹnìkan láti pajẹ.

—1 Pétérù 5:8

Ní bá yì í, torí nàà kò le ṣe ẹnìkẹ̀ni ní nṅkan, sùgbón òun n fẹ̀ láti fà ọ̀ sita tí aṣẹ̀ ọ̀run sínú ijọba rẹ̀ tí ó tí wà lábẹ̀ ọ̀fin láti pa, jí, kí ó sí parun. Bíbélì sọ̀ pé, “Ọ̀tá rẹ̀!” Ọ̀kan nínú àwọn ìlànà Sàtánì ni láti jẹ̀ kí ó di oniyè ríra, kí ó fà ọ̀ sínú ifàkókòdọ̀la. Èyí yóò fún-un ní àkókò láti ro èèrò ohun tí ìwọ̀ àti Ọlórún ti tò gégé bí ètò.

Èmí rántí alá kan ti èmí lá lalẹ̀ ojọ̀ kan. Àwòrán tí èmí rí jẹ̀ ní àṣálẹ̀, àti iná láti ará fèrèsé yàrá mi tàn jáde lórí pápá ọ̀dàn tí tì òún fi wọ̀ sínú òkùnkùn. Níbẹ̀ ní ibi tí iná nàà ti lọ, pẹ̀lú àwọn ọ̀jìjì, Èmí rí àwọn èmí èsù méjì tí ó n dúró tí n kojú sí fèrèsé mi pẹ̀lú àwọn ìwé àkíyèsì ní ọ̀wọ̀ wọn. Èmí mò pé a rán wọn níṣẹ̀ láti wá ibi tó sí silẹ̀ lábẹ̀ ọ̀fin nílẹ̀ mi. Wọn n sàkọ̀silẹ̀, n wá ààyè àìlera pẹ̀lú èyí tí wọn yóò gbiyànjú láti fi leè dá iṣẹ̀ Ọlórún dúró.

Ìfàkókòdọ̀la lé jẹ̀ apánirun! Ìyẹn dún bí èyí tó lágbara bí, àbí bèè kó? Ọ̀ún dà bí i déédé idàkeji ti ohùn ti idánwò tí ifàkókòdọ̀la n sọ̀ fún ìwọ̀.

**ÌFÀKÓKÒDỌLA
LE JẸ APANIRUN!**

Ohùn rẹ jẹ alárèékerekè àti ní idánilójú, “Kò ẹ̀ pàtàkì tí o bá ẹ̀e nígbà míràn.” Ìwọ̀ le ẹ̀e nígbà mí ní gbogbo ìgbà. Ẹ̀gbọ̀n n̄jẹ̀ òtítọ̀ ní b́? Jẹ́ kí n̄ ẹ̀lábáápín itàn kan tí yòò fihàn ọ̀ b́ òun ifàkókòdọ̀la ẹ̀ le jẹ́ apanirun tó.

Ní báyì í, Filistìní nàà, pẹ̀lú olùgbé asà rẹ̀ níwájú rẹ̀, n̄ súnmódò Dáfídì. Òún wo Dáfídì lókèèrè òún sì rí i pé kò kéré jù ọ̀mọ̀dékùnrin kan lọ, ọ̀ kún fún ilera àti pé ọ̀ dára dara láti wò, òún sì gàn-an. Òún sì wí fún Dáfídì pé, “N̄jẹ̀ èmí jẹ́ gégé bí i ajá kan, tí ìwọ̀ tò mí wá pẹ̀lú àwon ọ̀pá b́?” Àti pé Filistìní nàà fi Dáfídì ré nípàsẹ̀ àwon ọ̀rìṣa won. Òún sì sọ̀ pé “Wá síbì, èmí yòò sì fi ẹ̀ran ara rẹ̀ fún àwon ẹ̀iyẹ̀ àti àwon ẹ̀ranko ìgbé láti jẹ!”

—1 Sámúẹ̀lì 17:41-44

Bí Filistìní nàà ti n̄ súnmọ̀ láti kọ̀lù ú, Dáfídì sáré sí i lònà ogun nàà láti pàdẹ̀ rẹ̀. Òún ti wọ̀ ẹ̀bonú àpò rẹ̀ àti pé òún mú òkúta kan jáde, òún taá lu Filistìní nàà ní iwájú orí. Òkúta nàà wọ̀ iwájú rẹ̀, òún sì ẹ̀subú lulẹ̀.

—1 Sámúẹ̀lì 17:48-49

Itàn Dáfídì àti Gòlìátì jẹ́ irú itàn iyanu mìràn. Gbogbo orílẹ̀-èdè Ísrẹ̀lì ní ọ̀ bẹ̀rù b́ wọ̀n ẹ̀ n̄ gbúròò sàkàání tí Gòlìátì. Ẹ̀gbọ̀n Dáfídì sọ̀ pé òun yòò báa jà pẹ̀lú àlálakẹ̀ kan: òún leè yan ohun ija ti òun tìkàlarẹ̀, ọ̀fà kan tí ọ̀ ti lò fún àwon ọ̀dún lákòókò tí ọ̀ n̄ tọ̀jú àwon àgùntàn. Bí Dáfídì ẹ̀ súnmọ̀ Gòlìátì, Gòlìátì ní idàrúdàpò, òún sì kígbe.” “N̄jẹ̀ èmí jẹ́ gégé bí i ajá kan, tí ìwọ̀ tò mí wá pẹ̀lú àwon ọ̀pá b́?” Ohun tí Gòlìátì rò pé ọ̀pá jẹ́ ohun èlò ogun Dáfídì gan-an gan. Oun Kò rí ọ̀fà tí òun fi pamọ̀ sí abẹ̀ bẹ̀lìtì rẹ̀. Rára, Dáfídì n̄ lo ọ̀pá nàà gégé bí ọ̀ṣọ̀, òún yí àkíyèsí Gòlìátì sí ọ̀pá rẹ̀ dípò tí ọ̀fà rẹ̀. Bí Gòlìátì ẹ̀ n̄ bọ̀ lọ̀dọ̀ Dáfídì, Dáfídì sáré lọ̀ sọ̀dọ̀ Gòlìátì. Èyí ní ọ̀gbọ̀n mìràn tí Dáfídì lò. Òún mò pe yòò nira púpọ̀ fún Gòlìátì láti rí ọ̀fà nàà tí òún bá dide sórí rẹ̀ lójìjì.

Ẹ̀gbọ̀n tí Dáfídì bá ti ẹ̀ b́ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ènìyàn ẹ̀ ẹ̀? Tí òun bẹ̀rù láti wonú rògbòdìyàn nàà, wọ̀n kan ẹ̀ ifàkókòdọ̀la. Báwo ni ibá ti rí tí Dáfídì bá n̄ jó yíká Gòlìátì títí tí òun fi rò pé òun ti múra láti gbé ìgbèsè rẹ̀? Èmí

gbàgbò pé Gòlìátì yóò ti rí ọfà nàà, mọ ètè Dáfìdì, àti dá ìjà padà ní ìbámu. Àti pé gbogbo orílẹ̀-èdè Ísrèlì yóò ti pàdànu ogun nàà àti pé wọn a wonú ìgbèkùn.

Èyí í ni déédé ohun tí Sàtànì n fẹ́ẹ̀ ẹ̀ pẹ̀lú rẹ̀. Òun n fẹ́ẹ̀ láti mú àwọn èèrò rẹ̀ ní ìgbèkùn. Bí òun bá leè mú kí o dúró, láti dúró títi iwọ́ ó fi múra

**ÈYÍ NI DÉÉDÉÉ
OHUN TÍ SÁTÁNÌ
N FÉẸ̀ Ẹ̀ PÈLÚ RẸ̀.
ÒUN N FÉẸ̀ LÁTI
MÚ ÀWỌN ÈÈRÒ
RẸ̀ NÍ ÌGBÈKÙN.**

tan, òun yóò ní àkókò láti yí ọgbón rẹ̀ padà láti tako ètò Olọrun nínú ìgbé ayé rẹ̀. Nítorí nàà nǹẹ̀ ìfàkókòdọla ní ewu bí? Bẹ̀ni! Èmí ní ìdánìlójú pé òun yóò ti ná ọ ní iye owó rẹ̀ tí ó tó ẹgbẹ̀ẹgbẹ̀rún dọ̀là ní ìgbé ayé rẹ̀. Ní ọ̀rọ̀ tí Dáfìdì, òun ìbá ti nàa ní ẹgbẹ̀ẹgbẹ̀rún àwọn ẹ̀mí.

Èyí ni èrèdì í, nígbà tí iwọ́ bá ti mọ́ àkókò àti pé o ní èèrò rẹ̀, jáde pẹ̀lú ìgboyà. Èmí gbàgbò pé iwọ́ yóò ní ìtòni látòdò Èmí Mímọ́ láti sèrànlowó fún ọ láti mọ́ ìgbà tí àwọn nńkan bá tònà láti jáde. Sùgbón nítorí ẹ̀kọ̀ tí kò tònà, ọ̀pọ̀lopọ̀ a ọ̀yèmẹ̀jì tàbí jáde àti pé lẹ̀yìn nàà, nígbà tí wọn bá rí rògbòdìyàn, wọn á padà sẹ̀yìn, wọn a sì rò pé wọn gbọ̀dò ti pàdànu Olọrun níbi kan.

Máse Bèrù Rògbòdìyàn Nàà

Àwọn èniyàn a máa sọ fún mi pé nígbà tí wọn jáde, gbogbo wàhálà bú jáde. Ó dára, iwọ́ ní ìpèsè okun láti gbé ọrun àpáadi dé pẹ̀lú àisìbèrù. Iwọ́ ẹ̀şẹ̀şẹ̀ gbá ọ̀tá nàà lẹ̀rẹ̀kẹ̀ pẹ̀lú èèrò Èmí Mímọ́ rẹ̀, òun sì n fẹ̀sì láti pa á mọ́. Kò leè di báyi í. Ó ti pẹ̀ jù. Sùgbón tí òun bá le mú ọ láti ọ̀yèmẹ̀jì sí ọ̀rọ̀ Olúwa tí ó mú ọ wà níbi, lẹ̀yìn nàà ìbèrù yóò mú ọ padà. Òun n fẹ́ẹ̀ láti fa irú rògbòdìyàn kan tí iwọ́ yóò fi padà sẹ̀yìn. Sùgbón iwọ́ nílò láti dúró lágbára ní báyi ju tàtẹ̀yìnwá lọ àti lo àşẹ̀ rẹ̀ láti múu sáábẹ̀ àyèwò. Iwọ́ máa şẹ̀ bẹ̀rù láti sọ èyi í, “Rára, iwọ́ kí yóò şẹ̀ bẹ̀” tàbí “Èmí di ẹ̀mí ipórùuru yẹn tí ó n gbiyànjú láti fi iyà jẹ̀ mí nígbèkùn. Èmí mọ́ ohun tí Olúwa sọ fún mi láti şẹ̀, àti pé ẹ̀mí n şẹ̀, ní orúkọ Jèsù. Ní báyi í padà kúrò lẹ̀yìn mi, Sàtànì!”

Láisi àní àní, ọ̀pọ̀lopọ̀ àwọn kristẹ̀ni tí kò lóye lóni í ti dojúkọ ìkọ̀lù

Sàtànì pèlù iyàlènu. Wọn gbàgbò pé níwọn ìgbà tí Ọlórùn ti bá wọn sòrò àti pé òun ti fún wọn ní èèrò Rè pé ohun gbogbo yòò lọ láìsíyọnu àti ní kíákíá láìsí àwọn iyanilènu.

Ní báyi í, máa ẹ̀ ẹ̀ mí gbọ nípa ohun tí èmi n sọ. Àwá ní àşẹ pípé lóri àwọn èmi búburú, şùgbọ̀n a kò ní àşẹ pípé lóri àwọn èniyàn. Òun yẹ kí ó şàkíyèsí pé bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé èmi wà lábẹ̀ àşẹ Ọlórùn, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn tí ó wa ni àyíká mi kì í ẹ̀ àti pé yòò şubú sínú àwọn àhesọ àti àwọn rúdurúdu. Wọn leè ẹ̀ àìşedéédé fún àwọn èrèdì í mi tàbí mú inúnibini wa si mi.

Şùgbọ̀n wọn kò leè dá ètò Èmí Mímọ̀ dúró!!! Ọ̀tá yòò tẹ̀síwájú láti wa fi ojọ kan pẹ̀ àti saláì tọ̀ nínú ètò wọn. Ọlórùn a máa wa şiwaju wọn àti pé òun yòò tọ̀ ọ̀ lọ sí işẹgun rẹ̀ tí iwọ̀ bá dúró nínú agbára ní ìgbàgbò àti tí iwọ̀ kò láti padà sẹyin.

Ipele ti ìgbésè jáde ní èyi tó lágbára jùlọ̀ níbi tí yòò gba ìgboyà diẹ̀ síi ju ìgbàgbò lọ̀ láti rin jáde. Ìgbàgbò mú ọ̀ wá sí àkókò yí, şùgbọ̀n nìsisiyí iwọ̀ yòò niílò ìgboyà láti jáde. Èmi léèrò pé işoro náà ni pé àwọn èniyàn kò lóye kíkún lóri itàn òkun pupa àti itàn Odò Jódani.

Nínú itàn ti Ọ̀kun Pupa, àwọn ará Ísrẹ̀lì ni a ti şẹşẹ̀ dá sílẹ̀ kúrò ní Íjíbítì àti pé wọn ti rin ìrin-àjò lọ̀ sí agbègbè Ọ̀kun Pupa níbi tí ó tí fara hàn pé wọn tí wà ní ihámọ̀ láàárín ipa òkun àti àwọn òkè-nlá bí Fáraó ti ẹ̀ yí ọ̀kàn rẹ̀ padà tó sì ǹ bọ̀ lẹyin wọn. Òun dà bí i pé kò sí ọ̀nà àbáyọ̀ mọ̀. Şùgbọ̀n Mósè gbé ọ̀pá ọ̀wọ̀ rẹ̀ (àşẹ) sókè, àti pé Ọ̀kun Pupa pínýà. Wọn kojá lóri ilẹ̀ gbígbẹ̀, àti pé àwọn ọ̀mọ̀ ogun Fáraó gbìyànjú láti tẹ̀lẹ̀ wọn. Şùgbọ̀n bí ọ̀mọ̀ ogun Fáraó ẹ̀ ẹ̀ bẹ̀, òkun náà padé mọ̀ wọn, ó pa gbogbo wọn. Ísrẹ̀lì ti gba ominira ní báyi í látọ̀wọ̀ Íjíbítì àti pé wọn bọ̀ kúrò nínú isinrú. Èyi í jẹ̀ işẹ̀ agbára ti ìgbàlà, àti pé gbogbo wa nífẹ̀ láti korin ti ìgbàlà Ọlórùn.

Níwájú ní ilerí wọn wa, ilẹ̀ Kénááni. Òun jẹ̀ ilẹ̀ àwọn baba nílá wọn àti pé a ti şèlérí rẹ̀ fún irú ọ̀mọ̀ Ábúrahámù. Bí wọn ẹ̀ ǹ rin kiri ní aginjù, àwọn ọ̀rọ̀ Mósè ǹ dún ní etí wọn: yòò jẹ̀ ilẹ̀ tí ó ǹ şàn fún wàrà àti fún oyin. Òun dà bí i pé ó dára jùlọ̀ láti jẹ̀ ọ̀títọ̀ sí àwọn èniyàn tí ó mọ̀ isinrú nikan ní gbogbo ìgbé ayé wọn. Şùgbọ̀n işoro kan wa. Ilẹ̀ náà ni a ti gbà tẹ̀lẹ̀ nípasẹ̀ àwọn orílẹ̀-èdè miiran. Bí wọn ẹ̀ ǹ sún mọ̀ odò Jódani, Mósè pinnu láti rán àwọn amí nìşẹ̀ láti şàyèwò ipa ọ̀nà tí ó dára jùlọ̀ fún wọn láti rin ìrin-àjò ní kété tí wọn bá kojá sí ilẹ̀ tuntun àti láti mú diẹ̀ nínú èeso rẹ̀

padà láti fihàn sí èniyàn pé ó jẹ ilẹ tí ó dára tí ó kún fún ohun ìmúṣagbára.

Ṣùgbón àwọn amí nàá mú itàn kan tí ó jẹ kí orílẹ̀-èdè Ísrẹ̀lì fẹ́ẹ̀ láti padà sí Íjibítì wá. Ilẹ̀ nàá kún fún àwọn ilú olódi àti àwọn èniyàn tí ó tóbi púpọ̀ àti tí ó ga jùlọ̀ ju àwọn ọmọ Ísrẹ̀lì lọ. Àwọn ọmọ Ísrẹ̀lì sọkún pẹ̀lú irẹ̀wẹ̀sì àti pé wọn yípadà lòdì sí Ọlórùn àti Mósè, pẹ̀lú èèrò pé wọn ti parọ̀ fún wọn. Nítorí àìgbàgbọ̀ wọn, Ọlórùn kò ẹ̀ ṣe ìtọ̀sọ̀nà wọn sí ilẹ̀ ilé́rì nàá ní bí Ọ́un ti mò pé láìsì ìgbàgbọ̀, wọn yòò parun. Ìran nàá ẹ̀gbé wọn sì kú nínú aginjù tí tí tí kò fi ọ̀kankan tó ẹ̀kù sílẹ̀ nínú ìran nàá.

Ní bàyì í, Ọlórùn pàṣẹ̀ fún Jósùà láti darí wọn kojá. Ṣùgbón lẹ̀kkan si i, bí wọn ti wá dé síbì odò Jòdání, ìṣòro kan wà. Odò naà wà ní ipele ìṣan ikún omi, àti pé àwọn èniyàn nàá kò le kojá nínú omi tí n fi iyára ṣàn. Ṣùgbón Ọlórùn lẹ̀kkan sí i pín omi nàá niyá, àti pé àwọn ọmọ Ísrẹ̀lì sì rin kojá ní ilẹ̀ gbìgbẹ̀—ní àkókò yì í kí í ẹ̀ láti inú rògbòdìyàn, bí ó ti rí nígbà tí wọn n kúrò ní Íjibítì, ṣùgbón sínú rògbòdìyàn bí wọn ẹ̀ ní múra láti gba ilé́rì wọn.

Èyí ní ohun ti ìwọ̀ gbòdò mò. Àwọn ọ̀ràn tàbí àwọn ìṣòro leè wáyé láti yanjú bí ìwọ̀ ti ẹ̀ ní jáde, ṣùgbón máa ẹ̀ bèrù. Ọlórùn yòò ràn ọ̀ lówó àti dáábò bọ̀ ọ̀ bí ó ẹ̀ ní lọ. Nígbà gbogbo rántí pé ní kété lẹ́yìn ìṣòro yẹn ní ilé́rì nàá wa. Máa ẹ̀ gbàgbé èyí í.

Ní tòótọ̀, Èmi yoò sọ̀ nńkan kan níbi tí ó le ya ọ̀ lẹnu. Ní ìmọ̀ye ti ìṣòro. Rára, Èmi kò sọ̀rọ̀ nípa pé kí ìwọ̀ o máa ẹ̀ àṣàrò lórí àwọn ìṣòro ti ara rẹ̀ nínú ìbèrù. Èmi n sọ̀rọ̀ nípa pé kí ìwọ̀ ó máa ṣàwárí ànfaàní. Ẹ̀ o ríi, àwọn èniyàn a máa san owó nílá láti tan tàbí sàtúnṣe àwọn ìṣòro. Gbogbo oko òwò jẹ̀ ọ̀nà láti wá idáhùn pátó sí ìṣòro ẹnì kan. Gẹ́gẹ́ bí apeṣe, àwọn èniyàn ní ìṣòro—ebi n pa wọn—nítorí nàá ẹnìkan bèrẹ̀ ilé itajà Subway kan. Èmi ní idánílojú pé ó ẹ̀e ẹ̀e kí ìwọ̀ ó ti ẹ̀ ipápanu san-wíṣì kan ṣáájú rí, ṣùgbón ìwọ̀ kò tùmò rẹ̀ sí ọ̀nà oko òwò. Ṣùgbón lóníí, Subway ní eḡbeḡbeḡrún àwọn ilé itajà ní gbogbo agbáyé nítorí wọn n yanjú ìṣòro ẹnìkan. Àti pé ìwọ̀ yoò sọ̀ pé, “Èmi ibá sí ti ẹ̀ iyẹn o,” àti pé ìwọ̀ leè ẹ̀e. Ṣùgbón ìwọ̀ nílò láti ronú yàtò.

Drenda àti Èmí jẹ̀ mìlóniá lóni í, kí í ẹ̀ nítorí a jẹ̀ ọ̀lọgbón tàbí pé àwà dára láti wò lójú. A kọ̀ ẹ̀kọ̀ ní kúkúrí bí Ìjọba Ọlórùn ẹ̀ ní ẹ̀ṣe, àti pe Ọlórùn fi hàn wá bí awá ẹ̀ le sàtúnṣe ìṣòro tí awá ní. Lẹ́yìn nàá Ọlórùn fihàn wá bí awá ẹ̀ leè ẹ̀ iranlówó fún àwọn èniyàn mìíràn láti yanjú ìṣòro kan nàá. Kì í ẹ̀ ohun tí ó nira!

Ibi ti Ìgbáradì

Nítórí náà, lẹyìn tí iwọ bá ti fún irúgbìn ní ìgbàgbọ àti lẹyìn tí iwọ ti gba èèrò náà, máà ẹ fò jáde láìsí ìrònú. Rántí Ìwé-mímọ wa ní Mátíù 13.

Ìjọba ọ̀rún sì dà bí i ịsura tí ó pamọ ní ibi pápá kan. Èyí tó jé pé nígbà tí ọ̀kùnrin kan rí i, ọ̀ún tún fi í pamọ, àti lẹyìn náà nínú ayọ rẹ ọ̀ún lọ ó sì ta gbogbo ohun tí ó ní ó sì lọ ọ ra pápá náà.

—Mátíù 13:44

Ní gbogbo ìgbà Ọlọrun n pè ọ sí ibi ìgbáradì lákòkò ná. Nítórí náà bí ó tilẹ̀ jé pé iwọ gbọ látòdọ Ọlọrun àti pé Ọ̀ún ti fún ọ ní ìmòrán tí yòò bèrẹ̀ oko òwò tuntun àgbàyanu yì í, rí i dájú pé ó nímọ nípa àkòkò náà. Nígbà gbogbo Ọlọrun n sàfhàn ịsúra láti ru ọ síbí ìgbáradì lákòkò ná. Sàkíyèsí pé Èmí kò sọ pé Ọlọrun fún ọ ní ịsúra náà. Èmí sọ pé Ọ̀ún sàfhàn ịsúra náà, idáhùn náà. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀, ọ̀pọ̀ ènìyàn ti sà̀sìse nípa ifihàn tí ịsúra gégé bí àkòkò láti gba ịsura náà, pẹ̀lú àwọn àbajáde tó ba ni lẹ̀rù. Ọlọrun yòò mú ọ nígbà gbogbo lọ sí ààyè ikẹ̀kọ̀ àti ìgbáradì sáájú kí Ọ̀ún ó tó ó rán ọ níṣẹ̀ láti gba ịsúra náà.

Èmí mọ nípa ịṣẹ̀lẹ̀ ọ̀rọ̀ mi gégé bí ọ̀dómọ̀kùnrin kan, Ọlọrun fún mi ní iran tí èmí dúró àti pé èmí di Bíbẹ̀li mu ní ọ̀wọ̀ mí. Lákòkò tí èmí dúró síbẹ̀, Èmí kò rí èmí nìkan pé èmí n wàásù láti inú Bíbẹ̀li sùgbọ̀n èmí tún rí yàrá náà àti àwọn ènìyàn ti èmí n wàásù fún. Ohùn kan bá mi sọ̀rọ̀ bí mo ti rí iran yẹn. “Èmí n pè ọ̀ láti wàásù Ọ̀rọ̀ Mí.” Mo gbọ̀ èyí ni ìgbà mọ̀ta lẹyìn náà iran náà parẹ̀. Èmí jé ọ̀mọ ọ̀dún 19. Mo n s̄is̄e nílẹ̀ itajà pizza ti bàbá mi ni àkòkò yẹn àti pé èmí kò mọ ohun tí iran náà tùmọ̀ sí pátápátá. Èmí mọ̀ pé a pè mí láti wàásù Ọ̀rọ̀ Ọlọrun, sùgbọ̀n báwo tàbí ibi ti yòò tí ṣẹ̀lẹ̀ Èmí kò mọ̀ síbẹ̀.

Ní tòótó, èyí jé ipè sí ìgbáradì. Kò pé tó lẹyìn tí Ọlọrun fún mí ni ifihàn yẹn ti Ọ̀ún darí mi pé kí n lọ sí ilé-ìwé Bíbẹ̀li àti lẹyìn náà èmí lọ sí ORU. Níbẹ̀ ni Mo ti pàdẹ̀ ifẹ̀ ayé mi, Drenda. A tẹ̀sìwájú láti ORU latí bèrẹ̀ oko òwò ètò ịṣuná, èrò ti Èmí kò lóye ní àkòkò yẹn. Kín ni ó ṣẹ̀lẹ̀ sí ipè Ọlọrun lóri ìgbé ayé mi? Sùgbọ̀n Ọlọrun ní èèrò kan. Ọ̀ún lo àkòkò yẹn láti kọ mi ni àwọn ohùn kan ní agbègbè ètò ịṣuná owó ti ìgbé ayé mi,

láti kò mi ní àwọn òfin àti ilàna Ìjòba Re, èyí tí ó ti di igun-işé ti işé-iranşé mi. Òun tún lo àkókò yẹn láti şe iranlówó fún mi láti dàgbà nínú ìgbékèlè ara ẹni bí mo şe jẹ ẹni tí n bẹrù púpò láti bá àwọn èniyàn sòrò nígbà tí ẹmí jẹ ọdó.

Kí í şe tí tí di Oşù Késàn-án Ojò àkókó, ọdún 1995 tí Ọlórún mú wa lo láti şe ifilólè ilé ìjòsin wà ní ipilè ilé ti ilé işé rédíò Krístíèni agbègbè kan. Ìsin àkókó wa jẹ ní alé, àti pé bí mo ti dúró síbè, Mo rí àwòrán gan-an eyí tí iran yẹn èyí tí Ọlórún ti fi fún mi ní ọdún 21 sèyìn.

Nítòrí nàà lóye pé nígbà ti ìwọ gba iran nàà, gba itósónà, tàbí gba ìmòrán nàà, iyẹn kò şe itúmò sí láti fò jáde ni àkókò yẹn. Ọlórún yóò sọ fún ọ nígbà tí ìwọ yóò jáde ní ọnà kan nàà tí Òun fi fún ọ ní èrò nàà. Òun yóò bá ọ sòrò, ìwọ yóò mò.

Ní ọràn mi, a wá sí ilé ìjòsin kékeré kan tí ó súnmò ilé wa ní ọdún 1995; àti pé ní isin alé ojò Àikú kan, Ọlórún bèrè sí i bá mí sòrò. Èmi pàápàà kò le gbọ ohun tí Olùsò Àgùntàn n sọ bí Èmí Ọlórún ti bà lóri mi tó sí lágbára. Èmí mò pé ó tó àkókò láti jáde! Àti pé ìwọ yóò mò pàápàà.

Drenda àti Èmí tí nífẹ púpò láti ri gbogbo ohun ti Ọlórún ti şe, şùgbón ifẹ wa ní gbogbo èyí tí Òun n şe!!!! Àwá ti fi ara wa jin fún wíwàásù àti kò láti wàásùn ti Ìjòba fún iyókù ayé wá. Kò sí ohun tí ó dùn wa nínú diẹ sí i ju láti rí ojú àwọn èniyàn tan ìmólè pèlù ifihàn nígbà tí àwá n kọ wọn. Àwá mò ohun tí iyẹn tùmò sí; wọn n gbọ àwọn idáhùn.

A mò pé Ìjòba nàà jẹ idáhùn tìrẹ pàápàà! Nítòrí nàà kin ní ipilè karùn-ún tí Ọlórún kọ mi?

Ìgbésè #5: Nígbà tí o bá mò àkókò, ọnà, àti ibi, máà şe şe ifàkókòdóla! Ní ọnà keji, máà şe níyálénu nípa rògbòdiyàn nàà.

Ìwọ àti Ọlórún leè mú işé nàà şe, kò sí iyèmèjì nípa rẹ! Ìwọ kan rántí pé ifẹ Ọlórún ni pé o ní ilòsíwájú.

Olùfẹ, Èmí gbàdúrà pé ní gbogbo ọnà kí èyín leè şe rere kí èyín wà ní ilera tó dára, gégé bí ẹmí yin ti n şe rere.

—3 Jòhanù 2 (NASB)

Máà ẹ̀ jẹ́ kí ẹnìkẹ̀ni sọ fún ọ pé kí í ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ Ọlórún àti ohun tí ó dára jùlọ fún ọ láti ní ìlera àti láti ní ìlọsiwájú nínú igbé ayé! Èyí ni ohun tí Sátáni jì láti inú ayé àti ohun tí Ọlórún ti dapadà sí ọ̀dò rẹ̀ nínú Jèsù Kristì. Ẹ̀sìn ti kọ àwọn èniyàn ní irọ nípa Ọlórún. Nígba mìíràn àwọn èniyàn nílò láti ẹ̀ àyokúró ìtàn-èké ẹ̀sájú kí wón tó le kọ ẹ̀kọ̀ ìtàn ọ̀títọ̀. Èmí gba àtẹ̀jìsẹ̀ tí ó kan yì í ní ọ̀jọ̀ diẹ̀ sẹ̀yìn, èyí tí o ẹ̀ àfihàn iwúlò láti fi ọkan rẹ̀ sí ohun tí Ọlórún sọ ní ọ̀títọ̀.

Gary Olufé,

Orúkọ mi ni Annette. Èmí dàgbà ní ilé olùṣọ̀ àgùntàn Baptisti, mo di ẹnì igbàlà gégé bí ọ̀mọ̀dé, àti pé Jèsù fẹ̀ràn púpọ̀. Gégé bí ọ̀dọ̀, a ti baptisí mi nínú Èmí Mímọ̀ àti pé mo bèrẹ̀ sí ní lóye ijọ̀sìn tòótọ̀, imúláradá, igbàlà, àwọn ẹ̀bùn ẹ̀mí, àti àwọn ọ̀títọ̀ mìíràn nípa Ìjọ̀ba Ọlórún. Èmí kọ nípa àwọn ipilẹ̀ ìlànà ti irúgbìn àti ikorè nípasẹ̀ àwọn olukọ̀ púpọ̀ nínú ẹ̀yà ara Kristì. Ẹ̀sìgbón kì í ẹ̀ títí ọ̀kọ̀ mi, John, “kàn sí” àwọn ẹ̀kọ̀ rẹ̀ tí ẹ̀mí fì bèrẹ̀ sí ní mọ̀ pé ẹ̀mí ní ìṣòro gidì nípa gbígbàgbọ̀ pé àwọn kristéni—pàápàá àwọn olùṣọ̀-àgùntàn àti tàbí àwọn èniyàn nínú iṣẹ̀-ìrànṣẹ̀—yẹ́ kí ó wà láti ní ìlọsiwájú kojá nínú ìbápàdé àwọn àìní ipilẹ̀ wọn. A ẹ̀ àwá rí pé bèrẹ̀ ní àwà kò lóye bí Ìjọ̀ba Ọlórún ẹ̀ n ẹ̀sẹ̀ gan an.

A wà nínú iṣẹ̀-ìrànṣẹ̀ àti pé a jẹ́ ọ̀lòótọ̀ sí idáméwàá. A tún jẹ́ onínúrerere àti pàápàá kọ ipilẹ̀ ti irúgbìn àti ikorè. Ẹ̀sìgbón àwá rò pé a gbé àwọn igbésí ayé iròrùn àti pé gbogbo rẹ̀ ni ó yẹ́ kí a ní rẹ̀tí fún. Ìyẹn jẹ́ títí di ọ̀pin ọ̀dún 2003 nígbà ti a ní ibùgbé wa níbi tí a ti ní oko ọ̀wò àti olú iṣẹ̀-ìrànṣẹ̀ wa. Lẹ̀yìn nàà ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn iṣẹ̀lẹ̀ mìíràn ẹ̀lẹ̀ tí ó yí ohun gbogbo padà. John bèrẹ̀ sí ní àwọn àìsàn ọ̀kàn ti igbà gbogbo, níkeyìn ọ̀dún nílò iṣẹ̀ abé ọ̀kàn. A kò ní ètò adójútọ̀fo ti ètò ìlera ní àkókò yẹn, àti pé àwá bèrẹ̀ sí ní nà àwọn owó-ilé-ìwòsàn nílá nílá. Agbára rẹ̀ láti ẹ̀sẹ̀ tó dínkù jẹ́ kí àwọn ǹnkan burú pàápàá. Àti lẹ̀yìn nàà diẹ̀ nínú àwọn ipinnu búburú lóri apá kan ètò ìṣuná wa ẹ̀sòkùnfà àwọn ọ̀ràn ináwó nílá.

Ní ọdún 2015, ìgbé ayé ètò ìșúná wa ti yipadà lati jijé èyí tí ó dára diè si ti ibèrù nlá pèlú igbèsè nlá, pèlú àwọn owó-orí padà. Áwá ti jé onínúure nígbà gbogbo nítòrí àwá nífèè láti fún àti gbàgbò nínú ifurúgbìn àti ikórè. A wá Olúwa pèlú agbára púpò ju ìgbà gbogbo lọ fún àwọn idáhùn. Lẹyìn nàà John salábàápádé èkó rẹ lóri TV. Ní àkókó ọ̀n sọ pé, “O kò leè ra Qlórun bèè” ọ̀n sì pa TV nàà. Șùgbón ní ojó diè lẹyìn nàà, ọ̀n rí ètò rẹ lèèkan sí i, àti pe ní àkókó yì i ọ̀n kò le dájú gbígbo dúró. Ọ̀n padà béèrè fún gbogbo ikóni tí ó ní ní àkókó yèn! Áwá gbó won fún ọ̀n méjì șáájú kí àwá méjèjì ó tó ní ànfaàni láti jé kí ìgbàgbò ọ̀di nàà ó kúrò lóri wa pé ó jé àșışe láti fèè láti ní ọ̀pò àti diè sii ju èyí tó tó.

Ní ojó kan, a n wò ó, fún bí àkókó kẹwàà, DVD kan pátó níbi ti o ti n kọ láti inú Mátíù 17 nípa bí Jészù se sọ fún Pétèrù láti mú eja kan àti láti lo owó ní ẹnu rẹ láti san owó-orí nàà, pèlú àpẹẹẹ m̀ìràn láti inú iwé Àwọn Qba kéjì orí 4 nípa obìnrin tí ó lo ohun tí ó ní nínú ilé rẹ.

Èmí rántí lójijì pé ní ọ̀n diè sèyìn ọ̀rẹ wa kan ti fún wa ní owó góòlù kan ní pàșipààrò fún işé kan tí a se fún wọn. Kò tó láti san gbèsè wa, șùgbón ó jé “ǹnkankan” tí àwá ní nínú ilé wa tí a le fún irúgbìn! A fún irúgbìn owó yèn sínú işé-ìránșe rẹ àwá sì di Alábààșışépò tímó tímó àti pé a n wòye láti wo ohun tí Qlórun yòò se ní àtèlè rẹ.

Ní àwọn oșù tó tèleè, àwá tèsíwájú láti bọ ara wa lóri àwọn èkó rẹ, àti pé a tiraka láti jé kí àwọn orí wa lókè nípa șışe àwọn sisanwó àwọn gbèsè wà nàà. Lẹyìn nàà ní àșálé ojó kan, Èmí lá àlá kan nínú èyí tí Qlórun ti fihàn mí nípa owó nlá tí ǹ bọ fún wa. Lákòókò àwọn ọ̀sè tí ó tèleè, a rí àwọn ibùkún owó kékeré diè tí ó wolé wá. Áwá tèsíwájú láti gbàdúrà àti fi fún ni diè sii bi Qlórun se dari wa, àti pé a kède àwọn ọ̀tító Qlórun àti tètí sí i láti rí dájú pé a gbòràn sí ohun gbogbo tí a gbàgbò pé Ọ̀n ǹ sọ fún wa láti se.

Léyìn náà ǹnkan kan yipádà tí ó dà bí ẹ̀ni pé kò ẹ̀e ẹ̀e láti ẹ̀lẹ̀. Àwá rí imúşẹ̀ tí àlá wa náà tí ó kojá láipẹ̀ léyìn náà. Iye owó tí a gbà ní ó pọ̀ àti ju ohun tí àwá nílò lọ láti le san gbèsè tí àwá jẹ̀. Àwa ní bá yìí tí kúrò nínú gbèsè. A n wá àwọn ogbón bá yìí lóri bí àwá ẹ̀ le ẹ̀ idóko-òwò pẹ̀lú ogbón àti gbé igbé ayé ipín méjì kí a le fun ní bí i onínúire, nígbà gbogbo, àti ní gbogbo isẹ̀lẹ̀.

—John ati Annette

Àwa n gba irufẹ̀ àtẹ̀jísẹ̀ yì í ní gbogbo igbà látòdò àwọn èniyàn tí ó n kọ̀ òtítọ̀ nípa Ọ̀lórún àti Ìjọba Rẹ̀ àti ní òye pé ẹ̀sìn ti parọ̀ fún wọn.

Èmí ríí pé ní kété tí a ti sọ̀ ọ̀kàn mi di mímọ̀ sí ire Ọ̀lórún àti Ọ̀rò Rẹ̀, léyìn náà èmí ní ànfaàní láti dàgbà nínú ifihàn tí èmí nílò láti ní òmìnira. Rántí, máà ẹ̀ ẹ̀yeméjì nípa Ọ̀lórún. Tí ipò kan bá wà nínú igbé ayé rẹ̀ tí ó lé dàbí ìkùnà ní apá kan Ìjọba Ọ̀lórún, ẹ̀ ohun tí àwọn omo-léyìn ẹ̀. Wọn kò béèrè lówó Jèsù pé, “Jèsù, kí ló dé tí iwọ̀ kò fi lé èmí èşù yẹ̀n jáde?” Rára, wọn béèrè, “Kí ló dé tí àwa kò fi lè sọ̀ fún èmí èşù náà kò jáde?” Wọn mò pé ilàna agbára kùkurú ní láti wá ní òpin wọn, wọn béèrè lówó Jèsù láti ràn wọn lówó láti ní òye rẹ̀. Tí o kò bá rí ohun tí Bíbélí sọ̀ pé tirẹ̀ ní igbé ayé rẹ̀, béèrè lówó Ọ̀lórún láti fi idí rẹ̀ hàn ọ̀! Òun yóò bá ọ̀ sòrò àti ràn ọ̀ lówó láti kọ̀ bí Ìjọba ìyanu rẹ̀ ẹ̀ n şişẹ̀.

**ÒUN YÓÒ BÁ Ọ̀
SÒRÒ ÀTI RÀN Ọ̀
LÓWÓ LÁTI KỌ̀
BÍ ÌJỌBA ÌYANU
RẸ̀ Ẹ̀ N Ẹ̀ ŞİŞẸ̀.**

Ní ànà, oníşòwò kan nínú ilé ijòsìn mi gbọ̀ láti bánkì rẹ̀ pé owó irànlówó tí ìjọba àpapọ̀ ti ẹ̀ ilé rí lákókó láti fún un kò bọ̀ sí. Òun ti ní rẹ̀tí tẹ̀lẹ̀ pé owó náà yóò dé àti pé òun ti ẹ̀ àwọn èèrò fún. Láisi irànlówó náà, òun yóò ní láti dá àwọn òşişẹ̀ rẹ̀ dúró. Nígbà tí ó béèrè ní bánkì náà idí tí wọn kò fi fún lówó náà, wọn kò le dàhùn idí náà. Níwọn igbà tí òun rò pé òun ní owó púpọ̀ tí n wólé, òun ti lọ síwájú láti gbé owó tí ó ní lóri àwọn ipèsè tí ó nílò. Şùgbón ní bá yìí pẹ̀lú owó tí kò jáde, òun rí ara rẹ̀ ní òpin àti pé kò mò ohun tí ó ní láti ẹ̀. Ohun kan tí ó kù fún-un sílẹ̀ jẹ̀ káàdi ẹ̀bùn nínú àpamówó rẹ̀ tí ẹ̀nikan tí fún-un. Òun wa ọ̀kọ̀ lẹ̀şẹ̀kẹ̀şẹ̀ pẹ̀lú rẹ̀ wá sí ilé ijòsìn, nítorí ó mò pé òun ni láti fún irúgbìn ohun ti òun ní àti gba Ọ̀lórún gbọ̀ láti ẹ̀ irànlówó fún òun ní àkókò isòro yì í. Láàárín àwọn wákàtí tí fifi káàdi ẹ̀bùn náà fún irúgbìn ní ilé ijòsìn bí

irúgbìn, bánkì pé é wón sì sọ pé kí òun o máá bínú, pé àṣiṣe gbòdò wà. Wón ti ní fi owó nàá ránṣẹ fún-un.

Ìwọ Ní Ipa Apá kan láti Múṣe

Bí mo ṣe ní súnmọ ìparí, jẹ kí n fún ọ ní àwọn ọrọ ikẹyìn mi nípa gbígba owó tí iwọ nílò. Èmí rí i pé ọpọlọpọ àwọn èniyàn Ọlórún ní àwọn ọkàn láti fi fún ni, ọkàn fún èniyàn, ṣùgbón kò sí owó. Èmí gbàgbọ pé ìdí àkókọ tí èniyàn fi kùnà láti rí ipadàbò lórí ifífún ni wón jẹ iwòye tí kò tọ tí wón ni si ohun tí ó yẹ kí ó ṣelẹ léyìn tí wón fún ni. Ọpọlọpọ àwọn Kristièni ní igbàgbọ pé Ọlórún yóò mú owó tí wón gbàgbọ fún wa fún wón. Ṣùgbón iye kò ṣeṣe nítorí pé Ọlórún kò ní owó. Gbogbo owó wà nílẹ-ayé àti pé ó jẹ nípa itajà tàbí ìṣòwò nìkan (ríra tàbí títà nìkan).

Nítorí nàá ní kété tí a bá fun ní, tí a bá ní òye abala yì í ti ilàna nàá, àwá gbòdò tẹ́tí sí Èmí Mímọ́ fún èèrò kan, itòṣonà kan, tàbí ìmọ̀ràn ibi tí àwá ti leè ṣedá tàbí mú ọrọ́ jade nínú ojà. Èyí kò tùmọ́ sí pé iwọ ní láti ní oko òwò pátó, ṣùgbón Èmí Mímọ́ yóò tọ́ ọ sí ibi kan ní ojà láti ju àwọn rẹ sí. Àwọn jẹ nìkan tí ó ní agbára láti pèsè tàbí ṣedá òwò ní ibi ojà. Ọlórún yóò dari àwọn igbésẹ̀ rẹ̀ àti èèrò tí ó yẹ kí ó tẹ̀lé. Fún ọpọlọpọ èniyàn, èmí gbàgbọ pé ọ̀nà tí ó dára jùlọ, yára, àti ní àpapọ̀ ohun tí ó ṣeṣe jẹ oko òwò. Nígba tí èmí bá sọ pé ìṣòwò, Èmí kò ṣe àikàsi ṣiṣe iṣẹ́ lábẹ̀ tàbí ní ilé-iṣẹ́ kan, ṣùgbón àwọn rẹ̀ nílò láti jẹ́ nílá tó láti mú eja tí ó nílò. Ọ̀n le jẹ́ oko òwò tirẹ̀ tàbí oko òwò èlòmíràn.

Ṣùgbón nígbà tí iwọ bá de àwọn, nínú irírí mi, ọpọlọpọ èniyàn ni o ní dé odò fún àwọn eja nílá nínú àwọn odò iwẹ. Jẹ kí n ṣalàyé. Jẹ kí a sọ pé ẹnìkan ní iṣẹ́ ní ilé itajà agbègbè tí n pa owó tí ó tó \$10 ní wákàti kan. Ṣùgbón ní báyi í wón fẹ́ láti san owó ilé wón \$150,000 àti fẹ́ láti lo òfin Ìjọba láti ṣe àṣeyọ́rì rẹ̀. Ó dára nàá, ó dára títí di àsikò yì í.

Nígba miiran, wón gbọ nípa ifurúgbìn àti ikórè, òfin ti Ìjọba, wón sì fún irúgbìn, wón sì gbàgbọ láti sanwó ilé yẹn. Lẹ́kàn sí i, ó dára títí di àsikò yíí. Ṣùgbón fún ìdí kan, wón rò pé owó nàá kan ni láti fara han. Wón mò pé iṣẹ́ wón kò ní agbára tó láti rí owó tó láti san owó ilé nàá kúrò, nítorí nàá wón fi irètí wón sínú Olúwa (àti pé èyi í dára). Ṣùgbón nígbà tí

emí sọ pé “fí irètí wa sínú Olúwa,” ìwọ nílò láti ní òye ohun tí emí n sọ ní pé fífi irètí wa sínú Olúwa ní láti fún wa ní ọgbọ̀n àti itòsọ̀nà láti gba owó yẹn. Àti pé èyí le tùmọ̀ sí kí àwọn àyípadà pàtàkì ó wáyé.

Njẹ̀ ìwọ̀ rí i bí, ohun ti èniyàn kùnà láti mọ̀ ní pé Ọlọrun le nílò láti darí wọn sí odò tuntun láti le mú eja kan, kí í ẹ̀se ibi odò ìwẹ̀ kékeré tí wọn mọ̀. Ẹ́e o ríi, kò sí àwọn eja nílá akurakudà nínú ibi odò ìwẹ̀ rẹ̀! Sísan owó ilẹ̀ \$150,000 ní ọdún méjì lórí iye owó \$10 ní wákàtí kan yòò nira láti ẹ̀. Ẹ̀gbọ̀n Ọlọrun mọ̀ ibi ti eja náà wá àti pé òun le tọ̀ ọ̀ sí ibi tí ó tọ̀ àti ọ̀nà láti pa eja tí ìwọ̀ nílò láti dé afojúsùn rẹ̀. Rántí itàn Pétèrù àti àkọpò ti eja nílá? Pétèrù ti sisẹ̀ ní gbogbo òru, kò sí mú nnkankan, ẹ̀gbọ̀n Jẹ́sù sọ fun-un ibi tí òun ti le mú eja; àti lẹ́yìn náà, ọ̀kọ̀ ojú omi Pétèrù kò le gba gbogbo eja náà. Ìyàtò náà? Ọ̀rọ̀ itòsọ̀nà kan, “Sọ àwọn ipeja rẹ̀ sínú omi jìjìn.” Njẹ̀ ìwọ̀ rí i, Pétèrù n lākākà ní ibi tí kò tònà, ẹ̀gbọ̀n Jẹ́sù sọ fun-un ohun ti ó yé kí òun ó ẹ̀se àti pé àṣeyọ̀rì rẹ̀ yípadà.

Nígbà tí Drenda àti Èmí wà nínú gbèsè tó ẹ̀se pàtàkì, àwá ní láti kọ̀ ẹ̀kọ̀ láti gbọ̀ látòdò Ọlọrun kí àwá sí tẹ̀lé Ọ̀un lọ síbi odò nílá àti nílá láti pa eja tí àwá nílò. Itòsọ̀nà Ọlọrun tẹ̀síláwájú láti mú wa jáde sí omi tí ó jinlẹ̀ àti jinlẹ̀ sí i. Ọ̀un hàn ní tòótọ̀, Ọlọrun mú wá jáde tí tí di ígbà tí àwá kò le rí ilẹ̀ mọ̀, èyí tí ó jẹ̀ ibi ìdẹ̀rùbà púpọ̀ láti wà níwọn tí àwá kò tí ì wà níbẹ̀ tẹ̀lé, àti ní ìdẹ̀rùbà pàápàá nígbà tí àwọn ijì bá farahàn.

Níwọn ígbà tí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn bá n dúró dé Ọlọrun fún owó láti fara han, kò ẹ̀lẹ̀ sí wọn láti tẹ̀tí sí Ọ̀un fún nìkan tí ó jẹ̀ àjẹ̀jì sí wọn àti pé ó n ẹ̀se itòsọ̀nà wọn sí àwọn ààyè tuntun àti ìdẹ̀rùbà tí wọn kò tí ì mọ̀ tẹ̀lé. Ọ̀pọ̀ èniyàn n wo ohun ti wọn tí mọ̀ nìkan, ohun tí wọn tí mọ̀ tẹ̀lé. Ẹ̀gbọ̀n àwọn eja nílá nílá kò sí nínú ibi odò ìwẹ̀ rẹ̀. Ìwọ̀ nílò láti jáde lọ síbi omi jìjìn.

Nítórí náà rántí, a kò ní láti jòkó ní àṣohunkóhun ní kété tí a bá fún irúgbìn. Nígbà tí a bá fún irúgbìn, a le di Ọ̀rọ̀ Ọlọrun mú kí a mọ̀ pé Ọlọrun yóò mú wa lọ síbi ikòrè. Ẹ̀gbọ̀n a gbọ̀dò tẹ̀tí sí Ọ̀un fún itòsọ̀nà yẹn, ní títẹ̀lé e, lẹ́yìn náà a ní àwọn àwọn láti mú àwọn eja nílá nígbà tí a bá débẹ̀.

Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn gan-an n gbé àwọn ígbésẹ̀ láti yí adágún padà ẹ̀gbọ̀n kùnà láti yí àwọn ọ̀nà tí wọn n ló láti gba ikòrè wọn. Ìwọ̀ bíntín kí yòò mú eja akurakudà kan. (Ní ọ̀nà yì í, Emi kò sọ pé ìwọ̀ gbọ̀dò mú

àwọn eja nílá akurakudà gan-an pátó. Èmi n lo èyí nìkan gégé bí àpẹrẹ nítorí iwọn wọn.)

Ní kété tí o bá wá ní ibi ààyè tí ó tònà, àwọn ọ̀nà ìṣàmúlò ẹ ẹ gbòdò ní ànfaàní láti gbé eja nílá àti wàhálá ti ikórè eja nílá kan yóò nílò láti mú wa. Gbogbo èyí gba àkókò láti mú èyí wá sí imúṣe. Ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn àkókò, Ọ̀lọ̀run mò pé àwà kò lágbara láti mú eja nílá akurakudà tí a n ṣoḍe rẹ̀ ni kété tí a bá wa ni idojú kojú pèlú rẹ̀. Şugbón Ọ̀lọ̀run yóò kọ wa, àti pé àwà le ní idánilójú pé àwà yóò gbé eja nílá yẹn wa sí etíḍò tí àwà kò bá káàrè.

Nítorí nàà gégé bí i àtúnnyèwò, àwà nílò láti pa ìrònú àwọn òfin ti owó kíakíá ti tàbí ohun ti èmi pé ní èróngbà sọ ogún dogóji (bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé Ọ̀lọ̀run n ẹ̀ àwọn ohun iyanu díẹ̀ sí i). Dípò èyí í, àwà nílò láti ṣiṣe pèlú Ọ̀lọ̀run, múra sílẹ̀ fún ikórè, kí a ẹ̀ àwọn apá kan tiwa láti gba gbogbo ohun tí Ọ̀lọ̀run fi sí iwájú wa.

Agbára ti Ìpèsè ni a ti fi si ọ̀wọ̀ ẹ. Rárá, Èmi kò sọ̀rọ̀ nípa àkólé iwé mi. Èmi n sọ̀rọ̀ nípa Èmi Mímò àti Ìjọba tí Ọ̀lọ̀run ti ẹ̀tò rẹ̀ sínú rẹ̀. Nítorí nàà lo fún-ún, kí o sì ẹ̀gun ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ sínú Kristì nípasẹ̀ àṣeyorí rẹ̀ àti aṣẹrẹ̀ ní ojú ọ̀nà.

Wòó, Èmi kàn rí àtẹ̀jìṣe yì í tí ó wólé wá, àti pé èmi rò pé ó jẹ̀ ìsítí ti ó dára bí a ti n súnmo ọ̀pin.

**ÀWÁ NÌLÒ LÁTI
ŞIŞÉ PÈLÚ Ọ̀LỌ̀RUN,
MÚRA SÍLẸ̀ FÚN
ÌKÓRÈ, KÍ ÀWÁ
ŞE ÀWỌN IPÍN APÁ
KAN TIWA LÁTI
GBA GBOGBO AYÉ
TÍ Ọ̀LỌ̀RUN FI SÍ
IWÁJÚ WA.**

Ní àárín mèji àkókò ti ọ̀rọ̀-ajé àgbáyé ti n şubú, oko owò wa wà nínú igbèsè \$4000 àti gbèsè \$8,000 ti a ti san! Díẹ̀ sí i wa nibè, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé!! Á n wo àwọn ètò ináwò oko owò wa àti pé àwà rii pé, ní ti òní, àpapọ̀ owó ọ̀yà ti oko owò wa fún 2020 tí ti di àkókò yì í ti rékojá gbogbo owó ọ̀yà àpapọ̀ oko owò wa fún gbogbo ọ̀dún 2019! Àwá n lọ̀síwájú lókè àti ju gbogbo ohun tí àwà le béèrè tàbí ronú lo (Éfèsù 3:20) lákòòkò ti ọ̀rọ̀ ajé ti ilẹ̀-ayé tí a ti fi rẹ̀ ti kùnà! Àwá kàn n ní iyàlenu nípa ohun tí Ọ̀lọ̀run n ẹ̀. Óún jẹ̀ olóḍítító sí Ọ̀rọ̀ Rẹ̀!!

O şeun, o şeun, o şeun, Gary àti Drenda, ẹbí wọn, ọ̀ṣiṣe wọn, àti

àwọn alabààṣiṣẹ̀pọ̀ wọn fún kíkọ̀ Ọ̀rọ̀ Olórún fún ìgbé ayé wa! A n gbé fún ọ̀dún 17 ní ọ̀ṣì ati iparun—bí i Gary ati Drendà ẹ̀ gbé fún ọ̀dún 9—títí di ìgbà tí àwọn olùṣọ̀-àgùntàn wa bèrẹ̀ sí i ẹ̀fihàn Yíyanjú ọ̀rọ̀ nípa ètò owó lẹ̀ṣẹ̀ṣẹ̀ ní àwọn àṣálẹ̀ Ojórú ní ilé ijọ̀sìn wa. Ìyẹn jẹ́ ọ̀dún 5.5 sẹ́yìn, àti pé àwa kò wa bákan náà!! O ẹ̀un lẹ̀ẹ̀kan sí i, kí ẹ̀ di alábùkún fún!

Wòó, Ìwọ̀ leè sọ àwọn itàn ẹ̀ fún mi ní GaryKeese.com. Àwọn miíràn níilò láti gbọ̀ bí Ìjọ̀ba tí n ẹ̀ṣẹ̀ nínú ìgbé ayé ẹ̀.

Lọ sí **FLNfree.com**
látí gba àgbàsílẹ̀ àwọn ìdánílẹ̀kọ̀
yí lófẹ̀ẹ̀ ní èdè abíníbí rẹ!

Tí o bá fẹ̀ ìdánílẹ̀kọ̀ sí i LÓFÈÈÈ ní èdè abíníbí rẹ̀
lọ sí **FLNfree.com**

ÌYÍPÒPADÀ ÈTÒ ÌŞÚNÁ RẸ

Agbára ti Ìpèsè

Í l àkàkà láti şàşeyorí...

tàbí o lánfààní láti lá àwọn alá rílá?

Ẹrú sí igbèsè...

tàbí o ní lépa àwọn àkànşè èrò ti Qlòrun fún ọ?

Èwo nínú èyí ni ó jẹ ìbámu fún ọ?

Kín ni ohun tí yóò mú iyàtò wà nínú ÌGBÉAYÉ RẸ?

Ìpèsè.

Gbogbo wa leè gbàgbò pé nínú ipèsè tí ó tó fún àwọn ohun tí a nílò nínú ayé jẹ kòşéemáàní.

Şùgbón ñjé iwó ní ìmòye kíkún nipa AGBÁRA ti ipèsè bí?

Gary Keesee ní fẹ́ẹ́ láti mú kí ó rorùn.

Nínú ipele kẹrìn ti èdà “Ìyípadà Ètò Ìşúná Rẹ.” Gary şe itúpale ọkan nínú àwọn kókó kòşéemáàní ti àşeyorí tirẹ àti àşeyorí ti àwọn miirán, àti àşírí AGBÁYANU ti ijọba Qlòrun: Agbára ti Ìpèsè!

Kọ nípa:

- Àwọn ÌGBÉŞÈ ÌPILÈ MÁRÚN-ÚN tí iwó leè gbé láti ní ipèsè tí iwó nílò.
- Íwulọ́ tí igbàgbò àti bí iwó ti şe leè sọ nígbà tí iwó kò bá sì nínú igbàgbò.
- Bí ifàkókòdọla şe leè jẹ èyí tó burú jái.
- Bí iwó bá leè gbàgbò pé iwó yóò jẹ tètẹ oriire náá (Bẹẹ ni, èyí gan an náá wà níbí)
- Àti ọpọlọpọ miirán!

Dara pọ mọ Gary nínú irin àjò ti ní lani lóyè yíí, àti pé kí o sì şawárí bí iwó şe leè şàmúlò Agbára ti Ìpèsè Náá nínú igbé ayé rẹ!

Gary Keesee jẹ ònkòwé, sòrò sòrò, olóko-òwò, onímọ nínú ètò Ìşúná, àti oluşo-àgùntàn ẹnì tí ó ní itara fún rírán àwọn èniyàn lówó láti borí ní igbé ayé wọn, paapaa julo nipa ti igbàgbò, idile ati eto isuna. Gari ati iyawo re, Drenda, ti şedá ọpọlọpọ àwọn oko òwò, àwọn sì jùmọ jẹ oludásilẹ́ ti Igbé-ayé Igbàgbò Ní Báyií, èyí tí ó jẹ àbájáde ètò tẹlifíşon méjì- *Yíyanjú Ètò Tó Jemọ Owo* àti *Drenda*, àpèrò kárí-ayé, àti ipèsè akónimóşé. Àwọn toko taya Keesee tún jẹ oluşo-àgùntàn Ijo Faith Life nitóşí Columbus, Ohio.